بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

وَ بِهِ نَسْتَعِينُ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ الصَّلَاةُ وَ السَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ عَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ

اَجْمَعِينَ

Vicdan

Vicdan Risale-i Nur'da 544 yerde geçmektedir

Sözler'de 58 yerde geçmektedir

1-) Sözler 16 : İkinci Söz

görünüyor. Ve ortalıkta dahi, müdhiş cenazeleri ve me'yusane ağlayan yetimleri görür. **Vicdan**ı, azab içinde kalır. Diğeri Hüdabîn, Hüdaperest ve Hakendiş, güzel ahlâklı idi

2-) Sözler 18 : Üçüncü Söz

giden nefer ise, kimseden minnet almayarak, kimseden havf etmeyerek rahat-ı kalb ve **vicdan** ile gider. Tâ o matlub şehire yetişir. Orada, vazifesini güzelce yapan bir namuslu

3-) Sözler 28 : Altıncı Söz

Eğer Kadîr-i Zülcelal'e dayanıp tevekkül etmezse ve itimad edip teslim olmazsa, **vicdan**ı daim azab içinde kalır. Semeresiz meşakkatler, elemler, teessüfler onu boğar.

4-) Sözler 153 : Onüçüncü Söz/Onüçüncü Sözün İkinci Makamı/Risale-i Nur Mizanlarından Onüçüncü Söz'ün İkinci Makamının Haşiyesidir

yüz adam sıkıntı çekip beraber teneffüse çıkmıyorlar. Onlara zulüm olur. Mert ve **vicdan**lı bir mü'min, küçük ve cüz'î bir hata veya menfaatle yüzer zararı ehl-i imana vermez

5-) Sözler 154 : Onüçüncü Söz/Onüçüncü Sözün İkinci Makamı/Onüçüncü Söz'ün İkinci Makamının Zeyli
hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tamir edememelerinden gelen dehşetli **vicdan** azablarıyla ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet

6-) Sözler 187 : Onbeşinci Söz/Onbeşinci Söz'ün Zeyli
efradın derecatına göre akıllarını talim ve kalblerini terbiye ve ruhlarını teshir ve **vicdan**larını tathir ve aza ve cevarihlerini istimal ve istihdam ettiği halde; (hâşâ, yüzbin

7-) Sözler 190 : Onbeşinci Söz/Onbeşinci Söz'ün Zeyli
içindir ki, güvendiğin o feylesofların en müfsidleri ve o Asya münafıklarının en **vicdan**sızları dahi diyorlar ki: "Muhammed-i Arabî (A.S.M.) çok akıllı idi. Çok güzel ahlâklı

8-) Sözler 216 : Onyedinci Söz/Onyedinci Söz'ün İkinci Makamı/Kalbe Farisî Olarak Tahattur Eden Bir Münacat
zeval-i dünyadan hayrette kalıp, me'yusane fizar ediyor. Vücud-u hakikî isteyen **vicdan**, İbrahimvari لَآ اُحِبُّ الْآفِلِينَ eniniyle mahbubat-ı mecaziyeden ve mevcudat-ı

9-) Sözler 217 : Onyedinci Söz/Onyedinci Söz'ün İkinci Makamı/Kalbe Farisî Olarak Tahattur Eden Bir Münacat
edenlerden ve zeval bulanlardan ruh elini çekti. Kalb dahi mecazî mahbublardan vazgeçti. **Vicdan** dahi fânilerden yüzünü çevirdi. Sen dahi bîçare nefsim, İbrahimvari

10-) Sözler 309 : Yirmiikinci Söz/Yirmiikinci Sözün İkinci Makamı/Güneşler kuvvetinde Onikinci Lem'a:
Rabbanî; önünde saadet-i dâreyn; sağında, aklı istintak edip tasdikini temin; solunda, **vicdan**ı istişhad ederek teslimini tesbit; içi, bilbedahe safi hidayet-i Rahmaniye; üstü

11-) Sözler 367 : Yirmibeşinci Söz/Mukaddeme
envâr-ı iman.. altı, biilmelyakîn delil ve bürhan.. sağı, bittecrübe teslim-i kalb ve **vicdan**.. solu, biaynelyakîn teshir-i akıl ve iz'an... Meyvesi, bihakkalyakîn rahmet-i

12-) Sözler 381 : Yirmibeşinci Söz/BİRİNCİ ŞU'LE:/BİRİNCİ ŞUA:/İkinci Suret:/Beşinci Nokta:
âzanızı kendi dişinizle divane gibi ısırıyorsunuz? Altıncısı: مَيْتًا kelâmıyla der: **Vicdan**ınız nerede? Fıtratınız bozulmuş mu ki, en muhterem bir halde bir kardeşine karşı

13-) Sözler 381 : Yirmibeşinci Söz/BİRİNCİ ŞU'LE:/BİRİNCİ ŞUA:/İkinci Suret:/Beşinci Nokta:
müstekreh bir iş yapılıyor? Demek zemm ve gıybet, aklen, kalben ve insaniyeten ve **vicdan**en ve fıtraten ve asabiyeten ve milliyeten mezmumdur. İşte bak! Nasıl şu âyet, îcazkârane

14-) Sözler 386 : Yirmibeşinci Söz/BİRİNCİ ŞU'LE:/BİRİNCİ ŞUA:/İkinci Suret:/Beşinci Nokta:

akibetleri malûmdur. اَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لاَ يُؤْمِنُونَ Veyahut: Yalancı, **vicdan**sız münafıklar gibi "Kur'an senin sözlerindir" diye seni ittiham mı ediyorlar? Halbuki

15-) Sözler 389 : Yirmibeşinci Söz/BİRİNCİ ŞU'LE:/BİRİNCİ ŞUA:/İkinci Suret:/Beşinci Nokta:
ُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ Veyahut: Fıtratları bozulmuş, **vicdan**ları çürümüş şarlatan münafıklar, dessas zındıklar gibi ellerine geçmeyen hidayetten

16-) Sözler 414 : Yirmibeşinci Söz/İKİNCİ ŞU'LE:/Birinci Nur:
selaset ve tenasübünde istihdam edilmişlerdir. Evet kalbi sekamsiz, aklı müstakim, **vicdan**ı marazsız, zevki selim her adam Kur'anın beyanında güzel bir selaset, rânâ bir

17-) Sözler 448 : Yirmibeşinci Söz/BİRİNCİ ZEYL
hadsiz ukûl-ü müstakimenin deliller ile tasdikleri, solunda selim kalblerin ve temiz **vicdan**ların ciddî itminanları ve samimî incizabları ve teslimleri; Kur'anın fevkalâde

18-) Sözler 460 : Yirmibeşinci Söz/EMİRDAĞI ÇİÇEĞİ
bulunmasına fıtrat-ı selime şehadet eder. Meğer maddiyyunluk taunuyla maraz-ı kalbe ve **vicdan** hastalığına mübtela ola... قَدْ يُنْكِرُ الْمَرْءُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَمَد

19-) Sözler 463 : Yirmialtıncı Söz/BİRİNCİ MEBHAS:
Kader ve cüz'-i ihtiyarî, İslâmiyetin ve imanın nihayet hududunu gösteren, hâlî ve **vicdan**î bir imanın cüz'lerindendir. Yoksa ilmî ve nazarî değillerdir. Yani mü'min herşeyi

20-) Sözler 466 : Yirmialtıncı Söz/İKİNCİ MEBHAS:
İkincisi: Bizzarure herkes kendisinde bir ihtiyar hisseder. O ihtiyarın vücudunu **vicdan**en bilir. Mevcudatın mahiyetini bilmek ayrıdır, vücudunu bilmek ayrıdır. Çok şeyler

21-) Sözler 517 : Yirmidokuzuncu Söz/İkinci Maksad/Birinci Esas/İKİNCİ MENBA':
onlara gidiyor, onların nurani feyizleri de bizlere geliyor. Hem hads-i kat'î ile **vicdan**en hissedilebilir ki; insan öldükten sonra esaslı bir ciheti bâkidir. O esas ise

22-) Sözler 521 : Yirmidokuzuncu Söz/İkinci Maksad/İkinci Esas
şedid ve sarsılmaz meyl-i saadet-i ebediye, saadet-i ebediyenin tahakkukuna dair **vicdan**a bir hads-i kat'î veriyor. Onuncu Söz'ün Onbirinci Hakikatı, bu hakikatı gündüz

23-) Sözler 522 : Yirmidokuzuncu Söz/İkinci Maksad/İkinci Esas
hakikatı gündüz gibi aydınlatmıştır. SEKİZİNCİ MEDAR: İnsanın fıtrat-ı zîşuuru olan **vicdan**ı, saadet-i ebediyeye bakar, gösterir. Evet, kim kendi uyanık vicdanını dinlerse

24-) Sözler 522 : Yirmidokuzuncu Söz/İkinci Maksad/İkinci Esas
zîşuuru olan vicdanı, saadet-i ebediyeye bakar, gösterir. Evet, kim kendi uyanık **vicdan**ını dinlerse "Ebed! Ebed!" sesini işitecektir. Bütün kâinat o vicdana verilse, ebede

25-) Sözler 522 : Yirmidokuzuncu Söz/İkinci Maksad/İkinci Esas

kendi uyanık vicdanını dinlerse "Ebed! Ebed!" sesini işitecektir. Bütün kâinat o **vicdan**a verilse, ebede karşı olan ihtiyacının yerini dolduramaz. Demek o vicdan, o ebed

26-) Sözler 522 : Yirmidokuzuncu Söz/İkinci Maksad/İkinci Esas
kâinat o vicdana verilse, ebede karşı olan ihtiyacının yerini dolduramaz. Demek o **vicdan**, o ebed için mahluktur. Demek bu vicdanî olan incizab ve cezbe, bir gaye-i hakikiyenin

27-) Sözler 522 : Yirmidokuzuncu Söz/İkinci Maksad/İkinci Esas
olan ihtiyacının yerini dolduramaz. Demek o vicdan, o ebed için mahluktur. Demek bu **vicdan**î olan incizab ve cezbe, bir gaye-i hakikiyenin ve bir hakikat-ı cazibedarın yalnız

28-) Sözler 621 : Otuzikinci Söz/İKİNCİ MEVKIF/ÜÇÜNCÜ MAKSAD/ÜÇÜNCÜ REMİZ:
düşer, anlarsın... İkinci Hüccet: Şu kâinata nazar-ı ibretle bakıldığı vakit, **vicdan** ve kalb bir hads-i sadıkla hisseder ki: Şu kâinatı bu derece güzelleştiren ve süslendiren

29-) Sözler 647 : Otuzikinci Söz/ÜÇÜNCÜ MEVKIF/İKİNCİ NOKTANIN İKİNCİ MEBHASI/MÜHİM BİR SUAL:/MUKADDEME:
müteaddid enva'-ı muhabbetin sâbıkan beyan edilen dünyadaki muaccel neticelerini, herkes **vicdan** ile hisseder ve bir hads-i sadık ile isbat edilir. Âhiretteki neticeleri ise; kat'iyyen

30-) Sözler 650 : Otuzikinci Söz/ÜÇÜNCÜ MEVKIF/İKİNCİ NOKTANIN İKİNCİ MEBHASI/MÜHİM BİR SUAL:/MUKADDEME:
Aleyhisselâm gibi bir cemal ile mümtaz bir zâtın şuhuduna meraklı bir iştiyak; herkes **vicdan**en hisseder. Acaba dünyanın bütün mehasin ve kemalâtından binler derece yüksek olan

31-) Sözler 687 : Otuzüçüncü Söz/Otuzbirinci Pencere
ve nihayetsiz za'fında, hadsiz a'dasına karşı bir nokta-i istinad aramakla, #687 **vicdan** daima Vâcib-ül Vücud'a bakar. Hem nihayetsiz fakrında, nihayetsiz hacatı içinde

32-) Sözler 687 : Otuzüçüncü Söz/Otuzbirinci Pencere
içinde, nihayetsiz maksadlara karşı bir nokta-i istimdad aramağa mecbur olduğundan, **vicdan** daima o noktadan bir Ganiyy-i Rahîm'in dergâhına dayanır, dua ile el açar. Demek

33-) Sözler 687 : Otuzüçüncü Söz/Otuzbirinci Pencere
daima o noktadan bir Ganiyy-i Rahîm'in dergâhına dayanır, dua ile el açar. Demek her **vicdan**da şu nokta-i istinad ve nokta-i istimdad cihetinde iki küçük pencere, Kadîr-i Rahîm'in

34-) Sözler 696 : Lemaat
taraf, ezhan "Sadakte" der ki: Lâ İlahe İlla Hu... Yemîn olan şimalinde, eder **vicdan**ı istişhad. Emamında hüsn-ü hayırdır, hedefinde saadettir. Onun miftahıdır her dem

35-) Sözler 700 : Lemaat

Değil kudret, o kanundur. İradî bir şeriattır, değil hariç hakikatdar. * * * **Vicdan**, cezbesi ile Allah'ı tanır Vicdanda mündemiçtir, bir incizab ve cezbe. Bir cazibin

36-) Sözler 700 : Lemaat
şeriattır, değil hariç hakikatdar. * * * Vicdan, cezbesi ile Allah'ı tanır **Vicdan**da mündemiçtir, bir incizab ve cezbe. Bir cazibin cezbiyle daim olur incizab.

37-) Sözler 701 : Lemaat
Emirleri şunlardır: Birer birer meyelan, birer birer imtisal, evamir-i Rabbanî. **Vicdan**daki tecelli aynen böyle cilvedir; ki incizab ve cezbe iki musaffa canı İki mücellâ

38-) Sözler 731 : Lemaat
başlamıştır; her birinin imanı kendine mahsus olan delile münhasıran değil; müstenid **vicdan**. Belki cemaatın kalbinde gayr-ı mahdud esbaba dahi eder istinad. Hattâ cây-ı

39-) Sözler 732 : Lemaat
. Dimağda vesveseler, hem pek çok ihtimaller kalb içine girmese, sarsılmaz iman, **vicdan**. Yoksa bazıların zannınca iman dimağda olsa; ruh-u iman olan hakkalyakîne, ihtimalât-ı

40-) Sözler 732 : Lemaat
iman olan hakkalyakîne, ihtimalât-ı kesîre olur birer hasm-i bîeman. Kalb ile **vicdan**, mahall-i iman. Hads ile ilham, delil-i iman. Bir hiss-i sâdis; tarîk-ı iman..

41-) Sözler 741 : Lemaat
Teselliyi beklerken tevahhuş ediyoruz. Ondan da hayır gelmedi. Pek ilticakârane **vicdan**ımıza girdik; içine bakıyoruz, bir çareyi bekleriz. Eyvah! Yine bulmayız; biz meded

42-) Sözler 741 : Lemaat
, bir tarafı ebede uzanıp gidiyorlar. Öyle vüs'atları var; ger dünyayı yutarsa o **vicdan** da tok olmaz. İşte bu elîm yolda nereye bir baş vurduk, onda bir bela bulduk

43-) Sözler 741 : Lemaat
hem acz ile ra'şetten, hem kalâk ve vahşetten, hem yütm ve hem yeisten mürekkeb **vicdan**-sûz. Şimdi her cihete mukabil bir cepheyi alırız, def'ine çalışırız. Evvel, kudretimize

44-) Sözler 741 : Lemaat
Râbian: Biz ecram-ı ulviyeye baktıkça, onlar nazara verir bir havf ile dehşeti. Hem **vicdan**ın müz'ici bir tevahhuş geliyor: Akıl-sûz, evham-sâz! İşte ey birader! Bu dalaletin

45-) Sözler 742 : Lemaat
kalbimiz rahat, düşmanları aldırmaz, belki düşman tanımaz. Evvelki yolumuzda, vakta **vicdan**a girdik; işittik ondan binlerle feryad u fizar ve âvâz. Ondan belaya düştük.

46-) Sözler 743 : Lemaat

ki: Tasdik-i haşirdir, saadet-i ebedî; o sadefin cevheri iman, bürhanı Kur'an.. **Vicdan** insanî bir râz. Şimdi başını kaldır, şu kâinata bir bak, onun ile bir konuş.

47-) Sözler 744 : Lemaat
ederiz yolları ber-endaz. Evvelki elîm yolumuz mağdub ve dâllîn yolu, o yol verir **vicdan**a, tâ en derin yerine hem bir hiss-i elîmi, hem bir şedid elemi. Şuur onu gösterir

48-) Sözler 744 : Lemaat
tegafül ister, bu da meşgale ister, bu da eğlence ister. Hevesat-ı sihirbaz. Tâ **vicdan**ı aldatsın, ruhu tenvim edilsin, tâ elem hissolmasın. Yoksa o elem-i elîm, vicdanı

49-) Sözler 744 : Lemaat
vicdanı aldatsın, ruhu tenvim edilsin, tâ elem hissolmasın. Yoksa o elem-i elîm, **vicdan**ı ihrak eder; fizara dayanılmaz, elem-i ye's çekilmez. Demek sırat-ı müstakimden

50-) Sözler 744 : Lemaat
sırat-ı müstakimden ne kadar uzak düşse, o derece nisbeten şu halet tesir eder, **vicdan**ı bağırttırır. Her lezzetin içinde elemi var, birer iz. Demek heves, heva, eğlence

51-) Sözler 745 : Lemaat
, kuvvet-i iman nisbetinde #745 ruha bir halet verir. Cesed ruhla mültezdir, ruh **vicdan**la mütelezziz. Bir saadet-i âcile, vicdanda münderiçtir; bir firdevs-i manevî

52-) Sözler 745 : Lemaat
halet verir. Cesed ruhla mültezdir, ruh vicdanla mütelezziz. Bir saadet-i âcile, **vicdan**da münderiçtir; bir firdevs-i manevî, kalbinde mündemiçtir. Düşünmekse deşmektir

53-) Sözler 745 : Lemaat
Düşünmekse deşmektir; şuur ise, şiar-ı râz. Şimdi ne kadar kalb ikaz edilirse, **vicdan** tahrik edilse, ruha ihsas verilse; lezzet ziyade olur, hem de döner ateşi nur,

54-) Sözler 745 : Lemaat
edilse, ruha ihsas verilse; lezzet ziyade olur, hem de döner ateşi nur, şitası yaz. **Vicdan**da firdevslerin kapıları açılır, dünya olur bir cennet. İçinde ruhlarımız, eder

55-) Sözler 751 : KONFERANS
Altıncısı: Ders verdiği Kur'anî hakikatların; hem aklı, hem kalbi, hem ruhu ve **vicdan**ı tenvir ve tatmin ve nefsi müsahhar etmesi ve şeytanı dahi ilzam edecek derecede

56-) Sözler 759 : KONFERANS
hâfızası, teemmülü, feraseti, seziş ve kavrayışı, sür'at-i intikali ve ruhî, kalbî, **vicdan**î hasseleri, duyguları ve manevî letaifinin emsalsiz bir tarzda olması, istihdam

57-) Sözler 766 : KONFERANS

elzemdir ki; Risale-i Nur gibi akıl, fikir ve mantığı çalıştırsın, ruh ve kalb ve **vicdan**ı tenvir etsin. Müslümanları, beşeri uyandırsın; intibah versin, gafletten kurtarsın

58-) Sözler 772 : KONFERANS
kendi kendine istifade eder. Aklınız herbir mes'eleyi tam anlamasa da, ruh, kalb ve **vicdan**ınız hissesini alır. Ne kadar istifade etseniz, büyük bir kazançtır." Okunan Türkçe

Asa-yı Musa'da 6 yerde geçmektedir

1-) Asa-yı Musa 70 : Birinci Kısım/Onuncu Mes'ele
bulunmasına fıtrat-ı selime şehadet eder. Meğer maddiyyunluk taunuyla maraz-ı kalbe ve **vicdan** hastalığına mübtela ola... قَدْ يُنْكِرُ الْمَرْءُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَمَد

2-) Asa-yı Musa 90 : Birinci Kısım/Onbirinci Mes'ele/Onbirinci Mes'elenin Haşiyesinin Bir Lâhikasıdır
icbara ve mücahede-i diniyeye ve din için silâhla cihada muarız olan hürriyet-i **vicdan**, hükûmetlerde bir kanun-u esasî, bir düstur-u siyasî oluyor ve hükûmet lâik cumhuriyete

3-) Asa-yı Musa 130 : Hüccetullah-il Bâliğa Risalesi/Birinci Hüccet-i İmaniye(Âyet-ül Kübra)
hadsiz ukûl-ü müstakimenin delillerle tasdikleri, solunda selim kalblerin ve temiz **vicdan**ların ciddî itminanları ve samimî incizabları ve teslimleri; Kur'anın fevkalâde

4-) Asa-yı Musa 258 : Tarihçe-i Hayatın Önsözü
Ruhundaki imanla yanan meş'ale sönmez Kalbinde yanardağ gibi iman ne mukaddes **Vicdan**ına her an şunu haykırmada bir ses: Ey yolcu! Şafaklar sökecek durma, ilerle

5-) Asa-yı Musa 269 : Tarihçe-i Hayatın Önsözü
kalacak olan sözlerin tanzim ve tertibi ile değil, bilakis kalblerde, ruhlarda, **vicdan** ve fikirlerde kudsî bir ideal halinde insanlıkla beraber yaşayacak olan din hissinin

6-) Asa-yı Musa 270 : Tarihçe-i Hayatın Önsözü
ile -üniversitenin herhangi bir fakültesine mensub da olsa- hissen, fikren, ruhen, **vicdan**en ve hayalen tam manasıyla tatmin edilmiş oluyor. Nasıl tatmin edilmez ki, Risale-i

Mektubat'ta 37 yerde geçmektedir

1-) Mektubat 58 : Onbeşinci Mektub/Beşinci sualinizin meali:
insan, sıcak bir yerde iken, hariçte kar ve tipi içinde titreyenleri görse, akıl ve **vicdan** itibariyle müteessir olur. Öyle #59 de: Zîşuur olan ervah-ı bâkiye, kâinatla alâkadar

2-) Mektubat 62 : Onaltıncı Mektub/BİRİNCİ NOKTA:
on ihtimalden bir-iki ihtimale binaen günahlara girmek, masumları günaha atmak; **vicdan**ım kabul etmiyor diye Eski Said, sigara ile beraber gazeteleri ve siyaseti ve sohbet-i

3-) Mektubat 64 : Onaltıncı Mektub/İKİNCİ NOKTA:
nev'inden, her hâdise-i dünyeviyede bana sıkıntı vermek, hangi usûl iledir? Hangi **vicdan** hükmeder? Hangi maslahat iktiza eder? ÜÇÜNCÜ NOKTA: Hâlimi, istirahatimi düşünen

4-) Mektubat 70 : Onaltıncı Mektub/BEŞİNCİ NOKTA:/Üçüncü Mes'ele:
bana karşı içtinablarını, o ehl-i dünyaya sadakata değil, belki bir nevi riyaya, **vicdan**sızlığa hamledip, o dostlarıma karşı fena nazarla bakıyorlar. Ben de derim: Ey

5-) Mektubat 75 : Onaltıncı Mektub/Onaltıncı Mektub'un Zeyli
bana iyi dese, bana nezaret eden memur kıskanarak kızıyor; nüfuzunu kırayım diye **vicdan**sızcasına tedbirler #76 yapıyor; âmirlerinden iltifat görmek için beni taciz ediyor

6-) Mektubat 189 : Ondokuzuncu Mektub/ONSEKİZİNCİ İŞARET:/ÜÇÜNCÜ NÜKTE:
ukûlü istintakla "Sadakte" dedirtiyor. Solunda; kalblere ezvak-ı ruhanî vermekle, **vicdan**ları istişhad ederek "Bârekâllah" dediren Kur'an-ı Mu'ciz-ül Beyan'a hangi köşeden

7-) Mektubat 190 : Ondokuzuncu Mektub/ONSEKİZİNCİ İŞARET:/ÜÇÜNCÜ NÜKTE:
ârıza ve bir maraz olmazsa; herbir fıtrat-ı selime onu tasdik eder. Çünki itminan-ı **vicdan** ve istirahat-ı kalb, onun envârıyla olur. Demek fıtrat-ı selime, vicdanın itminanı

8-) Mektubat 190 : Ondokuzuncu Mektub/ONSEKİZİNCİ İŞARET:/ÜÇÜNCÜ NÜKTE:
itminan-ı vicdan ve istirahat-ı kalb, onun envârıyla olur. Demek fıtrat-ı selime, **vicdan**ın itminanı şehadetiyle, onu tasdik ediyor. Evet fıtrat, lisan-ı haliyle Kur'ana

9-) Mektubat 260 : Yirmibirinci Mektub
o mübarek ihtiyarların vücudlarını istiskal edip ölümlerini arzu etmek, ne kadar **vicdan**sızlık ve ne kadar alçaklıktır bil, ayıl! Evet hayatını senin hayatına feda edenin

10-) Mektubat 260 : Yirmibirinci Mektub
hayatına feda edenin zeval-i hayatını arzu etmek, ne kadar çirkin bir zulüm, bir **vicdan**sızlık olduğunu anla! Ey derd-i maişetle mübtela olan insan! Bil ki senin hanendeki

11-) Mektubat 266 : Yirmiikinci Mektub/Birinci Mebhas/DÖRDÜNCÜ VECİH:/Dördüncü Düstur:
bir sene kin ve adavetle mukabele etmeyi hangi insaf kabul eder, bozulmamış hangi **vicdan**a sığar? Halbuki mü'min kardeşinden sana gelen bir fenalığı, bütün bütün ona verip

12-) Mektubat 270 : Yirmiikinci Mektub/Birinci Mebhas/BEŞİNCİ VECİH:
Bu kal'a-i İslâmiyeyi, küçük adavetlerle ve bahanelerle sarsmak; ne kadar hilaf-ı **vicdan** ve ne kadar hilaf-ı maslahat-ı İslâmiye olduğunu bil, ayıl!.. Ehadîs-i şerifede

13-) Mektubat 274 : Yirmiikinci Mektub/İkinci Mebhas
gibi, sa'y ve sermaye mücadelesi suretinde boğuşmaya başlar. Ey ehl-i kerem ve **vicdan** ve ey ehl-i sehavet ve ihsan! İhsanlar zekat namına olmazsa, üç zararı var. Bazan

14-) Mektubat 276 : Yirmiikinci Mektub/Hâtime
kendi dişinizle divane gibi ısırıyorsunuz? Altıncısı, مَيِّتًا kelâmıyla der: **Vicdan**ınız nerede? Fıtratınız bozulmuş mu ki, en muhterem bir halde bir kardeşinize karşı

15-) Mektubat 276 : Yirmiikinci Mektub/Hâtime
kelimelerin ayrı ayrı delaletiyle: Zemm ve gıybet, aklen ve kalben ve insaniyeten ve **vicdan**en ve fıtraten ve milliyeten mezmumdur. İşte bak nasıl şu âyet, îcazkârane altı

16-) Mektubat 313 : Yirmialtıncı Mektub/Birinci Mebhas
efradın derecatına göre akıllarını talim ve kalblerini terbiye ve ruhlarını teshir ve **vicdan**larını tathir, âza ve cevarihlerini istimal ve istihdam ettiği halde; hâşâ, yüzbin

17-) Mektubat 316 : Yirmialtıncı Mektub/Birinci Mebhas
. Onun içindir ki, güvendiğin o feylesofların en müfsidleri ve o münafıkların en **vicdan**sızları dahi diyorlar ki: "Muhammed-i Arabî (A.S.M.) çok akıllı idi ve çok güzel

18-) Mektubat 361 : Yirmisekizinci Mektub/Dördüncü Risale olan Dördüncü Mes'ele
Bu defaki tecavüz -çendan- zahiren küçük imiş ve küçültülmek isteniliyor; fakat **vicdan**sız bir muallimin teşvikiyle ve iştirakiyle o memurun verdiği emir; câmi' içinde

19-) Mektubat 361 : Yirmisekizinci Mektub/Dördüncü Risale olan Dördüncü Mes'ele
bir hayvana karşı kendini zaîf göstermek, onu hücuma teşci' ettiği gibi; canavar **vicdan**ı taşıyanlara karşı dahi dalkavukluk etmekle za'f göstermek, onları tecavüze sevkeder

20-) Mektubat 362 : Yirmisekizinci Mektub/Dördüncü Risale olan Dördüncü Mes'ele
etmezsem de, ilzam etmeye hazırım." Fakat nihayet derecede alçaklığa düşmüş bir **vicdan** ki, bilerek dinini dünyaya satar ve bilerek hakikat elmaslarını pis, muzır şişe

21-) Mektubat 363 : Yirmisekizinci Mektub/Dördüncü Risale olan Dördüncü Mes'ele
mâşâallah büyük nüfuzları var. Hem... Hem... Halbuki beni bir köye sokmuşlar, en **vicdan**sız insanlarla beni sıkıştırmışlar. Yirmi dakikalık bir köye altı senede iki defa

22-) Mektubat 416 : Yirmidokuzuncu Mektub/Altıncı Risale olan Altıncı Kısım/İkinci Desise:
merhamete değil tahkire lâyıktırlar." Madem hakikat budur. Hem madem bir zalim ve **vicdan**sız bir adam, birisini yere atıp ayağıyla onun başını kat'î ezecek bir surette davransa

23-) Mektubat 416 : Yirmidokuzuncu Mektub/Altıncı Risale olan Altıncı Kısım/İkinci Desise:
cesedinden evvel ölür. Hem başı gider, hem izzet ve haysiyeti mahvolur. Hem o canavar **vicdan**sız zalime karşı za'f göstermekle, kendisini ezdirmeye teşci' eder. Eğer ayağı altındaki

24-) Mektubat 418 : Yirmidokuzuncu Mektub/Altıncı Risale olan Altıncı Kısım/Üçüncü Desise-i Şeytaniye:
ve keremini istihfaf eder bir surette gayr-ı meşru bir tarzda yüz suyu dökmekle; **vicdan**ını belki bazı mukaddesatını rüşvet verip, menhus, bereketsiz bir mal-i haramı kabul

25-) Mektubat 426 : Yirmidokuzuncu Mektub/Altıncı Risale olan Altıncı Kısım/Beşinci Desise-i Şeytaniye:

değil, bilakis birbirinizin meziyetiyle iftihar etmek, mütelezziz olmak bir vazife-i vicdaniyenizdir. Bir şey daha kaldı, en tehlikesi odur ki: İçinizde ve ahbabınızda,

26-) Mektubat 429 : Yirmidokuzuncu Mektub/Altıncı Risale olan Altıncı Kısım/Altıncı Risale olan Altıncı Kısmın Zeyli
insaniyetperver maskesi altında vahşi reislerinin sağır kulakları çınlasın!.. Ve bu vicdansız gaddarları bize musallat eden o insafsız zalimlerin görmeyen gözlerine sokulsun

27-) Mektubat 429 : Yirmidokuzuncu Mektub/Altıncı Risale olan Altıncı Kısım/Altıncı Risale olan Altıncı Kısmın Zeyli
gizli ezan okuyorsunuz?" denildi. Sükûtta sabrım tükendi. Kabil-i hitab olmayan öyle vicdansız alçaklara değil; belki milletin mukadderatıyla, keyfî istibdad ile oynayan firavun-meşreb

28-) Mektubat 430 : Yirmidokuzuncu Mektub/Altıncı Risale olan Altıncı Kısım/Altıncı Risale olan Altıncı Kısmın Zeyli
hürriyette ve bilhâssa medeniyet dairesinde hemen umumiyetle hüküm-ferma "hürriyet-i vicdan" düsturunu kırmak ve istihfaf etmek ve dolayısıyla nev'-i beşeri istihkar etmek

29-) Mektubat 430 : Yirmidokuzuncu Mektub/Altıncı Risale olan Altıncı Kısım/Altıncı Risale olan Altıncı Kısmın Zeyli
dayanamadığınız halde, nasıl yirmi hükûmetin birden itirazını hiçe sayar gibi, hürriyet-i vicdaniyeyi cebrî bir surette bozmağa çalışıyorsunuz. Üçüncüsü: Mezheb-i Hanefî'nin

30-) Mektubat 430 : Yirmidokuzuncu Mektub/Altıncı Risale olan Altıncı Kısım/Altıncı Risale olan Altıncı Kısmın Zeyli
çalışıyorsunuz. Üçüncüsü: Mezheb-i Hanefî'nin ulviyetine ve safiyetine münafî bir surette, vicdanını dünyaya satan bir kısım ülema-üs sû'un yanlış fetvalarıyla, benim gibi Şafiiyy-ül

31-) Mektubat 438 : Yirmidokuzuncu Mektub/Yedinci Kısım
ve belki hiçbir mukaddes şey'i tanımaz; belki kendinde kemalâta medar olacak bir vicdan bulunmaz, tefessüh eder. Onun için İslâmiyet nazarında, harbî kâfirin hakk-ı hayatı

32-) Mektubat 438 : Yirmidokuzuncu Mektub/Yedinci Kısım
verse; İslâmiyetçe hayatı mahfuzdur. Fakat mürtedin hakk-ı hayatı yoktur. Çünki vicdanı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir hükmüne geçer. Halbuki Hristiyanın

33-) Mektubat 469 : Hakikat Çekirdekleri
değil; şeriat-ı iradiyedir, hakikat-ı hariciye değil. 14- Fıtrat-ı zîşuur olan vicdandaki incizab ve cezbe, bir hakikat-ı cazibedarın cezbesiyledir. 15- Fıtrat yalan

34-) Mektubat 481 : Hakikat Çekirdekleri
Davası temiz çünki siyasî lekelerden Her hamlesinin kuvve-i kudsiyesi vardır Vicdanları mesteyleyen ulvî sesi vardır Aşkın ezelî sırrına erdikçe gönüller Yer yer

35-) Mektubat 499 : Fihriste-i Mektubat
mu'cizane ve hârika bir i'caz ile, gıybeti hem aklen, hem kalben, hem insaniyeten, hem **vicdan**en, hem fıtraten, hem milliyeten mezmum ve merdud ve çirkin ve muzır olduğunu gayet

36-) Mektubat 516 : Fihriste-i Mektubat
âyetinin sırrına istinaden, dünyanın hiçbir usûl ve kanununa tatbik edilmeyen, **vicdan**sız insanların bize karşı tecavüzatına sabır ile ve Hakk'a tevekkül ile beraber

37-) Mektubat 516 : Fihriste-i Mektubat
Ve Avrupa'nın insaniyetperver maskesi altında sağır kulaklarını çınlatmak ve bu **vicdan**sız gaddarları bize musallat eden o insafsız zalimlerin görmeyen gözlerine sokmak

Lem'alar'da 15 yerde geçmektedir
1-) Lem'alar 20 : Dördüncü Lem'a
merhametli bir rehberin sünnet-i seniyesine müraat etmemek, ne derece nankörlük ve **vicdan**sızlık olduğunu kıyas eyle. İKİNCİ NÜKTE: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm

2-) Lem'alar 55 : Onbirinci Lem'a/SEKİZİNCİ NÜKTE:
derecesinde onun sünnetinden ve tebliğ ettiği ahkâmdan yüzlerinizi çevirmek, ne kadar **vicdan**sızlık, ne kadar akılsızlık olduğunu biliniz! Ve ey şefkatli Resul ve ey re'fetli

3-) Lem'alar 86 : Onüçüncü Lem'a/ONİKİNCİ İŞARET:
işlettirmekten ve şan ü şeref namıyla riyakârane nefsin firavuniyetini okşamaktan ve **vicdan**sızca tahribatlarından herkes korkmasından geliyor. Ve o misillü şeytanî desiseler

4-) Lem'alar 105 : Onaltıncı Lem'a
İlişmemesi için, aklı başına gelinceye kadar göstermemek lâzım geliyor. Hem çok **vicdan**sız insanlar var ki, garaz veya tama' veyahud havf cihetiyle nuru inkâr eder veya

5-) Lem'alar 105 : Onaltıncı Lem'a
damadıdır; o münasebetle benim de ahbabım sayılır. Fakat berberlik münasebetiyle **vicdan**sız muallim ve münafık müdürün dostudur. Orada kardeşlerimizden birisi bilmeyerek

6-) Lem'alar 115 : Onyedinci Lem'a/BEŞİNCİ NOTA:
yiyecek. Ey küfr ü küfranı dağıtıp neşreden bedbaht ruh! Acaba hem ruhunda, hem **vicdan**ında, hem aklında, hem kalbinde dehşetli musibetlerle musibet-zede olmuş ve azaba

7-) Lem'alar 116 : Onyedinci Lem'a/BEŞİNCİ NOTA:
gayrın elemiyle müteellim olduğundan, hadsiz bir eleme giriftar oluyor. Halbuki **vicdan** bu derece teellüme tahammül edemediğinden; o yolda giden, iki şeyden birisine mecbur

8-) Lem'alar 122 : Onyedinci Lem'a/YEDİNCİ NOTA:

içtimaiyede bir semm-i katil hükmünde o dinsizler zarar verecekler. Çünki mürtedin **vicdan**ı tamam bozulduğundan, hayat-ı içtimaiyeye zehir olur. Ondandır ki, ilm-i usûlde

9-) Lem'alar 122 : Onyedinci Lem'a/YEDİNCİ NOTA:
âmirini ve reisini mütedeyyin görmek istemesin. İllâ ki, el'iyazü billah irtidad ile **vicdan**ı tefessüh edip, yılan gibi zehirlemekten lezzet alsın. Ey divane baş ve bozuk

10-) Lem'alar 142 : Ondokuzuncu Lem'a
alır. Hem bu fakr u zaruret zamanında, aç ve muhtaç olanların elemlerinden ehl-i **vicdan**a rikkat-i cinsiye vasıtasıyla gelen teellüm; o gayr-ı meşru bir surette kazandığı

11-) Lem'alar 142 : Ondokuzuncu Lem'a
vasıtasıyla gelen teellüm; o gayr-ı meşru bir surette kazandığı para ile aldığı lezzeti, **vicdan**ı varsa acılaştırıyor. Böyle acib bir zamanda, şübheli mallarda, zaruret derecesinde

12-) Lem'alar 171 : Yirmiikinci Lem'a/İKİNCİ İŞARET
âdemiyetten. Veyahut: Ne mümkün zulm ile, bîdâd ile, imha-yı fazilet; Çalış **vicdan**ı kaldır, muktedirsen âdemiyetten. Evet imanlı fazilet, medar-ı tahakküm olmadığı

13-) Lem'alar 198 : Yirmidördüncü Lem'a
emniyettir. Açık-saçıklık ise bu sadakatı kırar, kocası nazarında emniyeti kaybeder, ona **vicdan** azabı çektirir. Hattâ erkeklerde iki güzel haslet olan cesaret ve sehavet kadınlarda

14-) Lem'alar 209 : Yirmibeşinci Lem'a/SEKİZİNCİ DEVA:
Günahlar, hayat-ı ebediyede daimî hastalıklardır. Bu hayat-ı dünyevîde dahi kalb, **vicdan**, ruh için manevî hastalıklardır. Sen eğer sabredip şekva etmezsen, şu muvakkat

15-) Lem'alar 410 : Fihrist
tesettürsüzlük ve açık-saçıklık ve hayâsızlık ise, o sadakatı ve emniyeti kırdığından, erkeğe **vicdan** azabı çektirdiğini ve kadınlarda şecaat ve sehavet o sadakat ve emniyeti ihlâl

Şualar'da 73 yerde geçmektedir

1-) Şualar 136 : Yedinci Şua/Âyet-ül Kübra/onyedinci mertebe
hadsiz ukûl-ü müstakimenin delillerle tasdikleri, solunda selim kalblerin ve temiz **vicdan**ların ciddî itminanları ve samimî incizabları ve teslimleri; Kur'anın fevkalâde

2-) Şualar 179 : Yedinci Şua/İHTAR
taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir **vicdan**ı ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler

3-) Şualar 179 : Yedinci Şua/İHTAR
İslâmî esasların ve cereyanların ve şeairlerin kırılması ile bozulmağa yüz tutan **vicdan**-ı umumîyi, Kur'an'ın i'cazıyla ve geniş yaralarını Kur'anın ve imanın ilâçları

4-) Şualar 252 : Onbirinci Şua/Onuncu Mes'ele

bulunmasına fıtrat-ı selime şehadet eder. Meğer maddiyyunluk taunuyla maraz-ı kalbe ve **vicdan** hastalığına mübtela ola... قَدْ يُنْكِرُ الْمَرْءُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَمَد

5-) Şualar 271 : Onbirinci Şua/Onbirinci Mes'ele/Onbirinci Mes'elenin Haşiyesinin Bir Lâhikasıdır.
icbara ve mücahede-i diniyeye ve din için silâhla cihada muarız olan hürriyet-i **vicdan**, hükûmetlerde bir kanun-u esasî, bir düstur-u siyasî oluyor ve hükûmet lâik cumhuriyete

6-) Şualar 280 : Onikinci Şua
kuvvetli propaganda, yirmi günde vukuatlar ile kendini gösterecekti. Demek hürriyet-i **vicdan** prensibine zıd olarak, bütün dindar nasihatçılara şamil, lastikli bir kanunun

7-) Şualar 280 : Onikinci Şua
bir istibdad-ı mutlak altında hiçbir hürriyet -ne hürriyet-i ilmiye, ne hürriyet-i **vicdan**, ne hürriyet-i diniye- olmamasından, ehl-i namus ve diyanet ve tarafdar-ı hürriyet

8-) Şualar 285 : Onikinci Şua
makam-ı iddia gördüğü halde, "Said, etrafına fesad saçmış" tabirini insafınıza ve **vicdan**ınıza havale ediyorum. Makam-ı iddia, Risale-i Nur'un içtimaî derslerine ilişmek

9-) Şualar 285 : Onikinci Şua
iddia, Risale-i Nur'un içtimaî derslerine ilişmek fikriyle, "Dinin tahtı ve makamı **vicdan**dır, hükme kanuna bağlanmaz. Eskiden bağlanmasıyla içtimaî keşmekeşler olmuştur

10-) Şualar 290 : Onikinci Şua
büyüğün hatırı için yüzotuz risaleden beş-on kelime bahane edip, yalnız kanaat-ı **vicdan**iye ile yüzyirmi mevkuf kardeşlerimden yalnız onbeş adama altışar ay ceza verebilmesi

11-) Şualar 292 : Onikinci Şua
* * #292 Bu defaki küçük müdafaatımda demiştim: Risale-i Nur'daki şefkat, **vicdan**, hakikat, hak, bizi siyasetten men'etmiş. Çünki masumlar belaya düşerler, onlara

12-) Şualar 322 : Onüçüncü Şua
ü hesaba gelmeyen melek ve ruhanîlerin ve insanlardan ehl-i hakikatın ve ashab-ı **vicdan**ın ve iman-ı tahkikî sahiblerinin nazarlarında, hak ve hakikat ve Kur'an ve iman

13-) Şualar 327 : Onüçüncü Şua
bizim gibi perişan eden adamlara karşı inkârlarınız ve kaçmanız, onların kanaat-ı **vicdan**iye dedikleri düşüncelerinde beş para etmez ve Eskişehir'de dahi etmedi. Beşinci

14-) Şualar 335 : Onüçüncü Şua
bizim gibilerden yalnız teslimiyetle ve tasannu' ile razı olmuyorlar. "Kalbini ve **vicdan**ını bırak, yalnız dünyaya çalış" derler. İşte bu vaziyete karşı inayet-i Rabbaniyeye

15-) Şualar 349 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
etmemektir. Sâniyen: Risale-i Nur'un esas mesleği olan şefkat, hak ve hakikat ve **vicdan**, bizleri şiddetle siyasetten ve idareye ilişmekten men etmiş. Çünki tokada ve belaya

16-) Şualar 350 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
ve Kur'anı inkâr ettikleri halde ilişilmiyordu. Hürriyet-i fikir ve serbestiyet-i **vicdan** düsturu ile Risale-i Nur'un bir kısım şakirdleri; idareye dokunmamak şartıyla rejim

17-) Şualar 355 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
hangi kanunu, müsaade etmeğe imkânı var? Madem cumhuriyet prensipleri hürriyet-i **vicdan** kanunu ile dinsizlere ilişmiyor, elbette mümkün olduğu kadar dünyaya karışmayan

18-) Şualar 356 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
teşhirine yol açmamayı, vatan ve millet ve asayiş ve idare hesabına ihtar etmeye **vicdan**ım beni mecbur eyledi. * * * #357 Afyon Müddeiumumîsi ve Mahkeme Reisi ve

19-) Şualar 357 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
üzerine gidiyor. Birincisi: Madem hükûmet-i cumhuriye, cumhuriyetteki hürriyet-i **vicdan** düsturuyla, dinsizlere ve sefahetçilere ilişmiyor. Elbette dindarlara ve takvacılara

20-) Şualar 363 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
cumhuriyet soruyorsanız, ben biliyorum ki; lâik manası, bîtaraf kalmak, yani hürriyet-i **vicdan** düsturuyla, dinsizlere ve sefahetçilere ilişmediği gibi dindarlara ve takvacılara

21-) Şualar 367 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
ziyade kendimize medar-ı istinad ve onun ile kendimizi müdafaa ettiğimiz hürriyet-i **vicdan** esası, bizim aleyhimizde medar-ı mes'uliyet tutulmuş; güya biz hürriyet-i vicdan

22-) Şualar 367 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
vicdan esası, bizim aleyhimizde medar-ı mes'uliyet tutulmuş; güya biz hürriyet-i **vicdan** esasına muarız gidiyoruz. Hem bir risalede, medeniyetin seyyiatını ve kusurlarını

23-) Şualar 371 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
halinde emsalsiz bir sıkıntı vermek, hiçbir kanuna muvafık gelir mi? Zerre kadar **vicdan**ı bulunan, bu hale acıyacak!.. #372 Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay

24-) Şualar 372 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
parçası olan Tesettür Risalesi'ni bahane ederek kanun ile değil de, yalnız kanaat-ı **vicdan**iye ile yüz şakird içinde beş-on şakirde altışar ay ceza verdiler ki; tedkik zamanına

25-) Şualar 374 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
evrak-ı muzırra gibi toplayıp mahkeme eline vermek; acaba hiç bir kanun, hiç bir **vicdan**, hiç bir insaf buna müsaade eder mi? #375 Sekizincisi: Yirmiiki sene sıkıntılı

26-) Şualar 383 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi

hiçbir sebebini bilmediğimden çok azab çekiyorum. Ben haber aldım ki, mahkeme reisi **vicdan**lı ve merhametlidir. Bu kanaate binaen, ilk ve son bir tecrübe olarak makamınıza

27-) Şualar 403 : Ondördüncü Şua/İfademin Kısacık Bir Tetimmesi
zaman hükûmetin eline geçmiş. Acaba böyle hususî takriz ve sırf ilmî ve bir kanaat-ı **vicdan**iye ve mahrem arkadaşların mabeyninde ve sonra tam ta'dil etmek fikriyle bir meşveret

28-) Şualar 406 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli
. C: Zahiren o madde-i kanunî ile, fakat hakikaten Eskişehir Mahkemesi kanaat-ı **vicdan**iye ile hüküm vermesi, Tesettür Risalesi'nin eskiden yazıldığını anlamasıyla, mecburiyetle

29-) Şualar 406 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli
vermesi, Tesettür Risalesi'nin eskiden yazıldığını anlamasıyla, mecburiyetle kanaat-ı **vicdan**iyeye müracaat etmesi, bu yanlışını gösteriyor. 9. Dinen mukaddes tanılan şeyleri

30-) Şualar 415 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli
etmek, belki çok cihetlerle beni zulümden kurtardığı gibi; Eskişehir'deki kanaat-ı **vicdan**iye ile verilen hafif ceza da, Tesettür Risalesi'nin bir mes'elesi içindir. Makam-ı

31-) Şualar 417 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli
suçlu olur. 66. Şapka fes gibidir. İman ile hiç alâkası yoktur. İman ise tamamen **vicdan**î ve kalbî olduğunu Said bilmekten âcizdir. C: İslâm üleması ve müçtehidleri ve

32-) Şualar 428 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli
bize iade edilen yalnız Tesettür Risalesi bahanesiyle, kanunen değil belki kanaat-ı **vicdan**iye ile bana hafif ceza çektiren ve mürur-u zamana uğrayan ve af kanunları gören

33-) Şualar 430 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli
zalimane bir yanlış olduğunu, ceza verdirenlerin ve Posta Gazetesine ihbar edenlerin **vicdan**larına havale ediyorum. Temyiz Mahkemesine temyiz layihası olarak iddianameye

34-) Şualar 432 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli
mahkemelerin beraetlerini ve af kanunları ve mahremiyet ve mahrem vechini ve hürriyet-i **vicdan** ve hürriyet-i fikri ve fikren ve ilmen muhalefeti memleketten ve hükûmetlerden

35-) Şualar 438 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli
insaniyetperver maskesi altındaki vahşi reislerinin sağır kulakları çınlasın ve bu **vicdan**sız gaddarları bize musallat eden o zalimlerin görmeyen gözlerine sokulsun. Bu asırda

36-) Şualar 438 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli
gizli ezan okuyorsunuz denildi. Sükûtta sabrım tükendi. Kabil-i hitab olmayan öyle **vicdan**sız alçaklara değil, belki milletin mukadderatıyla keyfî istibdad ile oynayan bir

37-) Şualar 445 : Ondördüncü Şua/Hata-Savab Cedveli

siyasetle iştigal etmediklerini, tecavüz olarak gösterilen yazıların mahrem olduklarını, **vicdan** ve tefekkür hürriyeti mevcud olduğunu, bunların bazı kanunları tenkid mahiyetinde

38-) Şualar 447 : Ondördüncü Şua/Temyiz Mahkemesi Riyasetine
hususan şimdi bolşevizm perdesi altındaki anarşist ve mürted ve münafıklara hürriyet-i **vicdan**, hürriyet-i fikir bahanesiyle ilişmediğiniz halde ve İngiliz gibi hristiyanlıkta

39-) Şualar 447 : Ondördüncü Şua/Temyiz Mahkemesi Riyasetine
sahife müdafaatımız masumiyetimizi isbat ettikleri halde, hangi kanun ile, hangi **vicdan** ile, hangi maslahat ile, hangi suç ile bizi ağır ceza ve pek ağır ihanetler ve

40-) Şualar 450 : Ondördüncü Şua/Temyiz Mahkemesi Riyasetine
konuşturmamakla tazib edenler ne derece haktan ve adaletten ve insaftan uzak düştüklerini **vicdan**larına havale ediyorum. Hiç mümkün müdür ki, böyle haddinden yüz derece ziyade

41-) Şualar 454 : Ondördüncü Şua/Temyiz Mahkemesi Riyasetine
onunla suçlu yapmak ne kadar adaletten, haktan, insaftan uzak olduğunu, bizi kanaat-ı **vicdan**iye ile mahkûm edenlerin vicdanlarına ve onları dahi mahkeme-i kübraya havale ederek

42-) Şualar 454 : Ondördüncü Şua/Temyiz Mahkemesi Riyasetine
adaletten, haktan, insaftan uzak olduğunu, bizi kanaat-ı vicdaniye ile mahkûm edenlerin **vicdan**larına ve onları dahi mahkeme-i kübraya havale ederek "Hasbünallahü ve ni'melvekil"

43-) Şualar 462 : Ondördüncü Şua/Onaltıncı Mektub
on ihtimalden bir-iki ihtimale binaen günahlara girmek, masumları günaha atmak; **vicdan**ım kabul etmiyor diye Eski Said, sigara ile beraber gazeteleri ve siyaseti ve sohbet-i

44-) Şualar 464 : Ondördüncü Şua/Onaltıncı Mektub
nev'inden, her hâdise-i dünyeviyede bana sıkıntı vermek, hangi usûl iledir? Hangi **vicdan** hükmeder? Hangi maslahat iktiza eder? Üçüncü Nokta: Hâlimi, istirahatımı düşünen

45-) Şualar 471 : Ondördüncü Şua/Onaltıncı Mektub
bana karşı içtinablarını, o ehl-i dünyaya sadakata değil, belki bir nevi riyaya, **vicdan**sızlığa hamledip, o dostlarıma karşı fena nazarla bakıyorlar. Ben de derim: Ey

46-) Şualar 477 : Ondördüncü Şua/Onaltıncı Mektub
bana iyi dese, bana nezaret eden memur kıskanarak kızıyor; nüfuzunu kırayım diye **vicdan**sızcasına tedbirler yapıyor; âmirlerinden iltifat görmek için beni taciz ediyor

47-) Şualar 487 : Ondördüncü Şua/Gençlik Rehberi'nin küçük bir haşiyesi
yüz adam sıkıntı çekip beraber teneffüse çıkmıyorlar. Onlara zulüm olur. Merd ve **vicdan**lı bir mü'min, #488 küçük ve cüz'î bir hata veya menfaatle yüzer zararı ehl-i imana

48-) Şualar 496 : Ondördüncü Şua/Gençlik Rehberi'nin küçük bir haşiyesi
sonra doğduğum yer olan Bitlis ve Van tarafına giderek mağaralara kapandım. Ruhî ve **vicdan**î hazzımla başbaşa kaldım. "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" yani, "Şeytandan

49-) Şualar 496 : Ondördüncü Şua/Gençlik Rehberi'nin küçük bir haşiyesi
"Risale-i Nur" ismini verdim. Hakikaten Kur'anın nuruna istinad edildiği için, bu isim **vicdan**ımdan doğmuş. Bunun ilham-ı İlahî olduğuna bütün imanımla kaniim ve bunları istinsah

50-) Şualar 544 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Tahirî'nin müdafaasıdır]
yaptığımız bu hizmetin bir suç olmasına imkân olmamakla, yüksek mahkemenizden ve âlî **vicdan**larınızdan Risale-i Nur eserlerinin iadesini taleb ederim. Mevkuf Tahirî

51-) Şualar 547 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Zübeyr'in müdafaasıdır]
çıkartılamaz. Risale-i Nur, iddia makamınca muzır eserler diye tavsif ediliyor. Bu **vicdan**sızlığı ve yalanı, şiddetle protesto ediyorum. Ve benim de teşvikatta bulunduğum

52-) Şualar 554 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Mustafa Sungur'un müdafaasıdır]
yolunda kardeşlik peyda etmek bir cem'iyet kurmak mıdır? Acaba hangi temiz ve âdil **vicdan**lar buna ceza verebilir? Sayın Hâkimler! Hakkaniyeti, en yüksek âlimler tarafından

53-) Şualar 563 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Ahmed Feyzi'nin müdafaasıdır]
hakikatlarına dayanarak giriştiği müdafaa ve hizmet-i diniyesinden dolayıdır. Din ve **vicdan** hürriyetinin hükümran olduğu bir memlekette vicdanî kanaatlerimizden mes'ul olamayız

54-) Şualar 563 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Ahmed Feyzi'nin müdafaasıdır]
diniyesinden dolayıdır. Din ve vicdan hürriyetinin hükümran olduğu bir memlekette **vicdan**î kanaatlerimizden mes'ul olamayız. Bundan dolayı da kimseye hesab vermeğe mecbur

55-) Şualar 564 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Ahmed Feyzi'nin müdafaasıdır]
riyasız bir din kitabı ve Kur'an tefsiri biliyoruz. Kıymet ölçüleri ve hükümleri **vicdan**î bir takdir mes'elesidir. Buna kimse müdahale edemez. Evet biz Risale-i Nur müellifinin

56-) Şualar 565 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Ahmed Feyzi'nin müdafaasıdır]
ve Resulünden, hakikat ve Kur'andan haber vermek onların temiz ruhlarını, masum **vicdan**larını ıslah etmeğe hiç ifsad denilir mi? Sayın Hâkimler! Biz aslâ siyasetçi

57-) Şualar 569 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Mustafa Osman'ın müdafaasıdır]
derece şahsım için bir suç mevzuu ve müellif-i muhteremi için sebeb-i itham olabilir? **Vicdan**ınıza soruyorum. 2- Savcılık Makamının, "mevzudur" diye gayr-ı ilmî iddia ettiği

58-) Şualar 570 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Mustafa Osman'ın müdafaasıdır]
edip onun güya devletin emniyetini ihlâl suçuna delil ve bürhan göstermek hangi **vicdan**ın âdilane kararıdır? Mahkemenizden soruyorum, vicdanınıza bırakıyorum. 3- "Bedîüzzaman'ın

59-) Şualar 570 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Mustafa Osman'ın müdafaasıdır]
delil ve bürhan göstermek hangi vicdanın âdilane kararıdır? Mahkemenizden soruyorum, **vicdan**ınıza bırakıyorum. 3- "Bedîüzzaman'ın resimlerini mukaddes bir şey imiş gibi taşımak

60-) Şualar 570 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Mustafa Osman'ın müdafaasıdır]
ağlatmak hangi demokrasi kanunlarıyla, hangi yeminli ve yüminli âdil hâkimlerin **vicdan**î ve âdilane kararlarıyla kabil-i te'liftir? Mahkemenizden ve vicdanınızdan soruyorum

61-) Şualar 570 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Mustafa Osman'ın müdafaasıdır]
âdil hâkimlerin vicdanî ve âdilane kararlarıyla kabil-i te'liftir? Mahkemenizden ve **vicdan**ınızdan soruyorum. Ve büyük ve âdil Türk Milleti ve onun âlî meclisi namına icra-yı

62-) Şualar 572 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Hıfzı Bayram'ın müdafaasıdır]
delil ve sebeb-i itham olarak göstermek, ne derece îcab-ı adalettir bilmiyorum; **vicdan**larınıza havale ediyorum. 2- Hem Bayezid'den bilmediğim bir kimse tarafından ben

63-) Şualar 574 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Halil Çalışkan'ın müdafaasıdır]
olmadığına kanaat getirdiğinize inanıyoruz. Bu vesile ile yüksek mahkemenizden ve **vicdan**larınızdan kitablarımızın serbest olarak iadesini ve kendimizin beraetini taleb

64-) Şualar 576 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Küçük İbrahim'in müdafaasıdır]
bulunuyoruz. Öyle ise şu ehemmiyetli hakikatı beyan etmek, benim için memleket ve **vicdan** borcu olmuştur: Yalnız kendi muhitimde Risale-i Nur'un gösterdiği fevkalâde ıslahat

65-) Şualar 576 : Ondördüncü Şua/Risale-i Nur talebelerinin müdafaatıdır./[Küçük İbrahim'in müdafaasıdır]

doldurmağa sebeb oluyorlar. Elbette yüksek hâkimler bu hakikatları görecekler ve ellerini **vicdan**larına koyup ebedî ve İlahî çok müjdeleri #577 bulunan adaletli kararlarını verecekler

66-) Şualar 594 : Beşinci Şua/Tetimme olarak üç küçük mes'ele/İkinci Mes'ele:
iktidar görünür. Evet, öyle acib bir istibdad ki; -kanunlar perdesinde- herkesin **vicdan**ına ve mukaddesatına, hattâ elbisesine müdahale ederler. Zannederim, asr-ı âhirde

67-) Şualar 616 : Onbeşinci Şua/Birinci Makam/Fatiha-i Şerife'nin Bir Muhtasar Hülâsası
cebanet ve korkaklığa düşer.. istikameti kaybetmesinin, hatasının cezası olarak daimî, **vicdan**î bir azabı çeker. Ve insandaki kuvve-i şeheviye, selâmetli istikameti ve iffeti

68-) Şualar 618 : Onbeşinci Şua/Birinci Makam/Fatiha-i Şerife'nin Bir Muhtasar Hülâsası
yuvarlanan zîhayatlar için bir mezbaha, selhhane ve gayet çirkin ve karışık görüp ruhu, **vicdan**ı dünyada bir manevî cehennemde olup, âhirette daimî bir azab çekmeğe kendini müstehak

69-) Şualar 677 : Onbeşinci Şua/Elhüccetüzzehra'nın İkinci Makamı
gayet dağdağalı bir hayat, #677 yaşamak için gayet perişan bir maişet içinde kalbe, **vicdan**a en elîm ve en müdhiş halet olan mütemadî zeval ve firak belasını çekmek içinde

70-) Şualar 756 : Yirmidokuzuncu Lem'adan İkinci Bab/Üçüncü Nokta:
Ey insan! Senin nokta-i istinadın ancak ve ancak Allah'a olan imandır. Ruhuna, **vicdan**ına nokta-i istimdad ise ancak âhirete olan imandır. Binaenaleyh bu her iki noktadan

71-) Şualar 756 : Yirmidokuzuncu Lem'adan İkinci Bab/Üçüncü Nokta:
Binaenaleyh bu her iki noktadan haberi olmayan bir insanın kalbi, ruhu tevahhuş eder; **vicdan**ı daima muazzeb olur. Lâkin birinci noktaya istinad ve ikincisinden de istimdad

72-) Şualar 756 : Yirmidokuzuncu Lem'adan İkinci Bab/Üçüncü Nokta:
ve ruhen pekçok zevk ve lezzetleri, ünsiyetleri hisseder ki; hem müteselli, hem **vicdan**ı mutmain olur. Dördüncü Nokta: İman nuru lezaiz-i meşruanın zevale başladıkları

73-) Şualar 758 : Yirmidokuzuncu Lem'adan İkinci Bab/Yedinci Nokta:
de rahîmiyettir. Evet annesiz aç bir çocuğun ağlamasından müteessir ve acıyan bir **vicdan** sahibi, elbette vâlidelerin çocuklarına olan şefkatlerinden zevk alır, memnun ve

Tarihçe-i Hayat'ta 84 yerde geçmektedir

1-) Tarihçe-i Hayat 9 : ÖNSÖZ
Ruhundaki imanla yanan meş'ale sönmez Kalbinde yanardağ gibi, iman ne mukaddes **Vicdan**ına her an şunu haykırmada bir ses: Ey yolcu! Şafaklar sökecek durma, ilerle Zulmetlere

2-) Tarihçe-i Hayat 20 : ÖNSÖZ
kalacak olan sözlerin tanzim ve tertibi ile değil, bilakis kalblerde, ruhlarda, **vicdan** ve fikirlerde kudsî bir ideal halinde insanlıkla beraber yaşayacak olan din hissinin

3-) Tarihçe-i Hayat 20 : ÖNSÖZ
ile -üniversitenin herhangi bir fakültesine mensub da olsa- hissen, fikren, ruhen, **vicdan**en ve hayalen tam manasıyla tatmin edilmiş oluyor. Nasıl tatmin edilmez ki, Risale-i

4-) Tarihçe-i Hayat 59 : İLK HAYATI/O ZAMANKİ HAYATINA KISA BİR BAKIŞ
istibdad tevzi olunmuş olur. اِنَّ اللّهَ هُوَ الْقَوِىُّ الْمَتِينُ hâkim ve âmir-i **vicdan**î olmalı. O da marifet-i tam ve medeniyet-i âmm veyahut din-i İslâm namıyla olmalı

5-) Tarihçe-i Hayat 61 : İLK HAYATI/Divan-ı Harb-i Örfî
de öyleyim. Beni oraya nefyetmek, bana ceza değil; sizin elinizden gelirse, beni **vicdan**en tazib ediniz! Ve illâ başka suretle azab, azab değil, benim için bir şandır!

6-) Tarihçe-i Hayat 65 : İLK HAYATI/Divan-ı Harb-i Örfî
kalb-i umumî-i müşterek-i milletten bîtarafane çıkmalı. Ve matbuat nizamnamesini, **vicdan**ınızdaki hiss-i diyanet ve niyet-i hâlisa tanzim etmeli. Halbuki, siz iki kıyas-ı

7-) Tarihçe-i Hayat 66 : İLK HAYATI/Divan-ı Harb-i Örfî
maksadımız, o silsile-i nuraniyeyi ihtizaza getirmekle, herkesi bir şevk-i hâhiş-i **vicdan**iye #67 ile tarîk-i terakkide kâ'be-i kemalâta sevketmektir. Zira i'lâ-i Kelimetullahın

8-) Tarihçe-i Hayat 73 : İLK HAYATI/Divan-ı Harb-i Örfî
esirger isem. Mert olmayayım, eğer ölmeye gülmekle gitmezsem. Sûreten mahkûmiyetim, **vicdan**en mahkûmiyetinizi intac edecektir. Bu hal bana zarar değil, belki şandır. Fakat

9-) Tarihçe-i Hayat 77 : İLK HAYATI/Divan-ı Harb-i Örfî
muvahhiş, mahpusîn mütevahhiş, gazeteler mürcif, efkâr müşevveş, #77 kalbler hazîn, **vicdan**lar müteessir ve me'yus, bidayet-i halde memurlar şematetli, nöbetçiler müz'iç olmakla

10-) Tarihçe-i Hayat 77 : İLK HAYATI/Divan-ı Harb-i Örfî
ve me'yus, bidayet-i halde memurlar şematetli, nöbetçiler müz'iç olmakla beraber **vicdan**ım beni tazib etmediği için o hâl bana eğlence gibi idi. Musibetlerin tenevvüü,

11-) Tarihçe-i Hayat 83 : İLK HAYATI/Şarkdaki aşâirle muhavere ve münazaralar
neslinden gelen bir adamın akıl ve fikri İslâmiyet'ten tecerrüd etse bile, fıtratı ve **vicdan**ı hiç bir vakit İslâmiyet'ten vazgeçemez. En ebleh ve en sefih bile, sedd-i rasîn-i

12-) Tarihçe-i Hayat 87 : İLK HAYATI/Şarkdaki aşâirle muhavere ve münazaralar
ediyor. İşte en iyi haslet ki, dinimizin muktezasıdır. Biz ruhumuzla, canımızla, **vicdan**ımızla, fikrimizle ve bütün kuvvetimizle demeliyiz ki: "Biz ölsek, milletimiz olan

13-) Tarihçe-i Hayat 103 : İLK HAYATI/Hutbe-i Şâmiye

gezdirmesine olan itikadı ve itminanı ve imanıdır. Ve o iki kahramanı gayet korkutan ve **vicdan**larını vehme esir eden, onların onun kumandanını bilmemek ve intizamına inanmamak

14-) Tarihçe-i Hayat 105 : İLK HAYATI/Hutbe-i Şâmiye
kahramanlıkları kırıldığı gibi, onun cesareti ve kuvve-i maneviyesi müzmahil olur ve **vicdan**ı tefessüh eder. Ve kâinatın hâdisatına esir olur. Herşeye karşı korkak bir dilenci

15-) Tarihçe-i Hayat 185 : İKİNCİ KISIM/Yirmiikinci Lem'a
âdemiyetten. Veyahut: Ne mümkün zulm ile, bîdâd ile, imha-yı fazilet; Çalış **vicdan**ı kaldır, muktedirsen âdemiyetten. Evet imanlı fazilet, medar-ı tahakküm olmadığı

16-) Tarihçe-i Hayat 210 : İKİNCİ KISIM/Yirmisekizinci Mektubun Yedinci Mes'elesi
cihetinde Hulusi Bey'e benzeyecek adamlar ileri atılsın. Hem madem Sözler senin **vicdan**ınla konuşabilirler. Her bir Söz'ü, şahsımdan değil belki Kur'an'ın dellâlından

17-) Tarihçe-i Hayat 216 : Üçüncü Kısım
halde, mahkûmiyetlerini intaç edecek bir delile rastgelinememiş ve neticede kanaat-ı **vicdan**iye ile keyfî bir surette Said Nursî'ye onbir ay ve onbeş arkadaşına da altışar

18-) Tarihçe-i Hayat 225 : Üçüncü Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN ESKİŞEHİR MAHKEMESİ MÜDAFAATINDAN BİR KISMI
etmediğime tarihçe-i hayatım şahiddir. Ben, hakikat-ı hali olduğu gibi beyan ettim. Sizin **vicdan**ınız var ve kanunların gadirsiz vech-i tatbiklerini bilirsiniz, hakkımda hükmünüzü

19-) Tarihçe-i Hayat 226 : Üçüncü Kısım/YUKARIDAKİ MÜDAFAATIMIN BİRİNCİ TETİMMESİ
değil, belki Isparta vilayeti ve bütün beni tanıyanlar, belki bütün ehl-i akıl ve **vicdan**, onların iftiralarını nefretle karşılar ve "Garazkâr plânlar ile onu itham ediyorsunuz"

20-) Tarihçe-i Hayat 227 : Üçüncü Kısım/YUKARIDAKİ MÜDAFAATIMIN BİRİNCİ TETİMMESİ
fedakârane bağlansa ve âhiret kardeşi olsalar çok mudur ve zararı mı var? Hiç ehl-i **vicdan** ve insaf bunları tenkide cevaz verir mi? Ve bunlara cem'iyet-i siyasiye nazarıyla

21-) Tarihçe-i Hayat 229 : Üçüncü Kısım/YUKARIDAKİ MÜDAFAATIMIN BİRİNCİ TETİMMESİ
hayret ve takdirle gördüm ve Türk Milletinin sırr-ı tefevvukunu onlarla anladım. Ben, **vicdan**ımla ve çok emarelerle temin ederim ki; eğer bu masum mevkuflar adedince vücudlarım

22-) Tarihçe-i Hayat 230 : Üçüncü Kısım/YUKARIDAKİ MÜDAFAATIMIN BİRİNCİ TETİMMESİ
etmek milliyetçilik midir? Türkçülük müdür? Vatanperverlik midir? Haydi, o insafsız **vicdan**ınıza havale ediyorum. İşte mahkeme-i âdile, onların masumiyetini anlamakla çoklarını

23-) Tarihçe-i Hayat 232 : Üçüncü Kısım/MÜDAFAATIMIN İKİNCİ TETİMMESİ

dünyayı daimî ve lâyezal tevehhüm ve insanı bâki ve lâyemut tahayyül eden bir sarhoş **vicdan**sız tarafından denilse: "Senin bütün risalelerin, imanî pek kuvvetli ders veriyor

24-) Tarihçe-i Hayat 233 : Üçüncü Kısım/MÜDAFAATIMIN İKİNCİ TETİMMESİ
yoktur ki vazife-i neşri yapsın. Bizimki hususîdir. Hususî işlere, hususan imanî ve **vicdan**î olsa, hürriyet-i vicdan düsturu, onun serbestiyetini temin eder. Sâniyen: Hükûmet-i

25-) Tarihçe-i Hayat 233 : Üçüncü Kısım/MÜDAFAATIMIN İKİNCİ TETİMMESİ
yapsın. Bizimki hususîdir. Hususî işlere, hususan imanî ve vicdanî olsa, hürriyet-i **vicdan** düsturu, onun serbestiyetini temin eder. Sâniyen: Hükûmet-i İttihadiye ittifaklarıyla

26-) Tarihçe-i Hayat 239 : Üçüncü Kısım/MÜDAFAATIMIN İKİNCİ TETİMMESİ
serbestiyeti tam muhafaza #239 etmek isteyen ve hiçbir tesir karşısında mağlub olmayan ve **vicdan**larındaki hiss-i adaletle hükmeden bu mahkeme; bizi, Şükrü Kaya Bey'in şahsı hakkında

27-) Tarihçe-i Hayat 239 : Üçüncü Kısım/MÜDAFAATIMIN İKİNCİ TETİMMESİ
masum mevkufları himaye etmek ve bir an evvel kurtulmasına sa'yetmeleri vazife-i **vicdan**iyeleri iken, bilakis çok manasız ve asılsız bahaneler ile Isparta mevkuflarının

28-) Tarihçe-i Hayat 243 : Üçüncü Kısım/MÜDAFAATIMIN İKİNCİ TETİMMESİ
maksada âlet etmiş denilir mi? Böyle diyenler, ne kadar daire-i akıl ve insaf ve **vicdan**dan uzak düştükleri ve uzak hükmettikleri #244 anlaşılmaz mı? Elbette mahkeme-i

29-) Tarihçe-i Hayat 245 : Üçüncü Kısım/İDDİANAMEYE KARŞI İTİRAZNÂMEM
emniyet-i dâhiliyeyi ihlâl etmek teşebbüsü ile ittiham edilmekliğime hangi insaf, hangi **vicdan** müsaade eder? Eğer 163'üncü madde-i kanuniye manasına bizim hakkımızda vech-i tatbiki

30-) Tarihçe-i Hayat 249 : Üçüncü Kısım/İDDİANAMEYE KARŞI İTİRAZNÂMEM
bahçeyi yasak etmek ve bahçe sahibini mes'ul etmek caiz olabilir mi? Adaletperver olan **vicdan**ınıza havale ediyorum. Ben, son müdafaatımda beyan etmişim ki; otuz senedir, Avrupa

31-) Tarihçe-i Hayat 251 : Üçüncü Kısım/CEZA HÂKİMİNE SON MÜDAFAA
âlet ve hükûmet aleyhine teşvik" manasını vermek, hangi insaf kabul eder ve hangi **vicdan** razı olur? Evet değil bu mahkemeye, belki bütün dünyaya ilân ediyorum: Ben hakaik-i

32-) Tarihçe-i Hayat 264 : Üçüncü Kısım/Onaltıncı Mektub/BİRİNCİ NOKTA
on ihtimalden bir-iki ihtimale binaen günahlara girmek, masumları günaha atmak; **vicdan**ım kabul etmiyor diye Eski Said, sigara ile beraber gazeteleri ve siyaseti ve sohbet-i

33-) Tarihçe-i Hayat 266 : Üçüncü Kısım/Onaltıncı Mektub/İKİNCİ NOKTA
nev'inden, her hâdise-i dünyeviyede bana sıkıntı vermek, hangi usûl iledir? Hangi **vicdan** hükmeder? Hangi maslahat iktiza eder? ÜÇÜNCÜ NOKTA: Hâlimi, istirahatimi düşünen

34-) Tarihçe-i Hayat 274 : Üçüncü Kısım/Onaltıncı Mektub/BEŞİNCİ NOKTA/Üçüncü Mes'ele :
bana karşı içtinablarını, o ehl-i dünyaya sadakata değil, belki bir nevi riyaya, **vicdan**sızlığa hamledip, o dostlarıma karşı fena nazarla bakıyorlar. Ben de derim: Ey

35-) Tarihçe-i Hayat 279 : Üçüncü Kısım/Onaltıncı Mektub/Onaltıncı Mektubun Zeyli
bana iyi dese, bana nezaret eden memur kıskanarak kızıyor; nüfuzunu kırayım diye **vicdan**sızcasına tedbirler yapıyor; âmirlerinden iltifat görmek için beni taciz ediyor

36-) Tarihçe-i Hayat 286 : Dördüncü Kısım
canavarlara himayetkârane şefkat etmek, o bîçare hayvanlara şedid bir gadr ve vahşi bir **vicdan**sızlıktır. Ve binler müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i

37-) Tarihçe-i Hayat 312 : Dördüncü Kısım
hakikatları, ehl-i dünya nazarında cam parçalarına inmesin. #312 Sâniyen: Şefkat, **vicdan**, hakikat, bizi siyasetten men'ediyor. Çünki tokada müstehak dinsiz münafıklar onda

38-) Tarihçe-i Hayat 366 : Dördüncü Kısım/ÂYET-ÜL KÜBRA
hadsiz ukûl-ü müstakimenin delillerle tasdikleri, solunda selim kalblerin ve temiz **vicdan**ların ciddî itminanları ve samimî incizabları ve teslimleri; Kur'anın fevkalâde

39-) Tarihçe-i Hayat 404 : Beşinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR
ziyade kendimize medar-ı istinad ve onun ile kendimizi müdafaa ettiğimiz hürriyet-i **vicdan** esası, bizim aleyhimizde medar-ı mes'uliyet tutulmuş; güya biz hürriyet-i vicdan

40-) Tarihçe-i Hayat 404 : Beşinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR
vicdan esası, bizim aleyhimizde medar-ı mes'uliyet tutulmuş; güya biz hürriyet-i **vicdan** esasına muarız gidiyoruz. Hem, medeniyetin seyyiatını ve kusurlarını tenkid etmesinden

41-) Tarihçe-i Hayat 409 : Beşinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR
cumhuriyet soruyorsanız, ben biliyorum ki; lâik manası, bîtaraf kalmak, yani hürriyet-i **vicdan** düsturuyla, dinsizlere ve sefahetçilere ilişmediği gibi dindarlara ve takvacılara

42-) Tarihçe-i Hayat 409 : Beşinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR
kuvvetli propaganda, yirmi günde vukuatlar ile kendini gösterecekti. Demek hürriyet-i **vicdan** #410 prensibine zıd olarak, bütün dindar nasihatçılara şamil, lastikli bir kanunun

43-) Tarihçe-i Hayat 410 : Beşinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR

bir istibdad-ı mutlak altında hiçbir hürriyet -ne hürriyet-i ilmiye, ne hürriyet-i **vicdan**, ne hürriyet-i diniye- olmamasından, ehl-i namus ve diyanet ve tarafdar-ı hürriyet

44-) Tarihçe-i Hayat 414 : Beşinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR
makam-ı iddia gördüğü halde, "Said, etrafına fesad saçmış" tabirini insafınıza, **vicdan**ınıza havale ediyorum. Makam-ı iddia, Risale-i Nur'un içtimaî derslerine ilişmek

45-) Tarihçe-i Hayat 414 : Beşinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR
iddia, Risale-i Nur'un içtimaî derslerine ilişmek fikriyle, "Dinin tahtı ve makamı **vicdan**dır, hükme kanuna bağlanmaz. Eskiden bağlanmasıyla içtimaî keşmekeşler olmuştur

46-) Tarihçe-i Hayat 419 : Beşinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN DENİZLİ MAHKEMESİNDE YAPTIĞI MÜDAFAADAN BAZI KISIMLAR
büyüğün hatırı için yüzotuz risaleden beş-on kelime bahane edip, yalnız kanaat-ı **vicdan**iye ile yüzyirmi mevkuf kardeşlerimden yalnız onbeş adama altışar ay ceza verebilmesi

47-) Tarihçe-i Hayat 468 : Altıncı Kısım/Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında yazdığı mektuplar
adliyenin yangınına bir vesile oldu ihtimali var. Ben derim ki: Benim hakkımda **vicdan**lı ve insaniyetli olan bu kazanın hükûmeti, zabıta ve adliyesiyle beraber beni tam

48-) Tarihçe-i Hayat 474 : Altıncı Kısım/Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında yazdığı mektuplar
düşmanlarım benim aleyhime her cihetle serbest olarak beni eziyorlar. Hürriyet-i **vicdan** ve hürriyet-i fikr-i ilmiyeyi temin eden Cumhuriyet Hükûmeti, ya beni tam himaye

49-) Tarihçe-i Hayat 475 : Altıncı Kısım/Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında yazdığı mektuplar
ders-i hakikattır ve yüksek bir ders-i ilmîdir, tarîkat dersi değildir. Hürriyet-i **vicdan**ı esas tutan Hükûmet-i Cumhuriyenin, elbette bu milletin milyarlar ecdadının ruhları

50-) Tarihçe-i Hayat 510 : Altıncı Kısım/Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında yazdığı mektuplar
onlardan alınır. Ve bir kısmı; aklı varsa, dünyada da kaldıkça, geberinceye kadar **vicdan** azabı ve i'dam-ı ebedî korkusuyla işkence çekecekler. Ben de onlara karşı hiddeti

51-) Tarihçe-i Hayat 516 : Altıncı Kısım/Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında yazdığı mektuplar
hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tamir edememelerinden gelen dehşetli **vicdan** azablarıyla ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet

52-) Tarihçe-i Hayat 525 : Altıncı Kısım/Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında yazdığı mektuplar

emsalsiz bir sıkıntı ruhuna vermek, hiçbir kanuna muvafık gelir mi? Zerre kadar **vicdan**ı bulunan, bu hale acıyacak. Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay tedkikten

53-) Tarihçe-i Hayat 525 : Altıncı Kısım/Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında yazdığı mektuplar
parçası olan Tesettür Risalesi'ni bahane ederek kanunla değil de, yalnız kanaat-ı **vicdan**iye ile yüzyirmi şakird içinde beş-on şakirde altı ay ceza verdiler ki; tedkik zamanına

54-) Tarihçe-i Hayat 528 : Altıncı Kısım/Üstadın, Emirdağ'daki ikameti sırasında yazdığı mektuplar
eczalarını evrak-ı muzırra gibi toplayıp mahkeme eline vermeğe acaba hiçbir kanun, hiçbir **vicdan**, hiçbir insaf müsaade eder mi? Sekizincisi: Yirmi sene sıkıntılı ve sebebsiz

55-) Tarihçe-i Hayat 544 : Yedinci Kısım/Bediüzzaman'ın Afyon Mahkemesi
. Fakat ne oldu ise oldu, ne yaptılarsa yaptılar, nihayet mahkeme -güya kanaat-ı **vicdan**iye ile- Bedîüzzaman'a yirmi ay ve müdakkik bir âlime onsekiz ay, yirmiiki kişiye

56-) Tarihçe-i Hayat 557 : Yedinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ/BÜYÜK MÜDAFAATINDAN PARÇALAR
etmemektir. Sâniyen: Risale-i Nur'un esas mesleği olan şefkat, hak ve hakikat ve **vicdan**, bizleri şiddetle siyasetten ve idareye ilişmekten men etmiş. Çünki tokada ve belaya

57-) Tarihçe-i Hayat 558 : Yedinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ/BÜYÜK MÜDAFAATINDAN PARÇALAR
dava ediyoruz ve isbatına da hazırız. Madem cumhuriyet prensipleri hürriyet-i **vicdan** kanunu ile dinsizlere ilişmiyor, elbette mümkün olduğu kadar dünyaya karışmayan

58-) Tarihçe-i Hayat 559 : Yedinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ/BÜYÜK MÜDAFAATINDAN PARÇALAR
teşhirine yol açmamayı, vatan ve millet ve asayiş ve idare hesabına ihtar etmeye **vicdan**ım beni mecbur eyledi. Bu mes'elede şahsımın veya bazı kardeşlerimin kusuruyla

59-) Tarihçe-i Hayat 562 : Yedinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ/BÜYÜK MÜDAFAATINDAN PARÇALAR
evrak-ı muzırra gibi toplayıp mahkeme eline vermek; acaba hiç bir kanun, hiç bir **vicdan**, hiç bir insaf buna müsaade eder mi? * * * Afyon hükûmet ve zabıtasına

60-) Tarihçe-i Hayat 577 : Yedinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ/BÜTÜN VEKÂLETLERE, DİYANET DAİRESİNE, TEMYİZ RİYASETİNE GÖNDERİLEN BİR İSTİDADIR
yırtarak dünyanın her köşesinde intişar etti. Elhamdülillah.. Küçük Ali } hürriyet-i **vicdan**, hürriyet-i fikir bahanesiyle ilişmediğiniz halde ve İngiliz gibi hristiyanlıkta

61-) Tarihçe-i Hayat 577 : Yedinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ/BÜTÜN VEKÂLETLERE, DİYANET DAİRESİNE, TEMYİZ RİYASETİNE GÖNDERİLEN BİR İSTİDADIR
sahife müdafaatımız masumiyetimizi isbat ettikleri halde, hangi kanun ile, hangi **vicdan** ile, hangi maslahat ile, hangi suç ile bizi ağır ceza ve pek ağır ihanetler ve

62-) Tarihçe-i Hayat 580 : Yedinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ/BÜTÜN VEKÂLETLERE, DİYANET DAİRESİNE, TEMYİZ RİYASETİNE GÖNDERİLEN BİR İSTİDADIR
konuşturmamakla tazib edenler ne derece haktan ve adaletten ve insaftan uzak düştüklerini **vicdan**larına havale ediyorum. Hiç mümkün müdür ki, böyle haddinden yüz derece ziyade

63-) Tarihçe-i Hayat 584 : Yedinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ/BÜTÜN VEKÂLETLERE, DİYANET DAİRESİNE, TEMYİZ RİYASETİNE GÖNDERİLEN BİR İSTİDADIR
onunla suçlu yapmak ne kadar adaletten, haktan, insaftan uzak olduğunu, bizi kanaat-ı **vicdan**iye ile mahkûm edenlerin vicdanlarına ve onları dahi mahkeme-i kübraya havale ederek

64-) Tarihçe-i Hayat 584 : Yedinci Kısım/BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ'NİN AFYON MAHKEMESİ/BÜTÜN VEKÂLETLERE, DİYANET DAİRESİNE, TEMYİZ RİYASETİNE GÖNDERİLEN BİR İSTİDADIR
adaletten, haktan, insaftan uzak olduğunu, bizi kanaat-ı vicdaniye ile mahkûm edenlerin **vicdan**larına ve onları dahi mahkeme-i kübraya havale ederek حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ

65-) Tarihçe-i Hayat 628 : TAHLİLLER/Uzun bir ayrılıktan sonra,
düzenbazlıklarına da kulak vermem. Ben, cem'iyetin iç hayatını, manevî varlığını, **vicdan** ve imanını terennüm #629 ediyorum. Yalnız Kur'anın tesis ettiği tevhid ve iman

66-) Tarihçe-i Hayat 629 : TAHLİLLER/Uzun bir ayrılıktan sonra,
öyle oldu.- Bunların hepsini gördüm. Birkaç dakika daha o hunhar kumandanın kalbi, **vicdan**ı zulümkârlığa dayanabilseydi, Said bugün asılmış ve masumlar zümresine iltihak

67-) Tarihçe-i Hayat 633 : TAHLİLLER/BEDİÜZZAMAN'I ZEHİRLEDİLER
ilmî eserleriyle, ef'al ve hareketleriyle müsellem olan bu zâtın yardımına koşmayı **vicdan**î bir vazife telakki ediyor. İslâmın ve ilmin izzet ü vakarını şerefle muhafaza

68-) Tarihçe-i Hayat 633 : TAHLİLLER/BEDİÜZZAMAN'I ZEHİRLEDİLER
olmuştur. Bu zulüm, bu işkencenin sebeblerini, o devrin dine karşı olan temayülünde, **vicdan** hürriyetine ve İslâmiyete yaptığı baskıda aramak lâzımdır. Bu halin, o devirde

69-) Tarihçe-i Hayat 635 : TAHLİLLER/BEDİÜZZAMAN SAİD NUR

yaymış bir dâhî, bir nur ve fazilet timsali hediye etmiştir. Nur'u birçok muzlim **vicdan**ları aydınlatmış; kudreti, birçok zayıf imanlı insanlara cesaret vermiş, dehası

70-) Tarihçe-i Hayat 651 : TAHLİLLER/İstanbul Mahkemesi/Üstadın Müdafaası:
her hükûmette muhalifler bulunur. Asayişe, emniyete dokunmamak şartıyla, hiç kimse **vicdan**ıyla, kalbiyle kabul ettiği bir fikirden, bir metoddan dolayı mes'ul olmaz. Bu hukukî

71-) Tarihçe-i Hayat 651 : TAHLİLLER/İstanbul Mahkemesi/Üstadın Müdafaası:
adalet müessesesi hiçbir cereyana kapılmaz, hiçbir tarafgirliğe kaymaz. Bu, din ve **vicdan** hürriyetinin bir ana umdesidir ki; komünist olmayan şarkta, garbda, bütün dünya

72-) Tarihçe-i Hayat 651 : TAHLİLLER/İstanbul Mahkemesi/Üstadın Müdafaası:
şarkta, garbda, bütün dünya adalet müesseselerinde cari ve hâkimdir. Ben de din ve **vicdan** hürriyetinin bu ana umdesine güvenerek, yüzlerce âyât-ı Kur'aniyeye istinaden,

73-) Tarihçe-i Hayat 655 : TAHLİLLER/İstanbul Mahkemesi/Avukat Seniyyüddin Başak'ın Müdafaası:
Çünki bu zihniyetle mücadele, herkes için bir vazifedir. Yüksek mahkemenin yüksek **vicdan**ı beni müdafaadan müstağni kılacak derecede itminanbahştır. Müvekkilimin beraetini

74-) Tarihçe-i Hayat 656 : TAHLİLLER/İstanbul Mahkemesi/Avukat Abdurrahman Şeref Lâç'ın Müdafaası:
nasihatlerini ihtiva eylemesine ve Anayasa'nın 70'inci maddesine göre: Şahsî masuniyet, **vicdan**, tefekkür, söz ve neşir hak ve hürriyeti Türklerin tabiî haklarından olduğu.. Anayasa'nın

75-) Tarihçe-i Hayat 665 : TAHLİLLER/ÜSTADIN EMİRDAĞ'A GİDİŞİ
edilmek lâzım gelirken, onların o acib kanunsuzluğu ve bahanesiyle, iki seneden beri **vicdan**î azab verdiklerinden; elbette mahkeme-i kübra-yı haşirde bunun cezasını çekeceklerdir

76-) Tarihçe-i Hayat 666 : TAHLİLLER/ÜSTADIN EMİRDAĞ'A GİDİŞİ
benzetmek için ona teklif etmek ve adliye ile tehdid etmek, elbette zerre kadar **vicdan**ı olan bundan nefret eder. Meselâ ona teklif eden demiş: "Ben emir kuluyum." Cebr-i

77-) Tarihçe-i Hayat 667 : TAHLİLLER/ÜSTADIN EMİRDAĞ'A GİDİŞİ
menfî cihette mukabele etmemesinin hikmeti nedir? İşte bunu, size ve umum ehl-i **vicdan**a ilân ediyorum ki; yüzde on zındık dinsizin yüzünden doksan masuma zarar gelmemek

78-) Tarihçe-i Hayat 685 : BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR/Konuşan Yalnız Hakikattır
benim böyle bir suçla münasebet ve alâkam olmadığını kemal-i kat'iyyetle yakînen ve **vicdan**en biliyorum ya.. Dini siyasete âlet edecek bir adam olmadığımı bütün insaf dünyası

79-) Tarihçe-i Hayat 693 : BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR/üniversite Nur Talebelerinin bir açıklamasıdır

taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir **vicdan**ı ıslaha çalışmıyor; belki bin seneden beri tedarik ve teraküm eden müfsid âletlerle

80-) Tarihçe-i Hayat 693 : BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR/üniversite Nur Talebelerinin bir açıklamasıdır
esasların ve cereyanların ve şeairlerin kısmen kırılmasıyla bozulmaya yüz tutan **vicdan**-ı umumiyeyi, Kur'anın i'cazıyla; ve geniş yaralarını, Kur'anın ve imanın ilâçlarıyla

81-) Tarihçe-i Hayat 697 : BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR/üniversite Nur Talebelerinin bir açıklamasıdır
yaparken vücuddan kesmemiş, elbiseden kesmiştir. Risale-i Nur'daki aklı, kalbi, ruhu ve **vicdan**ı celbeden ve hakikata râmeden o İlahî cazibedendir ki; çoluğu çocuğu, genci ihtiyarı

82-) Tarihçe-i Hayat 698 : BEDİÜZZAMAN ve RİSALE-İ NUR/üniversite Nur Talebelerinin bir açıklamasıdır
medih değildir; belki Üstadımızın dinî hizmetini hedef tutan, şahsına taarruz eden **vicdan**sız ve insafsız din düşmanlarına karşı müsbet bir müdafaadır. {(Haşiye): İns ve

83-) Tarihçe-i Hayat 727 : RİSALE-İ NUR ve HARİÇ MEMLEKETLER
hikmetler saçan eserler; hislerin, fikirlerin ve bilhâssa alevler içinde yanan ruh ve **vicdan**ların ezelî ve ebedî ihtiyaçlarına cevab verdiği gibi; onları dalga dalga boğucu

84-) Tarihçe-i Hayat 728 : RİSALE-İ NUR ve HARİÇ MEMLEKETLER
usûlü, bambaşka hususiyetler taşımaktadır. Artık insanın his ve fikrine, ruh ve **vicdan**ına bambaşka ufuklar açacak olan bu derin bahsi, dua buyurun da müstakil ve mufassal

Mesnevi-i Nuriye'de 17 yerde geçmektedir

1-) Mesnevi-i Nuriye 123 : Habbe
hariçten, uzaklardan alınan malûmat, evham ve vesveselerden hâlî olamıyor. Amma bizzât **vicdan**î bir şuura mahal olan enfüsî ve dâhilî malûmat ise, evham ve ihtimallerden temizdir

2-) Mesnevi-i Nuriye 152 : Zühre/BEŞİNCİ NOTA:
yesin. Ey küfr ü küfranı dağıtıp neşreden bedbaht ruh! Acaba hem ruhunda, hem **vicdan**ında, hem aklında, hem kalbinde dehşetli musibetlerle musibet-zede olmuş ve azaba

3-) Mesnevi-i Nuriye 152 : Zühre/BEŞİNCİ NOTA:
gayrın elemiyle müteellim olduğundan, hadsiz bir eleme giriftar oluyor. Halbuki **vicdan** bu derece teellüme tahammül #153 edemediğinden; o yolda giden, iki şeyden birisine

4-) Mesnevi-i Nuriye 159 : Zühre/YEDİNCİ NOTA:
içtimaiyede bir semm-i katil hükmünde o dinsizler zarar verecekler. Çünki mürtedin **vicdan**ı tamam bozulduğundan, hayat-ı içtimaiyeye zehir #160 olur. Ondandır ki, ilm-i

5-) Mesnevi-i Nuriye 160 : Zühre/YEDİNCİ NOTA:
âmirini ve reisini mütedeyyin görmek istemesin. İllâ ki, el'iyazü billah irtidad ile **vicdan**ı tefessüh edip, yılan gibi zehirlemekten lezzet alsın. Ey divane baş ve bozuk

6-) Mesnevi-i Nuriye 201 : Şemme
hasenatın hayatı niyet iledir. Fesadı da ucb, riya ve gösteriş iledir. Ve fıtrî olarak **vicdan**da şuur ile bizzât hissedilen vicdaniyatın esası, ikinci bir şuur ve niyet ile inkıta'

7-) Mesnevi-i Nuriye 201 : Şemme
ucb, riya ve gösteriş iledir. Ve fıtrî olarak vicdanda şuur ile bizzât hissedilen **vicdan**iyatın esası, ikinci bir şuur ve niyet ile inkıta' bulur. Nasılki amellerin hayatı

8-) Mesnevi-i Nuriye 246 : Nokta
nokta-i iltisakı ve berzahı ve iki âlemden birbirine gelen seyyaratın mültekası **vicdan** denilen fıtrat-ı zîşuurdur. Evet fıtrat ve vicdan akla bir penceredir. Tevhidin

9-) Mesnevi-i Nuriye 246 : Nokta
birbirine gelen seyyaratın mültekası vicdan denilen fıtrat-ı zîşuurdur. Evet fıtrat ve **vicdan** akla bir penceredir. Tevhidin şuaını neşrederler. BİRİNCİ BÜRHAN: Risalet ve

10-) Mesnevi-i Nuriye 252 : Nokta/ÜÇÜNCÜ BÜRHAN:
şeffaftır. Üstünde i'caz; altında mantık ve delil; sağında aklı istintak; solunda **vicdan**ı istişhad; önünde hedefinde hayır ve saadet; nokta-i istinadı vahy-i mahzdır. Vehmin

11-) Mesnevi-i Nuriye 253 : Nokta/ÜÇÜNCÜ BÜRHAN:
ve nimetleri ta'dad eden âyâtın fevasıl ve hâtimelerinde galiben akla havale ve **vicdan**la müşaverete sevketmek için اَوَلاَ يَعْلَمُونَ، اَفَلاَ يَعْقِلُونَ، اَفَلاَ ي

12-) Mesnevi-i Nuriye 254 : Nokta/DÖRDÜNCÜ BÜRHAN:
mülken ve melekûten vasıtasız dest-i kudretten çıkıyorlar. DÖRDÜNCÜ BÜRHAN: **Vicdan**-ı beşer denilen fıtrat-ı zîşuurdur. Şu bürhanda dört nükteyi nazar-ı dikkate al

13-) Mesnevi-i Nuriye 254 : Nokta/DÖRDÜNCÜ BÜRHAN:
gidemez. Üçüncüsü: Mevhum bir şey hakikat-ı hariciyeye mebde' olamaz. Fıtrat ve **vicdan**da nokta-i istinad ile nokta-i istimdad, iki hakikat-ı zaruriyedir. Hilkatin safveti

14-) Mesnevi-i Nuriye 255 : Nokta/DÖRDÜNCÜ BÜRHAN:
ihtimali reddeder. #255 Dördüncüsü: Akıl ta'til-i eşgal etse de, nazarını ihmal etse, **vicdan** Sâni'i unutamaz. Kendi nefsini inkâr etse de; onu görür, onu düşünür, ona müteveccihtir

15-) Mesnevi-i Nuriye 255 : Nokta/DÖRDÜNCÜ BÜRHAN:
cazibedarın cezbiyledir. Bu nükteleri bildikten sonra şu bürhan-ı enfüsî olan **vicdan**a müracaat et. Göreceksin ki, kalb bedenin aktarına, neşr-i hayat ettiği gibi, kalbdeki

16-) Mesnevi-i Nuriye 255 : Nokta/DÖRDÜNCÜ BÜRHAN:
hüküm-fermalık, hakikat-ı nefs-ül emriyenin hâssa-i münhasırası olduğu için, her **vicdan**da iki pencere olan şu iki noktadan Sâni'-i Zülcelal marifetini kalb-i beşere daima

17-) Mesnevi-i Nuriye 255 : Nokta/DÖRDÜNCÜ BÜRHAN:
Zülcelal marifetini kalb-i beşere daima tecelli ettiriyor. Akıl gözünü kapasa da, **vicdan**ın gözü daima açıktır. Sâni'-i Zülcelal bu dört bürhan-ı azîmin kat'î şehadetleriyle

İşarat-ül İ'caz'da 42 yerde geçmektedir

1-) İşarat-ül İ'caz 11 : Kur'anın Tarifi
envâr-ı iman.. altı, biilmelyakîn delil ve bürhan.. sağı, bittecrübe teslim-i kalb ve **vicdan**.. solu, biaynelyakîn teshir-i akıl ve iz'an.. meyvesi, bihakkalyakîn rahmet-i Rahman

2-) İşarat-ül İ'caz 28 : Fatiha Suresi
şekline geçeceğine işarettir. Üçüncü fırka ise, vehim ve heva-yı nefsin akıl ve **vicdan**larına galebesiyle, bâtıl bir itikada tâbi' olarak nifaka düşen bir kısım Nasara'dır

3-) İşarat-ül İ'caz 28 : Fatiha Suresi
bağırıp çağırmaya başlarlar. Bütün bütün tevahhuş ederek hemen kulaklarını tıkar, **vicdan**ına iltica eder; bakar ki: Vicdanı, binler âmâl (emeller) ve emanî ile dolu gürültülerinden

4-) İşarat-ül İ'caz 28 : Fatiha Suresi
bütün tevahhuş ederek hemen kulaklarını tıkar, vicdanına iltica eder; bakar ki: **Vicdan**ı, binler âmâl (emeller) ve emanî ile dolu gürültülerinden cinnet getirecek bir

5-) İşarat-ül İ'caz 29 : Fatiha Suresi
emniyet verici sesleri kalben işitmeye başlar. Hülâsa: O şahıs, evvelki vaziyetinde, **vicdan**ındaki o dehşetli ve vahşetli ve korkunç âlâm-ı şedideden kurtulmak için teselliler

6-) İşarat-ül İ'caz 29 : Fatiha Suresi
İkinci haletinde ise, ruhunda yüksek lezzetleri ve saadetleri hisseder; kalbini ikaz, **vicdan**ını tahrik edip ruhunu ihsas ettikçe, o saadetler ziyadeleşir ve ona manevî Cennetlerin

7-) İşarat-ül İ'caz 42 : İman-ı Bilgayb
, #42 insanın tasavvuratından incelerini tabirden âciz olduğu gibi kalbindeki ve **vicdan**ındaki inceler de akla görünmez. Hattâ belâgat dâhîlerinden Sekkakî gibi bir zât

8-) İşarat-ül İ'caz 42 : İman-ı Bilgayb
değildir!" dese kâfidir. Çünki nefiy cihetinin, yani Sâni'siz olamayacağının onun **vicdan**ında sabit olduğuna delalet eder. İman, Sa'd-ı Taftazanî'nin tefsirine göre: "Cenab-ı

9-) İşarat-ül İ'caz 42 : İman-ı Bilgayb
sarfından sonra ilka ettiği bir nurdur." denilmiştir. Öyle ise iman, Şems-i Ezelî'den **vicdan**-ı beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki, vicdanın içyüzünü tamamıyla ışıklandırır

10-) İşarat-ül İ'caz 42 : İman-ı Bilgayb
ise iman, Şems-i Ezelî'den vicdan-ı beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki, **vicdan**ın içyüzünü tamamıyla ışıklandırır. Ve bu sayede bütün kâinat ile bir ünsiyet, bir

11-) İşarat-ül İ'caz 42 : İman-ı Bilgayb
edilmiş bir nur olduğu gibi; saadet-i ebediyeden de bir parıltıdır. Ve o parıltı ile, **vicdan**ında bulunan bütün emel ve istidadlarının tohumları, bir şecere-i tûbâ gibi neşv

12-) İşarat-ül İ'caz 43 : İman-ı Bilgayb
Namazın erkânı, Fütuhat-ı Mekkiye'nin şerhettiği gibi, öyle esrarı hâvidir ki, her **vicdan**ın muhabbetini celbetmek, namazın şe'nindendir. Namaz, Hâlık-ı Zülcelal tarafından

13-) İşarat-ül İ'caz 55 : Delail-i Haşir
muhabbet ve şefkati, firak-ı ebedî ve hicran-ı lâyezalî ile karşıladığınız takdirde; **vicdan**, hayal ve ruh ne hale gireceklerdir. O muhabbet ve o şefkat en büyük, en tatlı

14-) İşarat-ül İ'caz 60 : Delail-i Haşir
Hidayetin semeresi, ayn-ı hidayettir. Zira hidayet haddizâtında büyük bir nimettir ve **vicdan**î bir lezzettir, belki ruhun cennetidir (nasıl ki dalalet, ruhun cehennemidir);

15-) İşarat-ül İ'caz 64 : Mahiyet-i Küfür
irşada intikal edince; irşadı tergib ve terhib, tebşir ve inzara taksim eder. Sonra **vicdan**a tecelli edince, reca ve havf husule gelir. Sonra irşadın iktizasındandır ki, havf

16-) İşarat-ül İ'caz 67 : Mahiyet-i Küfür
etmez. İkincisi; yakîni var, lâkin itikadı yoktur. Üçüncüsü; tasdiki var, lâkin **vicdan**î iz'anı yoktur. S- Şeytanın kalbinde marifet var mıdır? C- Yoktur. Çünki san'at-ı

17-) İşarat-ül İ'caz 70 : Mahiyet-i Küfür
kaybettiklerine işarettir. Ve keza خَتَمَ اللّٰهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ cümlesiyle kalb ile **vicdan**, nur-u iman sayesinde hakaik-i İlahiyenin tecellisine mazhar olmakla menba-ı kemalât

18-) İşarat-ül İ'caz 70 : Mahiyet-i Küfür
şehevatı tahrik eden sesler, haramdır. Şeriatın tayin etmediği kısım ise, senin ruhuna, **vicdan**ına yaptığı tesire göre hüküm alır. وَ عَلَى اَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ Bu cümle

19-) İşarat-ül İ'caz 71 : Mahiyet-i Küfür
delillerinden, bürhanlarından alacağı ibret, fikret, ünsiyet gibi üsare ve şiralarından **vicdan**da o tatlı, iman balları yapar. Eğer o göz küfür zulmetiyle kör olursa; dünya, genişliğiyle

20-) İşarat-ül İ'caz 74 : Mühürlenen Kalbler
kazılırsa, altından cebr çıkıyor! Bu nasıl bir şeydir? C- Birincisi: Fıtrat ile **vicdan**, ihtiyarî emirleri, ızdırarî emirlerden tefrik eden gizli bir şeyin vücuduna şehadet

21-) İşarat-ül İ'caz 77 : Mühürlenen Kalbler
evvel Sâni'i arayan ve isteyen ve Sâni'in vücudunu delailiyle ilân eden, kalb ile **vicdan**dır. Zira kalb, hayat malzemesini düşünürken, en büyük bir acze maruz kaldığını

22-) İşarat-ül İ'caz 77 : Mühürlenen Kalbler
bir et parçası değildir. Ancak bir latife-i Rabbaniyedir ki, mazhar-ı hissiyatı, **vicdan**; ma'kes-i efkârı, dimağdır. Binaenaleyh o latife-i Rabbaniyeyi tazammun eden o

23-) İşarat-ül İ'caz 78 : Mühürlenen Kalbler
bir nevi delaile ait olduğuna işarettir. Evet kalbin hatmi, delail-i kalbiye ve **vicdan**iyeye aittir. Sem'in hatmi, delail-i nakliye ve hariciyeye aittir. Ve keza her iki

24-) İşarat-ül İ'caz 80 : Mühürlenen Kalbler
gayr-ı mütenahî olan zât ve sıfât-ı İlahiyeye cinayettir. Beşincisi: İnsanın **vicdan**ı, zahiren mütenahî ise de, bâtınen ebede bakıyor ve ebedi istiyor. Bu itibarla

25-) İşarat-ül İ'caz 80 : Mühürlenen Kalbler
bâtınen ebede bakıyor ve ebedi istiyor. Bu itibarla, gayr-ı mütenahî hükmünde olan o **vicdan**, küfür ile mülevves olarak mahvolur gider. Altıncısı: Zıd zıddına muanid

26-) İşarat-ül İ'caz 81 : Mühürlenen Kalbler
vücuduyla olur. Şerden, haddi tecavüz etmemek için, terhib ve tahvif lâzımdır. Terhibin **vicdan** üzerine tesiri, terhibi tasdik etmekle olur. Terhibin tasdiki ise, haricî bir azabın

27-) İşarat-ül İ'caz 81 : Mühürlenen Kalbler
etmekle olur. Terhibin tasdiki ise, haricî bir azabın vücuduna mütevakkıftır. Zira **vicdan**, akıl ve vehim gibi, haricî ve ebedî hakikat hükmüne geçmiş bir azabdan yapılan

28-) İşarat-ül İ'caz 81 : Mühürlenen Kalbler
mevcud kalacaktır. Vücudun velev Cehennem'de olsun, ademden daha hayırlı olduğu **vicdan**î bir hükümdür. Zira adem, şerr-i mahz olduğu gibi, bütün musibet ve masiyetlerin

29-) İşarat-ül İ'caz 83 : İbadetin Hakikatı
Allah'ın emirlerini yapmaktan ve nehiylerinden sakınmaktan ibaret olan ibadetle, **vicdan**î ve aklî olan imanî hükümler terbiye ve takviye edilmezse, eserleri ve tesirleri

30-) İşarat-ül İ'caz 90 : Tevhidin İsbatı
bağlayan ip gibi bir şey mevcuddur" diye vahşice ettiği vehme benzer. Binaenaleyh **vicdan**ı ve aklı vahşi olan bir adam, sathî ve tebaî bir nazarla, devam ve istimrarını

31-) İşarat-ül İ'caz 109 : Nübüvvetin Tahkiki
fikirlere, ruhlara icra-yı tesir ederek, zahiren ve bâtınen beğendirmek şartıyla **vicdan**lar üzerine hâkimiyetini muhafaza ve ibka etmek, -en büyük hârika olmakla- ancak

32-) İşarat-ül İ'caz 110 : Nübüvvetin Tahkiki
dairesine girdikten sonra karıncaya bile ayak basmaz oldular. Acaba böyle ruhî, kalbî, **vicdan**î bir inkılab hiçbir kanuna tatbik edilebilir mi? Bu nükteleri ceyb-i kalbine

33-) İşarat-ül İ'caz 112 : Nübüvvetin Tahkiki
olan ulûm ve fünundan mülahhastır. Evet tehzib-ür ruh, riyazet-ül kalb, terbiyet-ül **vicdan**, tedbir-ül cesed, tedvir-ül menzil, siyaset-ül medeniye, nizamat-ül âlem, hukuk

34-) İşarat-ül İ'caz 112 : Nübüvvetin Tahkiki
zaman-ı terakkide, en medenî yerlerde, en zeki bir insanda bulunamaz. Binaenaleyh **vicdan**ı insaf ile müzeyyen olan zât, bu şeriatın hakikatının bütün zamanlarda, bilhâssa

35-) İşarat-ül İ'caz 140 : Kıyamet ve Âhiret
yapılmıştır. Bunların arasındaki münasebet, tezadî bir münasebettir. Ve yine nefsi ve **vicdan**ı, aklın hükümlerine itaatlerini devam ettiren tergib ve terhib, yani ümid ve korku

36-) İşarat-ül İ'caz 140 : Kıyamet ve Âhiret
ve terhib yani ümidlendirmek ve korkutmakla olur. Tergib ve terhibin devamı ancak **vicdan**da mevcud tahrik edici bir âmirin vücuduyla olur. İşte bu âyetle, tergib hissi uyandırılmıştır

37-) İşarat-ül İ'caz 164 : Nüket-i İ'caziye
nev'-i beşerin ahvaline dikkatle bakılırsa görülür ki; ruhun manen terakkisini, **vicdan**ın tekâmülünü, akıl ve fikrin inkişaf ve terakkisini telkîh eden yani aşılayan,

38-) İşarat-ül İ'caz 164 : Nüket-i İ'caziye
noktalar olmasaydı, insan hayvan olarak kalacaktı ve insandaki bu kadar kemalât-ı **vicdan**iye ve ahlâk-ı hasene tamamen yok olurlardı. Fakat insanların bir kısmı, arzu ve

39-) İşarat-ül İ'caz 173 : Nüket-i İ'caziye
nizam ve intizamını ifsad ettiler. Binaenaleyh hâsir ve zararlı onlardır. Dünyada **vicdan**, kalb ve ruhun azabı ile, âhirette de Allah'ın gazabıyla ebedî bir azab içinde

40-) İşarat-ül İ'caz 209 : Sırr-ı Hilafet-i İnsaniye
beşer, zahir ve bâtın havas ve duygularıyla, bilhâssa derinliğine nihayet olmayan **vicdan**ıyla kâinatı ihata etmiş bir kabiliyettedir. İkinci Vecih: Cümlelerin birbiriyle

41-) İşarat-ül İ'caz 210 : Sırr-ı Hilafet-i İnsaniye
mezraa olarak yüksek bir istidad ile halketmiştir ve mevcudatı ihata eden ulvî bir **vicdan** ve ihatalı on duygu ile teçhiz etmiştir; ve bu üç meziyet sayesinde, bütün hakaik-i

42-) İşarat-ül İ'caz 228 : Mehmed Kayalar'ın bir müdafaası
eritiyor, şevki ile gönülleri teshir ediyor. Hem madem mahkemelerin beraeti mevcud ve **vicdan** hürriyeti var ve hiçbir memlekette ilim ile iştigal edenlere ilişilmiyor; şu halde

Barla Lahikası'nda 17 yerde geçmektedir

1-) Barla Lahikası 22 : Mukaddeme
İşte bu iki şahıs, bu hakikatı herkesten ziyade anladıkları için, onlar bilmeyerek **vicdan**larının sevkiyle yazdıkları takdirat ve medihlerini, Risale-i Nur eczaları içinde

2-) Barla Lahikası 58 : İKİNCİ ZEYL
akidelerimin azîm bir inkılabı var. Nur Risalelerinden aldığım dinî ve insanî ve **vicdan**î ve iktisadî ve ilmî dersler bana hayatta muvaffakıyet verecektir. Doktor Yusuf

3-) Barla Lahikası 63 : İKİNCİ ZEYL
Nur deryasındaki lezzet ve saadetin dünyada hiç emsalini göremediğim gibi, kendi **vicdan**î muhakemem neticesinde kat'iyyen anladım ki; o Risaleler her biri başlı başına

4-) Barla Lahikası 64 : İKİNCİ ZEYL
efendim hazretleri. Süleyman * * * (Şu fıkra aklen Hulusi, kalben Sabri, **vicdan**en Hüsrev hükmünde olan Re'fet Bey'in mektubudur) بِاسْمِهِ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ

5-) Barla Lahikası 67 : YİRMİYEDİNCİ MEKTUB'UN ÜÇÜNCÜ ZEYLİ
cihetinde Hulusi Bey'e benzeyecek adamlar ileri atılsın. Hem madem Sözler senin **vicdan**ınla konuşabilirler. Her bir Söz'ü, şahsımdan değil belki Kur'an'ın dellâlından

6-) Barla Lahikası 86 : YİRMİYEDİNCİ MEKTUB'UN ÜÇÜNCÜ ZEYLİ
ettiği bir fıkradır) Münezzehtir şuunattan, hep ilham-ı İlahîdir, Okurken nur alır **vicdan**, sütûr-u bîtenahîdir, Riyadan, kibirden, her meâsîden münezzehtir, Kelâm-ı Lâyezalî'den

7-) Barla Lahikası 105 : YİRMİYEDİNCİ MEKTUB'UN ÜÇÜNCÜ ZEYLİ
ve ecvibe, işaret ve sarahatıyla tedavi ile, mağmum kalbimi tesrir ve müteessir **vicdan**ımı tenvir ve mükedder ruhumu mahzuz edince dedim: "Aman ya Rabbi! Sen Resulün ve

8-) Barla Lahikası 123 : YİRMİYEDİNCİ MEKTUB'UN ÜÇÜNCÜ KISMI VE ÜÇÜNCÜ ZEYLİN NİHAYETİDİR
otuz lira zarar vermekle, otuz kuruşluk menfaatımı aramak, bana ağır geliyor ve **vicdan**sızlık telakki ediyorum. Sen madem fedakârsın; ben de o fedakârlığa mukabil, menfaatınızı

9-) Barla Lahikası 228 : MEKTUBAT'IN ÜÇÜNCÜ KISMI
mütecavizlere karşı söylüyorum. Şöyle ki: Mülhid münafıkların en son ve alçakça ve **vicdan**sızca aleyhimizde istimal ettikleri bir silâhı şudur ki, diyorlar: "Said Kürddür

10-) Barla Lahikası 228 : MEKTUBAT'IN ÜÇÜNCÜ KISMI
Kürdün arkasında bu kadar koşmak hamiyet-i milliyeye yakışmaz." Ben bu münafıkların **vicdan**sızca desiselerine karşı değil, belki safdillerin temiz kalbleri bunların sözleriyle

11-) Barla Lahikası 262 : MEKTUBAT'IN ÜÇÜNCÜ KISMI
aklıyla anladığı ve gördüğü hakikatları, senin kardeşin şuhud-u kalbiyle, nur-u **vicdan**la gördüğüne tevafuk ediyor. Yalnız bazı cihetlerde noksan kalmıştır ki, Yirmidokuzuncu

12-) Barla Lahikası 268 : MEKTUBAT'IN ÜÇÜNCÜ KISMI

mahveden bir gadirdir. Evet Sure-i Nur bu hakikatı o kadar şiddetle göstermiş ki, **vicdan** sahibini titretiyor ve tüylerini ürperttiriyor. لَوْلاَ اِذْ سَمِعْتُمُوهُ ق

13-) Barla Lahikası 279 : MEKTUBAT'IN ÜÇÜNCÜ KISMI
ile, güya o ferde hitab eder gibi bir ulviyetle mâ-i zemzem içiriyor. İhlası tam, **vicdan**ı temiz, ruhu teslim, cismi latif, nesebi tahir kardeşlerimiz, bu ikaz ile Cenab-ı

14-) Barla Lahikası 332 : MEKTUBAT'IN ÜÇÜNCÜ KISMI
Ağros'lu Zekâi gibi samimî, hararetli Isparta'da yeni bir kardeşimiz bulunacak, **vicdan**en hissediyordum. İnşâallah bu Sezai, o olacak. Ben onu işittiğim vakit, hissettiğim

15-) Barla Lahikası 348 : MEKTUBAT'IN ÜÇÜNCÜ KISMI
insanın letaif-i aşeresi, ehl-i tarîkın letaif-i aşeresiyle münasebetdardır. Meselâ **vicdan**, a'sab, hiss, akıl, heva, kuvve-i şeheviye, kuvve-i gazabiye gibi letaifi kalb

16-) Barla Lahikası 353 : MEKTUBAT'IN ÜÇÜNCÜ KISMI
şöyle dursun, belki bu halin şiddetle ve belki fedaisi olarak aleyhte olduğuma, **vicdan**ımın tasdiki kâfi bir şahiddir. Ahmed Hüsrev * * * #354 (Hâfız Ali'nin

17-) Barla Lahikası 375 : Bundan sonraki kısım Hazret-i Üstad'ın Kastamonu ve Emirdağı hayatında iken yazıla
keramat-ı ruhanî eseri olmalıdır ki, kasî kalbime, âsi ruhuma, gafil aklıma, mağrur **vicdan**ıma, sakîm düşünceme "tâk" diye bir tokmak vuruldu. Bir intibah halkası takıldı

Kastamonu Lahikası'nda 23 yerde geçmektedir

1-) Kastamonu Lahikası 30 : Kastamonu Lahikası
taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir **vicdan**ı ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler

2-) Kastamonu Lahikası 30 : Kastamonu Lahikası
olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şeairler kırılması ile bozulmaya yüz tutan **vicdan**-ı umumîyi, Kur'an'ın i'cazıyla o geniş yaralarını Kur'anın ve imanın ilâçları ile

3-) Kastamonu Lahikası 55 : Kastamonu Lahikası
komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevî ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki **vicdan**-ı umumî ve kalb-i küllîyi bozuyor. Ve avamın taklidî olan itikadlarını himaye eden

4-) Kastamonu Lahikası 75 : Kastamonu Lahikası
canavarlara himayetkârane şefkat etmek, o bîçare hayvanlara şedid bir gadir ve vahşi bir **vicdan**sızlıktır. Ve binler müslümanların hayat-ı ebediyelerini mahveden ve yüzer ehl-i

5-) Kastamonu Lahikası 166 : Kastamonu Lahikası
Teselliyi beklerken tevahhuş ediyoruz. Ondan da hayır gelmedi. Pek ilticakârane **vicdan**ımıza girdik; içine bakıyoruz, bir çareyi bekleriz. Eyvah! Yine bulmayız; biz meded

6-) Kastamonu Lahikası 166 : Kastamonu Lahikası
, bir tarafı ebede uzanıp gidiyorlar. Öyle vüs'atları var; ger dünyayı yutarsa o **vicdan** da tok olmaz. İşte bu elîm yolda nereye bir baş vurduk, onda bir bela bulduk

7-) Kastamonu Lahikası 166 : Kastamonu Lahikası
hem acz ile ra'şetten, hem kalâk ve vahşetten, hem yütm ve hem yeisten mürekkeb **vicdan**sûz. Şimdi her cihete mukabil bir cepheyi alırız, def'ine çalışırız. Evvel, kudretimize

8-) Kastamonu Lahikası 167 : Kastamonu Lahikası
Râbian: Biz ecram-ı ulviyeye baktıkça, onlar nazara verir bir havf ile dehşeti. Hem **vicdan**ın müz'ici bir tevahhuş geliyor: Akılsûz, evhamsâz! İşte ey birader! Bu dalaletin

9-) Kastamonu Lahikası 168 : Kastamonu Lahikası
kalbimiz rahat, düşmanları aldırmaz, belki düşman tanımaz. Evvelki yolumuzda, vakta **vicdan**a girdik; işittik ondan binlerle feryad u fizar ve âvâz. Ondan belaya düştük.

10-) Kastamonu Lahikası 168 : Kastamonu Lahikası
îman ki: Tasdik-i Haşirdir. Saadet-i ebedî; o sadefin cevheri iman, bürhanı Kur'an. **Vicdan**, insanî bir râz. Şimdi başını kaldır, şu kâinata bir bak, onun ile bir konuş

11-) Kastamonu Lahikası 170 : Kastamonu Lahikası
ederiz yolları ber-endaz. Evvelki elîm yolumuz mağdub ve dâllîn yolu, o yol verir **vicdan**a, tâ en derin yerine hem bir hiss-i elîmi, hem bir şedid elemi. Şuur onu gösterir

12-) Kastamonu Lahikası 170 : Kastamonu Lahikası
tegafül ister, bu da meşgale ister, bu da eğlence ister. Hevesat-ı sihirbaz. Tâ **vicdan**ı aldatsın, ruhu tenvim edilsin, tâ elem hissolmasın. Yoksa o elem-i elîm, vicdanı

13-) Kastamonu Lahikası 170 : Kastamonu Lahikası
vicdanı aldatsın, ruhu tenvim edilsin, tâ elem hissolmasın. Yoksa o elem-i elîm, **vicdan**ı ihrak eder; fizara dayanılmaz; elem-i ye's çekilmez. Demek sırat-ı müstakimden

14-) Kastamonu Lahikası 170 : Kastamonu Lahikası
sırat-ı müstakimden ne kadar uzak düşse, o derece nisbeten şu halet tesir eder, **vicdan**ı bağırttırır. Her lezzetin içinde elemi var, birer iz. Demek heves, heva, eğlence

15-) Kastamonu Lahikası 170 : Kastamonu Lahikası
derecede, kuvvet-i iman nisbetinde ruha bir halet verir. Cesed ruhla mültezdir, ruh **vicdan**la mütelezziz. Bir saadet-i âcile, vicdanda münderiçtir; bir firdevs-i manevî

16-) Kastamonu Lahikası 170 : Kastamonu Lahikası
halet verir. Cesed ruhla mültezdir, ruh vicdanla mütelezziz. Bir saadet-i âcile, **vicdan**da münderiçtir; bir firdevs-i manevî, kalbinde mündemiçtir. Düşünmekse deşmektir

17-) Kastamonu Lahikası 170 : Kastamonu Lahikası

Düşünmekse deşmektir; şuur ise, şiar-ı raz. Şimdi ne kadar kalb ikaz edilirse, **vicdan** tahrik edilse, ruha ihsas verilse; lezzet ziyade olur, hem de döner ateşi nur,

18-) Kastamonu Lahikası 170 : Kastamonu Lahikası
edilse, ruha ihsas verilse; lezzet ziyade olur, hem de döner ateşi nur, şitası yaz. **Vicdan**da firdevslerin kapıları açılır, dünya olur bir cennet. İçinde ruhlarımız, eder

19-) Kastamonu Lahikası 178 : Kastamonu Lahikası
her taraf, ezhan "Sadakte" der ki: Lâ ilahe illâ Hû Yemîn olan şimalinde, eder **vicdan**ı istişhad. Emamında hüsn-ü hayırdır, hedefinde saadettir. Onun miftahıdır her dem

20-) Kastamonu Lahikası 240 : Kastamonu Lahikası
hakikatları, ehl-i dünyanın nazarında cam parçalarına inmesin. Sâniyen: Şefkat, **vicdan**, hakikat, bizi siyasetten men'ediyor. Çünki tokada müstehak dinsiz münafıklar onda

21-) Kastamonu Lahikası 252 : Kastamonu Lahikası
dışarıda olmak ihtimali ve ona samimî merhamet etmemesi cihetiyle, daimî sıkıntılara ve **vicdan**î azablara mukabil; izdivacda aldığı muvakkat bir keyf ve lezzet, bu bozuk zamanda

22-) Kastamonu Lahikası 253 : Kastamonu Lahikası
şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sadık dostlar olan peder ve vâlidesine **vicdan** azabı çektirir ve âhirette de davacı olur: "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz

23-) Kastamonu Lahikası 265 : Kastamonu Lahikası
de etse, bilfiil idareye ilişmese, onun mefkûresine kanunen ilişilmez. Hürriyet-i **vicdan** ve hürriyet-i fikir, onları tebrie eder.} #266 Hem Âtıf'ın parlak hizmeti tevakkufa

Emirdağ Lahikası-1 'de 18 yerde geçmektedir

1-) Emirdağ Lahikası-1 12 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
büyüğün hatırı için yüzotuz risaleden beş-on kelime bahane edip, yalnız kanaat-ı **vicdan**iye ile yüzyirmi mevkuf kardeşlerimden yalnız onbeş adama altışar ay ceza verebilmesi

2-) Emirdağ Lahikası-1 16 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
evsafı haiz kimselerden olmadıkları tezahür ve tahakkuk etmiş ve mahkemenin kanaat-ı **vicdan**iyesi de bu merkezde tecelli ve tahassül etmiş olmakla; müddeiumumînin tecziyeleri

3-) Emirdağ Lahikası-1 17 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
adliyenin yangınına bir vesile oldu ihtimali var. Ben derim ki: Benim hakkımda **vicdan**lı ve insaniyetli olan bu kazanın hükûmeti, zabıta ve adliyesiyle beraber beni tam

4-) Emirdağ Lahikası-1 27 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
düşmanlarım benim aleyhime her cihetle serbest olarak beni eziyorlar. Hürriyet-i **vicdan** ve hürriyet-i fikr-i ilmiyeyi temin eden Cumhuriyet Hükûmeti, ya beni tam himaye

5-) Emirdağ Lahikası-1 29 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I

ders-i hakikattır ve yüksek bir ders-i ilmîdir, tarîkat dersi değildir. Hürriyet-i **vicdan**ı esas tutan Hükûmet-i Cumhuriyenin, elbette bu milletin milyarlar ecdadının ruhları

6-) Emirdağ Lahikası-1 47 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
minnetdar eyledi. Mahkemede zabıt kâtibi ve a'zadan Hasnâ hanım ve sorgu hâkimi gibi **vicdan**lı zâtlara teşekkür ederiz. Ve onları unutmayacağımı; bilhâssa başta Müftü Osman

7-) Emirdağ Lahikası-1 72 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
fabrikasının kahramanlarının hârikulâde hürmet ve ihtiramları varken böyle bir-iki **vicdan**sızın hakaretine değil, milyonlarca düşmanların ihanetlerine karşı gelebilir ve

8-) Emirdağ Lahikası-1 78 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
Said Nursî * * * #78 Afyon Emniyet Müdürlüğü'ne Ben sizin insaniyet ve **vicdan**ınıza itimaden, mahrem işlerimi size beyan ediyorum. Hem vazife itibariyle siz,

9-) Emirdağ Lahikası-1 79 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
hakikatına dâhil olmamak lâzım gelir. Çünki münafık #79 itikadsızdır, kalbsizdir ve **vicdan**sızdır, Peygamber (A.S.M.) aleyhindedir. (Şimdiki bazı zındıklar gibi.) Alevî ve

10-) Emirdağ Lahikası-1 146 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
hassas mizancıkta, o enaniyet hassasiyetinde öyle kat'î ve şuhudî ve iz'anî bir **vicdan**, bir itminan, bir iman ile o sıfât ve esmayı tasdik eder. Hem çok kolay, hem hazır

11-) Emirdağ Lahikası-1 147 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
Hülâsa gibi âfâka bakmaktır. #147 Diğeri: Ve en kuvvetli ve hakkalyakîn derecesinde **vicdan**î ve hissî, bir derece şuhudî olan hakikat-ı insaniye haritasını ve enaniyet-i beşeriye

12-) Emirdağ Lahikası-1 194 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
onlardan alınır. Ve bir kısmı; aklı varsa, dünyada da kaldıkça, geberinceye kadar **vicdan** azabı ve i'dam-ı ebedî korkusuyla işkence çekecekler. Ben #195 de onlara karşı

13-) Emirdağ Lahikası-1 233 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
muamele, emsalsiz ve keyfî bir zulüm ve vatana ve millete ve asayişe ve hürriyet-i **vicdan**a bir cinayettir. Biz istemiyoruz ki, dünya siyaseti bize bulaşsın. Yoksa, haberiniz

14-) Emirdağ Lahikası-1 248 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tamir edememelerinden gelen dehşetli **vicdan** azablarıyla ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet

15-) Emirdağ Lahikası-1 278 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
halinde emsalsiz bir sıkıntı vermek, hiçbir kanuna muvafık gelir mi? Zerre kadar **vicdan**ı bulunan, bu hale acıyacak. #279 Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay tedkikten

16-) Emirdağ Lahikası-1 279 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I

küçük parçası olan Tesettür Risalesi'ni bahane ederek kanunen değil de, kanaat-ı **vicdan**iye ile yüz şakird içinde beş-on şakirde altı ay ceza verdiler ki; tedkik zamanına

17-) Emirdağ Lahikası-1 281 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
eczalarını evrak-ı muzırra gibi toplayıp mahkeme eline vermeğe acaba hiçbir kanun, hiçbir **vicdan**, hiçbir insaf buna müsaade eder mi? Sekizincisi: Yirmi sene sıkıntılı ve sebebsiz

18-) Emirdağ Lahikası-1 286 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -I
kanunperestliğini göstermiş. Hem buranın kaymakamı evham etmeyip bana zulmetmediği için, o **vicdan**lı zâtın tebdiline çalıştılar. Hem câmiye, cumaya gitmeye beni men'eden merdümgirizlik

Emirdağ Lahikası-2 'de 34 yerde geçmektedir

1-) Emirdağ Lahikası-2 17 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
garazkârane tedkik ettikleri halde, bizi mahkûm edemiyorlar. Verdikleri keyfî ve **vicdan**î hükümlerine de bir bahane bulamıyorlar ki, Temyiz o hükmü bozdu. Evet biz dini

2-) Emirdağ Lahikası-2 18 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
büyük bir memuru kıyafetine ilişmek istemiş. Bu beş cihette kanunsuz ve beş vecihle **vicdan**sızlık olan hadsiz cür'etkârlığa karşı deriz ki: Padişahın küçük bir tahakkümüne

3-) Emirdağ Lahikası-2 28 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
ve adaletten ne derece uzak olduğunun zahir bir delili bulunduğunu zerre mikdar **vicdan**ı olanlar anlayacak ve yüzsüz yüzlerine lanet ve nefretler savuracaktır. Halk Parti'li

4-) Emirdağ Lahikası-2 50 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
mücerred kalıp tâ ona lâyık ve ebedî bir arkadaş olacak ve terbiye-i İslâmiyeyi almış **vicdan**lı bir müşteri ona çıksın. Ve saadet-i ebediyesi, muvakkat bir keyf-i dünyevî için

5-) Emirdağ Lahikası-2 75 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
kendini çekmeğe çalıştığı halde, ehl-i dünyanın bütün bütün kanuna ve insafa ve **vicdan**a hattâ insanlığa muhalif bir tarzda eşedd-i zulüm ile yirmisekiz sene işkencelerle

6-) Emirdağ Lahikası-2 78 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
ben böyle bir suçla münasebet ve alâkam olmadığını kemal-i kat'iyyetle yakînen ve **vicdan**en biliyorum. Dini siyasete âlet edecek bir adam olmadığımı bütün insaf dünyası

7-) Emirdağ Lahikası-2 120 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
firak ve âhirde tamamen mahvolmasını düşünmesi, manevî bir cehennem gibi ruhunu ve **vicdan**ını yandırıyor. İşte aklı başında herbir adam ruhsuz, kalbsiz, akılsız olmamak

8-) Emirdağ Lahikası-2 137 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
neşreden talebeleri muahaze olunabilir. Yoksa adalet-i kanun ve hürriyet-i fikir ve **vicdan** düsturuyla mahkûmiyeti ve muhakemesi mümkün değildir. Hürriyet-i fikir ve hürriyet-i

9-) Emirdağ Lahikası-2 137 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II

düsturuyla mahkûmiyeti ve muhakemesi mümkün değildir. Hürriyet-i fikir ve hürriyet-i **vicdan** düsturunu en geniş manasıyla tatbik eden Cumhuriyet idaresinin demokrasi kanunlarıyla

10-) Emirdağ Lahikası-2 138 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
kilit, ellerine kelepçe vuran bir istibdad-ı mutlak düsturu mudur? Lâiklik, bir **vicdan** ve fikir hürriyeti olduğuna göre, dinsizler ve din düşmanları, İslâmiyet aleyhinde

11-) Emirdağ Lahikası-2 138 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
aleyhinde her çeşit hücumları, taarruzları yapar, anarşik fikirlerini o hürriyet-i **vicdan** ve fikir bahanesiyle neşreder de; fakat bir İslâm âlimi o hürriyet-i fikir düsturuna

12-) Emirdağ Lahikası-2 138 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
tevehhüm edilmek isteniyor. Artık bu kadar bedihî bir zıddiyet karşısında insaf ve **vicdan** sahiblerinin vicdanlarına ve insaflarına havale edip üstadımız hakkında o ehl-i

13-) Emirdağ Lahikası-2 138 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
isteniyor. Artık bu kadar bedihî bir zıddiyet karşısında insaf ve vicdan sahiblerinin **vicdan**larına ve insaflarına havale edip üstadımız hakkında o ehl-i vukufun; dini siyasete

14-) Emirdağ Lahikası-2 141 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
dehşetli zulümleri ve tahribatları neticesindeki dehşetli me'yusiyetleriyle dehşetli **vicdan** azablarını ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet

15-) Emirdağ Lahikası-2 144 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
mahvedeceğinizi ve müfterilerin yanlış isnadlarını yüzlerine çarpacağınızı adalet ve **vicdan**ınızdan bekler, hürmetlerimizi takdim ederiz. Eskişehir Nur Talebelerinden:

16-) Emirdağ Lahikası-2 157 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
Her hükûmette muhalifler bulunur. Asayişe, emniyete ilişmemek şartıyla herkes **vicdan**ıyla, kalbiyle kabul ettiği bir metodu, bir fikri ile mes'ul olamaz. Çünki dininde

17-) Emirdağ Lahikası-2 158 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
eşedd-i zulme âlet olabilen muvakkat bir rejime, değil yalnız ben, belki bütün ehl-i **vicdan** muhaliftir. Hem muhalefet, hiçbir hükûmette bir suç sayılmıyor. İkincisi: Asayişi

18-) Emirdağ Lahikası-2 163 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
emirlik ise reislik değil; millete bir hizmetkârlıktır. Demokratlık, hürriyet-i **vicdan**, İslâmiyet'in bu kanun-u esasîsine dayanabilir. Çünki kuvvet kanunda olmazsa şahsa

19-) Emirdağ Lahikası-2 165 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
edilmek lâzım gelirken, onların o acib kanunsuzluğu ve bahanesiyle iki seneden beri **vicdan**î azab verdiklerinden; elbette mahkeme-i kübra-yı haşirde bunun cezasını çekeceklerdir

20-) Emirdağ Lahikası-2 166 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
benzetmek için ona teklif etmek ve adliye eliyle tehdid etmek, elbette zerre kadar **vicdan**ı olan bundan nefret eder. Meselâ: Ona teklif eden demiş: "Ben, emir kuluyum." Kaç

21-) Emirdağ Lahikası-2 167 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
ve menfî cihette mukabele etmemesinin hikmeti nedir? İşte bunu size ve umum ehl-i **vicdan**a ilân ediyorum ki; yüzde on zındık dinsizin yüzünden doksan masuma zarar gelmemek

22-) Emirdağ Lahikası-2 178 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
vermek istedi. Kat'î ve kuvvetli cevabıma karşı mecburiyetle mes'eleyi kanaat-ı **vicdan**iyeye çevirdiler. Demek onlar da medar-ı mes'uliyet bulamadılar. Bu noktayı izah

23-) Emirdağ Lahikası-2 189 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
gecesinde bir nevi tesemmüm ile şiddetli bir mide hastalığı içinde sinirlerimi ve **vicdan** ve kalbimi istilâ eder gibi bir diğer dehşetli hastalık hissettim. Bu maddî ve

24-) Emirdağ Lahikası-2 202 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
Lâiklik bir taraftan din ile siyasetin birbirinden ayrılması, diğer taraftan ise **vicdan** hürriyeti manasına gelir. Din ile siyasetin kat'î surette birbirinden ayrılması

25-) Emirdağ Lahikası-2 202 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
surette birbirinden ayrılması esasında en küçük tereddüde dahi tahammülümüz yoktur. **Vicdan** hürriyeti bahsine gelince: Türk Milleti Müslüman'dır ve Müslüman olarak kalacaktır

26-) Emirdağ Lahikası-2 202 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
pek tabiî bir haktan mahrum edilmemek îcab eder. Böyle mahrumiyet ve imkânsızlık, **vicdan** hürriyetine uygundur denilmez. Bu itibarla orta mekteblerimize din dersleri koymak

27-) Emirdağ Lahikası-2 202 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
kadar, umumiyetle dini en temiz duygularla benimsemektedir. İslâmlık, milletimizin **vicdan**ında en musaffa seviyesini bulmuştur. Müslümanlığı ve onun esaslarını, farizalarını

28-) Emirdağ Lahikası-2 210 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
Eskişehir'in birtek mes'ele olan tesettürden başka o da cevab verildikten sonra kanaat-ı **vicdan**iyeye çevrilmesi.. halbuki, Nur talebeleri gibi takvaya tarafdar olanlardan bir

29-) Emirdağ Lahikası-2 218 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
şakirdlerinin niyetlerinde olmadan netice vermesi ve hükûmetin bizzât İslâmiyete, dine, **vicdan** hürriyetine tam kıymet verip eski hükûmetin tahribatlarını tamire çalışması ve

30-) Emirdağ Lahikası-2 218 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
"Bir şah ve bir padişah gibi yaşamakta ve gelen yardımlarla geçinmektedir" diye o **vicdan**sızlar apaçık bir iftirada bulunmuşlardır. Said Nursî, amcasının çorbasını dahi

31-) Emirdağ Lahikası-2 218 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
zamanda, böyle ittihamda bulunanların ne kadar dehşetli garazkâr olduklarını ehl-i **vicdan**ın takdirlerine bırakıyoruz... Ankara hükûmetinin adaletiyle Üstadımız Said Nursî'nin

32-) Emirdağ Lahikası-2 219 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
gibi bir İslâm müellifini böyle siyasî iftiralarla mevzubahs etmek; çok vecihlerle **vicdan**sızlıktır, müdhiş bir gaddarlıktır, âdi bir yalancılık derekesine sukuttur. Herhangi

33-) Emirdağ Lahikası-2 219 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
halde, Said Nursî'ye böyle bir ittihamı yapanların; hak ve hakikattan, insaf ve **vicdan**dan ne kadar uzak oldukları kıyas edilsin. Bu ittihamı yapmak, şeytanların bile

34-) Emirdağ Lahikası-2 244 : EMİRDAĞ LÂHİKASI -II
daha hiçbir dine girmez, anarşist olur; ruhunda kemalâta medar hiçbir halet kalmaz. **Vicdan**ı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur. Onun için Cenab-ı Hakk'a

Sikke-i Tasdik-i Gaybi'de 8 yerde geçmektedir

1-) Sikke-i Tasdik-i Gaybi 6 : Risale-i Nur'dan parlak fıkralar ve bir kısım güzel mektuplar
hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tamir edememelerinden gelen dehşetli **vicdan** azablarıyla ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet

2-) Sikke-i Tasdik-i Gaybi 27 : Risale-i Nur'dan parlak fıkralar ve bir kısım güzel mektuplar
teveccüh ve makam kazanmak değil, bilakis öyle bir tokat yedi ki, dünyada kaldıkça **vicdan**ı varsa vicdan azabı çektirecek. Hem o kolay vazifesinden müşkil bir vazifeye tahvil

3-) Sikke-i Tasdik-i Gaybi 27 : Risale-i Nur'dan parlak fıkralar ve bir kısım güzel mektuplar
makam kazanmak değil, bilakis öyle bir tokat yedi ki, dünyada kaldıkça vicdanı varsa **vicdan** azabı çektirecek. Hem o kolay vazifesinden müşkil bir vazifeye tahvil ettiler ve

4-) Sikke-i Tasdik-i Gaybi 31 : Risale-i Nur'dan parlak fıkralar ve bir kısım güzel mektuplar/Yirmiyedinci Mektubun lâhikasından alınmış mühim parçalar
taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir **vicdan**ı ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarük ve teraküm edilen müfsid âletlerle

5-) Sikke-i Tasdik-i Gaybi 31 : Risale-i Nur'dan parlak fıkralar ve bir kısım güzel mektuplar/Yirmiyedinci Mektubun lâhikasından alınmış mühim parçalar
İslâmî esasların ve cereyanların ve şeairlerin kırılmasıyla bozulmaya yüz tutan **vicdan**-ı umumîyi, Kur'an'ın i'cazıyla ve geniş yaralarını Kur'anın ve imanın ilâçlarıyla

6-) Sikke-i Tasdik-i Gaybi 37 : Risale-i Nur'dan parlak fıkralar ve bir kısım güzel mektuplar/Yirmiyedinci Mektubun lâhikasından alınmış mühim parçalar
komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevî ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki **vicdan**-ı umumî ve kalb-i küllîyi bozuyor. Ve avamın taklidî olan itikadlarını himaye eden

7-) Sikke-i Tasdik-i Gaybi 269 : Risale-i Nur'dan parlak fıkralar ve bir kısım güzel mektuplar/Üstad'ın Naşirlere Duası
hikmetler saçan eserler; hislerin, fikirlerin ve bilhâssa alevler içinde yanan ruh ve vicdanların ezelî ve ebedî ihtiyaçlarına cevab verdiği gibi; onları dalga dalga boğucu

8-) Sikke-i Tasdik-i Gaybi 270 : Risale-i Nur'dan parlak fıkralar ve bir kısım güzel mektuplar/Üstad'ın Naşirlere Duası
usûlü, bambaşka hususiyetler taşımaktadır. Artık insanın his ve fikrine, ruh ve vicdanına bambaşka ufuklar açacak olan bu derin bahsi, dua buyurun da müstakil ve mufassal

Münazarat'ta 7 yerde geçmektedir

1-) Münazarat 19 : Eski Said'in aşairin suallerine verdiği cevablar
Zira kemalin cemali dindir. #19 Hem din; saadetin ziyasıdır, hissin ulviyetidir, vicdanın selâmetidir. {1: Acele etme, yani şifre gibi işaratı var.} S- Şimdi hürriyet

2-) Münazarat 20 : Eski Said'in aşairin suallerine verdiği cevablar
C- Evet, neam.. hakkınız var. Fakat hamiyet ayrı, iş ayrıdır. Bence bir kalb ve vicdan, fezail-i İslâmiye ile mütezeyyin olmazsa, ondan hakikî hamiyet ve sadakat ve adalet

3-) Münazarat 45 : Eski Said'in aşairin suallerine verdiği cevablar
neslinden gelen bir adamın akıl ve fikri İslâmiyet'ten tecerrüd etse bile, fıtratı ve vicdanı hiç bir vakit İslâmiyet'ten vazgeçemez. En ebleh, en sefih bile, sedd-i rasîn-i

4-) Münazarat 61 : Eski Said'in aşairin suallerine verdiği cevablar
ediyor. İşte en iyi haslet ki, dinimizin muktezasıdır. Biz ruhumuzla, canımızla, vicdanımızla, fikrimizle ve bütün kuvvetimizle demeliyiz ki: "Biz ölsek, milletimiz olan

5-) Münazarat 74 : Eski Said'in aşairin suallerine verdiği cevablar
, onların bedduasıyla Cehennem'de yansın; o teessüf ateşini içinden çıkarmak ile vicdan, maksaddan bir Firdevs tazammun ettiği gibi, hayal dahi emelden bir Cennet'i teşkil

6-) Münazarat 86 : Eski Said'in aşairin suallerine verdiği cevablar
feylesofanenin taklid-i tufeylaneye ettiği mugalatayı izale etmek... S- Ne gibi? #86 C- Vicdanın ziyası, ulûm-u diniyedir. Aklın nuru, fünun-u medeniyedir. İkisinin imtizacıyla

7-) Münazarat 88 : Eski Said'in aşairin suallerine verdiği cevablar
ukûl yanında en a'lâ bir mekteb olduğu gibi; kulûb yanında en ekmel bir medrese, vicdanlar nazarında en mukaddes bir zaviyeyi temsil edecektir. Nasıl medrese, öyle de

Muhakemat'ta 26 yerde geçmektedir

1-) Muhakemat 21 : Birinci Makale/Üçüncü Mukaddeme
mukarrerdir: Asıl mana odur ki: Elfaz onu sımahta boşalttığı gibi zihne nüfuz ederek vicdan dahi teşerrüb etmekle, ezahir-i efkârı feyizyab eden şeydir. Yoksa başka şeyin

2-) Muhakemat 22 : Birinci Makale/Üçüncü Mukaddeme

temsildir. Senin manan bal değil, zehirdir. O elfaz arılar değil, belki kalb ve **vicdan**a ervah-ı hakaiki vahyeden o kitab-ı kâmilin kelimatı melaike gibidirler. Hadîs

3-) Muhakemat 33 : Birinci Makale/Yedinci Mukaddeme
Dinin makasıdı, kıymet ve edillece mütefavittir. Birinin yeri hayal olsa, ötekinin **vicdan**dır. Beriki, sırrın sırrındadır. Evet ticarette bir fels veya on para yerinde bir

4-) Muhakemat 39 : Birinci Makale/Sekizinci Mukaddeme
muhakâtıdır. Acaba görülmüyor: Âyâtın ekser fevatih ve havatiminde nev'-i beşeri **vicdan**a havale ve aklın istişaresine hamlettiriyor. Diyor: اَفَلاَ يَنْظُرُونَ ve فَان

5-) Muhakemat 54 : Birinci Makale/Onikinci Mukaddeme
, efkârı kendine hasredip harice çıkmasına meydan vermemeleridir. Ey birader-i **vicdan**!.. Zannediyorum: Şimdi şu mukaddemat üzerine terettüb edecek olan kütüb-ü selâseyi

6-) Muhakemat 98 : İkinci Makale/Altıncı Mes'ele
tabakasından in'ikad eder ve şu madenden çıkar. Eğer seyretmek istersen kendi **vicdan**ına bak, şu meratibi göreceksin. Şöyle: Senin mahbubun vakta gözünüzün penceresinden

7-) Muhakemat 98 : İkinci Makale/Altıncı Mes'ele
göreceksin. Şöyle: Senin mahbubun vakta gözünüzün penceresinden şua ve berk-i hüsnünü **vicdan**ınıza ilka ederse, o aşk denilen nâr-ı mukade birden yandırmaya başladığından, hissiyat

8-) Muhakemat 99 : İkinci Makale/Altıncı Mes'ele
görünüyor. Eğer korkmuyorsan İbn-i Farıd'ın veya Ebu Tayyib'in gözlerinden müdhiş olan **vicdan**larına bak. Ve vicdanın tercümanı olan غَرَسْتُ بِاللَّحْظِ وَرْدًا فَوْقَ و

9-) Muhakemat 99 : İkinci Makale/Altıncı Mes'ele
korkmuyorsan İbn-i Farıd'ın veya Ebu Tayyib'in gözlerinden müdhiş olan vicdanlarına bak. Ve **vicdan**ın tercümanı olan غَرَسْتُ بِاللَّحْظِ وَرْدًا فَوْقَ وَجْنَتِهَا حَقٌّ لِطَر

10-) Muhakemat 99 : İkinci Makale/Altıncı Mes'ele
حُسْنِ تَرْتَعُ gör ve dinle ki, çendan gözleri Cennet'te tenezzüh eder. Fakat **vicdan**larındaki Cehennem tazib eder. Öyle de mehasinine #100 işaret ve istiğnasına remz

11-) Muhakemat 116 : Üçüncü Makale
nuranîyle Sultan-ı Ezel'i ilân eden harita-i nuraniyesidir ve tercüman-ı beligidir. Evet **vicdan**ın esrarengiz olan nutk-u beliganesini cem'iyet-i kâinata karşı vekaleten inşad

12-) Muhakemat 119 : Üçüncü Makale/Birinci Maksad
illiyyîn-i yakîne çıkarsın. İşaret: Kalbinde nokta-i istimdad, nokta-i istinad ile **vicdan**-ı beşer Sâni'i unutmamaktadır. Eğer çendan dimağ ta'til-i eşgal etse de, vicdan

13-) Muhakemat 119 : Üçüncü Makale/Birinci Maksad

vicdan-ı beşer Sâni'i unutmamaktadır. Eğer çendan dimağ ta'til-i eşgal etse de, **vicdan** edemez. İki vazife-i mühimme ile meşguldür. Şöyle ki: Vicdana müracaat olunsa,

14-) Muhakemat 119 : Üçüncü Makale/Birinci Maksad
ta'til-i eşgal etse de, vicdan edemez. İki vazife-i mühimme ile meşguldür. Şöyle ki: **Vicdan**a müracaat olunsa, kalb bedenin aktarına neşr-i hayat ettiği gibi.. kalb gibi kalbdeki

15-) Muhakemat 120 : Üçüncü Makale/Birinci Maksad
hükümfermalık, hakikat-ı nefs-ül emriyenin hassa-i münhasırası olduğu için, her **vicdan**da iki pencere olan şu iki noktadan vücud-u Sâni' tecelli ediyor. Akıl görmezse

16-) Muhakemat 120 : Üçüncü Makale/Birinci Maksad
şu iki noktadan vücud-u Sâni' tecelli ediyor. Akıl görmezse de fıtrat görüyor... **Vicdan** nezzardır, kalb penceresidir. Tenbih: Arş-ı kemalât olan marifet-i Sâni'in mi'raclarının

17-) Muhakemat 124 : Üçüncü Makale/Birinci Maksad
Veyahut hakikatı bulmaktan muztar veya tahsil-i haktan haib oldukça, asıl fıtratı ve **vicdan**ı ve fikri; muhal ve gayr-ı makul bildiği bir emri, nazar-ı sathî ve tebaî ile kabulüne

18-) Muhakemat 125 : Üçüncü Makale/Birinci Maksad
iltifat etmeye ve bakmaya tenezzül etmez!.. #125 Evet şu kadar çirkin bir şeyi **vicdan** ve akıl muhal görüyor. Kalb dahi kabul etmez. İllâ ki müşagabe ile safsata edip

19-) Muhakemat 136 : Üçüncü Makale/İkinci Maksad
الَّذِى دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِكَ Emma ba'dü: Ey hakikatın âşıkı!.. Eğer **vicdan**ımı mütalaa etmekle hakikatleri rasad etmek istersen; kalb dedikleri latife-i Rabbaniyenin

20-) Muhakemat 138 : Üçüncü Makale/İkinci Maksad
telehhüf ve tahassürle cevab verecektir? Ecel, neam, evet, cevher-i insaniyet a'mak-ı **vicdan**ın dibinde enîn ve hanîn #139 edip bağıracak: "Eyvah, vâ hasretâ.. saadet-i ebediyenin

21-) Muhakemat 141 : Üçüncü Makale/İkinci Maksad
Evet nasılki nevamis-i hikmet, desatir-i hükûmetten müstağni değildir. Öyle de, **vicdan**a hâkim olan kavanin-i şeriat ve fazilete eşedd-i ihtiyaç ile muhtaçtır. İşte şöyle

22-) Muhakemat 142 : Üçüncü Makale/İkinci Maksad
iffet ve şecaatta muhafaza etmesine kâfi değildir. Binaenaleyh insan #142 bizzarure **vicdan** ve tabiatlara müessir ve nafiz olan mizan-ı adalet-i İlahiyeyi tutacak bir Nebi'ye

23-) Muhakemat 151 : Üçüncü Makale/İkinci Maksad
efkâra galebe etmek, hem de ervaha tahabbüb ve tabayia tasallut, hem de hâkimiyetini **vicdan**lar üzerine daima muhafaza etmek; hakikatın hassa-i fârikasıdır. Bu hassayı bilmezsen

24-) Muhakemat 155 : Üçüncü Makale/İkinci Maksad
tazammun etmiştir. Ezcümle: Fenn-i tehzib-i ruh ve riyazet-ül kalb ve terbiyet-ül **vicdan** ve tedbir-ül cesed ve tedvir-ül menzil ve siyaset-ül medeniye ve nizamat-ül âlem

25-) Muhakemat 155 : Üçüncü Makale/İkinci Maksad
mevsuf olanlar, tâkat-ı beşerin haricinde -bahusus o zamanda- olduğunu tasdikten **vicdan**-ı munsıfane seni menedemiyor. İşte fazl odur ki; a'da ona şehadet ede. Yeni Dünya'nın

26-) Muhakemat 156 : Üçüncü Makale/İkinci Maksad
Ey benimle şu kitabın evvel-i menazilinden hayaliyle seyr ü sefer eden birader-i **vicdan**! Geniş bir nazar ile nazar et ve müvazene et. Kendi hayalinde muhakeme etmek için

Divan-ı Harb-i Örfi'de 13 yerde geçmektedir

1-) Divan-ı Harb-i Örfi 10 : İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi
de öyleyim. Beni oraya nefyetmek, bana ceza değil; sizin elinizden gelirse, beni **vicdan**en tazib ediniz! Ve illâ başka suretle azab, azab değil, benim için bir şandır!

2-) Divan-ı Harb-i Örfi 17 : İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi
kalb-i umumî-i müşterek-i milletten bîtarafane çıkmalı. Ve matbuat nizamnamesini, **vicdan**ınızdaki hiss-i diyanet ve niyet-i hâlisa tanzim etmeli. Halbuki, siz iki kıyas-ı

3-) Divan-ı Harb-i Örfi 21 : İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi
maksadımız, o silsile-i nuranîyi ihtizaza getirmekle, herkesi bir şevk u hâhiş-i **vicdan**iye ile tarîk-i terakkide kâ'be-i kemalâta sevketmektir. Zira i'lâ-i Kelimetullahın

4-) Divan-ı Harb-i Örfi 34 : İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi
esirgersem. Mert olmayayım, eğer ölmeye gülmekle gitmezsem. Sureta mahkûmiyetim, **vicdan**en mahkûmiyetinizi intac edecektir. Bu hal bana zarar değil, belki şandır. Fakat

5-) Divan-ı Harb-i Örfi 35 : İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi
tehlikeli bir noktaya, belki ukde-i hayatiyeye ilişmektir ki; dehşetinden her bir **vicdan**-ı selim titriyor, dağdar-ı teessüf oluyor. Süreyya'yı süpürge yapmağa, üfürmekle

6-) Divan-ı Harb-i Örfi 39 : İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi
ülemanın "Meşrutiyet, şeriata müsteniddir" diye yükselen sadâsı, umum ehl-i İslâmın **vicdan**larını manyetizmalandırdı. O inkılab, inkılabların kaide-i tabiiyesini hark ile

7-) Divan-ı Harb-i Örfi 39 : İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi
derece daha yüksek olan haysiyet ve itaat-ı askeriyeyi, -hayata feda edilen ve ehl-i **vicdan** nazarında gayet hasis olan âmâl-i nâmeşruaya- feda etmeğe ihtimal verdiler. Hem

8-) Divan-ı Harb-i Örfi 45 : İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi
muvahhiş, mahbusîn mütevahhiş, gazeteler mürcif, efkâr müşevveş, kalbler hazîn, **vicdan**lar müteessir ve me'yus, bidayet-i halde memurlar şematetli, nöbetçiler müz'iç olmakla

9-) Divan-ı Harb-i Örfi 45 : İki Mekteb-i Musibetin Şehadetnamesi
ve me'yus, bidayet-i halde memurlar şematetli, nöbetçiler müz'iç olmakla beraber **vicdan**ım beni tazib etmediği için o hâl bana eğlence gibi idi. Musibetlerin tenevvüü,

10-) Divan-ı Harb-i Örfi 53 : HATİME
hazırlanınız. Mevcudiyetinizi ittihadla gösteriniz ve hamiyet-i diniye-i millî ile fikir ve **vicdan**-ı şahsiyenizi, milletin kalb ve akl-ı müştereki gibi gösteriniz. Yoksa sıfır çekecek

11-) Divan-ı Harb-i Örfi 58 : Hakikat
istibdad tevzi olunmuş olur. اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْقَوِىُّ الْمَتِينُ hâkim ve âmir-i **vicdan**î olmalı. O da marifet-i tam ve medeniyet-i âmm veyahut din-i İslâm namıyla olmalı

12-) Divan-ı Harb-i Örfi 60 : Sadâ-yı Hakikat
getirmekle, onunla merbut #60 olanları ikaz ve tarîk-i terakkiye bir hâhiş ve emr-i **vicdan**î ile sevketmektir. Bu ittihadın meşrebi, muhabbettir. Husumet ise, cehalet ve zaruret

13-) Divan-ı Harb-i Örfi 70 : Hürriyete Hitab
müteaffin olan hâlât ile fena bir hastalığa hedef edecektir. Zira ehl-i takva ve **vicdan**ın tefsiri böyle değil. Mezhebi de muhalif olacaktır. Biz Millet-i Osmaniye erkeğiz

Gençlik Rehberi'nde 6 yerde geçmektedir
1-) Gençlik Rehberi 51 : RİSALE-İ NUR MİZANLARINDAN ONÜÇÜNCÜ SÖZ'ÜN İKİNCİ MAKAMININ HAŞİYESİDİR
yüz adam sıkıntı çekip beraber teneffüse çıkmıyorlar. Onlara zulüm olur. Mert ve **vicdan**lı bir mü'min, küçük ve cüz'î bir hata veya menfaatle yüzer zararı ehl-i imana vermez

2-) Gençlik Rehberi 54 : RİSALE-İ NUR MİZANLARINDAN ONÜÇÜNCÜ SÖZ'ÜN İKİNCİ MAKAMININ HAŞİYESİDİR
hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tamir edememelerinden gelen dehşetli **vicdan** azablarıyla ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet

3-) Gençlik Rehberi 174 : İKİNCİ NOKTA'NIN İKİNCİ MEBHASI
müteaddid enva'-ı muhabbetin sâbıkan beyan edilen dünyadaki muaccel neticelerini, herkes **vicdan** ile hisseder ve bir hads-i sadık ile isbat edilir. Âhiretteki neticeleri ise; kat'iyyen

4-) Gençlik Rehberi 182 : İKİNCİ NOKTA'NIN İKİNCİ MEBHASI
Aleyhisselâm gibi bir cemal ile mümtaz bir zâtın şuhuduna meraklı bir iştiyak; herkes **vicdan**en hisseder. Acaba dünyanın bütün mehasin ve kemalâtından binler derece yüksek olan

5-) Gençlik Rehberi 258 : ANKARA ÜNİVERSİTESİ'NDE OKUNAN BİR KONFERANSTIR

bu manevî dersin tesiridir ki: #258 Risale-i Nur'u okuyanların ruh ve kalbleri, **vicdan** ve latifeleri o feyyaz dersten hisselerini ve gıdalarını alıyorlar. Bu manevî dersin

6-) Gençlik Rehberi 260 : ANKARA ÜNİVERSİTESİ'NDE OKUNAN BİR KONFERANSTIR
kalmazsınız. Ve kalmıyoruz. Hem insan yalnız akıldan ibaret değildir; kalb, ruh, sır ve **vicdan** gibi manevî latife ve cihazata da mâliktir. Aklınız her bir mes'ele-i imaniyeyi

Hutbe-i Şamiye 'de 22 yerde geçmektedir

1-) Hutbe-i Şamiye 12 : Arabî Hutbe-i Şamiye'nin Mukaddimesidir
, gayet dağdağalı bir hayat, yaşamak için gayet perişan bir maişet içinde kalbe, **vicdan**a en elîm ve en müdhiş halet olan mütemadî zeval ve firak belasını çekmek içinde

2-) Hutbe-i Şamiye 68 : Birinci Zeyl/Arabî Hutbe-i Şamiye'nin Zeyli'nin kısa bir tercümesi
gezdirmesine olan itikadı ve itminanı ve imanıdır. Ve o iki kahramanı gayet korkutan ve **vicdan**larını vehme esir eden, onların onun kumandanını bilmemek ve intizamına inanmamak

3-) Hutbe-i Şamiye 73 : Birinci Zeyl/Arabî Hutbe-i Şamiye'nin Zeyli'nin kısa bir tercümesi
mazhar olur. Kimin kalbinde imandan ve din-i haktan gelen bu hakikat çekirdeği -**vicdan**ında- bulunmazsa ve nokta-i istinadı olmazsa, bilbedahe temsildeki Rüstem ve Herkül'ün

4-) Hutbe-i Şamiye 73 : Birinci Zeyl/Arabî Hutbe-i Şamiye'nin Zeyli'nin kısa bir tercümesi
kahramanlıkları kırıldığı gibi, onun cesareti ve kuvve-i maneviyesi müzmahil olur ve **vicdan**ı tefessüh eder. Ve kâinatın hâdisatına esir olur. Herşeye karşı korkak bir dilenci

5-) Hutbe-i Şamiye 77 : Birinci Zeyl/İkinci Kısım
iman ve itikadı heyecana ve hissiyat-ı ulviyesi harekete gelir. Ruhun etrafından, **vicdan**ın derin yerlerinden, o sirkat meyelanına hücum gibi bir halet-i ruhiye hasıl olur

6-) Hutbe-i Şamiye 77 : Birinci Zeyl/İkinci Kısım
kesilir. Çünki yalnız vehim ve fikir değil, belki manevî kuvveleri -akıl, kalb ve **vicdan**- birden o hisse, o hevese hücum eder. Hadd-i şer'îyi tahattur ile ulvî zecr ve

7-) Hutbe-i Şamiye 77 : Birinci Zeyl/İkinci Kısım
vicdan- birden o hisse, o hevese hücum eder. Hadd-i şer'îyi tahattur ile ulvî zecr ve **vicdan**î bir yasakçı o hissin karşısına çıkar, susturur. Evet iman kalbde, kafada daimî

8-) Hutbe-i Şamiye 78 : Birinci Zeyl/İkinci Kısım
emr-i İlahî ve adalet-i Rabbaniye namına icra edildiği vakit hem ruh, hem akıl, hem **vicdan**, hem insaniyetin mahiyetindeki latifeleri müteessir ve alâkadar olurlar. İşte bu

9-) Hutbe-i Şamiye 89 : Birinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin Zeylinin Zeyli

tevzi olunmuş olur. اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْقَوِیُّ الْمَتِینُ hâkim ve âmir-i **vicdan**î olmalı. O da marifet-i tam ve medeniyet-i âmm veyahut din-i İslâm namıyla olmalı

10-) Hutbe-i Şamiye 91 : Birinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin Zeylinin Zeyli
getirmekle, onunla merbut olanları ikaz ve tarîk-i terakkiye bir hâhiş ve emr-i **vicdan**î ile sevketmektir. Bu ittihadın meşrebi, muhabbettir. Husumeti ise, cehalet ve

11-) Hutbe-i Şamiye 97 : Birinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin Zeylinin Zeyli
. Böyle lâübaliler ve zındıklar iyi bilsinler ki, dinsizlik ve sefahetle sahib-i **vicdan** hiçbir ecnebiye kendilerini sevdiremezler ve benzetemezler. Zira mesleksiz ve sefih

12-) Hutbe-i Şamiye 102 : Birinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin Zeylinin Zeyli
olmalıdırlar. Hem de edeb-i İslâmiye ile müteeddib olmalıdırlar. Matbuat nizamnamesini **vicdan**larındaki hiss-i diyanet tanzim etsin. Zira bu inkılab-ı şer'iye gösterdi ki, vicdanlarda

13-) Hutbe-i Şamiye 102 : Birinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin Zeylinin Zeyli
vicdanlarındaki hiss-i diyanet tanzim etsin. Zira bu inkılab-ı şer'iye gösterdi ki, **vicdan**larda hükümferma, nur-en nur olan hamiyet-i İslâmiyedir. Hem de anlaşıldı ki, ittihad-ı

14-) Hutbe-i Şamiye 111 : İkinci Zeyl/Hakikat Çekirdekleri
değil; şeriat-ı iradiyedir, hakikat-ı hariciye değil!.. 14 - Fıtrat-ı zîşuur olan **vicdan**daki incizab ve cezbe, bir hakikat-ı cazibedarın cezbesiyledir. #112 15 - Fıtrat

15-) Hutbe-i Şamiye 136 : İkinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin İkinci Zeyli'nin İkinci Kısmı
içinde nur-u hidayet, altında mantık ve delil, sağında #136 aklı istintak; solunda **vicdan**ı istişhad; önünde hayır, hedefinde saadet-i dareyn, nokta-i istinadı vahy-i mahzdır

16-) Hutbe-i Şamiye 136 : İkinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin İkinci Zeyli'nin İkinci Kısmı
dareyn, nokta-i istinadı vahy-i mahzdır, Vehmin ne haddi var, girebilsin! * * * **Vicdan**ın anasır-ı erbaası ve ruhun dört havassı olan irade, zihin, his, latife-i Rabbaniye

17-) Hutbe-i Şamiye 141 : İkinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin İkinci Zeyli'nin İkinci Kısmı
Müstakim aklın yoksa kalbine bak! Böyle şeye muhabbet eder mi? Selim kalbin yoksa **vicdan**ına bak, böyle dişinle kendi etini parçalamak gibi hayat-ı içtimaiyeyi bozmaya rıza

18-) Hutbe-i Şamiye 141 : İkinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin İkinci Zeyli'nin İkinci Kısmı
dişinle kendi etini parçalamak gibi hayat-ı içtimaiyeyi bozmaya rıza gösterir mi? **Vicdan**-ı içtimaiyen olmazsa insaniyetine bak, böyle canavarvari iftirasa iştiha gösterir

19-) Hutbe-i Şamiye 142 : İkinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin İkinci Zeyli'nin İkinci Kısmı
hiç sağlam tabiatın yok mu ki, ölüyü dişlerinle parçalıyorsun. Demek akıl, kalb, **vicdan**, insaniyet, rikkat-i cinsiye, tabiat, şeriat nazarında gıybet merduddur, matruddur

20-) Hutbe-i Şamiye 144 : İkinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin İkinci Zeyli'nin İkinci Kısmı

bir mükâfat değildir. * * * #144 Bizde biri fâsık olsa galiben ahlâksız ve **vicdan**sız olur. Zira arzu-yu masiyet, vicdandaki imanın sadâsını susturmakla inkişaf edebilir

21-) Hutbe-i Şamiye 144 : İkinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin İkinci Zeyli'nin İkinci Kısmı
Bizde biri fâsık olsa galiben ahlâksız ve vicdansız olur. Zira arzu-yu masiyet, **vicdan**daki imanın sadâsını susturmakla inkişaf edebilir. Demek vicdanını ve maneviyatını

22-) Hutbe-i Şamiye 144 : İkinci Zeyl/Hutbe-i Şamiye'nin İkinci Zeyli'nin İkinci Kısmı
arzu-yu masiyet, vicdandaki imanın sadâsını susturmakla inkişaf edebilir. Demek **vicdan**ını ve maneviyatını sarsmadan, istihfaf etmeden tam ihtiyar ile şerri işlemez. Onun

Konferans 'da 7 yerde geçmektedir

1-) Konferans 13 : KONFERANS
Altıncısı: Ders verdiği Kur'anî hakikatların hem aklı, hem kalbi, hem ruhu ve **vicdan**ı tenvir ve tatmin ve nefsi müsahhar etmesi ve şeytanı dahi ilzam edecek derecede

2-) Konferans 29 : KONFERANS
hâfızası, teemmülü, feraseti, seziş ve kavrayışı, sür'at-i intikali ve ruhî, kalbî, **vicdan**î hasseleri, duyguları ve manevî letaifinin emsalsiz bir tarzda olması, istihdam

3-) Konferans 44 : KONFERANS
elzemdir ki; Risale-i Nur gibi akıl, fikir ve mantığı çalıştırsın, ruh ve kalb ve **vicdan**ı tenvir etsin. Müslümanları, beşeri uyandırsın; intibah versin, gafletten kurtarsın

4-) Konferans 57 : KONFERANS
kendi kendine istifade eder. Aklınız herbir mes'eleyi tam anlamasa da, ruh, kalb ve **vicdan**ınız hissesini alır. Ne kadar istifade etseniz, büyük bir kazançtır." Okunan Türkçe

5-) Konferans 144 : KONFERANS
şevki ile gönülleri teshîr ediyor. Hem madem mahkemelerin beraeti mevcud #144 ve **vicdan** hürriyeti var ve hiçbir memlekette ilim ile iştigal edenlere ilişilmiyor; şu halde

6-) Konferans 171 : KONFERANS
telaşa düşürmekten gaye nedir? Niçin binlerce, yüzbinlerce asil Türk gençlerinin **vicdan**ları tazib, huzurları ihlâl edilmek ve yurtta bir mes'ele çıkarılmak isteniyor?

7-) Konferans 171 : KONFERANS
yıkamayan, Türkün, İslâmın düşmanları taktik değiştirmişler. Bir din yok edilmek, **vicdan**lardan çıkarılmak isteniyor. Bir millet yere serilmeye azmedilmiş. Gençliğinin dimağları

Sünuhat-Tuluat-İşarat'ta 4 yerde geçmektedir

1-) Sünuhat-Tuluat-İşarat 31 : Sünuhat/KUR'ANIN HÂKİMİYET-İ MUTLAKASI

olan şeriat kitabları melzum gibidir. Delili olan Kur'an ise, lâzımdır. Muharrik-i **vicdan** olan kudsiyet, lâzımın lâzımıdır. Cumhurun nazarı kitablara temerküz ettiğinden

2-) Sünuhat-Tuluat-İşarat 31 : Sünuhat/KUR'ANIN HÂKİMİYET-İ MUTLAKASI
meyal lâzımı tahattur eder. Lâzımın lâzımını, nadiren tasavvur eder. Bu cihetle **vicdan** lâkaydlığa alışır, cümudet peyda eder. Eğer zaruriyat-ı diniyede doğrudan doğruya

3-) Sünuhat-Tuluat-İşarat 31 : Sünuhat/KUR'ANIN HÂKİMİYET-İ MUTLAKASI
doğruya Kur'an gösterilse idi, zihin tabiî olarak müşevvik-i imtisal ve mûkız-ı **vicdan** ve lâzım-ı zâtî olan "kudsiyet"e intikal ederdi. Ve bu suretle kalbe meleke-i hassasiyet

4-) Sünuhat-Tuluat-İşarat 32 : Sünuhat/KUR'ANIN HÂKİMİYET-İ MUTLAKASI
doğruya, cazibe-i i'caz ile revnakdar ve kudsiyetle haledar ve daima iman vasıtasıyla **vicdan**ı ihtizaza getiren hitab-ı ezelînin timsali bulunan Kur'ana çevirmek üç tarîkledir

Nur'un İlk Kapısı'nda 7 yerde geçmektedir

1-) Nur'un İlk Kapısı 84 : Onbirinci Ders
Ey naşir-i küfr ü küfran! Âyâ.. hiç caiz olur mu ki, bir adamın akıl ve kalbi ve **vicdan** ve #85 ruhu müdhiş bir derecede musibet içinde olduğu halde; cismen zahirî bir

2-) Nur'un İlk Kapısı 86 : Onbirinci Ders
başkasının elemiyle müteellim olur. Bu hadsiz âlâm-ı beşere nasıl tahammül ederiz? **Vicdan**, nasıl bu hale dayanabilir? Yalnız şu azab-ı vicdaniyeden bizi kurtaracak iki çaremiz

3-) Nur'un İlk Kapısı 86 : Onbirinci Ders
beşere nasıl tahammül ederiz? Vicdan, nasıl bu hale dayanabilir? Yalnız şu azab-ı **vicdan**iyeden bizi kurtaracak iki çaremiz var. Birisi: Gayet sarhoş olmalıyız. Diğeri

4-) Nur'un İlk Kapısı 161 : ONÜÇÜNCÜ LEM'ANIN ONİKİNCİ İŞARETİNDEN DÖRDÜNCÜ SUAL
işlettirmekten ve şan ü şeref namıyla riyakârane nefsin firavuniyetini okşamaktan ve **vicdan**sızca tahribatlarından herkes korkmasından ileri geliyor. Ve o misillü şeytanî desiseler

5-) Nur'un İlk Kapısı 189 : ANKARA ÜNİVERSİTESİ'NDE OKUNAN BİR KONFERANSTIR
bu manevî dersin tesiridir ki; Risale-i #189 Nur'u okuyanların ruh ve kalbleri, **vicdan** ve latifeleri o feyyaz dersten hisselerini ve gıdalarını alıyorlar. Bu manevî dersin

6-) Nur'un İlk Kapısı 191 : ANKARA ÜNİVERSİTESİ'NDE OKUNAN BİR KONFERANSTIR
kalmazsınız ve kalmıyoruz. Hem insan, yalnız akıldan ibaret değildir. Kalb, ruh, sır ve **vicdan** gibi manevî latife ve cihazata da mâliktir. Aklınız, her bir mes'ele-i imaniyeyi

7-) Nur'un İlk Kapısı 199 : ANKARA ÜNİVERSİTESİ'NDE OKUNAN BİR KONFERANSTIR
gecesinde bir nevi tesemmüm ile şiddetli bir mide hastalığı içinde sinirlerimi ve **vicdan** ve kalbimi istilâ eder gibi manevî bir diğer dehşetli hastalık hissettim. Bu maddî

Nur Çeşmesi'nde 7 yerde geçmektedir

1-) Nur Çeşmesi 102 : Pencereler Risalesi'nden
aczinde ve nihayetsiz za'fında, hadsiz a'dasına karşı bir nokta-i istinad aramakla, **vicdan** daima Vâcib-ül Vücud'a bakar. Hem nihayetsiz fakrında, nihayetsiz hacatı içinde

2-) Nur Çeşmesi 102 : Pencereler Risalesi'nden
içinde, nihayetsiz maksadlara karşı bir nokta-i istimdad aramağa mecbur olduğundan, **vicdan** daima o noktadan bir Ganiyy-i Rahîm'in dergâhına dayanır, dua ile el açar. Demek

3-) Nur Çeşmesi 102 : Pencereler Risalesi'nden
daima o noktadan bir Ganiyy-i Rahîm'in dergâhına dayanır, dua ile el açar. Demek her **vicdan**da şu nokta-i istinad ve nokta-i istimdad cihetinde iki küçük pencere, Kadîr-i Rahîm'in

4-) Nur Çeşmesi 132 : Mektublar
edilmek lâzım gelirken, onların o acib kanunsuzluğu ve bahanesiyle iki seneden beri **vicdan**î azab verdiklerinden; elbette mahkeme-i kübra-yı haşirde bunun cezasını çekeceklerdir

5-) Nur Çeşmesi 132 : Mektublar
benzetmek için ona teklif etmek ve adliye eliyle tehdid etmek, elbette zerre kadar **vicdan**ı olan bundan nefret eder. Meselâ: Ona teklif eden demiş: "Ben, emir kuluyum." Cebr-i

6-) Nur Çeşmesi 134 : Mektublar
ve menfî cihette mukabele etmemesinin hikmeti nedir? İşte bunu size ve umum ehl-i **vicdan**a ilân ediyorum ki; yüzde on zındık dinsizin yüzünden doksan masuma zarar gelmemek

7-) Nur Çeşmesi 135 : Urfa kahramancıklarının oranın savcılarını susturan müdafaalarıdır
kanun maddesine rast getirip bizi kanunen mes'ul göstermek istiyorlar. Fakat âdil, **vicdan**lı hâkimler neticede hakikatı meydana çıkarıyorlar. #136 Ezcümle: Bu son defa

Hanımlar Rehberi'nde 4 yerde geçmektedir

1-) Hanımlar Rehberi 21 : MAHREMDİR. ŞİMDİLİK MEDRESET-ÜZ ZEHRA ERKÂNLARINA MAHSUSTUR.
mücerred kalıp tâ ona lâyık ve ebedî bir arkadaş olacak ve terbiye-i İslâmiyeyi almış **vicdan**lı bir müşteri ona çıksın. Ve saadet-i ebediyesi, muvakkat bir keyf-i dünyevî için

2-) Hanımlar Rehberi 57 : YİRMİDÖRDÜNCÜ LEM'A/Dördüncü Hikmet
emniyettir. Açık-saçıklık ise bu sadakatı kırar, kocası nazarında emniyeti kaybeder, ona **vicdan** azabı çektirir. Hattâ erkeklerde iki güzel haslet olan cesaret ve sehavet kadınlarda

3-) Hanımlar Rehberi 102 : Otuzikinci Söz'ün Üçüncü Mevkıfı'ndan

müteaddid enva'-ı muhabbetin sâbıkan beyan edilen dünyadaki muaccel neticelerini, herkes **vicdan** ile hisseder ve bir hads-i sadık ile isbat edilir. Âhiretteki neticeleri ise; kat'iyyen

4-) Hanımlar Rehberi 110 : Otuzikinci Söz'ün Üçüncü Mevkıfı'ndan
Aleyhisselâm gibi bir cemal ile mümtaz bir zâtın şuhuduna meraklı bir iştiyak; herkes #110 **vicdan**en hisseder. Acaba dünyanın bütün mehasin ve kemalâtından binler derece yüksek olan

Hizmet Rehberi'nde 9 yerde geçmektedir
1-) Hizmet Rehberi 85 : HİZMET REHBERİ
Bu kal'a-i İslâmiyeyi, küçük adavetlerle ve bahanelerle sarsmak; ne kadar hilaf-ı **vicdan** ve ne kadar hilaf-ı maslahat-ı İslâmiye olduğunu bil, ayıl!.. #86 Ehadîs-i şerifede

2-) Hizmet Rehberi 122 : HİZMET REHBERİ
48) Said Nursî *** بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ Risale-i Nur'daki şefkat, **vicdan**, hakikat, hak, bizi siyasetten men'etmiş. Çünki masumlar belaya düşerler, onlara

3-) Hizmet Rehberi 128 : HİZMET REHBERİ
etmemektir. Sâniyen: Risale-i Nur'un esas mesleği olan şefkat, hak ve hakikat ve **vicdan**, bizleri şiddetle siyasetten ve idareye ilişmekten men etmiş. Çünki tokada ve belaya

4-) Hizmet Rehberi 131 : HİZMET REHBERİ
taşları bulunan bir muhit kal'ayı tamir ediyor. Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir **vicdan**ı ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler

5-) Hizmet Rehberi 131 : HİZMET REHBERİ
olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şeairler kırılması ile bozulmaya yüz tutan **vicdan**-ı umumîyi, Kur'an'ın i'cazıyla ve geniş yaralarını Kur'anın ve imanın #132 ilâçları

6-) Hizmet Rehberi 136 : HİZMET REHBERİ
komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevî ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki **vicdan**-ı umumî ve kalb-i küllîyi bozuyor. Ve avamın taklidî olan itikadlarını himaye eden

7-) Hizmet Rehberi 175 : HİZMET REHBERİ
adavet bir seyyiedir. O seyyie içinde kalb, ve ruhu sıkıntılarla boğacak bir azab-ı **vicdan**îyi, âlîcenap ruhlara hissettirir. Ben kendim, belki yüz defadan fazla tecrübe etmişim

8-) Hizmet Rehberi 190 : HİZMET REHBERİ
etmezsem de, ilzam etmeye hazırım." Fakat nihayet derecede alçaklığa düşmüş bir **vicdan** ki, bilerek dinini dünyaya satar ve bilerek hakikat elmaslarını pis, muzır şişe

9-) Hizmet Rehberi 232 : HİZMET REHBERİ

hiçbir dine girmez, anarşist olur; ruhunda kemalâta medar hiçbir halet #232 kalmaz. **Vicdan**ı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur. Onun için Cenab-ı Hakk'a

Bu Toplamaya Giren Kelimelerin Listesidir:

1. Vicdan
121. Vicdan-sûz
123. Vicdana
141. Vicdanda
153. Vicdandaki
157. Vicdandan
160. Vicdandır
164. Vicdanen
177. Vicdanı
226. Vicdanım
230. Vicdanıma
232. Vicdanımdan
234. Vicdanımı
237. Vicdanımın
239. Vicdanımıza
241. Vicdanımızla
243. Vicdanımla
245. Vicdanın
264. Vicdanına
273. Vicdanında
280. Vicdanındaki
284. Vicdanını
292. Vicdanınız
297. Vicdanınıza
305. Vicdanınızdaki
307. Vicdanınızdan
310. Vicdanınla
312. Vicdanıyla
316. Vicdanî
345. Vicdaniyatın
349. Vicdaniye
364. Vicdaniyeden
366. Vicdaniyeleri
368. Vicdaniyenizdir
370. Vicdaniyesi
372. Vicdaniyeye
377. Vicdaniyeyi
379. Vicdanla
383. Vicdanlar
389. Vicdanlarda
391. Vicdanlardan
393. Vicdanları
399. Vicdanların
403. Vicdanlarına
411. Vicdanlarındaki
415. Vicdanlarını
420. Vicdanlarının
423. Vicdanlarınıza
425. Vicdanlarınızdan
428. Vicdanlı
436. Vicdansız
453. Vicdansızca
458. Vicdansızcasına
460. Vicdansızdır
462. Vicdansızın
464. Vicdansızlar
466. Vicdansızları
468. Vicdansızlığa
470. Vicdansızlığı
472. Vicdansızlık
479. Vicdansızlıktır
482. Vicdan-ı beşer
485. Vicdan-ı beşere
487. Vicdan-ı umumî
489. Vicdan-ı umumîyi
492. Vicdan-ı umumiyeyi
494. Vicdanı tefessüh
500.Vicdanınıdünyaya satan
502. Vicdansız alçaklara
505. Vicdansız gaddarları

1. **Vicdan**

2. “Askerlik nizamını seven, çanta ve silâhını muhafaza eden ve sağa giden nefer ise, kimseden minnet almayarak, kimseden havf etmeyerek rahat-ı kalb ve **vicdan** ile gider." (S: 18)
3. “Vücud-u hakikî isteyen **vicdan**, İbrahimvari $ eniniyle mahbubat-ı mecaziyeden ve mevcudat-ı zâileden kat-ı alâka edip, Mevcud-u Hakikî’ye ve Mahbub-u Sermedi’ye bağlanıyor." (S: 216)
4. “**Vicdan** dahi fânilerden yüzünü çevirdi." (S: 217)
5. “sağı, bittecrübe teslim-i kalb ve **vicdan**.." (S: 367)
6. “Demek o **vicdan**, o ebed için mahluktur." (S: 522)
7. “İkinci Hüccet: Şu kâinata nazar-ı ibretle bakıldığı vakit, **vicdan** ve kalb bir hads-i sadıkla hisseder ki: Şu kâinatı bu derece güzelleştiren ve süslendiren ve enva’-ı mehasin ile tezyin edenin, nihayet derecede bir cemal ve kemalâtı vardır ki, şöyle yapıyor." (S: 621)
8. “O müteaddid enva’-ı muhabbetin sâbıkan beyan edilen dünyadaki muaccel neticelerini, herkes **vicdan** ile hisseder ve bir hads-i sadık ile isbat edilir." (S: 647)
9. “**vicdan** daima Vâcib-ül Vücud’a bakar." (S: 687)
10. “Hem nihayetsiz fakrında, nihayetsiz hacatı içinde, nihayetsiz maksadlara karşı bir nokta-i istimdad aramağa mecbur olduğundan, **vicdan** daima o noktadan bir Ganiyy-i Rahîm’in dergâhına dayanır, dua ile el açar." (S: 687)
11. “**Vicdan**, cezbesi ile Allah’ı tanır" (S: 700)
12. “Madem içtimaî hayat İslâmda başlamıştır; her birinin imanı kendine mahsus olan delile münhasıran değil; müstenid **vicdan**." (S: 731)
13. “Bazan da mücahiddir, bazan süpürgecidir, dimağda vesveseler, hem pek çok ihtimaller kalb içine girmese, sarsılmaz iman, **vicdan**." (S: 732)
14. “Kalb ile **vicdan**, mahall-i iman." (S: 732)
15. “Öyle vüs’atları var; ger dünyayı yutarsa o **vicdan** da tok olmaz." (S: 741)
16. “**Vicdan**, insanî bir râz." (S: 743)
17. “Şimdi ne kadar kalb ikaz edilirse, **vicdan** tahrik edilse, ruha ihsas verilse; lezzet ziyade olur, hem de döner ateşi nur, şitası yaz." (S: 745)
18. “Nasılki bir insan, sıcak bir yerde iken, hariçte kar ve tipi içinde titreyenleri görse, akıl ve **vicdan** itibariyle müteessir olur." (M: 58)
19. “Hangi **vicdan** hükmeder?" (M: 64)
20. “Çünki itminan-ı **vicdan** ve istirahat-ı kalb, onun envarıyla olur." (M: 190)
21. “Bu kal’a-i İslâmiyeyi, küçük adavetlerle ve bahanelerle sarsmak; ne kadar hilaf-ı **vicdan** ve ne kadar hilaf-ı maslahat-ı İslâmiye olduğunu bil, ayıl!.." (M: 270)
22. “Ey ehl-i kerem ve **vicdan** ve ey ehl-i sehavet ve ihsan!" (M: 274)
23. “Fakat nihayet derecede alçaklığa düşmüş bir **vicdan** ki, bilerek dinini dünyaya satar ve bilerek hakikat elmaslarını pis, muzır şişe parçalarına mübadele eder derecede münafıklığa girmiş insan suretindeki yılanlara hakaiki söylemek; hakaike karşı bir hürmetsizliktir." (M: 362)
24. “İkincisi: Nev’-i beşerde, hususan bu asr-ı hürriyette ve bilhassa medeniyet dairesinde hemen umumiyetle hüküm-ferma "hürriyet-i **vicdan**" düsturunu kırmak ve istihfaf etmek ve dolayısıyla nev’-i beşeri istihkar etmek ve itirazını hiçe saymak kadar cür’etinizle, hangi kuvvete dayanıyorsunuz?" (M: 430)
25. “Bir müslüman İslâmiyetten çıksa ve dinini terketse, daha hiçbir peygamberi kabul edemez; belki Cenab-ı Hakk’ı dahi ikrar edemez ve belki hiçbir mukaddes şey’i tanımaz; belki kendinde kemalâta medar olacak bir **vicdan** bulunmaz, tefessüh eder." (M: 438)

26. “Halbuki **vicdan** bu derece teellüme tahammül edemediğinden; o yolda giden, iki şeyden birisine mecbur olur." (L: 116)
27. “Açık-saçıklık ise bu sadakatı kırar, kocası nazarında emniyeti kaybeder, ona **vicdan** azabı çektirir." (L: 198)
28. “Bu hayat-ı dünyevîde dahi kalb, **vicdan**, ruh için manevî hastalıklardır." (L: 209)
29. “buyurmasını; tesettürsüzlük izdivacı çoğaltmayıp, pek azalttığını, çünki serseri asrî bir genç dahi refikasının gayet namuslu olmasını istediğini; ve kadın ise, erkeğin çoluk ve çocuk ve malına ve herşeyine dâhilî muhafız olduğundan, kadında sadakat ve emniyet lâzım olduğunu; tesettürsüzlük ve açık-saçıklık ve hayasızlık ise, o sadakatı ve emniyeti kırdığından, erkeğe **vicdan** azabı çektirdiğini ve kadınlarda şecaat ve sehavet o sadakat ve emniyeti ihlâl ettiğini; ve memleketimizin Avrupa’ya kıyas edilemeyeceğini, eğer kıyas edilse, neslin za’fına ve kuvvetin sukutuna sebeb olacağını; ve şehirliler köylülere kıyas edilemeyeceğini, çünki köylüler maişet meşgalesiyle uğraştığından, san’at ile iştigal eden şehirliler onlara kıyas edilemeyeceğini ve daha çok hikmetlerini gayet kat’î isbat eder." (L: 410)
30. “Meğer maddiyyunluk taunuyla maraz-ı kalbe ve **vicdan** hastalığına mübtela ola..." (Ş: 252)
31. “Evet evvelâ: Başta $ cümlesi, makam-ı cifrî ve ebcedî ile bin üçyüz elli (1350) tarihine parmak basar ve mana-yı işarî ile der: Gerçi o tarihte, dini dünyadan tefrik ile dinde ikraha ve icbara ve mücahede-i diniyeye ve din için silâhla cihada muarız olan hürriyet-i **vicdan**, hükûmetlerde bir kanun-u esasî, bir düstur-u siyasî oluyor ve hükûmet lâik cumhuriyete döner." (Ş: 271)
32. “Demek hürriyet-i **vicdan** prensibine zıd olarak, bütün dindar nasihatçılara şamil, lastikli bir kanunun 163’üncü maddesi sahte bir maskedir." (Ş: 280)
33. “Bize karşı gelen böyle bir istibdad-ı mutlak altında hiçbir hürriyet -ne hürriyet-i ilmiye, ne hürriyet-i **vicdan**, ne hürriyet-i diniye- olmamasından, ehl-i namus ve diyanet ve tarafdar-ı hürriyet olanlara ya ölmek veya hapse girmekten başka bir çare kalmaz." (Ş: 280)
34. “Risale-i Nur’daki şefkat, **vicdan**, hakikat, hak, bizi siyasetten men’etmiş." (Ş: 292)
35. “Sâniyen: Risale-i Nur’un esas mesleği olan şefkat, hak ve hakikat ve **vicdan**, bizleri şiddetle siyasetten ve idareye ilişmekten men etmiş." (Ş: 349)
36. “Hürriyet-i fikir ve serbestiyet-i **vicdan** düsturu ile Risale-i Nur’un bir kısım şakirdleri; idareye dokunmamak şartıyla rejim ve usûlünüzü ilmen kabul etmezse ve muhalif amel etse hattâ rejimin sahibine adavet etse, onlara kanunen ilişilmez." (Ş: 350)
37. “Madem cumhuriyet prensipleri hürriyet-i **vicdan** kanunu ile dinsizlere ilişmiyor, elbette mümkün olduğu kadar dünyaya karışmayan ve ehl-i dünya ile mübareze etmeyen ve âhiretine ve imanına ve vatanına dahi nâfi’ bir tarzda çalışan dindarlara da ilişmemek gerektir ve elzemdir." (Ş: 355)
38. “Birincisi: Madem hükûmet-i cumhuriye, cumhuriyetteki hürriyet-i **vicdan** düsturuyla, dinsizlere ve sefahetçilere ilişmiyor." (Ş: 357)
39. “Eğer lâik cumhuriyet soruyorsanız, ben biliyorum ki; lâik manası, bîtaraf kalmak, yani hürriyet-i **vicdan** düsturuyla, dinsizlere ve sefahetçilere ilişmediği gibi dindarlara ve takvacılara da ilişmez bir hükûmet telakki ederim." (Ş: 363)
40. “Hem biz hükûmet-i cumhuriye esaslarından en ziyade kendimize medar-ı istinad ve onun ile kendimizi müdafaa ettiğimiz hürriyet-i **vicdan** esası, bizim aleyhimizde medar-ı mes’uliyet tutulmuş; güya biz hürriyet-i vicdan esasına muarız gidiyoruz." (Ş: 367)
41. “Vatana ve millete ve ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitablarının intişarına ve komünistlerin neşriyatına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde, üç mahkeme medar-ı mes’uliyet olacak içinde hiçbir maddeyi bulmayan ve millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve ahlâkını ve asayişini temine yirmi seneden beri çalışan ve bu milletin hakikî bir nokta-i istinadı olan âlem-i İslâmın uhuvvetini ve bu millete dostluğunu iadeye ve o dostluğu takviyesine tesirli bir surette çabalayan ve Diyanet Riyasetinin üleması tenkid niyetiyle Dâhiliye Vekilinin emriyle üç ay tedkikten sonra, tenkid etmeyerek tam kıymetini takdir edip "Kıymetdar eser" diye Diyanet kütübhanesine konulan Zülfikar ve Asâ-yı Musa gibi ve -Kabr-i Peygamberî (Aleyhissalâtü Vesselâm) üzerinde alâmet-i makbuliyet olarak Asâ-yı

Musa mecmuasını hacılar gördükleri halde- Nur eczalarını evrak-ı muzırra gibi toplayıp mahkeme eline vermek; acaba hiç bir kanun, hiç bir **vicdan**, hiç bir insaf buna müsaade eder mi?" (Ş: 374)

42. “Eğer her asırda üçyüzelli milyonun kudsî ve semavî rehberi ve bütün saadetlerinin proğramı ve dünyevî ve uhrevî hayatın mukaddes hazinesi olan Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan’ın tesettür ve irsiyet ve taaddüd-ü zevcat ve zikrullah ve ilm-i dinin dersi ve neşri ve şeair-i diniyenin muhafazası haklarında gelen ve tevil kaldırmaz sarih çok âyât-ı Kur’aniyeyi inkâr etmek ve bütün İslâm müçtehidlerini, umum şeyhülislâmları suçlu yapmak mümkün ise ve mürur-u zamanı ve müteaddid mahkemelerin beraetlerini ve af kanunları ve mahremiyet ve mahrem vechini ve hürriyet-i **vicdan** ve hürriyet-i fikri ve fikren ve ilmen muhalefeti memleketten ve hükûmetlerden kaldırabilirseniz, beni bu şeylerle suçlu yapınız." (Ş: 432)
43. “Mahkemeye tarihsiz ibraz ettiği bir müdafaasında neticeten: Kendisinin ve şakirdlerinin siyasetle iştigal etmediklerini, tecavüz olarak gösterilen yazıların mahrem olduklarını, **vicdan** ve tefekkür hürriyeti mevcud olduğunu, bunların bazı kanunları tenkid mahiyetinde de görünse suç teşkil etmeyeceğini, ele alınan birçok risalelerin eskiden yazılmış olduğunu, bilirkişi tedkikatından geçerek zararsız bulunduklarının tesbit olunduğunu, evvelce de Eskişehir Mahkemesinde bunlardan dolayı mahkûmiyet kararı verildiği gibi, Denizli mahkemesinde de beraet ettiklerini, artık bir daha aynı suçtan dolayı mahkeme edilmelerinin doğru olmadığını kendisinin ve gerekse Nur şakirdlerinin şimdiye kadar asayişi bozacak hareketlerde bulunmadıklarını, Beşinci Şua’da isim tasrih etmemesine ve maksadının sadece ihbardan ibaret olmasına göre bunların da bir suç teşkil etmeyeceğini ileri sürerek savunmuştur." (Ş: 445)
44. “Hem dininizi inkâr, hem ecdadınızı dalaletle tahkir eden ve Peygamberinizi (A.S.M.) ve Kur’anınızın kanunlarını reddedip kabul etmeyen yahudî ve nasranî ve mecusîlere, hususan şimdi bolşevizm perdesi altındaki anarşist ve mürted ve münafıklara hürriyet-i **vicdan**, hürriyet-i fikir bahanesiyle ilişmediğiniz halde ve İngiliz gibi hristiyanlıkta mutaassıb, cebbar bir hükûmetin daire-i mülkünde ve hâkimiyetinde, milyonlarla müslümanlar her vakit Kur’an dersleriyle İngiliz’in bütün bâtıl akidelerini ve küfrî düsturlarını reddettikleri halde onlara mahkemeleriyle ilişmediği ve her hükûmette bulunan muhalifler alenen fikirlerinin neşrinde, o hükûmetlerin mahkemeleri ilişmediği halde, benim kırk senelik hayatımı ve yüzotuz kitabımı ve en mahrem risale ve mektublarımı, hem Isparta hükûmeti, hem Denizli Mahkemesi, hem Ankara Ceza Mahkemesi, hem Diyanet Riyaseti, hem iki defa belki üç defa Mahkeme-i Temyiz tam tedkik ettikleri ve onların ellerinde iki-üç sene Risale-i Nur’un mahrem ve gayr-ı mahrem bütün nüshaları kaldığı ve bir küçük cezayı îcab edecek birtek maddeyi göstermedikleri, hem bu derece za’fiyetim ve mazlumiyetim ve mağlubiyetim ve ağır şerait ile beraber ikiyüz bin hakikî ve fedakâr şakirdlere vatan ve millet ve asayiş menfaatinde en kuvvetli ve sağlam ve hakikatlı bir rehber olarak kendini gösteren Risale-i Nur’un elinizdeki mecmuaları ve dörtyüz sahife müdafaatımız masumiyetimizi isbat ettikleri halde, hangi kanun ile, hangi vicdan ile, hangi maslahat ile, hangi suç ile bizi ağır ceza ve pek ağır ihanetler ve tecridlerle mahkûm ediyorsunuz?" (Ş: 447)
45. “Din ve **vicdan** hürriyetinin hükümran olduğu bir memlekette vicdanî kanaatlerimizden mes’ul olamayız." (Ş: 563)
46. “Öyle ise şu ehemmiyetli hakikatı beyan etmek, benim için memleket ve **vicdan** borcu olmuştur." (Ş: 576)
47. “Evet annesiz aç bir çocuğun ağlamasından müteessir ve acıyan bir **vicdan** sahibi, elbette validelerin çocuklarına olan şefkatlerinden zevk alır, memnun ve mahzuz olur." (Ş: 758)
48. “sağı, bittecrübe teslim-i kalb ve **vicdan**.." (İ: 11)
49. “O muhabbet ve şefkati, firak-ı ebedî ve hicran-ı lâyezalî ile karşıladığınız takdirde; **vicdan**, hayal ve ruh ne hale gireceklerdir." (İ: 55)
50. “Ve keza $ cümlesiyle kalb ile **vicdan**, nur-u iman sayesinde hakaik-i İlahiyenin tecellisine mazhar olmakla menba-ı kemalât, hayattar ve ziyadar oldukları halde, küfrün ihtiyar edilmesiyle zulmetli, ıssız, haşerat-ı muzırra yuvasına inkılab ettikleri için mühürlenmiş, kilitlenmiş ki; o korkunç yuvadaki akreblerden veya yılanlardan ictinab edilmesine işaret edilmiştir." (İ: 70)

51. Birincisi: Fıtrat ile **vicdan**, ihtiyarî emirleri, ızdırarî emirlerden tefrik eden gizli bir şeyin vücuduna şehadet ediyorlar." (İ: 74)
52. “Ancak bir latife-i Rabbaniyedir ki, mazhar-ı hissiyatı, **vicdan**; ma’kes-i efkârı, dimağdır." (İ: 77)
53. “Bu itibarla, gayr-ı mütenahî hükmünde olan o **vicdan**, küfür ile mülevves olarak mahvolur gider." (İ: 80)
54. “Terhibin **vicdan** üzerine tesiri, terhibi tasdik etmekle olur." (İ: 81)
55. “Zira **vicdan**, akıl ve vehim gibi, haricî ve ebedî hakikat hükmüne geçmiş bir azabdan yapılan terhible müteessir olur." (İ: 81)
56. “Evet tehzib-ür ruh, riyazet-ül kalb, terbiyet-ül **vicdan**, tedbir-ül cesed, tedvir-ül menzil, siyaset-ül medeniye, nizamat-ül âlem, hukuk, muamelât, âdâb-ı içtimaiye vesaire vesaire gibi ulûm ve fünunun ihtiva ettikleri esasatın fihristesi, şeriat-ı İslâmiyedir." (İ: 112)
57. “Dünyada **vicdan**, kalb ve ruhun azabı ile, âhirette de Allah’ın gazabıyla ebedî bir azab içinde kalan onlardır." (İ: 173)
58. “$ Yani: Cenab-ı Hak Âdem’i (A.S.) bütün kemalâtın mebadisini tazammun eden âlî bir fıtratla tasvir etmiştir ve bütün maâlînin tohumlarına mezraa olarak yüksek bir istidad ile halketmiştir ve mevcudatı ihata eden ulvî bir **vicdan** ve ihatalı on duygu ile teçhiz etmiştir; ve bu üç meziyet sayesinde, bütün hakaik-i eşyayı öğretmeye hazırlamıştır, sonra bütün esmayı kendisine öğretmiştir." (İ: 210)
59. “Hem madem mahkemelerin beraeti mevcud ve **vicdan** hürriyeti var ve hiçbir memlekette ilim ile iştigal edenlere ilişilmiyor; şu halde ulûm-u evvelîn ve âhirîni câmi’ olan Risale-i Nur’a da ilişmemek lâzımdır." (İ: 228)
60. “Dördüncü Bürhan: Âlem-i gayb ve şehadetin nokta-i iltisakı ve berzahı ve iki âlemden birbirine gelen seyyaratın mültekası **vicdan** denilen fıtrat-ı zîşuurdur." (Ms: 246)
61. “Evet fıtrat ve **vicdan** akla bir penceredir." (Ms: 246)
62. “Dördüncüsü: Akıl ta’til-i eşgal etse de, nazarını ihmal etse, **vicdan** Sânii unutamaz." (Ms: 255)
63. “Halbuki **vicdan** bu derece teellüme tahammül edemediğinden; o yolda giden, iki şeyden birisine mecbur olur:Ya insaniyetten tecerrüd edip ve nihayetsiz vahşeti iltizam ederek öyle bir kalbi taşıyacak ki, kendi selâmetiyle beraber umumun helâketi onu müteessir etmesin veyahut kalb ve aklın muktezasını ibtal etsin." (BMs: 317)
64. “$ Ey kardeş bil ki; kalbin gaflet ile harab olmasından ve heva-i nefs ile ölümünden sonra, onun enkazından yapılan bir **vicdan**, nefs-i emmare için yalancı bir mıklabdır." (BMs: 367)
65. “Okurken nur alır **vicdan**, sütûr-u bîtenahîdir," (B: 86)
66. “Evet Sure-i Nur bu hakikatı o kadar şiddetle göstermiş ki, **vicdan** sahibini titretiyor ve tüylerini ürperttiriyor." (B: 268)
67. “Meselâ **vicdan**, a’sab, hiss, akıl, heva, kuvve-i şeheviye, kuvve-i gazabiye gibi letaifi kalb, ruh ve sırra ilâve edilse letaif-i aşereyi başka bir surette gösterir." (B: 348)
68. “Sâniyen: Şefkat, **vicdan**, hakikat, bizi siyasetten men’ediyor." (K: 240)
69. “Mütebâkisi endişelerle şefkatlerini daima rencide ederek, o hakikî ve sadık dostlar olan peder ve validesine **vicdan** azabı çektirir ve âhirette de davacı olur: "Neden beni imanla terbiye ettirmediniz?” (K: 253)
70. “Hürriyet-i **vicdan** ve hürriyet-i fikir, onları tebrie eder." (K: 265)
71. "Hürriyet-i **vicdan** ve hürriyet-i fikr-i ilmiyeyi temin eden Cumhuriyet Hükûmeti, ya beni tam himaye edip, garazkâr, evhamlı düşmanlarımı sustursun veyahut bana, düşmanlarım gibi hürriyet-i kalem verip, müdafaatıma" (E: 27)
72. “Hakikat-ı insaniyeye baktığı vakit, o câmi’ mikyasta, o küçük haritacıkta, o doğru nümunecikte, o hassas mizancıkta, o enaniyet hassasiyetinde öyle kat’î ve şuhudî ve iz’anî bir **vicdan**, bir itminan, bir iman ile o sıfât ve esmayı tasdik eder." (E: 146)
73. “Ve bir kısmı; aklı varsa, dünyada da kaldıkça, geberinceye kadar **vicdan** azabı ve idam-ı ebedî korkusuyla işkence çekecekler." (E: 194)

74. “masumu perişan etmesiyle ve mağlubların dehşetli me’yusiyetleriyle ve galiblerin dehşetli telaş ve hâkimiyetlerini muhafaza ve büyük tahribatlarını tamir edememelerinden gelen dehşetli **vicdan** azablarıyla ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin aldatıcı ve uyutucu olması umuma görünmesiyle ve fıtrat-ı beşeriyedeki yüksek istidadatın, mahiyet-i insaniyesinin umumî bir surette dehşetli yaralanmasıyla ve ebedperest hissiyat-ı bâkiye ve fıtrî aşk-ı insaniyenin heyecan içinde uyanmasıyla, ve gaflet ve dalaletin, en sert, sağır olan tabiatın, Kur’anın elmas kılıncı altında parçalanmasıyla ve gaflet ve dalaletin en boğucu, aldatıcı en geniş perdesi olan siyasetin rûy-i zeminde pek çirkin, pek gaddarane hakikî sureti görünmesiyle elbette hiçbir şübhe yok ki: Şimalde, garbda, Amerika’da emareleri göründüğüne binaen nev-i beşerin maşuk-u mecazîsi olan hayat-ı dünyeviyesi böyle çirkin ve geçici olmasından, fıtraten beşerin hakikî sevdiği ve aradığı hayat-ı bâkiyeyi bütün kuvvetiyle arayacak." (E: 248)
75. “Bu vatana ve millete, ahlâka çok zararlı olan dinsizlerin kitablarının intişarına ve komünistlerin neşriyatlarına serbestiyet kanunu ile ilişilmediği halde, üç mahkeme medar-ı mes’uliyet olacak içinde hiçbir maddeyi bulmayan, millet ve vatanın hayat-ı içtimaiyesini ve ahlâkını ve asayişini temine yirmi seneden beri çalışan ve milletin hakikî nokta-i istinadı olan âlem-i İslâmın uhuvvetini ve bu millete de dostluğunu iade ve takviyesine tesirli bir surette çabalayan ve Diyanet Riyaseti’nin üleması tenkid niyetiyle Dâhiliye Vekilinin emriyle üç ay tedkikten sonra, tenkid etmeyerek tam kıymetini takdir edip "Kıymetdar eser" diye Diyanet kütübhanesine konulan Zülfikar ve Asâ-yı Musa gibi Nur eczalarını evrak-ı muzırra gibi toplayıp mahkeme eline vermeğe acaba hiçbir kanun, hiçbir **vicdan**, hiçbir insaf buna müsaade eder mi?" (E: 281)
76. “Yoksa adalet-i kanun ve hürriyet-i fikir ve **vicdan** düsturuyla mahkûmiyeti ve muhakemesi mümkün değildir." (Em: 137)
77. “Hürriyet-i fikir ve hürriyet-i **vicdan** düsturunu en geniş manasıyla tatbik eden Cumhuriyet idaresinin demokrasi kanunlarıyla aslâ kabil-i te’lif değildir." (Em: 137)
78. “Lâiklik, bir **vicdan** ve fikir hürriyeti olduğuna göre, dinsizler ve din düşmanları, İslâmiyet aleyhinde her çeşit hücumları, taarruzları yapar, anarşik fikirlerini o hürriyet-i vicdan ve fikir bahanesiyle neşreder de; fakat bir İslâm âlimi o hürriyet-i fikir düsturuna istinaden bin yıldan beri İslâmiyet’in serdarı olmuş bir millet içinde ve o milletin bin yıllık an’anesine, kanunlarına ittiba’ ederek ve yine o milletin saadeti uğrunda, ahlâk ve namusun muhafazası yolunda dinî bir ders beyan etmesi lâikliğe aykırıdır diye suçlu gösterilir, devletin nizamlarını dinî inançlara uydurmak istiyor diye mahkur gösterilir." (Em: 138)
79. “Artık bu kadar bedihî bir zıddiyet karşısında insaf ve **vicdan** sahiblerinin vicdanlarına ve insaflarına havale edip üstadımız hakkında o ehl-i vukufun; dini siyasete âlet ediyor demelerine mukabil biz de diyoruz: O ehl-i vukuf, adliyeyi dinsizliğe âlet ediyor." (Em: 138)
80. “İşte o parça ikinci harb-i umumînin sonunda nev’-i beşerin dehşetli zulümleri ve tahribatları neticesindeki dehşetli me’yusiyetleriyle dehşetli **vicdan** azablarını ve dünya hayatının bütün bütün fâni ve muvakkat olması ve medeniyet fantaziyelerinin uyutucu ve aldatıcı olduğunun umuma görünmesiyle, fıtrat-ı beşeriyedeki yüksek istidadatın dehşetli yaralanmasını ve Kur’anın elmas kılıncı altında gaflet ve dalaletin parçalandığını ve bu sebeble dünya hayatının geçici ve muvakkat olmasından, beşeriyet hayat-ı bâkiyeyi arayacağını ve ebedî hayatı ve daimî saadeti ancak Kur’anın müjde verdiğini isbat ile pek parlak izahtan sonra diyor: "Elbette nev-i beşer, bütün bütün aklını kaybetmezse, maddî veya manevî bir kıyamet başlarına kopmazsa; İsveç, Norveç, Finlandiya ve İngiltere’nin Kur’anı kabul etmeye çalışan meşhur hatibleri ve Amerika’nın din-i hakkı arayan ehemmiyetli cem’iyeti gibi rûy-i zeminin geniş kıt’aları ve büyük hükûmetleri Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan’ı arayacaklar ve hakikatlerini anladıktan sonra bütün ruh u canlarıyla sarılacaklar." (Em: 141)
81. “İşte ben de yüzer âyât-ı Kur’aniyeye istinaden Kur’anın kudsî kanunlarının yerine, medeniyetin bozuk kısmından anarşilik hesabına ve bir nevi bolşeviklik namına istibdad-ı mutlak manasında, Cumhuriyetteki hürriyet perdesi altında dindarlar hakkında eşedd-i zulme âlet olabilen muvakkat bir rejime, değil yalnız ben, belki bütün ehl-i **vicdan** muhaliftir." (Em: 158)
82. “Demokratlık, hürriyet-i **vicdan**, İslâmiyet’in bu kanun-u esasîsine dayanabilir." (Em: 163)

83. “Âlem-i İslâm’da Leyle-i Kadir telakki edilen bu Ramazan-ı Şerifin yirmiyedinci gecesinde bir nevi tesemmüm ile şiddetli bir mide hastalığı içinde sinirlerimi ve **vicdan** ve kalbimi istilâ eder gibi bir diğer dehşetli hastalık hissettim." (Em: 189)
84. “Lâiklik bir taraftan din ile siyasetin birbirinden ayrılması, diğer taraftan ise **vicdan** hürriyeti manasına gelir." (Em: 202)
85. “**Vicdan** hürriyeti bahsine gelince: Türk Milleti Müslüman’dır ve Müslüman olarak kalacaktır." (Em: 202)
86. “Böyle mahrumiyet ve imkânsızlık, **vicdan** hürriyetine uygundur denilmez." (Em: 202)
87. “Risale-i Nur’un bütün vatan sathında ve hattâ âlem-i İslâm ve Avrupa’nın pekçok yerlerinde hüsn-ü kabule mazhar olması ve Türkleri âlem-i İslâmla eski ittihada muvaffak edecek bir dünyevî semeresi Nur şakirdlerinin niyetlerinde olmadan netice vermesi ve hükûmetin bizzât İslâmiyete, dine, **vicdan** hürriyetine tam kıymet verip eski hükûmetin tahribatlarını tamire çalışması ve mukaddesata tecavüz edenlerin tenkili hakkında bir kanun çıkarmaya teşebbüsü gibi müsbet ve ferahlatıcı pekçok hâdisatın aynı anında o asılsız mes’elenin ihdası, hükûmetin ve İslâmiyet’in aleyhinde olanların mahsulü olduğunda aslâ şübhe etmiyoruz." (Em: 218)
88. “Sebebsiz, sırf bazı garazkârların keyfi için Risale-i Nur naşirlerine bir kulp takıp mahkemelerde süründürmek ve belki mahvetmek için sureten kendini dost gösterip gayet hainane bir riyakârlıkla dairemize sokulup, bir takım yalanlarla âmirlerini iğfal edip Risale-i Nur naşirlerine müdhiş darbe gelmesine vesile olan bir adam, teveccüh ve makam kazanmak değil, bilakis öyle bir tokat yedi ki, dünyada kaldıkça vicdanı varsa **vicdan** azabı çektirecek." (St: 27)
89. “Zira üstad o kıymetli ve bereketli ömrünü, kulaklarda kalacak olan sözlerin tanzim ve tertibi ile değil, bilakis kalblerde, ruhlarda, **vicdan** ve fikirlerde kudsî bir ideal halinde insanlıkla beraber yaşayacak olan din hissinin, iman şuurunun, ahlâk ve fazilet mefhumunun asırlara, nesillere telkini ile meşgul olan bir dâhîdir." (T: 20)
90. “Bir-iki hizmetkâr ve on günde bir-iki yolcudan başka adamları görmeyen garib, kimsesiz, dünyadan usanmış, siyasetten gayet şiddetle nefret etmiş ve kuvvetli siyasî muhalif cem’iyetlerin ne kadar aks-ül ameller ile zararlı ve akîm kaldığını mükerrer müşahedatla görmüş ve kendi kavim ve binler dostları içinde, en mühim fırsatta, siyasî cem’iyet ve cereyanları reddetmiş ve karışmamış ve iman-ı tahkikînin gayet kudsî ve hiç bir şeyle zedelenmesi caiz olmayan hizmeti bozmak ve ağraz-ı siyasî ile çürütmeyi en büyük bir cinayet telakki ederek şeytandan kaçar gibi siyasetten kaçan ve on seneden beri "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" kendine düstur eden ve hileyi hilesizlikte bulan, asabî ve bilâ-perva esrarını fâşeden, on sene koca Isparta vilayetinin hassas ve cessas memurlarına böyle teşkilat sezdirmeyen bu adamdan, "Böyle bir teşkilat var ve siyasî bir dolabı çeviriyorsunuz" diyenlere karşı, yalnız ben değil, belki Isparta vilayeti ve bütün beni tanıyanlar, belki bütün ehl-i akıl ve **vicdan**, onların iftiralarını nefretle karşılar ve "Garazkâr plânlar ile onu itham ediyorsunuz" diyecekler." (T: 226)
91. “Hiç ehl-i **vicdan** ve insaf bunları tenkide cevaz verir mi?" (T: 227)
92. “Hususî işlere, hususan imanî ve vicdanî olsa, hürriyet-i **vicdan** düsturu, onun serbestiyetini temin eder." (T: 233)
93. “On seneden beri Isparta vilayetinde, mazlum bir surette, tazyik altında asayiş-i dâhiliye ve emniyet-i umumiyeye zarar verecek hiçbir emare, hiçbir tereşşuhat olmadığı halde, emniyet-i dâhiliyeyi ihlâl etmek teşebbüsü ile ittiham edilmekliğime hangi insaf, hangi **vicdan** müsaade eder?" (T: 245)
94. “Hükûmet-i Cumhuriyenin kuvvetli esasları, böyle dinsizlerin aleyhinde olduğu halde; dinsizliği hükûmetin bazı prensiplerine maledip, benim vatan ve millet ve hükûmet hesabına öyle müfsidlere karşı yirmi seneden beri galibane müdafaat-ı ilmiyeme "Dini siyasete âlet ve hükûmet aleyhine teşvik" manasını vermek, hangi insaf kabul eder ve hangi **vicdan** razı olur?" (T: 251)
95. “Ben, cem’iyetin iç hayatını, manevî varlığını, **vicdan** ve imanını terennüm" (T: 628)
96. “Bu zulüm, bu işkencenin sebeblerini, o devrin dine karşı olan temayülünde, **vicdan** hürriyetine ve İslâmiyete yaptığı baskıda aramak lâzımdır." (T: 633)

97. “Bu, din ve **vicdan** hürriyetinin bir ana umdesidir ki; komünist olmayan şarkta, garbda, bütün dünya adalet müesseselerinde cari ve hâkimdir." (T: 651)
98. “Ben de din ve **vicdan** hürriyetinin bu ana umdesine güvenerek, yüzlerce âyât-ı Kur’aniyeye istinaden, medeniyetin bozuk kısmına, hürriyet perdesi altında yürüyen mutlak bir istibdada, lâiklik maskesi altında dine ve dindarlara karşı tatbik edilen en ağır bir baskıya muhalefet etmiş isem kanunlar haricine mi çıkmış oldum?" (T: 651)
99. “tefsirlerinden ibaret bulunmasına, İslâm dininin ve bu dinin emir ve nasihatlerini ihtiva eylemesine ve Anayasa’nın 70’inci maddesine göre: Şahsî masuniyet, **vicdan**, tefekkür, söz ve neşir hak ve hürriyeti Türklerin tabiî haklarından olduğu.." (T: 656)
100. “Zira mukarrerdir: Asıl mana odur ki: Elfaz onu sımahta boşalttığı gibi zihne nüfuz ederek **vicdan** dahi teşerrüb etmekle, ezahir-i efkârı feyizyab eden şeydir." (Mu: 21)
101. “Ey birader-i **vicdan**!.." (Mu: 54)
102. “Eğer çendan dimağ ta’til-i eşgal etse de, **vicdan** edemez." (Mu: 119)
103. “**Vicdan** nezzardır, kalb penceresidir." (Mu: 120)
104. “Evet şu kadar çirkin bir şeyi **vicdan** ve akıl muhal görüyor." (Mu: 125)
105. “bizzarure **vicdan** ve tabiatlara müessir ve nafiz olan mizan-ı adalet-i İlahiyeyi tutacak bir Nebi’ye muhtaçtır." (Mu: 142)
106. “Ezcümle: Fenn-i tehzib-i ruh ve riyazet-ül kalb ve terbiyet-ül **vicdan** ve tedbir-ül cesed ve tedvir-ül menzil ve siyaset-ül medeniye ve nizamat-ül âlem ve fenn-ül hukuk ve saire...” (Mu: 155)
107. “İşaret ve irşad ve tenbih: Ey benimle şu kitabın evvel-i menazilinden hayaliyle seyr ü sefer eden birader-i **vicdan**!" (Mu: 156)
108. “hiç caiz olur mu ki, bir adamın akıl ve kalbi ve **vicdan** ve" (Ni: 84)
109. “**Vicdan**, nasıl bu hale dayanabilir?" (Ni: 86)
110. “Elhasıl: Had ve ceza, emr-i İlahî ve adalet-i Rabbaniye namına icra edildiği vakit hem ruh, hem akıl, hem **vicdan**, hem insaniyetin mahiyetindeki latifeleri müteessir ve alâkadar olurlar." (H: 78)
111. “Böyle lâübaliler ve zındıklar iyi bilsinler ki, dinsizlik ve sefahetle sahib-i **vicdan** hiçbir ecnebiye kendilerini sevdiremezler ve benzetemezler." (H: 97)
112. “Demek akıl, kalb, **vicdan**, insaniyet, rikkat-i cinsiye, tabiat, şeriat nazarında gıybet merduddur, matruddur." (H: 142)
113. “Hayat onun yoluna feda edilen ve hayattan bin derece daha yüksek olan haysiyet ve itaat-ı askeriyeyi, -hayata feda edilen ve ehl-i **vicdan** nazarında gayet hasis olan âmâl-i nâmeşruaya- feda etmeğe ihtimal verdiler." (D: 39)
114. “Bence bir kalb ve **vicdan**, fezail-i İslâmiye ile mütezeyyin olmazsa, ondan hakikî hamiyet ve sadakat ve adalet beklenilmez." (Mü: 20)
115. “Şimdiki nâr-ı teessüfle muhterik bir ruh olsun, onların bedduasıyla Cehennem’de yansın; o teessüf ateşini içinden çıkarmak ile **vicdan**, maksaddan bir Firdevs tazammun ettiği gibi, hayal dahi emelden bir Cennet’i teşkil edecektir." (Mü: 74)
116. “İşte bu manevî dersin tesiridir ki: Risale-i Nur’u okuyanların ruh ve kalbleri, **vicdan** ve latifeleri o feyyaz dersten hisselerini ve gıdalarını alıyorlar." (G: 230)
117. “Hem insan yalnız akıldan ibaret değildir; kalb, ruh, sır ve **vicdan** gibi manevî latife ve cihazata da mâliktir." (G: 232)
118. “Muharrik-i **vicdan** olan kudsiyet, lâzımın lâzımıdır." (STİ: 27)
119. “Bu cihetle **vicdan** lâkaydlığa alışır, cümudet peyda eder." (STİ: 27)
120. “Eğer zaruriyat-ı diniyede doğrudan doğruya Kur’an gösterilse idi, zihin tabiî olarak müşevvik-i imtisal ve mûkız-ı **vicdan** ve lâzım-ı zâtî olan "kudsiyet"e intikal ederdi." (STİ: 27)

121. **Vicdan-sûz**

122. “Ki yapılmış o halet, hem havf ile dehşetten, hem acz ile ra’şetten, hem kalâk ve vahşetten, hem yütm ve hem yeisten mürekkeb **vicdan-sûz**." (S: 741)

123. **Vicdana**

124. “İşte hiç yalan söylemeyen fıtrat ve fıtrattaki şu kat’î ve şedid ve sarsılmaz meyl-i saadet-i ebediye, saadet-i ebediyenin tahakkukuna dair **vicdana** bir hads-i kat’î veriyor." (S: 521)

125. “Bütün kâinat o **vicdana** verilse, ebede karşı olan ihtiyacının yerini dolduramaz." (S: 522)

126. “Evvelki yolumuzda, vakta **vicdana** girdik; işittik ondan binlerle feryad u fîzar ve âvâz." (S: 742)

127. “Evvelki elîm yolumuz mağdub ve dâllîn yolu, o yol verir **vicdana**, tâ en derin yerine hem bir hiss-i elîmi, hem bir şedid elemi." (S: 744)

128. “Acaba, bir gün adavete değmeyen bir şey’e, bir sene kin ve adavetle mukabele etmeyi hangi insaf kabul eder, bozulmamış hangi **vicdana** sığar?" (M: 266)

129. “Hem bu fakr u zaruret zamanında, aç ve muhtaç olanların elemlerinden ehl-i **vicdana** rikkat-i cinsiye vasıtasıyla gelen teellüm; o gayr-ı meşru bir surette kazandığı para ile aldığı lezzeti, vicdanı varsa acılaştırıyor." (L: 142)

130. “Sonra **vicdana** tecelli edince, reca ve havf husule gelir." (İ: 64)

131. “Bu nükteleri bildikten sonra şu bürhan-ı enfüsî olan **vicdana** müracaat et." (Ms: 255)

132. “Madem şimalde üç devlet Kur’anı kabul edip mekteblerinde ders vermeğe başlamışlar; ve madem Hindistan bu hükûmetten iki milyon liralık Kur’an-ı Kerim istedi; ve madem Zülfikar ve Asâ-yı Musa eczalarını iki sene üç mahkemeniz ve feylesof âlimleriniz onları tedkik ettikten sonra ittifakla beraetimize karar verip bu kitabları takdir ve tahsin etmişler; ve madem bu iki kitab, Kur’anın iki keskin kılıncı ve iki parlak hüccetleridir ve en muannidleri de teslime mecbur ediyorlar; ve madem bu iki eser, dehşetli ve tahribci anarşistliği yetiştiren, şimalden gelen dinsizlik cereyanına karşı tam mukabele edebilir bir kuvvette olduklarına binler ehl-i tahkik ve ehl-i fen şehadet ediyorlar; ve madem şimdiki hükûmet Kur’an mekteblerini açıyor ve mekteblere dinî dersler vermeğe emretmiş; elbette bize karşı bu muamele, emsalsiz ve keyfî bir zulüm ve vatana ve millete ve asayişe ve hürriyet-i **vicdana** bir cinayettir." (E: 233)

133. “Dördüncü Nümune: Yeni Said ihtiyarlığında bütün bütün siyasetten ve dünyadan kendini çekmeğe çalıştığı halde, ehl-i dünyanın bütün bütün kanuna ve insafa ve **vicdana** hattâ insanlığa muhalif bir tarzda eşedd-i zulüm ile yirmisekiz sene işkencelerle ezdiklerine ve bir sineğin ısırmasına tahammül etmeyen o bîçare Said’in baltalarla başına vurduklarına ve ihanetin en şeni’lerini yaptıklarına karşı, emsalsiz bir sabır ve tahammül ona ihsan olunması ve gayet asabî ve sinirli olduğu gibi, fıtraten korkak olmadığı halde "Ecel birdir, tegayyür etmez" hakikatına imanından gelen büyük bir cesaretle beraber en korkak, en miskin bir vaziyette sükût edip sabretmesi; hattâ bir mikdar sonra o işkenceler sonunda ruhuna bir ferah verilmesinin bir hikmeti, kanaat-ı kat’iyemle budur ki: Kur’an-ı Hakîm’in hakaik-i imaniyesini tefsir eden Risale-i Nur’u hiç bir şeye ve şahsî menfaatlerine ve manevî kemalâtlarına âlet yapmamak ve hakikî ihlası kırmamak için ehl-i siyaset Said hakkında "dini siyasete âlet yapmak" vehmini verip; tâ Said işkencelerle, hapislerle dini siyasete âlet etmesin diye ehl-i siyasetin zalimane hükümleri altında kader-i İlahî Nur’daki hakikî ihlası kırmamak için Said’e şefkatli tokatlar vurup "Sakın sakın, hakaik-i imaniyenin tefsiri olan Risale-i Nur’u kendi şahsî menfaatlerine ve hattâ manevî kemalâtlarına ve belalardan ve muzır şeylerden kurtulmaklığına âlet yapma." (Em: 75)

134. “İşte bunu size ve umum ehl-i **vicdana** ilân ediyorum ki; yüzde on zındık dinsizin yüzünden doksan masuma zarar gelmemek için, bütün kuvvetiyle dâhildeki emniyet ve asayişi muhafaza etmek için, Nur dersleriyle herkesin kalbine bir yasakçı bırakmak için Kur’an-ı Hakîm ona o dersi vermiş." (Em: 167)

135. “İşte bunu, size ve umum ehl-i **vicdana** ilân ediyorum ki; yüzde on zındık dinsizin yüzünden doksan masuma zarar gelmemek için, bütün kuvvetiyle dâhildeki emniyet ve asayişi muhafaza etmek için Nur dersleriyle herkesin kalbine bir yasakçı bırakmak için, Kur’an-ı Hakîm ona o dersi vermiş." (T: 667)

136. “O elfaz arılar değil, belki kalb ve **vicdana** ervah-ı hakaiki vahyeden o kitab-ı kâmilin kelimatı melaike gibidirler." (Mu: 22)

137. “Acaba görülmüyor: Âyâtın ekser fevatih ve havatiminde nev’-i beşeri **vicdana** havale ve aklın istişaresine hamlettiriyor." (Mu: 39)

138. “Şöyle ki: **Vicdana** müracaat olunsa, kalb bedenin aktarına neşr-i hayat ettiği gibi.." (Mu: 119)

139. “Öyle de, **vicdana** hâkim olan kavanin-i şeriat ve fazilete eşedd-i ihtiyaç ile muhtaçtır." (Mu: 141)

140. “kuvveleri ve hadsiz maksadlara müteveccih ihtiyaçları ve za’f ve aczleriyle beraber hücumlarına maruz kaldıkları hadsiz musibet ve a’daları ile beraber gayet kısa bir ömür, hergün ve her saat ölüm endişesi altında, gayet dağdağalı bir hayat, yaşamak için gayet perişan bir maişet içinde kalbe, **vicdana** en elîm ve en müdhiş halet olan mütemadî zeval ve firak belasını çekmek içinde -ehl-i gaflet için zulümat-ı ebediye kapısı suretinde görülen- kabre ve mezaristana bakıyorlar." (H: 12)

141. **Vicdanda**

142. “Demek her **vicdanda** şu nokta-i istinad ve nokta-i istimdad cihetinde iki küçük pencere, Kadîr-i Rahîm’in barigâh-ı rahmetine açılır, her vakit onunla bakabilir." (S: 687)

143. “**Vicdanda** mündemiçtir, bir incizab ve cezbe." (S: 700)

144. “Bir saadet-i âcile, **vicdanda** münderiçtir; bir firdevs-i manevî, kalbinde mündemiçtir." (S: 745)

145. “**Vicdanda** firdevslerin kapıları açılır, dünya olur bir cennet." (S: 745)

146. “ve çiçek gibi delillerinden, bürhanlarından alacağı ibret, fikret, ünsiyet gibi üsare ve şiralarından **vicdanda** o tatlı, iman balları yapar." (İ: 71)

147. “Tergib ve terhibin devamı ancak **vicdanda** mevcud tahrik edici bir âmirin vücuduyla olur." (İ: 140)

148. “Ve fıtrî olarak **vicdanda** şuur ile bizzât hissedilen vicdaniyatın esası, ikinci bir şuur ve niyet ile inkıta’ bulur." (Ms: 201)

149. “Fıtrat ve **vicdanda** nokta-i istinad ile nokta-i istimdad, iki hakikat-ı zaruriyedir." (Ms: 254)

150. “Şu nokta-i istimdad ve nokta-i istinad ile bu derece nizam-ı âlemde hüküm-fermalık, hakikat-ı nefs-ül emriyenin hassa-i münhasırası olduğu için, her **vicdanda** iki pencere olan şu iki noktadan Sâni’-i Zülcelal marifetini kalb-i beşere daima tecelli ettiriyor." (Ms: 255)

151. “Fakat eğer enfüsî malûmata istinad ederek, **vicdanda** bizzât meş’ur olan ulûm ile ittisal peyda etse, o zaman belki ihtimalat-ı müz’iceden tasaffi edip menfaatli olabilir." (BMs: 246)

152. “Demek şu iki nokta ile bu derece nizam-ı âlemde hükümfermalık, hakikat-ı nefs-ül emriyenin hassa-i münhasırası olduğu için, her **vicdanda** iki pencere olan şu iki noktadan vücud-u Sâni’ tecelli ediyor." (Mu: 120)

153. **Vicdandaki**

154. “**Vicdandaki** tecelli aynen böyle cilvedir; ki incizab ve cezbe iki musaffa cânı." (S: 701)

155. Fıtrat-ı zîşuur olan **vicdandaki** incizab ve cezbe, bir hakikat-ı cazibedarın cezbesiyledir." (M: 469)

156. “Zira arzu-yu masiyet, **vicdandaki** imanın sadasını susturmakla inkişaf edebilir." (H: 144)

157. **Vicdandan**

158. “Hakikat-ı hal böyle olduğu halde, Said Nursî’ye böyle bir ittihamı yapanların; hak ve hakikattan, insaf ve **vicdandan** ne kadar uzak oldukları kıyas edilsin." (Em: 219)

159. “Böyle diyenler, ne kadar daire-i akıl ve insaf ve **vicdandan** uzak düştükleri ve uzak hükmettikleri" (T: 243)

160. **Vicdandır**

161. “Makam-ı iddia, Risale-i Nur’un içtimaî derslerine ilişmek fikriyle, "Dinin tahtı ve makamı **vicdandır**, hükme kanuna bağlanmaz." (Ş: 285)

162. Kalb imanın mahalli olduğu gibi, en evvel Sâni’i arayan ve isteyen ve Sâni’in vücudunu delailiyle ilân eden, kalb ile **vicdandır**." (İ: 77)

163. “Birinin yeri hayal olsa, ötekinin **vicdandır**." (Mu: 33)

164. **Vicdanen**

165. “Demek zemm ve gıybet, aklen, kalben ve insaniyeten ve **vicdanen** ve fıtraten ve asabiyeten ve milliyeten mezmumdur." (S: 381)

166. “O ihtiyarın vücudunu **vicdanen** bilir." (S: 466)

167. “Hem hads-i kat’î ile **vicdanen** hissedilebilir ki; insan öldükten sonra esaslı bir ciheti bâkidir." (S: 517)

168. “Hazret-i Süleyman Aleyhisselâm gibi muhteşem bir kemal ile meşhur bir zâtın rü’yetine iştiyaklı bir merak, Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm gibi bir cemal ile mümtaz bir zâtın şuhuduna meraklı bir iştiyak; herkes **vicdanen** hisseder." (S: 650)

169. “Demek şu âyetin ifadesiyle ve kelimelerin ayrı ayrı delaletiyle: Zemm ve gıybet, aklen ve kalben ve insaniyeten ve **vicdanen** ve fıtraten ve milliyeten mezmumdur." (M: 276)

170. “Şu risalenin Hâtimesinde, Ş âyeti altı derece zemmi zemmetmekle, altı vecihle gıybetten zecrettiğini ve mu’cizane ve hârika bir i’caz ile, gıybeti hem aklen, hem kalben, hem insaniyeten, hem **vicdanen**, hem fıtraten, hem milliyeten mezmum ve merdud ve çirkin ve muzır olduğunu gayet kat’î bir surette, Kur’anın i’cazına yakışacak bir tarzda beyan ediyor." (M: 499)

171. “(Şu fıkra aklen Hulusi, kalben Sabri, **vicdanen** Hüsrev hükmünde olan Re’fet Bey’in mektubudur)" (B: 64)

172. “Ben bir zaman idi, Ağros’lu Zekâi gibi samimî, hararetli Isparta’da yeni bir kardeşimiz bulunacak, **vicdanen** hissediyordum." (B: 332)

173. “İster kasıd olsun, ister vehim olsun; ben böyle bir suçla münasebet ve alâkam olmadığını kemal-i kat’iyetle yakînen ve **vicdanen** biliyorum." (Em: 78)

174. “İşte bu hikmete mebnidir ki, bir Nur talebesi Risale-i Nur Külliyatı’nı mütalaası ile -üniversitenin herhangi bir fakültesine mensub da olsa- hissen, fikren, ruhen, **vicdanen** ve hayalen tam manasıyla tatmin edilmiş oluyor." (T: 20)

175. “Beni oraya nefyetmek, bana ceza değil; sizin elinizden gelirse, beni **vicdanen** tazib ediniz!" (D: 10)

176. “Sureta mahkûmiyetim, **vicdanen** mahkûmiyetinizi intac edecektir." (D: 34)

177. **Vicdanı**

178. “**Vicdanı**, azab içinde kalır." (S: 16)

179. “Eğer Kadîr-i Zülcelal’e dayanıp tevekkül etmezse ve itimad edip teslim olmazsa, **vicdanı** daim azab içinde kalır." (S: 28)

180. “Çünki üstünde sikke-i i’caz; altında bürhan ve delil; arkasında nokta-i istinadı, mahz-ı vahy-i Rabbanî; önünde saadet-i dâreyn; sağında, aklı istintak edip tasdikini temin; solunda, **vicdanı** istişhad ederek teslimini tesbit; içi, bilbedahe safi hidayet-i Rahmaniye; üstü, bilmüşahede hâlis envar-ı imaniye; meyveleri, biaynelyakîn kemalât-ı insaniye ile müzeyyen asfiya ve muhakkikîn-i evliya ve sıddıkîn olan o lisan-ı gaybın sinesine kulağını yapıştırıp dinlesen; derinden derine, gayet munis ve mukni, nihayet ciddî ve ulvî ve bürhan ile mücehhez bir sada-yı semavî işiteceksin ki, öyle bir kat’iyetle Ş der ve tekrar eder ki; hakkalyakîn derecesinde söylediğini, aynelyakîn gibi bir ilm-i yakîni sana ifade ve ifaza ediyor." (S: 309)

181. “Evet kalbi sekamsiz, aklı müstakim, **vicdanı** marazsız, zevki selim her adam Kur’anın beyanında güzel bir selaset, rânâ bir tenasüb, hoş bir ahenk, yekta bir fesahat görür." (S: 414)

182. “SEKİZİNCİ MEDAR: İnsanın fıtrat-ı zîşuuru olan **vicdanı**, saadet-i ebediyeye bakar, gösterir." (S: 522)

183. “Yemîn olan şimalinde, eder **vicdanı** istişhad." (S: 696)

184. “Tâ **vicdanı** aldatsın, ruhu tenvim edilsin, tâ elem hissolmasın." (S: 744)

185. “Yoksa o elem-i elîm, **vicdanı** ihrak eder; fîzara dayanılmaz, elem-i ye’s çekilmez." (S: 744)

186. “Demek sırat-ı müstakimden ne kadar uzak düşse, o derece nisbeten şu halet tesir eder, **vicdanı** bağırttırır." (S: 744)

187. “Altıncısı: Ders verdiği Kur’anî hakikatların; hem aklı, hem kalbi, hem ruhu ve **vicdanı** tenvir ve tatmin ve nefsi müsahhar etmesi ve şeytanı dahi ilzam edecek derecede kuvvetli ve gayet belîğ, nafiz ve müessir olması..." (S: 751)

188. “Evet bu asra öyle bir Kur’an tefsiri lâzım ve elzemdir ki; Risale-i Nur gibi akıl, fikir ve mantığı çalıştırsın, ruh ve kalb ve **vicdanı** tenvir etsin." (S: 766)

189. “Fakat buna dikkat ediniz ki: Canavar bir hayvana karşı kendini zaîf göstermek, onu hücuma teşci’ ettiği gibi; canavar **vicdanı** taşıyanlara karşı dahi dalkavukluk etmekle za’f göstermek, onları tecavüze sevkeder." (M: 361)

190. “Çünki **vicdanı** tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir hükmüne geçer." (M: 438)
191. “Çünki mürtedin **vicdanı** tamam bozulduğundan, hayat-ı içtimaiyeye zehir olur." (L: 122)
192. “İllâ ki, el’iyazübillah irtidad ile **vicdanı** tefessüh edip, yılan gibi zehirlemekten lezzet alsın." (L: 122)
193. “Hem bu fakr u zaruret zamanında, aç ve muhtaç olanların elemlerinden ehl-i vicdana rikkat-i cinsiye vasıtasıyla gelen teellüm; o gayr-ı meşru bir surette kazandığı para ile aldığı lezzeti, **vicdanı** varsa acılaştırıyor." (L: 142)
194. “Çalış **vicdanı** kaldır, muktedirsen âdemiyetten." (L: 171)
195. “Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir **vicdanı** ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler ile dehşetli rahnelenen kalb-i umumîyi ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun ve bahusus avam-ı mü’minînin istinadgâhları olan İslâmî esasların ve cereyanların ve şeairlerin kırılması ile bozulmağa yüz tutan vicdan-ı umumîyi, Kur’an’ın i’cazıyla ve geniş yaralarını Kur’anın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeğe çalışıyor." (Ş: 179)
196. “Zerre kadar **vicdanı** bulunan, bu hale acıyacak!.." (Ş: 371)
197. “İkinci cereyan, istikameti bırakıp ifrat ve tefritle aklı bir vesile-i azab ve elemler toplayıcı bir âlete çevirmesinden, insaniyeti en bedbaht bir hayvaniyetten aşağı düşürüp dünyada zulümlerine mukabil gazab-ı İlahî ve musibet tokatlarını yemekle beraber, dalaleti cihetinden, akıl alâkadarlığıyla kâinatı bir hüzüngâh ve matemhane-i umumiye ve zevalde yuvarlanan zîhayatlar için bir mezbaha, selhhane ve gayet çirkin ve karışık görüp ruhu, **vicdanı** dünyada bir manevî cehennemde olup, âhirette daimî bir azab çekmeğe kendini müstehak eder." (Ş: 618)
198. “Binaenaleyh bu her iki noktadan haberi olmayan bir insanın kalbi, ruhu tevahhuş eder; **vicdanı** daima muazzeb olur." (Ş: 756)
199. “Lâkin birinci noktaya istinad ve ikincisinden de istimdad eden adam kalben ve ruhen pekçok zevk ve lezzetleri, ünsiyetleri hisseder ki; hem müteselli, hem **vicdanı** mutmain olur." (Ş: 756)
200. “Bütün bütün tevahhuş ederek hemen kulaklarını tıkar, vicdanına iltica eder; bakar ki: **Vicdanı**, binler âmâl (emeller) ve emanî ile dolu gürültülerinden cinnet getirecek bir hale gelir." (İ: 28)
201. “Beşincisi: İnsanın **vicdanı**, zâhiren mütenahî ise de, bâtınen ebede bakıyor ve ebedi istiyor." (İ: 80)
202. “Binaenaleyh **vicdanı** ve aklı vahşi olan bir adam, sathî ve tebeî bir nazarla, devam ve istimrarını muhafaza eden tabiatın müessir bir mevcud-u haricî olduğuna ihtimal verebilir." (İ: 90)
203. “Binaenaleyh **vicdanı** insaf ile müzeyyen olan zât, bu şeriatın hakikatının bütün zamanlarda, bilhassa eski zamanda, takat-ı beşeriyeden hariç bir hakikat olduğunu tasdik eder." (İ: 112)
204. “Ve yine nefsi ve **vicdanı**, aklın hükümlerine itaatlerini devam ettiren tergib ve terhib, yani ümid ve korku hisleri lâzımdır." (İ: 140)
205. “Üstünde i’caz; altında mantık ve delil; sağında aklı istintak; solunda **vicdanı** istişhad; önünde hedefinde hayır ve saadet; nokta-i istinadı vahy-i mahzdır." (Ms: 252)
206. “Çünki mürtedin **vicdanı** tamam bozulduğundan, hayat-ı içtimaiyeye zehir olur." (BMs: 323)
207. “İrtidad ile **vicdanı** tefessüh edip, yılan gibi zehirlemekten lezzet alsın." (BMs: 323)
208. “İhlası tam, **vicdanı** temiz, ruhu teslim, cismi latif, nesebi tahir kardeşlerimiz, bu ikaz ile Cenab-ı Erhamürrâhimîn’e niyaz edip, "Ya Rabb, cümle ihvanımızı yaramaz şeylerden halas et ve ihlas-ı tâmme ihsan et" dualarında, sâlif-ül arz haslet-i hamse-i âliye ve ehliyeden olmayan ve kesafetli ruhuyla müteaddid nuru karıştıran ve zâhir haliyle sebeb-i risale olup, umumun dua ve himmetlerini her an arzulayan, bu uğurda Risale-i Nur’a serfüru’ ve serfeda edenleri; Cenab-ı Erhamürrâhimîn, Habib-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Kur’an-ı Hakîm ve hizb-ül Kur’an hürmetine mağfiret buyurup, niyet edip taleb ettikleri hizmetinde muvaffak buyursun.." (B: 279)
209. “Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir **vicdanı** ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler ile dehşetli rahnelenen kalb-i umumîyi ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun bâhusus avam-ı mü’minînin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şeairler kırılması ile bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi, Kur’an’ın i’cazıyla ve geniş yaralarını Kur’anın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeğe çalışıyor." (K: 30)

210. “Hürriyet-i **vicdanı** esas tutan Hükûmet-i Cumhuriyenin, elbette bu milletin milyarlar ecdadının ruhları bağlandığı bir hakikata ve onun yolunda dünyaya meydan okudukları ve iman-ı tahkikîyi galibane felsefeye karşı isbat eden bir eseri ve hâdimlerini himaye etmek, ehemmiyetli bir vazifesidir." (E: 29)
211. “Zerre kadar **vicdanı** bulunan, bu hale acıyacak." (E: 278)
212. “Hem müfessirlerin üçyüz elli bin tefsirlerine ittibaen iki sahifede iki âyât-ı Kur’aniyeyi tefsir ettiği bahanesiyle, yüzbinler kimselerin imanına pek ziyade bir ehemmiyet ve tesirle hizmet eden dörtyüz sahifelik Zülfikar mecmuasını müsadere ve imha etmek; dünyada hiçbir kanunda olmadığından, sırf dinsizliğe âlet olarak yapılan bu feci’ garazkârlık fâillerinin hak, hakikat ve adaletten ne derece uzak olduğunun zâhir bir delili bulunduğunu zerre mikdar **vicdanı** olanlar anlayacak ve yüzsüz yüzlerine lanet ve nefretler savuracaktır." (Em: 28)
213. “ecnebî papazlara benzetmek için ona teklif etmek ve adliye eliyle tehdid etmek, elbette zerre kadar **vicdanı** olan bundan nefret eder." (Em: 166)
214. “**Vicdanı** tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur." (Em: 244)
215. “Sebebsiz, sırf bazı garazkârların keyfi için Risale-i Nur naşirlerine bir kulp takıp mahkemelerde süründürmek ve belki mahvetmek için sureten kendini dost gösterip gayet hainane bir riyakârlıkla dairemize sokulup, bir takım yalanlarla âmirlerini iğfal edip Risale-i Nur naşirlerine müdhiş darbe gelmesine vesile olan bir adam, teveccüh ve makam kazanmak değil, bilakis öyle bir tokat yedi ki, dünyada kaldıkça **vicdanı** varsa vicdan azabı çektirecek." (St: 27)
216. “Birkaç dakika daha o hunhar kumandanın kalbi, **vicdanı** zulümkârlığa dayanabilseydi, Said bugün asılmış ve masumlar zümresine iltihak etmiş olacaktı." (T: 629)
217. “Yüksek mahkemenin yüksek **vicdanı** beni müdafaadan müstağni kılacak derecede itminanbahştır." (T: 655)
218. “Yirmisekiz seneden beri beş vilayet ve beş mahkeme ve beş vilayetin zabıtaları onun başına ilişmedikleri halde, hususan bu defa İstanbul mahkeme-i âdilesinde yüzden ziyade polislerin gözleri önünde, hem iki ay da yaya olarak her yeri gezdiği halde, hiçbir polis ilişmediği ve hem Mahkeme-i Temyiz bere yasak değil diye karar verdiği, hem bütün kadınlar ve başı açık gezenler ve bütün askerî neferler ve vazifedar memurlar giymeye mecbur olmadıklarından ve giymesinde hiçbir maslahat bulunmadığından ve benim resmî bir vazifem olmadığından -ki resmî bir libastır- bereyi giyenler de mesul olmazlar denildiği halde; hususan münzevi ve insanlar arasına girmeyen ve Ramazan-ı Şerifin içinde böyle hilaf-ı kanun en çirkin bir şey ile ruhunu meşgul etmemek ve dünyayı hatırına getirmemek için has dostlarıyla dahi görüşmeyen, hattâ şiddetli hasta olduğu halde, ruhu ve kalbi vücuduyla meşgul olmamak için ilâçları almayan ve hekimleri çağırmayan bir adama şapka giydirmek, ecnebi papazlara benzetmek için ona teklif etmek ve adliye ile tehdid etmek, elbette zerre kadar **vicdanı** olan bundan nefret eder." (T: 666)
219. “Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir **vicdanı** ıslaha çalışmıyor; belki bin seneden beri tedarik ve teraküm eden müfsid âletlerle dehşetli rahnelenen kalb-i umumîyi ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun ve bahusus avam-ı mü’minînin istinadgâhları olan İslâmî esasların ve cereyanların ve şeairlerin kısmen kırılmasıyla bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumiyeyi, Kur’anın i’cazıyla; ve geniş yaralarını, Kur’anın ve imanın ilâçlarıyla tedavi etmeye çalışıyor." (T: 693)
220. “Risale-i Nur’daki aklı, kalbi, ruhu ve **vicdanı** celbeden ve hakikata râmeden o İlahî cazibedendir ki; çoluğu çocuğu, genci ihtiyarı, avamı havassı o Nur’a koşuyorlar ve o cazibedar Nur’un pervanesi oluyorlar." (T: 697)
221. “Veyahut hakikatı bulmaktan muztar veya tahsil-i haktan haib oldukça, asıl fıtratı ve **vicdanı** ve fikri; muhal ve gayr-ı makul bildiği bir emri, nazar-ı sathî ve tebeî ile kabulüne mecbur oluyor." (Mu: 124)
222. “Kimin kalbinde imandan ve din-i haktan gelen bu hakikat çekirdeği -vicdanında- bulunmazsa ve nokta-i istinadı olmazsa, bilbedahe temsildeki Rüstem ve Herkül’ün cesaretleri ve kahramanlıkları kırıldığı gibi, onun cesareti ve kuvve-i maneviyesi müzmahil olur ve **vicdanı** tefessüh eder." (H: 73)

223. “aklı istintak; solunda **vicdanı** istişhad; önünde hayır, hedefinde saadet-i dareyn, nokta-i istinadı vahy-i mahzdır, Vehmin ne haddi var, girebilsin!" (H: 136)

224. “Hakikaten bence, bir müslüman neslinden gelen bir adamın akıl ve fikri İslâmiyet’ten tecerrüd etse bile, fıtratı ve **vicdanı** hiç bir vakit İslâmiyet’ten vazgeçemez." (Mü: 45)

225. “Hacat-ı diniyede cumhurun enzarını doğrudan doğruya, cazibe-i i’caz ile revnekdar ve kudsiyetle haledar ve daima iman vasıtasıyla **vicdanı** ihtizaza getiren hitab-ı ezelîninin timsali bulunan Kur’ana çevirmek üç tarîkledir:" (STİ: 27)

226. **Vicdanım**

227. “Hem on ihtimalden bir-iki ihtimale binaen günahlara girmek, masumları günaha atmak; **vicdanım** kabul etmiyor diye Eski Said, sigara ile beraber gazeteleri ve siyaseti ve sohbet-i dünyeviye-i siyasiyeyi terketti." (M: 62)

228. “Onun dostluğu taassubuyla o gaybî ihbarı ve manayı, resmiyete koymamayı ve bizi onunla muahaze etmekle daha ziyade teşhirine yol açmamayı, vatan ve millet ve asayiş ve idare hesabına ihtar etmeye **vicdanım** beni mecbur eyledi." (Ş: 356)

229. “Sizin işkenceli hapishanenin hâli; zaman müdhiş, mekân muvahhiş, mahbusîn mütevahhiş, gazeteler mürcif, efkâr müşevveş, kalbler hazîn, vicdanlar müteessir ve me’yus, bidayet-i halde memurlar şematetli, nöbetçiler müz’iç olmakla beraber **vicdanım** beni tazib etmediği için o hâl bana eğlence gibi idi." (D: 45)

230. **Vicdanıma**

231. “Vakta ki, Risale-i Nur hattâ enhar-ı Nur demesine şayeste olan mektublardan, yine tesadüfen elime geçen bir nüshayı görünce ve münderecatındaki hakaika dalınca, inayet-i Rabbanî, mu’cizat-ı Kur’anî, himemat-ı Sübhanî, keramat-ı ruhanî eseri olmalıdır ki, kasî kalbime, âsi ruhuma, gafil aklıma, mağrur **vicdanıma**, sakîm düşünceme "tâk" diye bir tokmak vuruldu." (B: 375)

232. **Vicdanımdan**

233. “Hakikaten Kur’anın nuruna istinad edildiği için, bu isim **vicdanımdan** doğmuş." (Ş: 496)

234. **Vicdanımı**

235. “Evet eczahane-i Kur’anın müstahzaratından ve ancak binden bir nisbetindeki hikmetinden olan işbu dürr-i meknun, es’ile ve ecvibe, işaret ve sarahatıyla tedavi ile, mağmum kalbimi tesrir ve müteessir **vicdanımı** tenvir ve mükedder ruhumu mahzuz edince dedim: "Aman ya Rabbi!" (B: 105)

236. “Eğer **vicdanımı** mütalaa etmekle hakikatleri rasad etmek istersen; kalb dedikleri latife-i Rabbaniyenin pası ve zengârı hükmünde olan arzu-yu hilaf ve iltizam-ı taraf-ı muhalif ve mazur tutulmak için kendi evhamına bir hak vermek ve bir asla irca’ etmek ve mecmuun neticesini her bir ferdden istemek ki, za’fiyeti sebebiyle neticenin reddine bir istidad-ı seyyie verilir (1)." (Mu: 136)

237. **Vicdanımın**

238. “Yok, sevgili Üstadım, müsterih olunuz; senelerden beri çekmekte olduğunuz, kal’abend cezasından pek şedid azabınıza, bir başka ve mühim elem katılmasına tarafdar olanlara bir parça meyletmek şöyle dursun, belki bu halin şiddetle ve belki fedaisi olarak aleyhte olduğuma, **vicdanımın** tasdiki kâfi bir şahiddir." (B: 353)

239. **Vicdanımıza**

240. “Pek ilticakârane **vicdanımıza** girdik; içine bakıyoruz, bir çareyi bekleriz." (S: 741)

241. **Vicdanımızla**

242. “Biz ruhumuzla, canımızla, **vicdanımızla**, fikrimizle ve bütün kuvvetimizle demeliyiz ki: “Biz ölsek, milletimiz olan İslâmiyet haydır, ilelebed bâkidir." (Mü: 61)

243. **Vicdanımla**

244. “Ben, **vicdanımla** ve çok emarelerle temin ederim ki; eğer bu masum mevkuflar adedince vücudlarım bulunsaydı veyahud onların umumuna gelen her nevi meşakkatlerini alabilseydim; kasem ederim ki, müftehirane o kıymettar zâtlara bedel çekmek isterdim." (T: 229)

245. **Vicdanın**

246. “Hem **vicdanın** müz’ici bir tevahhuş geliyor: Akıl-sûz, evham-sâz!" (S: 741)

247. “Demek fıtrat-ı selime, **vicdanın** itminanı şehadetiyle, onu tasdik ediyor." (M: 190)

248. “Çünki zîşuur ve hadd ü hesaba gelmeyen melek ve ruhanîlerin ve insanlardan ehl-i hakikatın ve ashab-ı **vicdanın** ve iman-ı tahkikî sahiblerinin nazarlarında, hak ve hakikat ve Kur’an ve iman yolunda bu asra meydan okuyan bir kahramanlar kafilesi suretinde görünüyorlar." (Ş: 322)

249. “Ve o takdire ve tebcile çok elyak ilim adamını aynı iftiralardan birkaç mahkeme teberri ettirdiği halde, aynı mevzularla zan altına alıp kimsesiz ve çok ihtiyar ve münzevi olduğu halde tevkif ve tecrid ederek taht-ı muhakemeye alıp bizim de bu ilmî nokta-i nazarımızı ve imanımızı kurtarmak için çalışmalarımızı bir suç telakki edip onun güya devletin emniyetini ihlâl suçuna delil ve bürhan göstermek hangi **vicdanın** âdilane kararıdır?" (Ş: 570)

250. “Öyle ise iman, Şems-i Ezelî’den vicdan-ı beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki, **vicdanın** iç yüzünü tamamıyla ışıklandırır." (İ: 42)

251. “Namazın erkânı, Fütuhat-ı Mekkiye’nin şerhettiği gibi, öyle esrarı hâvidir ki, her **vicdanın** muhabbetini celbetmek, namazın şe’nindendir." (İ: 43)

252. “Evet nev’-i beşerin ahvaline dikkatle bakılırsa görülür ki; ruhun manen terakkisini, **vicdanın** tekâmülünü, akıl ve fikrin inkişaf ve terakkisini telkîh eden yani aşılayan, şeriatlardır; vücud veren, tekliftir; hayat veren, peygamberlerin gönderilmesidir; ilham eden, dinlerdir." (İ: 164)

253. “Akıl gözünü kapasa da, **vicdanın** gözü daima açıktır." (Ms: 255)

254. “Ve bu **vicdanın** mevkii ise, insanın iki cenbi ortasında, göğsünün altında, midesinin başı üstündedir." (BMs: 367)

255. “Bu bedihî hakikatın herkesçe bilindiği bir zamanda, böyle ittihamda bulunanların ne kadar dehşetli garazkâr olduklarını ehl-i **vicdanın** takdirlerine bırakıyoruz..." (Em: 218)

256. “Ve **vicdanın** tercümanı olan $۞$" (Mu: 99)

257. “Evet **vicdanın** esrarengiz olan nutk-u belîganesini cem’iyet-i kâinata karşı vekaleten inşad eden hatib-i fasihi ve kâinata Hâkim-i Ezel’i ilân eden imanın mübelliğ-i belîği olan lisanın elinde bir menşur-u lâyezalîdir." (Mu: 116)

258. “Ecel, neam, evet, cevher-i insaniyet a’mak-ı **vicdanın** dibinde enîn ve hanîn" (Mu: 138)

259. “Ruhun etrafından, **vicdanın** derin yerlerinden, o sirkat meyelanına hücum gibi bir halet-i ruhiye hasıl olur." (H: 77)

260. “**Vicdanın** anasır-ı erbaası ve ruhun dört havassı olan irade, zihin, his, latife-i Rabbaniye, herbirinin bir gayat-ül gayatı var: İradenin ibadetullahtır." (H: 136)

261. “Zira ehl-i takva ve **vicdanın** tefsiri böyle değil." (D: 70)

262. “Hem din; saadetin ziyasıdır, hissin ulviyetidir, **vicdanın** selâmetidir." (Mü: 19)

263. **Vicdanın** ziyası, ulûm-u diniyedir." (Mü: 86)

264. **Vicdanına**

265. “Evet, öyle acib bir istibdad ki; -kanunlar perdesinde- herkesin **vicdanına** ve mukaddesatına, hattâ elbisesine müdahale ederler." (Ş: 594)

266. “Ruhuna, **vicdanına** nokta-i istimdad ise ancak âhirete olan imandır." (Ş: 756)

267. “Bütün bütün tevahhuş ederek hemen kulaklarını tıkar, **vicdanına** iltica eder; bakar ki: Vicdanı, binler âmâl (emeller) ve emanî ile dolu gürültülerinden cinnet getirecek bir hale gelir." (İ: 28)

268. “Şeriatın tayin etmediği kısım ise, senin ruhuna, **vicdanına** yaptığı tesire göre hüküm alır." (İ: 70)

269. “Artık insanın his ve fikrine, ruh ve **vicdanına** bambaşka ufuklar açacak olan bu derin bahsi, dua buyurun da müstakil ve mufassal bir eserde aziz din ve gönüldaşlarımıza arzetmek şerefine nâil olayım." (St: 270)

270. “Artık insanın his ve fikrine, ruh ve **vicdanına** bambaşka ufuklar açacak olan bu derin bahsi, dua buyurun da müstakil ve mufassal bir eserde aziz din gönüldaşlarımıza arzetmek şerefine nail olayım… Çünki bu nurlu bahis o kadar derin ve o derece mühimdir ki, böyle birkaç sahifelik mektub ve makalelerle aslâ ifade edilemez." (T: 728)

271. “Eğer seyretmek istersen kendi **vicdanına** bak, şu meratibi göreceksin." (Mu: 98)

272. “Selim kalbin yoksa **vicdanına** bak, böyle dişinle kendi etini parçalamak gibi hayat-ı içtimaiyeyi bozmaya rıza gösterir mi?" (H: 141)

273. **Vicdanında**

274. “Acaba hem ruhunda, hem **vicdanında**, hem aklında, hem kalbinde dehşetli musibetlerle musibetzede olmuş ve azaba düşmüş bir adamın cismiyle, zâhirî bir surette aldatıcı bir zînet ve servet içinde bulunmasıyla saadeti mümkün olabilir mi?" (L: 115)

275. “Çünki nefiy cihetinin yani Sâni’siz olamayacağının onun **vicdanında** sabit olduğuna delalet eder." (İ: 42)

276. “Ve o parıltı ile, **vicdanında** bulunan bütün emel ve istidadlarının tohumları, bir şecere-i tuba gibi neşv ü nemaya başlar, ebed memleketine doğru hareket eder, gider." (İ: 42)

277. “Acaba hem ruhunda, hem **vicdanında**, hem aklında, hem kalbinde dehşetli musibetlerle musibetzede olmuş ve azaba düşmüş bir adamın cismiyle zâhirî bir surette aldatıcı bir zînet ve servet içinde bulunmasıyla saadeti mümkün olabilir mi?" (BMs: 316)

278. “İslâmlık, milletimizin **vicdanında** en musaffa seviyesini bulmuştur." (Em: 202)

279. “**Vicdanında** her an şunu haykırmada bir ses:" (T: 9)

280. **Vicdanındaki**

281. “Hülâsa: O şahıs, evvelki vaziyetinde, **vicdanındaki** o dehşetli ve vahşetli ve korkunç âlâm-ı şedideden kurtulmak için teselliler ile hissini ibtal ve sarhoşlukla o halleri unutmak ister." (İ: 29)

282. “insanın tasavvuratından incelerini tabirden âciz olduğu gibi kalbindeki ve **vicdanındaki** inceler de akla görünmez." (İ: 42)

283. “Kendi ruhundaki tahribatın dehşetine bak ve **vicdanındaki** zulümatın şiddetini gör ve kalbindeki yütm ve ye’sin vahşetini anla!" (BMs: 568)

284. **Vicdanını**

285. “Evet, kim kendi uyanık **vicdanını** dinlerse "Ebed!.." (S: 522)

286. “Onun rahmetini ittiham etmek derecesinde ve keremini istihfaf eder bir surette gayr-ı meşru bir tarzda yüz suyu dökmekle; **vicdanını** belki bazı mukaddesatını rüşvet verip, menhus, bereketsiz bir mal-i haramı kabul eden düşünsün ki, ne kadar muzaaf bir divaneliktir." (M: 418)

287. “Üçüncüsü: Mezheb-i Hanefî’nin ulviyetine ve safiyetine münafî bir surette, **vicdanını** dünyaya satan bir kısım ülema-üs sû’un yanlış fetvalarıyla, benim gibi Şâfi-ül Mezheb adamlara, hangi usûl ile teklif ediyorsunuz?" (M: 430)

288. “Kalbini ve **vicdanını** bırak, yalnız dünyaya çalış" derler." (Ş: 335)

289. “İkinci haletinde ise, ruhunda yüksek lezzetleri ve saadetleri hisseder; kalbini ikaz, **vicdanını** tahrik edip ruhunu ihsas ettikçe, o saadetler ziyadeleşir ve ona manevî Cennetlerin kapıları açılır." (İ: 29)

290. “Dünya kadar büyük, has ve hususî dünyasının zeval ve firak ve âhirde tamamen mahvolmasını düşünmesi, manevî bir cehennem gibi ruhunu ve **vicdanını** yandırıyor." (Em: 120)

291. “Demek **vicdanını** ve maneviyatını sarsmadan, istihfaf etmeden tam ihtiyar ile şerri işlemez." (H: 144)

292. **Vicdanınız**

293. “Altıncısı: $ kelâmıyla der: **Vicdanınız** nerede?" (S: 381)

294. “Aklınız herbir mes’eleyi tam anlamasa da, ruh, kalb ve **vicdanınız** hissesini alır." (S: 772)

295. “Altıncısı, $ kelâmıyla der: **Vicdanınız** nerede?" (M: 276)

296. “Sizin **vicdanınız** var ve kanunların gadirsiz vech-i tatbiklerini bilirsiniz, hakkımda hükmünüzü verirsiniz." (T: 225)

297. **Vicdanınıza**

298. “Şimdi bu şakirdin haklı olarak bu sözünü makam-ı iddia gördüğü halde, "Said, etrafına fesad saçmış" tabirini insafınıza ve **vicdanınıza** havale ediyorum." (Ş: 285)

299. “**Vicdanınıza** soruyorum." (Ş: 569)

300. “Mahkemenizden soruyorum, **vicdanınıza** bırakıyorum." (Ş: 570)

301. “Ben sizin insaniyet ve **vicdanınıza** itimaden, mahrem işlerimi size beyan ediyorum." (E: 78)

302. “Haydi, o insafsız **vicdanınıza** havale ediyorum." (T: 230)

303. “Adaletperver olan **vicdanınıza** havale ediyorum." (T: 249)

304. “Şöyle: Senin mahbubun vakta gözünüzün penceresinden şua ve berk-i hüsnünü **vicdanınıza** ilka ederse, o aşk denilen nâr-ı mukade birden yandırmaya başladığından, hissiyat iltihaba başlamakla, âmâl ve müyulat dahi heyecana gelip birden o âmâller üst kattaki hayalin tabanını deler." (Mu: 98)

305. **Vicdanınızdaki**

306. “Ve matbuat nizamnamesini, **vicdanınızdaki** hiss-i diyanet ve niyet-i hâlisa tanzim etmeli." (D: 17)

307. **Vicdanınızdan**

308. “Mahkemenizden ve **vicdanınızdan** soruyorum." (Ş: 570)

309. “Bu itibarla onu bazı iftiralarla çürütmek isteyen, vatan ve milletin saadeti lehindeki hizmetlerinin aleyhindeki gizli, zalim düşmanlarının plânlarını âdilane kararınızla mahvedeceğinizi ve müfterilerin yanlış isnadlarını yüzlerine çarpacağınızı adalet ve **vicdanınızdan** bekler, hürmetlerimizi takdim ederiz." (Em: 144)

310. **Vicdanınla**

311. “Hem madem Sözler senin **vicdanınla** konuşabilirler." (B: 67)

312. **Vicdanıyla**

313. “Evet beşer, zâhir ve bâtın havas ve duygularıyla, bilhassa derinliğine nihayet olmayan **vicdanıyla** kâinatı ihata etmiş bir kabiliyettedir." (İ: 209)

314. “Asayişe, emniyete ilişmemek şartıyla herkes **vicdanıyla**, kalbiyle kabul ettiği bir metodu, bir fikri ile mes’ul olamaz." (Em: 157)

315. “Asayişe, emniyete dokunmamak şartıyla, hiç kimse **vicdanıyla**, kalbiyle kabul ettiği bir fikirden, bir metoddan dolayı mes’ul olmaz." (T: 651)

316. **Vicdanî**

317. “BİRİNCİ MEBHAS: Kader ve cüz’-i ihtiyarî, İslâmiyetin ve imanın nihayet hududunu gösteren, hâlî ve **vicdanî** bir imanın cüz’lerindendir." (S: 463)

318. “Demek bu **vicdanî** olan incizab ve cezbe, bir gaye-i hakikiyenin ve bir hakikat-ı cazibedarın yalnız cezbi ile olabilir." (S: 522)

319. “Bediüzzaman’ın Risale-i Nur’u te’lif ettiği zamanlarda ve hizmet-i Kur’aniye’de istihdam edildiği anlarda; zekâsı, fetaneti, aklı, mantıkı, zihni, hayali, hâfızası, teemmülü, feraseti, seziş ve kavrayışı, sür’at-i intikali ve ruhî, kalbî, **vicdanî** hasseleri, duyguları ve manevî letaifinin emsalsiz bir tarzda olması, istihdam edildiğine aşikâr bir delildir ki; kendi ihtiyarıyla, keyfiyle değil, inayet-i İlahiye ile Kur’ana hizmetkârlık etmiş bir derecede olduğu, basiretli ehl-i ilim ve ehl-i kalbce musaddak ve müstahsendir." (S: 759)

320. “İman ise tamamen **vicdanî** ve kalbî olduğunu Said bilmekten âcizdir." (Ş: 417)

321. “Ruhî ve **vicdanî** hazzımla başbaşa kaldım." (Ş: 496)

322. “Din ve vicdan hürriyetinin hükümran olduğu bir memlekette **vicdanî** kanaatlerimizden mes’ul olamayız." (Ş: 563)

323. “Kıymet ölçüleri ve hükümleri **vicdanî** bir takdir mes’elesidir." (Ş: 564)

324. “fehvasınca iki vilayetin ve birçok kazaların zabıtasının dahi şehadet edebileceği şekilde; serserilikten, şahıslarını bu Nur Risaleleriyle kurtarıp başkalarını da kurtarmağa vesile olan Nur şakirdlerinin uzun senelerden beri bu vatan ve millete, bu vatandaki idareye yaptıkları vatanî hizmet binlerle kişilik zabıta kuvvetinin hizmetinden hakikatta daha mühim iken ve takdire ve iltifata daha lâyık iken sû’-i tefsire uğratılarak âdeta bir ecnebi rejimi hesabına kasden hareket eder gibi bizleri tevkif ve muhakemelere verip işimizi, gücümüzü ayaklar altında bırakmak ve bîçare evlâd ü iyalimizi

perişan edip ağlatmak hangi demokrasi kanunlarıyla, hangi yeminli ve yüminli âdil hâkimlerin **vicdanî** ve âdilane kararlarıyla kabil-i te'liftir?" (Ş: 570)

325. "istikameti kaybetmesinin, hatasının cezası olarak daimî, **vicdanî** bir azabı çeker." (Ş: 616)
326. "Zira hidayet haddizâtında büyük bir nimettir ve **vicdanî** bir lezzettir ve ruhun cennetidir." (İ: 60)
327. "Üçüncüsü; tasdiki var, lâkin **vicdanî** iz'anı yoktur." (İ: 67)
328. "Vücudun velev Cehennem'de olsun, ademden daha hayırlı olduğu **vicdanî** bir hükümdür." (İ: 81)
329. "Evet Allah'ın emirlerini yapmaktan ve nehiylerinden sakınmaktan ibaret olan ibadetle, **vicdanî** ve aklî olan imanî hükümler terbiye ve takviye edilmezse, eserleri ve tesirleri zayıf kalır." (İ: 83)
330. "Acaba böyle ruhî, kalbî, **vicdanî** bir inkılab hiçbir kanuna tatbik edilebilir mi?" (İ: 110)
331. "Amma bizzât **vicdanî** bir şuura mahal olan enfüsî ve dâhilî malûmat ise, evham ve ihtimallerden temizdir." (Ms: 123)
332. "Ve senden başka kimsenin bilmediği senin **vicdanî** zevkine de habîr olması lâzımdır." (BMs: 398)
333. "Nur Risalelerinden aldığım dinî ve insanî ve **vicdanî** ve iktisadî ve ilmî dersler bana hayatta muvaffakıyet verecektir." (B: 58)
334. "Efendim, görmüş olduğum Risale-i Nur deryasındaki lezzet ve saadetin dünyada hiç emsalini göremediğim gibi, kendi **vicdanî** muhakemem neticesinde kat'iyen anladım ki; o Risaleler her biri başlı başına ve ayrı ayrı birer tefsir-i Kur'andır." (B: 63)
335. "Fakat bîçare kadın, o vazife-i fıtriyede bir sene ağır yükü çekmeye ve bir-iki sene veledin meşakkatine, beslenmesine ve açık-saçıklık sebebiyle kocasının nazarında sadakatsızlık ittihamı ve kocasının da gözü dışarıda olmak ihtimali ve ona samimî merhamet etmemesi cihetiyle, daimî sıkıntılara ve **vicdanî** azablara mukabil; izdivacda aldığı muvakkat bir keyf ve lezzet, bu bozuk zamanda ona o vazifeye mukabil yüzden birisine mukabil gelemiyor." (K: 252)
336. "Diğeri: Ve en kuvvetli ve hakkalyakîn derecesinde **vicdanî** ve hissî, bir derece şuhudî olan hakikat-ı insaniye haritasını ve enaniyet-i beşeriye fihristesini ve mahiyet-i nefsiyesini mütalaa ile, imanın şübhesiz ve vesvesesiz mertebesine çıkmaktır ki; sırr-ı akrebiyete ve veraset-i nübüvvete bakar." (E: 147)
337. "Verdikleri keyfî ve **vicdanî** hükümlerine de bir bahane bulamıyorlar ki, Temyiz o hükmü bozdu." (Em: 17)
338. "Böyle beş vecihle kanunsuzluk edip, kanun namına beş vecihle İslâm kanunlarını kıran adam, hakikî kanunsuzluk ile ittiham edilmek lâzım gelirken, onların o acib kanunsuzluğu ve bahanesiyle iki seneden beri **vicdanî** azab verdiklerinden; elbette mahkeme-i kübra-yı haşirde bunun cezasını çekeceklerdir." (Em: 165)
339. "Hususî işlere, hususan imanî ve **vicdanî** olsa, hürriyet-i vicdan düsturu, onun serbestiyetini temin eder." (T: 233)
340. "Ecdadından misafirperverliği, ihtiyarların, garib ve kimsesizlerin yardımına koşmayı miras alan her Türk gibi, bu kaza halkı da, ilmî eserleriyle, ef'al ve hareketleriyle müsellem olan bu zâtın yardımına koşmayı **vicdanî** bir vazife telakki ediyor." (T: 633)
341. "Böyle beş vecihle kanunsuzluk edip kanun namına beş vecihle İslâm kanunlarını kıran adam, hakikî kanunsuzluk ile ittiham edilmek lâzım gelirken, onların o acib kanunsuzluğu ve bahanesiyle, iki seneden beri **vicdanî** azab verdiklerinden; elbette mahkeme-i kübra-yı haşirde bunun cezasını çekeceklerdir." (T: 665)
342. "Hadd-i şer'îyi tahattur ile ulvî zecr ve **vicdanî** bir yasakçı o hissin karşısına çıkar, susturur." (H: 77)
343. "$ hâkim ve âmir-i **vicdanî** olmalı." (H: 89)
344. "bir silsile-i nuranîyi ihtizaza getirmekle, onunla merbut olanları ikaz ve tarîk-i terakkiye bir hâhiş ve emr-i **vicdanî** ile sevketmektir." (H: 91)

345. **Vicdaniyatın**

346. "Ve fıtrî olarak vicdanda şuur ile bizzât hissedilen **vicdaniyatın** esası, ikinci bir şuur ve niyet ile inkıta' bulur." (Ms: 201)

347. “Hem **vicdaniyatın** bizzât meş’ur olan ahvalinin damarı niyet ile ve ikinci bir şuur ile inkıta’a uğrar." (BMs: 404)

348. "(Ona sun’î bir şekilde fıtrîlikten çıkarıp yukarıda geçtiği gibi) ikinci bir şuur ile niyet etmek, **vicdaniyatın** bizzât meş’ur olan tevazuunu ifsad eder." (BMs: 404)

349. **Vicdaniye**

350. “Kırk-elli bin nüsha risale, o derslerden milletin ellerinde dikkat ve merakla gezdiği halde, menfaatten başka hiçbir zararı hiçbir kimseye olmadığı, hem eski mahkemenin, hem yeni mahkemenin mûcib-i mes’uliyet bir madde bulamamaları cihetiyle, yenisi ittifakla beraetimize; ve eskisi, dünyaca bir büyüğün hatırı için yüzotuz risaleden beş-on kelime bahane edip, yalnız kanaat-ı **vicdaniye** ile yüzyirmi mevkuf kardeşlerimden yalnız onbeş adama altışar ay ceza verebilmesi kat’î bir hüccettir ki, bana ve Risale-i Nur’a ilişmeniz, manasız bir tevehhümle çirkin bir zulümdür." (Ş: 290)

351. “Bir seneden beri, gayet dikkatle içimize casusları sokan ve safdil ve cür’etkâr talebelerin ifşaatını zabteden ve bil’iltizam bizi perişan ve mesleğimizden pişman etmek için her vesileyi istimal eden, hattâ aleyhimize Şeyh Abdülhakîm’i sevkettikleri halde, onu ve Şeyh Abdülbâki’yi ve bana arasıra itiraz eden Şeyh Süleyman’ı bizim gibi perişan eden adamlara karşı inkârlarınız ve kaçmanız, onların kanaat-ı **vicdaniye** dedikleri düşüncelerinde beş para etmez ve Eskişehir’de dahi etmedi." (Ş: 327)

352. “Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay tedkikten sonra, sebebi de cem’iyetçilik, tarîkatçılık olduğu ve o evham bahanesiyle büyük reisin ona şahsî garazı ile onun aleyhinde bazı adliyecileri teşvik ettiği halde, cem’iyetçilik ve tarîkatçılık ve Risale-i Nur cihetinde beraet ettirip, yalnız Risale-i Nur’un bir küçük parçası olan Tesettür Risalesi’ni bahane ederek kanun ile değil de, yalnız kanaat-ı **vicdaniye** ile yüz şakird içinde beş-on şakirde altışar ay ceza verdiler ki; tedkik zamanına kadar dörtbuçuk ay mevkuf, yani birbuçuk ay hapis kaldıkları ve on sene sonra Denizli Mahkemesi yine dokuz ay cem’iyetçilik ve tarîkatçılık gibi birkaç bahane ile yirmi senelik bütün mektubat ve te’lifatlarını inceden inceye tedkik ile beraber, Ankara’nın Ağır Ceza Mahkemesine beş sandık kitabları gönderdikleri ve iki sene o kitablar ve mektublar, Ankara ve Denizli Mahkemelerinde tedkikten geçtikleri halde, o mahkemeler ittifakla cem’iyetçilik, tarîkatçılık (Haşiye) vesair bahaneler cihetinde beraet kararı verip o kitab ve mektubları aynen sahiblerine iade ve Said’i arkadaşlarıyla beraber beraet ettirdikleri halde, bir siyasî cem’iyetçi nazarıyla ve entrikacı bir adam tarzında onu ittiham etmek ve adliye memurlarını onun aleyhinde tarîkat noktasında sevketmek, ne kadar kanunsuz olduğunu, insaniyeti sukut etmeyen bilir." (Ş: 372)

353. “Acaba böyle hususî takriz ve sırf ilmî ve bir kanaat-ı **vicdaniye** ve mahrem arkadaşların mabeyninde ve sonra tam ta’dil etmek fikriyle bir meşveret tarzında gezmesi, bu şiddetli itiraza müstehak olur mu?" (Ş: 403)

354. “Zâhiren o madde-i kanunî ile, fakat hakikaten Eskişehir Mahkemesi kanaat-ı **vicdaniye** ile hüküm vermesi, Tesettür Risalesi’nin eskiden yazıldığını anlamasıyla, mecburiyetle kanaat-ı vicdaniyeye müracaat etmesi, bu yanlışını gösteriyor." (Ş: 406)

355. “Yedinci Rica ve İhtiyarlar Risalesi, değil sebeb-i mahkûmiyet ve emniyeti ihlâl etmek, belki çok cihetlerle beni zulümden kurtardığı gibi; Eskişehir’deki kanaat-ı **vicdaniye** ile verilen hafif ceza da, Tesettür Risalesi’nin bir mes’elesi içindir." (Ş: 415)

356. Otuz-kırk sene evvel hakaik-i Kur’aniyeyi müdafaa için, bütün İslâm müçtehidlerine ve müfessirlerine ittibaen, Kur’an’ın irsiyet ve tesettür hakkındaki sarih âyetlerini tefsirim ve dört-beş defa hükûmetin tedkikinden geçtikten sonra bize iade edilen yalnız Tesettür Risalesi bahanesiyle, kanunen değil belki kanaat-ı **vicdaniye** ile bana hafif ceza çektiren ve mürur-u zamana uğrayan ve af kanunları gören ve Denizli ve Temyiz Mahkemelerince beraet kazanan birkaç cümleye yanlış mana verip, bize ceza vermesini haklı gören Son Posta Gazetesi düşünsün ki; ne kadar o neşriyatta hata var." (Ş: 428)

357. “Sonra müteaddid mahkemeler onu tedkik edip teşhirine sebeb olmakla beraber, bize iade ettikleri halde, şimdi beni tekrar onunla suçlu yapmak ne kadar adaletten, haktan, insaftan uzak olduğunu, bizi kanaat-ı **vicdaniye** ile mahkûm edenlerin vicdanlarına ve onları dahi mahkeme-i kübraya havale ederek "Hasbünallahü ve ni’melvekil" deriz." (Ş: 454)

358. “Eğer bu noktalar olmasaydı, insan hayvan olarak kalacaktı ve insandaki bu kadar kemalât-ı **vicdaniye** ve ahlâk-ı hasene tamamen yok olurlardı." (İ: 164)

359. “mûcib-i mes’uliyet bir madde bulamamaları cihetiyle, yenisi ittifakla beraetimize; ve eskisi, dünyaca bir büyüğün hatırı için yüzotuz risaleden beş-on kelime bahane edip, yalnız kanaat-ı **vicdaniye** ile yüzyirmi mevkuf kardeşlerimden yalnız onbeş adama altışar ay ceza verebilmesi kat’î bir hüccettir ki, bana ve Risale-i Nur’a ilişmeniz, manasız bir tevehhümle çirkin bir zulümdür." (E: 12)

360. “Dördüncüsü: Eskişehir Mahkemesinde altı ay tedkikten sonra ve sebebi de cem’iyetçilik, tarîkatçılık olduğu, o evham bahanesiyle büyük bir reisin ona şahsî garazı ile onun aleyhinde bazı adliyecileri teşvik ettiği halde, cem’iyetçilik, tarîkatçılık ve Risale-i Nur cihetinde beraet ettirip, yalnız Risale-i Nur’un bir küçük parçası olan Tesettür Risalesi’ni bahane ederek kanunen değil de, kanaat-ı **vicdaniye** ile yüz şakird içinde beş-on şakirde altı ay ceza verdiler ki; tedkik zamanına kadar dört ay mevkuf, yani birbuçuk ay hapis kaldıkları ve on sene sonra Denizli Mahkemesi yine dokuz ay cem’iyetçilik ve tarîkatçılık gibi birkaç bahane ile yirmi senelik bütün mektubat ve te’lifatlarını inceden inceye tedkik ile beraber, Ankara ve Denizli Mahkemesinde tedkikte kaldıkları halde, o mahkemeler ittifakla cem’iyetçilik ve tarîkatçılık (Haşiye) vesair bahaneleri cihetinde beraet kararı verip o kitab ve mektubları aynen sahiblerine iade ve Said’i arkadaşlarıyla beraber beraet ettirdikleri halde, "bir siyasî cem’iyetçi" nazarıyla ve "entrikacı bir siyasî adam" tarzında onu ittiham etmek ve adliye memurlarını onun aleyhinde cem’iyetçilik ve tarîkatçılık noktasında sevketmek, ne kadar kanunsuz olduğunu insaniyeti sukut etmeyenler bilir." (E: 279)

361. “Ani yapılan araştırmalarla elde edilen bütün risale ve mektublar meydanda olduğu halde, mahkûmiyetlerini intaç edecek bir delile rastgelinememiş ve neticede kanaat-ı **vicdaniye** ile keyfî bir surette Said Nursî’ye onbir ay ve onbeş arkadaşına da altışar ay ceza vererek; mütebâki kalan yüz beş kişiyi beraet ettirmiştir." (T: 216)

362. “Fakat ne oldu ise oldu, ne yaptılarsa yaptılar, nihayet mahkeme -güya kanaat-ı **vicdaniye** ile- Bediüzzaman’a yirmi ay ve müdakkik bir âlime onsekiz ay, yirmiiki kişiye de altışar ay hüküm veriyor." (T: 544)

363. “Şimdi maksadımız, o silsile-i nuranîyi ihtizaza getirmekle, herkesi bir şevk u hâhiş-i **vicdaniye** ile tarîk-i terakkide kâ’be-i kemalâta sevketmektir." (D: 21)

364. **Vicdaniyeden**

365. “Yalnız şu azab-ı **vicdaniyeden** bizi kurtaracak iki çaremiz var." (Ni: 86)

366. **Vicdaniyeleri**

367. “Mahallî hükûmet olan Isparta Valisi ve zabıtası ise, herkesten ziyade bizi ve Isparta’lı bîçare, masum mevkufları himaye etmek ve bir an evvel kurtulmasına sa’yetmeleri vazife-i **vicdaniyeleri** iken, bilakis çok manasız ve asılsız bahaneler ile Isparta mevkuflarının, hususan muhtaç ve fakirlerin tayinlerini verdirmeyip, açlıkla sefalete düşmeleri için onları ezdirmeye çalışıyorlar." (T: 239)

368. **Vicdaniyenizdir**

369. “Birbirinize karşı rekabet değil, bilakis birbirinizin meziyetiyle iftihar etmek, mütelezziz olmak bir vazife-i **vicdaniyenizdir**." (M: 426)

370. **Vicdaniyesi**

371. “Bu maksadla yaptıkları muhabere mektublarının münderecatında, hükûmete karşı kötü maksad beslemedikleri ve bir cem’iyet veya tarîkat kurmak fikriyle hareket etmedikleri anlaşılmış olduğuna mütedair olduğu görülmüş; ve her ne kadar evrak arasında mevcud sorgu hâkimliğince Denizli ehl-i vukuf raporunda Said Nursî’nin bazı âsârından istidlal tarîkıyla ve mesnedsiz olarak kendisinin ve mensublarının hükûmete karşı kötü bir maksad besledikleri beyan olunmakta ise de, evrak-ı tahkikiye münderecatında ve şuhudun, maznunlara atfen ve isnad olunan ef’al hakkında adem-i malûmat beyan etmelerine ve Ankara Ağır Ceza Mahkemesi’nce yaptırılan ehl-i vukuf raporu mahiyet ve münderecatına göre şâyân-ı ihticac ve iltifat görülmemiş; ve esasen maznunların ekseriyet-i azamîsi okumak-yazmaktan âciz bulunmuş, diğer kısmı da kendilerini ibadet ü taata vermiş oldukları, binaenaleyh devletin emniyetini ihlâl edecek mahiyet arzedecek şerait ve evsafı haiz kimselerden

olmadıkları tezahür ve tahakkuk etmiş ve mahkemenin kanaat-ı **vicdaniyesi** de bu merkezde tecelli ve tahassül etmiş olmakla; müddeiumumînin tecziyeleri hakkındaki mütalaası, zikr ü ta'dad olunan delaile karşı gayr-ı varid görüldüğünden reddiyle, zan altına alındıkları ef'alden beraetlerine, başka sebeble mevkuf değillerse tahliyelerine müttefikan karar verildi." (E: 16)

372. **Vicdaniyeye**

373. "Zâhiren o madde-i kanunî ile, fakat hakikaten Eskişehir Mahkemesi kanaat-ı vicdaniye ile hüküm vermesi, Tesettür Risalesi'nin eskiden yazıldığını anlamasıyla, mecburiyetle kanaat-ı **vicdaniyeye** müracaat etmesi, bu yanlışını gösteriyor." (Ş: 406)

374. "Evet kalbin hatmi, delail-i kalbiye ve **vicdaniyeye** aittir." (İ: 78)

375. "Kat'î ve kuvvetli cevabıma karşı mecburiyetle mes'eleyi kanaat-ı **vicdaniyeye** çevirdiler." (Em: 178)

376. "yüzotuz kitabında bu kadar aleyhimizde bahane arayanlar varken hiçbir suç bulunmaması ve yalnız Eskişehir'in birtek mes'ele olan tesettürden başka o da cevab verildikten sonra kanaat-ı **vicdaniyeye** çevrilmesi.." (Em: 210)

377. **Vicdaniyeyi**

378. "Yirmi hükûmetin en küçüğünün itirazına karşı dayanamadığınız halde, nasıl yirmi hükûmetin birden itirazını hiçe sayar gibi, hürriyet-i **vicdaniyeyi** cebrî bir surette bozmağa çalışıyorsunuz." (M: 430)

379. **Vicdanla**

380. "Cesed ruhla mültezdir, ruh **vicdanla** mütelezziz." (S: 745)

381. "Kur'an, kâinatta tefekküre emir verdiği gibi, fevaidi tezkâr ve nimetleri ta'dad eden âyâtın fevasıl ve hâtimelerinde galiben akla havale ve **vicdanla** müşaverete sevketmek için $ gibi, o bürhan-ı inayeti ezhanda tesbit ediyor." (Ms: 253)

382. "Acibdir ki, Eski Said'in kuvvet-i ilmiyle, nazar-ı aklıyla anladığı ve gördüğü hakikatları, senin kardeşin şuhud-u kalbiyle, nur-u **vicdanla** gördüğüne tevafuk ediyor." (B: 262)

383. **Vicdanlar**

384. "Acaba hangi temiz ve âdil **vicdanlar** buna ceza verebilir?" (Ş: 554)

385. "Fakat bütün kalblere, fikirlere, ruhlara icra-yı tesir ederek, zâhiren ve bâtınen beğendirmek şartıyla **vicdanlar** üzerine hâkimiyetini muhafaza ve ibka etmek, -en büyük hârika olmakla- ancak nübüvvetin hassalarından olabilir." (İ: 109)

386. "Fakat efkâra galebe etmek, hem de ervaha tahabbüb ve tabayia tasallut, hem de hâkimiyetini **vicdanlar** üzerine daima muhafaza etmek; hakikatın hassa-i fârikasıdır." (Mu: 151)

387. "Sizin işkenceli hapishanenin hâli; zaman müdhiş, mekân muvahhiş, mahbusîn mütevahhiş, gazeteler mürcif, efkâr müşevveş, kalbler hazîn, **vicdanlar** müteessir ve me'yus, bidayet-i halde memurlar şematetli, nöbetçiler müz'iç olmakla beraber vicdanım beni tazib etmediği için o hâl bana eğlence gibi idi." (D: 45)

388. "Üçüncüsü: Şu medrese neşredeceği semeratla, tamim edeceği ziya ile, İslâmiyete edeceği hizmetle ukûl yanında en a'lâ bir mekteb olduğu gibi; kulûb yanında en ekmel bir medrese, **vicdanlar** nazarında en mukaddes bir zaviyeyi temsil edecektir." (Mü: 88)

389. **Vicdanlarda**

390. "Zira bu inkılab-ı şer'iye gösterdi ki, **vicdanlarda** hükümferma, nur-en nur olan hamiyet-i İslâmiyedir." (H: 102)

391. **Vicdanlardan**

392. "Bir din yok edilmek, **vicdanlardan** çıkarılmak isteniyor." (Ko: 171)

393. **Vicdanları**

394. "$ Veyahut: Fıtratları bozulmuş, **vicdanları** çürümüş şarlatan münafıklar, dessas zındıklar gibi ellerine geçmeyen hidayetten halkları aldatıp çevirmek, hile edip döndürmek mi istiyorlar ki, sana karşı kâh kâhin, kâh mecnun, kâh sâhir deyip, kendileri dahi inanmadıkları halde başkalarını inandırmak mı istiyorlar?" (S: 389)

395. “Solunda; kalblere ezvak-ı ruhanî vermekle, **vicdanları** istişhad ederek "Bârekâllah" dediren Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan’a hangi köşeden, hangi cihetten evham ve şübehatın hırsızları girebilir?" (M: 189)

396. “**Vicdanları** mesteyleyen ulvî sesi vardır" (M: 481)

397. “Nur’u birçok muzlim **vicdanları** aydınlatmış; kudreti, birçok zayıf imanlı insanlara cesaret vermiş, dehası, birçok nasibsiz insanların ruhuna ilham serpmiş olan bu büyük adam, hiç şübhe yoktur ki, Said Nur Hazretleridir." (T: 635)

398. “Niçin binlerce, yüzbinlerce asil Türk gençlerinin **vicdanları** tazib, huzurları ihlâl edilmek ve yurtta bir mes’ele çıkarılmak isteniyor?" (Ko: 171)

399. **Vicdanların**

400. "Evet altında hüccet ve bürhan direkleri, üstünde sikke-i i’caz lem’aları, önünde ve hedefinde saadet-i dâreyn hediyeleri, arkasında nokta-i istinadı vahy-i semavî hakikatları, sağında hadsiz ukûl-ü müstakimenin deliller ile tasdikleri, solunda selim kalblerin ve temiz **vicdanların** ciddî itminanları ve samimî incizabları ve teslimleri; Kur’anın fevkalâde, hârika, metin, hücum edilmez bir kal’a-i semaviye-i arziye olduğunu isbat ettikleri gibi, altı makamdan dahi onun ayn-ı hak ve sadık olduğuna ve beşerin kelâmı olmadığına, hem yanlış olmadığına imza eden, başta bu kâinatta daima" (Ş: 136)

401. “O nur kaynağından fışkıran o serapa feyiz ve hikmetler saçan eserler; hislerin, fikirlerin ve bilhassa alevler içinde yanan ruh ve **vicdanların** ezelî ve ebedî ihtiyaçlarına cevab verdiği gibi; onları dalga dalga boğucu karanlıklar muhitinden, tertemiz ve pırıl pırıl nur ufuklarına çıkarmıştır." (St: 269)

402. “O nur kaynağından fışkıran o serapa feyiz ve hikmetler saçan eserler; hislerin, fikirlerin ve bilhassa alevler içinde yanan ruh ve **vicdanların** ezelî ve ebedî ihtiyaçlarına cevab verdiği gibi; onları, dalga dalga boğucu karanlıklar muhitinden, tertemiz ve pırıl pırıl nur ufuklarına çıkarmıştır." (T: 727)

403. **Vicdanlarına**

404. Bir adam otuz sene evvel "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" deyip efkârında ve hayatında bir düstur yapan ve yirmibeş sene gazeteleri okumayan ve dinlemeyen ve on sene harb-i umumîyi bilmeyen, merak etmeyen, sormayan ve oniki sene zarfında hükûmetin erkân ve vükela ve meb’uslarının kimler olduğunu bilmeyen ve dünyanın en hoş mertebelerine hiç ehemmiyet vermeyen ve bu halini mahkemelerdeki bütün dostlarını şahid göstererek dava edip bir cihette isbat eden ve imanın cüz’î bir hakikatına ve Kur’anın bir kudsî nüktesine dünya saltanatından ziyade ehemmiyet verip bütün hayatını öyle hakikatlara sarfeden ve dünya ahvalini âhiret işlerine tercih edenleri divaneler telakki eden o münzevi adamı; siyaset-i dünyeviye ile ve gizli entrikalar ile ittiham etmek ne kadar çirkin ve zalimane bir yanlış olduğunu, ceza verdirenlerin ve Posta Gazetesine ihbar edenlerin **vicdanlarına** havale ediyorum." (Ş: 430)

405. “diyerek emsalsiz bir adavet ve ihanetlerle iki sene hapse sokmak ve hapiste tecrid-i mutlak ile ve mahkemede konuşturmamakla tazib edenler ne derece haktan ve adaletten ve insaftan uzak düştüklerini **vicdanlarına** havale ediyorum." (Ş: 450)

406. “Sonra müteaddid mahkemeler onu tedkik edip teşhirine sebeb olmakla beraber, bize iade ettikleri halde, şimdi beni tekrar onunla suçlu yapmak ne kadar adaletten, haktan, insaftan uzak olduğunu, bizi kanaat-ı vicdaniye ile mahkûm edenlerin **vicdanlarına** ve onları dahi mahkeme-i kübraya havale ederek "Hasbünallahü ve ni’melvekil" deriz." (Ş: 454)

407. “Elbette yüksek hâkimler bu hakikatları görecekler ve ellerini **vicdanlarına** koyup ebedî ve İlahî çok müjdeleri" (Ş: 576)

408. “Üçüncü fırka ise, vehim ve heva-yı nefsin akıl ve **vicdanlarına** galebesiyle, bâtıl bir itikada tâbi’ olarak nifaka düşen bir kısım Nasara’dır." (İ: 28)

409. “Artık bu kadar bedihî bir zıddiyet karşısında insaf ve vicdan sahiblerinin **vicdanlarına** ve insaflarına havale edip üstadımız hakkında o ehl-i vukufun; dini siyasete âlet ediyor demelerine mukabil biz de diyoruz: O ehl-i vukuf, adliyeyi dinsizliğe âlet ediyor." (Em: 138)

410. “Eğer korkmuyorsan İbn-i Farıd’ın veya Ebu Tayyib’in gözlerinden müdhiş olan **vicdanlarına** bak." (Mu: 99)

411. **Vicdanlarındaki**

412. “etmek isteyen ve hiçbir tesir karşısında mağlub olmayan ve **vicdanlarındaki** hiss-i adaletle hükmeden bu mahkeme; bizi, Şükrü Kaya Bey’in şahsı hakkında dinleyeceklerini bilseydim, en evvel biz, Şükrü Kaya’nın şahsı aleyhine ikame-i dava edecektik." (T: 239)

413. “Fakat **vicdanlarındaki** Cehennem tazib eder." (Mu: 99)

414. “Matbuat nizamnamesini **vicdanlarındaki** hiss-i diyanet tanzim etsin." (H: 102)

415. **Vicdanlarını**

416. “Râbian: Hem Kur’anı kelâm-ı beşer farzetmek lâzımgelir ki; Benî Âdem’in en büyük ve muhteşem ordusu olan ümmet-i Muhammediyenin (A.S.M.) mukaddes bir kumandanı olan Kur’an, bilmüşahede kuvvetli kanunlarıyla, esaslı düsturlarıyla, nafiz emirleriyle o pek büyük orduyu, iki cihanı fethedecek bir derecede bir intizam verdiği ve bir inzibat altına aldığı ve maddî ve manevî teçhiz ettiği ve umum efradın derecatına göre akıllarını talim ve kalblerini terbiye ve ruhlarını teshir ve **vicdanlarını** tathir, âza ve cevarihlerini istimal ve istihdam ettiği halde; hâşâ, yüzbin defa hâşâ kuvvetsiz, kıymetsiz, asılsız bir düzme farzedip yüz derece muhali kabul etmek lâzım gelmekle beraber.." (M: 313)

417. “Yoksa yirmibeş seneden beri din hakikatlarını öğrenemeyen ve helâk-i mutlaka giden soyumuzun bir kısım evlâdlarına; onları helâk-i ebedîden kurtarmak için, Allah ve Resulünden, hakikat ve Kur’andan haber vermek onların temiz ruhlarını masum **vicdanlarını** ıslah etmeğe hiç ifsad denilir mi?" (Ş: 565)

418. “Ve o iki kahramanı gayet korkutan ve **vicdanlarını** vehme esir eden, onların onun kumandanını bilmemek ve intizamına inanmamak olan cahilane itikadsızlıklarıdır." (H: 68)

419. “Hem geçen inkılab-ı azîmde ordu ve ülemanın "Meşrutiyet, şeriata müsteniddir" diye yükselen sadası, umum ehl-i İslâmın **vicdanlarını** manyetizmalandırdı." (D: 39)

420. **Vicdanlarının**

421. “Ve hastalıklardan sâlim olan bütün fıtrat-ı selime sahiblerinin **vicdanlarının** itminanlarıyla musaddaktır." (BMs: 82)

422. “İşte bu iki şahıs, bu hakikatı herkesten ziyade anladıkları için, onlar bilmeyerek **vicdanlarının** sevkiyle yazdıkları takdirat ve medihlerini, Risale-i Nur eczaları içinde dercedilmeye sebeb olmuştur." (B: 22)

423. **Vicdanlarınıza**

424. “Müellifi ve eserleri beraet eden bir te’lifatı okumayı ve okutmayı, devlet emniyetini ihlâl ve rejime hıyanet gibi çok ağır bir cürme delil ve sebeb-i itham olarak göstermek, ne derece îcab-ı adalettir bilmiyorum; **vicdanlarınıza** havale ediyorum." (Ş: 572)

425. **Vicdanlarınızdan**

426. “bize ceza vermedikleri kitab bedelleridir ki; bizim kitab bedelleriyle idare-i maişetimize temine hiç bir cihetle ihtiyacımız olmamakla beraber, bu satılan mecmuaların bedellerinin teksir makinesine ve kâğıdının ve mürekkebinin karşılığına verilmiş olduğunu yüksek mahkemenize arzeder ve sırf Allah rızası için, hüsn-ü niyetle yaptığımız bu hizmetin bir suç olmasına imkân olmamakla, yüksek mahkemenizden ve âlî **vicdanlarınızdan** Risale-i Nur eserlerinin iadesini taleb ederim." (Ş: 544)

427. “Bu vesile ile yüksek mahkemenizden ve **vicdanlarınızdan** kitablarımızın serbest olarak iadesini ve kendimizin beraetini taleb ederiz." (Ş: 574)

428. **Vicdanlı**

429. “Ben haber aldım ki, mahkeme reisi **vicdanlı** ve merhametlidir." (Ş: 383)

430. “Merd, **vicdanlı** bir mü’min," (Ş: 487)

431. “Ben derim ki: Benim hakkımda **vicdanlı** ve insaniyetli olan bu kazanın hükûmeti, zabıta ve adliyesiyle beraber beni tam himaye etmek, en ehemmiyetli bir vazifesidir." (E: 17)

432. “Mahkemede zabıt kâtibi ve a’zadan Hasnâ hanım ve sorgu hâkimi gibi **vicdanlı** zâtlara teşekkür ederiz." (E: 47)

433. “Hem buranın kaymakamı evham etmeyip bana zulmetmediği için, o **vicdanlı** zâtın tebdiline çalıştılar." (E: 286)

434. “Eğer bulunmadı; Nur’un bir kısım fedakâr şakirdleri gibi mücerred kalıp tâ ona lâyık ve ebedî bir arkadaş olacak ve terbiye-i İslâmiyeyi almış **vicdanlı** bir müşteri ona çıksın." (Em: 50)

435. “Fakat âdil, **vicdanlı** hâkimler neticede hakikatı meydana çıkarıyorlar." (Nç: 166)

436. **Vicdansız**

437. “$ Veyahut: Yalancı, **vicdansız** münafıklar gibi "Kur’an senin sözlerindir" diye seni ittiham mı ediyorlar!" (S: 386)

438. “Bu defaki tecavüz -çendan- zâhiren küçük imiş ve küçültülmek isteniliyor; fakat **vicdansız** bir muallimin teşvikiyle ve iştirakiyle o memurun verdiği emir; câmi’ içinde, namazın tesbihatında iken, "O misafirleri getiriniz!” (M: 361)

439. “Halbuki beni bir köye sokmuşlar, en **vicdansız** insanlarla beni sıkıştırmışlar." (M: 363)

440. “Hem madem bir zalim ve **vicdansız** bir adam, birisini yere atıp ayağıyla onun başını kat’î ezecek bir surette davransa, o yerdeki adam eğer o vahşi zalimin ayağını öpse; o zillet vasıtasıyla kalbi başından evvel ezilir, ruhu cesedinden evvel ölür." (M: 416)

441. “Hem o canavar **vicdansız** zalime karşı za’f göstermekle, kendisini ezdirmeye teşci’ eder." (M: 416)

442. “Ve bu **vicdansız** gaddarları bize musallat eden o insafsız zalimlerin görmeyen gözlerine sokulsun!" (M: 429)

443. “Kabil-i hitab olmayan öyle **vicdansız** alçaklara değil; belki milletin mukadderatıyla, keyfî istibdad ile oynayan firavun-meşreb komitenin başlarına derim ki: Ey ehl-i bid’a ve ilhad!.." (M: 429)

444. “âyetinin sırrına istinaden, dünyanın hiçbir usûl ve kanununa tatbik edilmeyen, **vicdansız** insanların bize karşı tecavüzatına sabır ile ve Hakk’a tevekkül ile beraber; istikbalde gelecek nefret ve tahkirden sakınmak için ve istikbal asırları, bu asrın sîmasına ve gayretsiz adamların yüzlerine "Tuh!” (M: 516)

445. “Ve Avrupa’nın insaniyetperver maskesi altında sağır kulaklarını çınlatmak ve bu **vicdansız** gaddarları bize musallat eden o insafsız zalimlerin görmeyen gözlerine sokmak ve bu asırda, yüzbin cihetten "Yaşasın Cehennem!” (M: 516)

446. “Hem çok **vicdansız** insanlar var ki, garaz veya tama’ veyahud havf cihetiyle nuru inkâr eder veya gözünü kapar." (L: 105)

447. “Fakat berberlik münasebetiyle **vicdansız** muallim ve münafık müdürün dostudur." (L: 105)

448. “Avrupa’nın insaniyetperver maskesi altındaki vahşi reislerinin sağır kulakları çınlasın ve bu **vicdansız** gaddarları bize musallat eden o zalimlerin görmeyen gözlerine sokulsun." (Ş: 438)

449. “Kabil-i hitab olmayan öyle **vicdansız** alçaklara değil, belki milletin mukadderatıyla keyfî istibdad ile oynayan bir kısım firavunmeşreb gizli komitenin başlarına derim ki: Ey ehl-i bid’a ve ilhad!" (Ş: 438)

450. “Eğer insaniyetin mahiyetini, hayvaniyetin en bedbaht ve en aşağı derecesinde telakki ve dünyayı daimî ve lâyezal tevehhüm ve insanı bâki ve lâyemut tahayyül eden bir sarhoş **vicdansız** tarafından denilse: "Senin bütün risalelerin, imanî pek kuvvetli ders veriyor." (T: 232)

451. “Hem bu mevzuda Risale-i Nur talebelerinin takdirkâr makale, mektub ve fıkraları bir medih değildir; belki Üstadımızın dinî hizmetini hedef tutan, şahsına taarruz eden **vicdansız** ve insafsız din düşmanlarına karşı müsbet bir müdafaadır." (T: 698)

452. “Bizde biri fâsık olsa galiben ahlâksız ve **vicdansız** olur." (H: 144)

453. **Vicdansızca**

454. “belki fesaddan ve alçaklıktan ve tahribden ve ehl-i hakkın ihtilafından istifade etmesinden ve içlerine ihtilaf atmaktan ve zaîf damarları tutmaktan ve aşılamaktan ve hissiyat-ı nefsaniyeyi ve ağraz-ı şahsiyeyi tahrik etmekten ve insanın mahiyetinde muzır madenler hükmünde bulunan fena istidadları işlettirmekten ve şan ü şeref namıyla riyakârane nefsin firavuniyetini okşamaktan ve **vicdansızca** tahribatlarından herkes korkmasından geliyor." (L: 86)

455. “Mülhid münafıkların en son ve alçakça ve **vicdansızca** aleyhimizde istimal ettikleri bir silâhı şudur ki, diyorlar: "Said Kürddür, bir Kürdün arkasında bu kadar koşmak hamiyet-i milliyeye yakışmaz.” (B: 228)

456. “Ben bu münafıkların **vicdansızca** desiselerine karşı değil, belki safdillerin temiz kalbleri bunların sözleriyle bulanmamak için diyorum ki:" (B: 228)

457. “Hayretle merak ettim, tedkik ederek kat’iyen anladım ki: O galebe kuvvetten ve kudretten gelmiyor, belki ifsaddan ve alçaklıktan ve tahribden ve ehl-i hakkın ihtilafından istifade etmelerinden ve içlerine ihtilaf atmaktan ve zaîf damarlarını tutmaktan ve fesadı aşılamaktan ve hissiyat-ı nefsaniyelerini ve ağraz-ı şahsiyelerini tahrik etmekten ve insanın mahiyetinde muzır madenler hükmünde bulunan fena istidadları işlettirmekten ve şan ü şeref namıyla riyakârane nefsin firavuniyetini okşamaktan ve **vicdansızca** tahribatlarından herkes korkmasından ileri geliyor." (Ni: 161)

458. **Vicdansızcasına**

459. “Hem istemediğim halde, birisi bana iyi dese, bana nezaret eden memur kıskanarak kızıyor; nüfuzunu kırayım diye **vicdansızcasına** tedbirler" (M: 75)

460. **Vicdansızdır**

461. “itikadsızdır, kalbsizdir ve **vicdansızdır**, Peygamber (A.S.M.) aleyhindedir." (E: 79)

462. **Vicdansızın**

463. “Senin bayramın ikinci gününde elime geçen mektubun bir güvercin haber veriyor gibi geldiği aynı günde beni çok müteessir eden hâdise-i taarruziyeden neş’et eden elemlerime, kederlerime bir merhem, bir ilâç hükmüne geçti; bu manayı hatıra getirdi: "Sana ihanet eden ehemmiyetsiz adamlara karşı, Gül ve Nur fabrikasının kahramanlarının hârikulâde hürmet ve ihtiramları varken böyle bir-iki **vicdansızın** hakaretine değil, milyonlarca düşmanların ihanetlerine karşı gelebilir ve hükümden iskat edebilir" diye kalbime geldi." (E: 72)

464. **Vicdansızlar**

465. “Üstadımız Said Nursî için "Bir şah ve bir padişah gibi yaşamakta ve gelen yardımlarla geçinmektedir" diye o **vicdansızlar** apaçık bir iftirada bulunmuşlardır." (Em: 218)

466. **Vicdansızları**

467. “Onun içindir ki, güvendiğin o feylesofların en müfsidleri ve o münafıkların en **vicdansızları** dahi diyorlar ki: "Muhammed-i Arabî (A.S.M.) çok akıllı idi ve çok güzel ahlâklı idi.” (M: 316)

468. **Vicdansızlığa**

469. “Halbuki kurnaz ehl-i dünya, bunların teberrisini ve bana karşı içtinablarını, o ehl-i dünyaya sadakata değil, belki bir nevi riyaya, **vicdansızlığa** hamledip, o dostlarıma karşı fena nazarla bakıyorlar." (M: 70)

470. **Vicdansızlığı**

471. “Bu **vicdansızlığı** ve yalanı, şiddetle protesto ediyorum." (Ş: 547)

472. **Vicdansızlık**

473. “İşte o mübarek ihtiyarların vücudlarını istiskal edip ölümlerini arzu etmek, ne kadar **vicdansızlık** ve ne kadar alçaklıktır bil, ayıl!" (M: 260)

474. “Evet hayatını senin hayatına feda edenin zeval-i hayatını arzu etmek, ne kadar çirkin bir zulüm, bir **vicdansızlık** olduğunu anla!" (M: 260)

475. “İşte bu derece şefkatli ve merhametli bir rehberin sünnet-i seniyesine müraat etmemek, ne derece nankörlük ve **vicdansızlık** olduğunu kıyas eyle." (L: 20)

476. “Böyle hadsiz bir şefkatiyle sizi irşad eden ve sizin menfaatiniz için bütün kuvvetini sarfeden ve manevî yaralarınız için kemal-i şefkatle getirdiği ahkâm ve sünnet-i seniyesiyle tedavi edip merhem vuran şefkatperver bir zâtın bedihî şefkatini inkâr etmek ve göz ile görünen re’fetini ittiham etmek derecesinde onun sünnetinden ve tebliğ ettiği ahkâmdan yüzlerinizi çevirmek, ne kadar **vicdansızlık**, ne kadar akılsızlık olduğunu biliniz!" (L: 55)

477. “İşte sana manen otuz lira zarar vermekle, otuz kuruşluk menfaatımı aramak, bana ağır geliyor ve **vicdansızlık** telakki ediyorum." (B: 123)

478. “Bu beş cihette kanunsuz ve beş vecihle **vicdansızlık** olan hadsiz cür’etkârlığa karşı deriz ki:" (Em: 18)

479. **Vicdansızlıktır**

480. “Çünki masum hayvanları parçalayan canavarlara himayetkârane şefkat etmek, o bîçare hayvanlara şedid bir gadir ve vahşi bir **vicdansızlıktır**." (K: 75)

481. “Nazilli’ye hiç gitmemiş olan, orada bir kimseyi tanımayan, kırk seneden beri "Eûzü billahi mineşşeytani vessiyase" deyip, siyasetle alâkasını kesen, yalnız ve yalnız Kur’an ve iman hakikatlarıyla imanı kurtarmak davasına ömrünü hasreden, bunun haricinde dünyevî şeylerle alâkadar olmayan, seksenyedi yaşında, daima yatakta olan, zehirli hastalıkların tesiratıyla ölüm nöbetleri geçirip "Kabir kapısındayım" diyen ve sükûnet ve istirahata pek muhtaç olan Said Nursî gibi bir İslâm müellifini böyle siyasî iftiralarla mevzubahs etmek; çok vecihlerle **vicdansızlıktır**, müdhiş bir gaddarlıktır, âdi bir yalancılık derekesine sukuttur." (Em: 219)

482. **Vicdan-ı beşer**

483. “DÖRDÜNCÜ BÜRHAN: **Vicdan-ı beşer** denilen fıtrat-ı zîşuurdur." (Ms: 254)

484. “İşaret: Kalbinde nokta-i istimdad, nokta-i istinad ile **vicdan-ı beşer** Sâni’i unutmamaktadır." (Mu: 119)

485. **Vicdan-ı beşere**

486. “Öyle ise iman, Şems-i Ezelî’den **vicdan-ı beşere** ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki, vicdanın iç yüzünü tamamıyla ışıklandırır." (İ: 42)

487. **Vicdan-ı umumî**

488. “Aynen öyle de, ehl-i imana hücum eden ehl-i dalalet, -bu asır cemaat zamanı olduğu cihetiyle- cem’iyet ve komitecilik mayesiyle bir şahs-ı manevî ve bir ruh-u habis olmuş, Müslüman âlemindeki **vicdan-ı umumî** ve kalb-i küllîyi bozuyor." (K: 55)

489. **Vicdan-ı umumîyi**

490. “Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler ile dehşetli rahnelenen kalb-i umumîyi ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun ve bahusus avam-ı mü’minînin istinadgâhları olan İslâmî esasların ve cereyanların ve şeairlerin kırılması ile bozulmağa yüz tutan **vicdan-ı umumîyi**, Kur’an’ın i’cazıyla ve geniş yaralarını Kur’anın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeğe çalışıyor." (Ş: 179)

491. “Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler ile dehşetli rahnelenen kalb-i umumîyi ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun bâhusus avam-ı mü’minînin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şeairler kırılması ile bozulmaya yüz tutan **vicdan-ı umumîyi**, Kur’an’ın i’cazıyla ve geniş yaralarını Kur’anın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeğe çalışıyor." (K: 30)

492. **Vicdan-ı umumiyeyi**

493. “Ve yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor; belki bin seneden beri tedarik ve teraküm eden müfsid âletlerle dehşetli rahnelenen kalb-i umumîyi ve efkâr-ı âmmeyi ve umumun ve bahusus avam-ı mü’minînin istinadgâhları olan İslâmî esasların ve cereyanların ve şeairlerin kısmen kırılmasıyla bozulmaya yüz tutan **vicdan-ı umumiyeyi**, Kur’anın i’cazıyla; ve geniş yaralarını, Kur’anın ve imanın ilâçlarıyla tedavi etmeye çalışıyor." (T: 693)

494. **Vicdanı tefessüh**

495. “Çünki **vicdanı tefessüh** eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir hükmüne geçer." (M: 438)

496. “İllâ ki, el’iyazübillah irtidad ile **vicdanı tefessüh** edip, yılan gibi zehirlemekten lezzet alsın." (L: 122)

497. “İrtidad ile **vicdanı tefessüh** edip, yılan gibi zehirlemekten lezzet alsın." (BMs: 323)

498. “**Vicdanı tefessüh** eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur." (Em: 244)

499. “Kimin kalbinde imandan ve din-i haktan gelen bu hakikat çekirdeği -vicdanında- bulunmazsa ve nokta-i istinadı olmazsa, bilbedahe temsildeki Rüstem ve Herkül’ün cesaretleri ve kahramanlıkları kırıldığı gibi, onun cesareti ve kuvve-i maneviyesi müzmahil olur ve **vicdanı tefessüh** eder." (H: 73)

500. **Vicdanını dünyaya satan**

501. “Üçüncüsü: Mezheb-i Hanefî’nin ulviyetine ve safiyetine münafî bir surette, **vicdanını dünyaya satan** bir kısım ülema-üs sû’un yanlış fetvalarıyla, benim gibi Şâfi-ül Mezheb adamlara, hangi usûl ile teklif ediyorsunuz?" (M: 430)

502. **Vicdansız alçaklara**

503. “Kabil-i hitab olmayan öyle **vicdansız alçaklara** değil; belki milletin mukadderatıyla, keyfî istibdad ile oynayan firavun-meşreb komitenin başlarına derim ki: Ey ehl-i bid’a ve ilhad!.." (M: 429)

504. “Kabil-i hitab olmayan öyle **vicdansız alçaklara** değil, belki milletin mukadderatıyla keyfî istibdad ile oynayan bir kısım firavunmeşreb gizli komitenin başlarına derim ki: Ey ehl-i bid’a ve ilhad!" (Ş: 438)

505. **Vicdansız gaddarları**

506. “Ve bu **vicdansız gaddarları** bize musallat eden o insafsız zalimlerin görmeyen gözlerine sokulsun!" (M: 429)

507. “Ve Avrupa’nın insaniyetperver maskesi altında sağır kulaklarını çınlatmak ve bu **vicdansız gaddarları** bize musallat eden o insafsız zalimlerin görmeyen gözlerine sokmak ve bu asırda, yüzbin cihetten "Yaşasın Cehennem!” (M: 516)

508. “Avrupa’nın insaniyetperver maskesi altındaki vahşi reislerinin sağır kulakları çınlasın ve bu **vicdansız gaddarları** bize musallat eden o zalimlerin görmeyen gözlerine sokulsun." (Ş: 438)

Vicdan (115 ADET)

(İnsan), eğer Kadîr-i Zülcelal’e dayanıp tevekkül etmezse ve itimad edip teslim olmazsa, vicdanı daim azab içinde kalır. S: 28

Mert ve vicdanlı bir mü’min, küçük ve cüz’î bir hata veya menfaatle yüzer zararı ehl-i imana vermez. Eğer hata etse verse, çabuk tövbe etmek lâzımdır. S: 153

(Kur’anın), içi bilbedahe hâlis hidayet.. üstü, bizzarure envâr-ı iman.. altı, biilmelyakîn delil ve bürhan.. sağı, bittecrübe teslim-i kalb ve vicdan.. solu, biaynelyakîn teshir-i akıl ve iz’an(dır). S: 367

(Kur’anın) altı, biilmelyakîn delil ve bürhan.. sağı, bittecrübe teslim-i kalb ve vicdan(dır). S: 367

Zemm ve gıybet, aklen, kalben ve insaniyeten ve vicdanen ve fıtraten ve asabiyeten ve milliyeten mezmumdur. S: 381

Kalbi sekamsiz, aklı müstakim, vicdanı marazsız, zevki selim her adam Kur’anın beyanında güzel bir selaset, rânâ bir tenasüb, hoş bir ahenk, yekta bir fesahat görür. S: 414

Kader ve cüz’-i ihtiyarî, İslâmiyetin ve imanın nihayet hududunu gösteren, hâlî ve vicdanî bir imanın cüz’lerindendir. S: 463

Bizzarure herkes kendisinde bir ihtiyar hisseder. O ihtiyarın vücudunu vicdanen bilir. S: 466

Hiç yalan söylemeyen fıtrat ve fıtrattaki şu kat’î ve şedid ve sarsılmaz meyl-i saadet-i ebediye, saadet-i ebediyenin tahakkukuna dair vicdana bir hads-i kat’î veriyor. S: 521

İnsanın fıtrat-ı zîşuuru olan vicdanı, saadet-i ebediyeye bakar, gösterir. S: 522

Kim kendi uyanık vicdanını dinlerse “Ebed! Ebed!” sesini işitecektir. S: 522

Bütün kâinat o vicdana verilse, ebede karşı olan ihtiyacının yerini dolduramaz. S: 522

Vicdan, o ebed için mahluktur. S: 522

Vicdan, cezbesi ile Allah’ı tanır. S: 700

Vicdanda mündemiçtir, bir incizab ve cezbe. Bir cazibin cezbiyle daim olur incizab. S: 700

Dimağda vesveseler, hem pek çok ihtimaller kalb içine girmese, sarsılmaz iman, vicdan. S: 732

Kalb ile vicdan, mahall-i iman. S: 732

Mağdub ve dâllîn yolu, o yol verir vicdana, tâ en derin yerine hem bir hiss-i elîmi, hem bir şedid elemi. Şuur onu gösterir. S: 744

Cesed ruhla mültezdir, ruh vicdanla mütelezziz. S: 744

İnsan, sıcak bir yerde iken, hariçte kar ve tipi içinde titreyenleri görse, akıl ve vicdan itibariyle müteessir olur. M: 59

(Kur’an-ı Mu’ciz-ül Beyan) kalblere ezvak-ı ruhanî vermekle, vicdanları istişhad ederek “Bârekâllah” dedir(ir). M: 189

Fıtrat-ı selime, vicdanın itminanı şehadetiyle, (Kur'anı tasdik ediyor). M: 190
İtminan-ı vicdan ve istirahat-ı kalb, (Kur'anın envârıyla olur). M: 190
Mübarek ihtiyarların vücudlarını istiskal edip ölümlerini arzu etmek, ne kadar vicdansızlık ve ne kadar alçaklıktır bil, ayıl! M: 259
Hayatını senin hayatına feda edenin zeval-i hayatını arzu etmek, ne kadar çirkin bir zulüm, bir vicdansızlık olduğunu anla! M: 259
(Uhuvvet-i İslâmiyeyi), küçük adavetlerle ve bahanelerle sarsmak; ne kadar hilaf-ı vicdan ve ne kadar hilaf-ı maslahat-ı İslâmiye olduğunu bil, ayıl!.. M: 270
Ey ehl-i kerem ve vicdan ve ey ehl-i sehavet ve ihsan! İhsanlar zekat namına olmazsa, üç zararı var. Bazan da faidesiz gider. M: 274
Zemm ve gıybet, aklen ve kalben ve insaniyeten ve vicdanen ve fıtraten ve milliyeten mezmumdur. M: 276
Canavar vicdanı taşıyanlara karşı dahi dalkavukluk etmekle za'f göstermek, onları tecavüze sevkeder. M: 361
Birbirinize karşı rekabet değil, bilakis birbirinizin meziyetiyle iftihar etmek, mütelezziz olmak bir vazife-i vicdaniyenizdir. M: 426
(Bir müslüman İslâmiyetten çıksa ve dinini terk etse), kendinde kemalâta medar olacak bir vicdan bulunmaz, tefessüh eder. M: 438
Mürtedin hakk-ı hayatı yoktur. Çünki vicdanı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir hükmüne geçer. M: 438
Fıtrat-ı zîşuur olan vicdandaki incizab ve cezbe, bir hakikat-ı cazibedarın cezbesiyledir. M: 469
Çok vicdansız insanlar var ki, garaz veya tama' veyahud havf cihetiyle nuru inkâr eder veya gözünü kapar. L: 105
Mürtedin vicdanı tamam bozulduğundan, hayat-ı içtimaiyeye zehir olur. L: 122
(Kadının aile hayatında) en esaslı hasleti sadakattır, emniyettir. Açık-saçıklık ise bu sadakatı kırar, kocası nazarında emniyeti kaybeder, ona vicdan azabı çektirir. L: 198
(Günahlar), hayat-ı Dünyevîde dahi kalb, vicdan, ruh için manevî hastalıklardır. L: 209
Risale-i Nur'daki şefkat, vicdan, hakikat, hak, bizi siyasetten men'etmiş. Çünki masumlar belaya düşerler, onlara zulmetmiş oluruz. Ş: 292
Lâik manası, bîtaraf kalmak, yani hürriyet-i vicdan düsturuyla, dinsizlere ve sefahetçilere ilişmediği gibi dindarlara ve takvacılara da ilişmez. Ş: 363
(Ey insan! Senin) ruhuna, vicdanına nokta-i istimdad ise ancak âhirete olan imandır. Ş: 756
(Allah ve âhiretten) haberi olmayan bir insanın kalbi, ruhu tevahhuş eder; vicdanı daima muazzeb olur. Ş: 756
Annesiz aç bir çocuğun ağlamasından müteessir ve acıyan bir vicdan sahibi, elbette vâlidelerin çocuklarına olan şefkatlerinden zevk alır, memnun ve mahzuz olur. Ş: 758
Çok defa lisan, insanın tasavvuratından incelerini tabirden âciz olduğu gibi kalbindeki ve vicdanındaki inceler de akla görünmez. İş: 42
İman, Şems-i Ezelî'den vicdan-ı beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki, vicdanın içyüzünü tamamıyla ışıklandırır. İş: 42
(İman) ile, vicdanında bulunan bütün emel ve istidadlarının tohumları, bir şecere-i tûbâ gibi neşv ü nemaya başlar, ebed memleketine doğru hareket eder, gider. İş: 42
Namazın erkânı, Fütuhat-ı Mekkiye'nin şerhettiği gibi, öyle esrarı hâvidir ki, her vicdanın muhabbetini celbetmek, namazın şe'nindendir. İş: 43
Hidayet haddizâtında büyük bir nimettir ve vicdanî bir lezzettir, belki ruhun cennetidir. İş: 60
(Celal ile Cemal) vicdana tecelli edince, reca ve havf husule gelir. İş: 64
Kalb ile vicdan, nur-u iman sayesinde hakaik-i İlahiyenin tecellisine mazhar olmakla menba-ı kemalât, hayattar ve ziyadar ol(ur). İş: 71
Fıtrat ile vicdan, ihtiyarî emirleri, ızdırarî emirlerden tefrik eden gizli bir şeyin vücuduna şehadet ediyorlar. İş: 74

Kalb imanın mahalli olduğu gibi, en evvel Sâni'i arayan ve isteyen ve Sâni'in vücudunu delailiyle ilân eden, kalb ile vicdandır. İş: 77
Kalbden maksad; sanevberî -çam kozalağı gibi- bir et parçası değildir. Ancak bir latife-i Rabbaniyedir ki, mazhar-ı hissiyatı, vicdan; ma'kes-i efkârı, dimağdır. İş: 77
Kalbin hatmi, delail-i kalbiye ve vicdaniyeye aittir. Sem'in hatmi, delail-i nakliye ve hariciyeye aittir. İş: 78
İnsanın vicdanı, zahiren mütenahî ise de, bâtınen ebede bakıyor ve ebedi istiyor. İş: 80
Gayr-ı mütenahî hükmünde olan o vicdan, küfür ile mülevves olarak mahvolur gider. İş: 80
Terhibin vicdan üzerine tesiri, terhibi tasdik etmekle olur. İş: 81
Vicdan, akıl ve vehim gibi, haricî ve ebedî hakikat hükmüne geçmiş bir azabdan yapılan terhible müteessir olur. İş: 81
Vücudun velev Cehennem'de olsun, ademden daha hayırlı olduğu vicdanî bir hükümdür. İş: 81
İbadetle, vicdanî ve aklî olan imanî hükümler terbiye ve takviye edilmezse, eserleri ve tesirleri zayıf kalır. Bu hale, âlem-i İslâmın hal-i hazırdaki vaziyeti şahiddir. İş: 83
İbadetle; vicdanî ve aklî olan imanî hükümler terbiye ve takviye edilmezse, eserleri ve tesirleri zayıf kalır. İş: 83
Nefsi ve vicdanı, aklın hükümlerine itaatlerini devam ettiren tergib ve terhib, yani ümid ve korku hisleri lâzımdır. İş: 140
Tergib ve terhibin devamı ancak vicdanda mevcud tahrik edici bir âmirin vücuduyla olur. İş: 140
Nev'-i beşerin ahvaline dikkatle bakılırsa görülür ki; ruhun manen terakkisini, vicdanın tekâmülünü, akıl ve fikrin inkişaf ve terakkisini telkîh eden yani aşılayan, şeriatlardır. İş: 164
Beşer, zahir ve bâtın havas ve duygularıyla, bilhâssa derinliğine nihayet olmayan vicdanıyla kâinatı ihata etmiş bir kabiliyettedir. İş: 209
Vicdanî bir şuura mahal olan enfüsî ve dâhilî malûmat ise, evham ve ihtimallerden temizdir. Ms: 123
Vicdaniyatın esası, ikinci bir şuur ve niyet ile inkıta' bulur. Ms: 201
Fıtrat ve vicdan akla bir penceredir. Tevhidin şuaını neşrederler. Ms: 246
Fıtrat ve vicdan akla bir penceredir. Ms: 246
Kur'an, kâinatta tefekküre emir verdiği gibi, fevaidi tezkâr ve nimetleri ta'dad eden âyâtın fevasıl ve hâtimelerinde galiben akla havale ve vicdanla müşaverete sevke(der). Ms: 253
Fıtrat ve vicdanda nokta-i istinad ile nokta-i istimdad, iki hakikat-ı zaruriyedir. Ms: 254
Akıl ta'til-i eşgal etse de, nazarını ihmal etse, vicdan Sâni'i unutamaz. Kendi nefsini inkâr etse de; onu görür, onu düşünür, ona müteveccihtir. Ms: 255
Vicdan Sâni'i unutamaz. Ms: 255
Sâni'-i Zülcelal marifetini kalb-i beşere daima tecelli ettiriyor. akıl gözünü kapasa da, vicdanın gözü daima açıktır. Ms: 255
Akıl gözünü kapasa da, vicdanın gözü daima açıktır. Ms: 255
(Risale-i Nur), yalnız hususî bir kalbi ve has bir vicdanı ıslaha çalışmıyor, belki bin seneden beri tedarik ve teraküm edilen müfsid âletler ile dehşetli rahnelenen kalb-i umumî ve efkâr-ı âmmeyi (tedavi etmeğe çalışıyor). KL: 30
(Risale-i Nur), umumun bâhusus avam-ı mü'minînin istinadgâhları olan İslâmî esaslar ve cereyanlar ve şeairler kırılması ile bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîyi, Kur'an'ın i'cazıyla o geniş yaralarını Kur'anın ve imanın ilâçları ile tedavi etmeğe çalışıyor. KL: 30
(Ehl-i imana hücum eden ehl-i dalâlet), müslüman âlemindeki vicdan-ı umumî ve kalb-i küllîyi bozuyor. KL: 55
Masum hayvanları parçalayan canavarlara himayetkârane şefkat etmek, o bîçare hayvanlara şedid bir gadir ve vahşi bir vicdansızlıktır. KL: 75
Münafık itikadsızdır, kalbsizdir ve vicdansızdır, Peygamber -A.S.M.- aleyhindedir. Em: 79
Münafık itikadsızdır, kalbsizdir ve vicdansızdır. Em: 79
(Her insan), hususî dünyasının zeval ve firak ve âhirde tamamen mahvolmasını düşünmesi, manevî bir cehennem gibi ruhunu ve vicdanını yandırıyor. Emi: 120

Her hükûmette muhalifler bulunur. Asayişe, emniyete ilişmemek şartıyla herkes vicdanıyla, kalbiyle kabul ettiği bir metodu, bir fikri ile mes'ul olamaz. Emi: 157
Asayişe, emniyete ilişmemek şartıyla herkes vicdanıyla, kalbiyle kabul ettiği bir metodu, bir fikri ile mes'ul olamaz. Emi: 157
(Bir müslüman dinini bıraksa), vicdanı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir olur. Emi: 244
Dinin makasıdı, kıymet ve edillece mütefavittir. Birinin yeri hayal olsa, ötekinin vicdandır. Beriki, sırrın sırrındadır. Mh: 33
Âyâtın ekser fevatih ve havatiminde nev'-i beşeri vicdana havale ve aklın istişaresine hamlettiriyor. Mh: 39
Kalbinde nokta-i istimdad, nokta-i istinad ile vicdan-ı beşer Sâni'i unutmamaktadır. Mh: 119
Dimağ ta'til-i eşgal etse de, vicdan (Sâni'i unutamaz). Mh: 119
Vicdan nezzardır, kalb penceresidir. Mh: 120
(İnsan) asıl fıtratı ve vicdanı ve fikri; muhal ve gayr-ı makul bildiği bir emri, nazar-ı sathî ve tebaî ile kabulüne mecbur oluyor. Mh: 124
İnsan bizzarure vicdan ve tabiatlara müessir ve nafiz olan mizan-ı adalet-i İlahiyeyi tutacak bir Nebi'ye muhtaçtır. Mh: 142
Hâkimiyetini vicdanlar üzerine daima muhafaza etmek; hakikatın hassa-i farikasıdır. Mh: 151
Lâübaliler ve zındıklar iyi bilsinler ki, dinsizlikle ve sefahetle sahib-i vicdan hiçbir ecnebiye kendilerini sevdiremezler ve benzetemezler. Zira mesleksiz ve sefih sevilmez. Hş: 97
Vicdanlarda hükümferma, nur-en nur olan hamiyet-i İslâmiyedir. Hş: 102
Vicdanın anasır-ı erbaası ve ruhun dört havassı olan irade, zihin, his, latife-i Rabbaniye, herbirinin bir gayat-ül gayatı var. Hş: 136

Akıl, kalb, vicdan, insaniyet, rikkat-i cinsiye, tabiat, şeriat nazarında gıybet merduddur, matruddur. Hş: 143

(Akıl, kalb, vicdan), nazarında gıybet merduddur, matruddur. Hş: 143

Bizde biri fâsık olsa galiben ahlâksız ve vicdansız olur. Hş: 145

Arzu-yu masiyet, vicdandaki imanın sadâsını susturmakla inkişaf edebilir. Demek vicdanını ve maneviyatını sarsmadan, istihfaf etmeden tam ihtiyar ile şerri işlemez. Hş: 145

Arzu-yu masiyet, vicdandaki imanın sadâsını susturmakla inkişaf edebilir. Hş: 145

Din; saadetin ziyasıdır, hissin ulviyetidir, vicdanın selâmetidir. Mün: 19
Bir kalb ve vicdan, fezail-i İslâmiye ile mütezeyyin olmazsa, ondan hakikî hamiyet ve sadakat ve adalet beklenilmez. Mün: 20
Bir müslüman neslinden gelen bir adamın akıl ve fikri İslâmiyet'ten tecerrüd etse bile, fıtratı ve vicdanı hiç bir vakit İslâmiyet'ten vazgeçemez. Mün: 45
Vicdanın ziyası, ulûm-u diniyedir. aklın nuru, fünun-u medeniyedir. İkisinin imtizacıyla hakikat tecelli eder. Mün: 86

Vicdanın ziyası, ulûm-u diniyedir. aklın nuru, fünun-u medeniyedir. Mün: 86
Elinizden gelirse, beni vicdanen tazib ediniz! Ve illâ başka suretle azab, azab değil, benim için bir şandır! DH: 10
اِنَّ اللّٰهَ وَهُوَ الْقَوِىُّ الْمَتِينُ hâkim ve âmir-i vicdanî olmalı. O da marifet-i tam ve medeniyet-i âmm veyahut din-i İslâm namıyla olmalı. DH: 58
Mü'minler mabeyninde husumet ve adavet bir seyyiedir. O seyyie içinde kalb, ve ruhu sıkıntılarla boğacak bir azab-ı vicdanîyi, âlîcenap ruhlara hissettirir. OL: 684
Nasihat muvakkat olduğu için inzicarın devamı lâzımdır. Bu da, vicdanın heyecana getirilmesiyle olur. Oİş: 5
(Vicdanın heyecana getirilmesi) ya şefkat-i cinsiyenin uyandırılmasıyla veya nefret-i umumiyeye mâruz kalmak korkusuyla olur. Oİş: 5
Cumhura muhalefet öyle bir hatadır ki, o hatayı irtikâb etmek kalbin, vicdanın şânından değildir. Oİş: 7

(Cenab-ı Hakk) hidayet-i Fıtrîyenin çekirdeğini de vicdanınıza dikmiştir ki, saadeti alasınız. Oİş: 10
Beşerin vicdanı insanın fıtratı istiyor daima daimî bir lezzet müstemir bir nimet. Ab: 561
Bir arzu-yu şer, vicdanındaki imanın sadasını iskatla susturmakla inkişaf edebilir. Ab: 620
İcra-i adalet din namına olmalı, tâ akıl ve kalb, vicdanı ruh ile de beraber müteessir olsunlar. İmtisal de etsinler. Ab: 620
Cisme hayat verdim diye vicdan ruh öldürülmez. Ab: 628
Hâkimiyetini vicdanlar üzerine daiman muhafaza etmek. hakikatın hâssa-i fârikasıdır. Ab: 56
Din nasihattan ibarettir. Nasihatta tesir lâzım. Tesir de hamiyet-i islâmiyenin heyecanı ve vicdanın ihtisasına vâbestededir. Ab: 393
Tesir de hamiyet-i islâmiyenin heyecanı ve vicdanın ihtisasına vâbestededir. Ab: 393

Hasan Akar abinin defterlerinden “vicdan” toplaması (1-17.defterler)

1.defter

5

VİCDAN! Şuur insanın içindeki iyiyi kötüden ayırabilen ve iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülük

6

ten elem alan, manevi his, duygu, inanç.

Şuur anlayış idrak ve bir şeyin manasına ilk vesile-i anlayışı. dır. Bunlar aklın özelliklerindendi.

O zaman ŞUUR + ~~[illegible]~~ aklın sıfatlarıdır.

Çünki Şuurun + Vicdanın tarifi aklın tarifi oluyor. Bunlar aklın sıfatlarıdır. Hem S. 687 de şuur aklın sıfatı oldu-

73- VİCDAN 13-6-92 P tesi

386

S:701 Vicdanın hayat mertebesi olduğu.

HŞ:136 Vicdanın anasır-ı erbaası / Ruhun dört havvası olan } = irade + Zihin + His + L. Rabbaniye

Anladığım. Vicdan ~~ruhun~~ mahiyet-i Ruhun vucud-i haricisi olan hayata his + Şuur + Akıl + Ruh cevherleri mevcut. İşte bunların halitasına vicdan denir. Hislerin mecmuuna denir.

İŞ:77 Burada da kalbdeki manevi duyguların merkezi olan Latife-i Rabbaniye olmakla beraber, Latife-i Rabbaniye de vicdanın 4 esasından birisidir.

S:466 Bizzarure herkes kendisinde bir ihtiyar hisseder. O ihtiyarın vucudunu vicdanen bilir. Demek hissiyatın mahiyetini, vucudunu bildiren vicdandır. Vicdan bu işi yapıyor. ki hayat makamındadır.

İŞ:209 Hissiyatın topuna vicdan diyor veya anlıyorum.

S:700 Vicdanın içinde incizab + Cezbe var. Bunlar ise hayattaki makamdaydı.

S:522 Vicdanda incizab ve cezbe var. Ve yine.... Demek o vicdan, ebed için mahluktur? Mahluk olduğuna göre hayattır. Ebed olduğuna göre yine hayattır. Çünki ebed hayattan başlıyor.

S:744 de .... cesed ruhla mütelezzizdir, ruh vicdanla mütelezziz

386

Cesed ruhla lezzetlenir, ruhda vicdanla. Ruhun mahiyet mec'ul'du. O zaman ruh vicdanla mütelezziz oluyor ise vicdanda hayattır.

Rmes:78 (Vicdanın ziyası, ulum-u diniyedir.) Deme dini hislerin çıkış merkezi vicdandır.

İş:42 : Vicdan kaldeki manevi hislerin çekirdeği yani latife-i Rabbaniyenin anası, çekirdeği.

HŞ:144 İman vicdanda bulunur. Vicdanî hisleri körletmiş insanî imanı da olmaz. ... "Zira arzu-yu mesiyet vicdandaki imanın sadasını susturmakla inkişaf edebilir"

Demek imanın bulunduğu kab vicdandır.

Ş:179 Burada da vicdan dini hislerin menbaı, kabı olarak ele alınıyor. Vicdan dini hislerin kendisi veya zarfı.

387

M:276 Sıralama var gibi görünüyor.

Aklen → Kalben → insaniyeten → vicdanen → Fıtraten →

İş:164 Sıralama görülüyor

... ruhun manen terakkisini, vicdanın tekemmülünü, akıl ve fikrin inkişaf ve terakkisini telkih eden, yani aşılayan, şeriatlardır; vücud veren, tekliftir; hayat veren, peygamberlerdir.

Sıralama şöyle.

Ruhun manen terakkisini → şeriatlardır

Vicdanın tekemmülünü → tekliftir.

Akıl + Fikrin inkişaf ve terakkisini → Peygamberlerdir.

İMes:248 Vicdan-i beşer denilen fıtrat-ı zişuurdur.

Demek hayat makamında.

~~mes~~ Ve yine (fıtrat ve vicdanda nokta-i istinad ile nokta-i istimdad, iki hakikat-ı zaruriyedir.)

Fıtrat → nokta-i istinad. ↔ Cenab-u Hakka.

Vicdan → " istimdad. ↔ Ahiret

Madem vicdan hayattı. Fıtrat MEC'UL MU?

meyelan → arzu → istiyak → aşk-ı ilahi.

4.defter

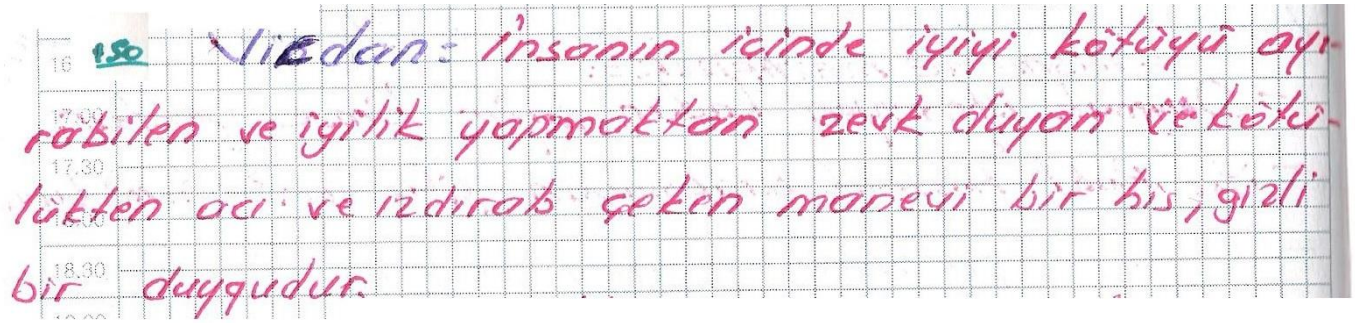
Vicdan: İnsanın içinde iyiyi kötüyü ayırabilen ve iyilik yapmaktan zevk duyan ve kötülükten acı ve ızdırab çeken manevi bir his, gizli bir duygudur.

9.defter

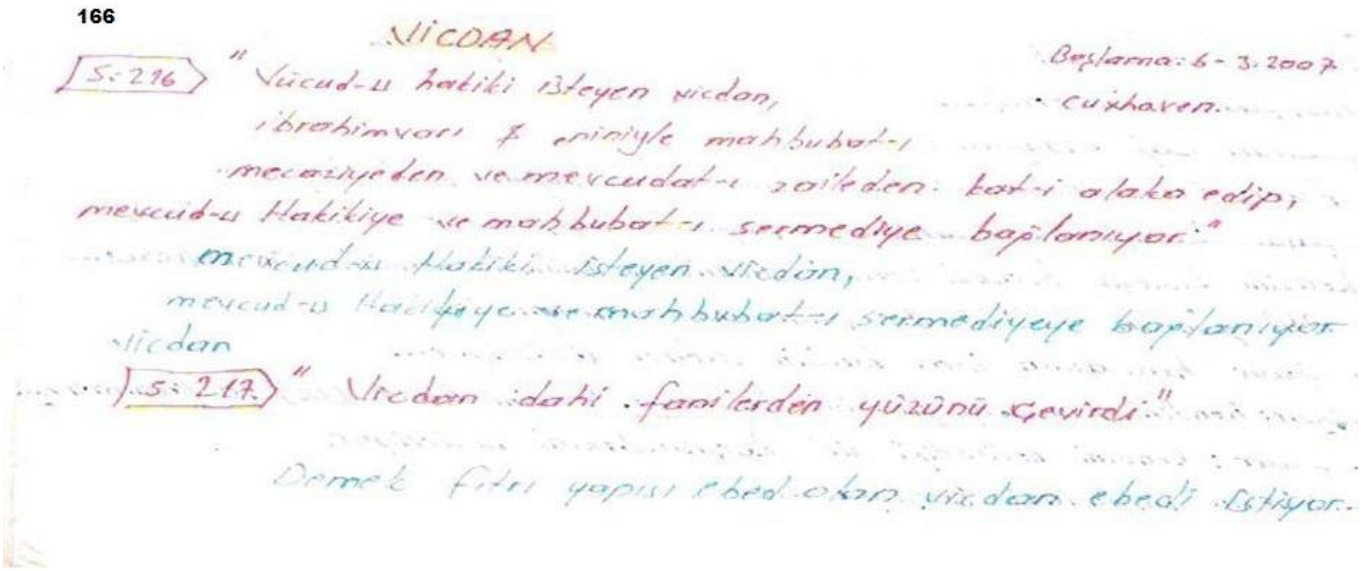
166

VİCDAN

Başlama: 6-3-2007

[5:216] "Vücud-u hakiki isteyen vicdan, İbrahimvari ferahiyle mahbubat-ı mecaziyeden ve mevcudat-ı zaileden kat-i alaka edip, mevcud-u Hakikiye ve mahbubat-ı sermediye bağlanıyor."

Mevcud-u hakiki isteyen vicdan, mevcud-u Hakikiye ve mahbubat-ı sermediyeye bağlanıyor.

Vicdan

[5:217] "Vicdan idaki faizlerden yüzünü çevirdi."

Demek fıtri yapısı ebedi olan vicdan ebedi istiyor.

167

O zaman vicdan; bekanın bu alemdeki kalşılığı...

[S:522] " Demek o vicdan, ebed için mahluktur"

Demek vicdan mahluktur.

[S:687] " Vicdan daima vacib-ül vucuda bakar"

[S:732] " Kalb ile vicdan, mahall-i iman"

[İ:74] " Fıtrat ile vicdan, ihtiyari emirleri, izdırarı emirlerden tefrik eden gizli bir şeyin vücuduna şehadet eder"

Acaba o gizli şey 'ene' midir. Çünki 'ene' mahluk değilki izdarara mahal olsun. Vacib'de değilki...

O zaman vacib ve mahluk olmaktan ayrılan tek şey 'ene' dir. Hem bu gizlidir. Vicdanda ondan haber veriyor.

[İş:77] " Ancak bir latife-i Rabbaniyedir ki, mazhar-ı hissiyatı vicdan; makes-i efkarı dimağdır"

Demek vicdan: Ülvi hislerin tezahür ettiği yerdir.

Nasılki fikirlerin aynası dimağ. Fikirler dimağ aynasında gözüküyor. Öylede

Hislerin gözüktüğü yerde vicdan.

Mazhar-ı hissiyatı, vicdan. Hislerin zahir olduğu yer.

[İmes:246] " Alem-i gayb ve şehadetin nokta-i iltısakı ve berzahı ve iki alemden birbirine gelen seyyaratın mültekası vicdan denilen fıtrat-ı zişuurdur"

Vicdanda berzahtır. A. şehadet ile A. gayb arasında

Hem vicdan zişuurdur. Yani kuru ruhsuz, cansız bir ayna ve berzah değil. Canlı ve ruhludur.

O zaman berzah olan vicdan; ne a. şehadet cinsindendir nede a. gayb cinsinden. O zaman vicdanın kaynağı nedir? Mahluk olduğu için kaynağı neresi?

[İmes:246] " Evet fıtrat ve vicdan akla bir penceredir"

Dikkat edilirse vicdanla fıtrat beraber zikrediliyor.

[K:253] " ....peder ve validesine vicdan azabı çektirir"

Demek vicdanın lezzeti de var elemide var.

[E1:146] " Hakikat-ı insaniyeye baktığı vakit, o camii mikyasta, o küçük haritacıkta, o doğru nüminecikte, o hassas mizancıkta, o enaniyet hassasiyetinde öyle kat'î ve şuhudî

VICDAN
L.Rabbaniye
Ruh
Azrail
A.ervah
müşahedetullah
Teşhir
Emirleriyle
istihdam
Techiz
enaniyet
haysiyetinde
m.zatiye
istidad
cennet
cehenne
ilham eden
nur
Kemalin
Cemalidir
İzan.
Aşk-i ilahi
Aşk
Aamiyet
Teslim
ezel
evvel
N.istinad
Rububiye
Baki
His
Hayat
israfil
L.mahfuz
muhabetullah
küçük harıtacıkta
esma
incizab
elem,lezzet
Zevk
eminlikler
hayat veren
Su
hissin ülviyetidir
esma
iştiyak
muhabet
Şevk
ihtiyaç
meyil
Batın
irade
Şuur
mikail
Arş
ibadetullah
terbiye
dusturları
istimal
inzibat
hassas
mizancıkta
Sıfat
Cezbe
hidayet
dalalet
niyetle
Toprak
Saadetin
Ziyosidir
Sıfat
meyelan
Tasarruf
Duygu
Sıfat-ı
Zişuur
marifet-i
Zülcelal
Cemir-i
fakvaniye
Şükr-ü örfi
Zahir
zihin
akıl
cebrail
kürs
marifetullah
talim
kanun
tathir
intizam
doğru
nüminecikte
Ş.zatiye
kabiliyet
emel
N.istimdad
ebed
arzular
gayeler
istekler
dilekler
Telkiheden
hava
Dinin selamet-
tidir
Tastik
efkar
Tasavvurat-ı
insaniye
marifet-i
Sani
vehim
ahir
uluhiyet
daimi

ve izanî bir vicdan, bir itminan, bir iman ile o sıfat ve esmayı tasdik eder"

katî ve şuhudî ve iz'anî bir vicdan

Demek bunlar vicdanlar oluyor. Yani esmayı ve sıfatı katî, şuhudî, izanî anlayan vicdandır.

O zaman katı & şuhudu & iz'an vicdanda oluyor. Hem Allah'ı şuhudî görmenin isbatı. Sıfatı ve esmayı katı & şuhudi & izan ile ihata ediliyor. Şuhudî diyor.

O zaman esma ve sıfatı şuhudi tasdik ediyor vicdan sa vicdan nedir? Esma ve sıfatı vicdan katî + şuhudî + izani bir yakin ile tasdik ediyor. Sıfat ve Esma ŞUHUDÎ Tasdik ediliyor vicdanla.

m:120 ' Vicdan nezzaredir, kalb penceresidir"

Vicdan bakan

Kalb ~~bakan yerdir~~ penceredir. Baktığı yer ise 'ene' dir

S.T.I:23 " Muharrik-i vicdan olan kudsiyet, lazımın lazımıdır"

Vicdanı hareketlendiren kütsiyettir.

Vicdan lazım.

lazımın lazımı ise kudsiyettir.

mu:119 " Eğer çendan dimağ ta'til-i eşgal etsede, vicdan edemez"

Demek vicdan devamli sanii bağlı. Bağ kopmuyor.

S:687 ' Demek her vicdanda şu nokta-i istinad ve nokta-i istimdad cihetinde iki küçük pencere, Kadir-i Rahimin barıgâh-ı rahmetine açılır, her vakit onunla bakabilir"

Demek vicdanda iki pencere var. a) Nokta-i istinad b) Nokta-i istimdad.

S:700 " Vicdanda mündemiçtir, bir incizab ve cezbe"

Demek incizab ve cezbe vicdanî bir hassadır.

Hem vicdan Zişuur'dur.

S:745 " Cesed ruhla mültezdir, ruh vicdanla mütelezziz"

Demek ruh vicdanla lezzetleniyor. O zaman acaba ruh zemin

vicdan ise o zemini Saniine bağlayan. Yani: Toprak ruh. onun içindeki çekirdekler kabiliyet & istidada misal. Güneş saniie. Güneşin ışığı toprağa vurup o içindekilerin çıkması-

169

na vasıta olan 'foton' ışık vicdan. Yani toprağı güneşle bağlayan ışığı. Vicdanda ruhu Allahı ile bağlayan. Yada bağın adı.

[m:469] "Fıtrat-ı zişuur olan vicdandaki incizab ve cezbe, bir hakikat-ı cazibedarın cezbesiyledir!

Vicdan zişuurdur. Ve vicdanda incizab ve cezbe mündemiç. İçinde bu iki hassa var. İncizab ve cezbe zişuurdur. Ve vicdandadır.

[İş:70] "Gözün göz bebeğide, bal arısı gibi, bütün kainat safhalarından menkuş gül ve çiçek gibi delillerinden, burhanlarından alacağı ibret, fikret (düşünülen şey), ünsiyet gibi usare (öz netice) ve şiralarından Vicdanda o tatlı, iman balları yapar"

İmanın yapıldığı yer vicdandır. Vicdan mahluk olduğuna göre; onun içinde iman yapılıyor. İmanın bu ucuda mahluktur. Öteki ucu Vacib-ül vücud'dur. İman mahluk olduğuna göre iman nerede imal ediliyor. Edildiği yer vicdandır.

Kullandığı malzemeler: Bütün kainat safhalarından menkuş gül ve çiçek gibi delillerinden, burhanlarından alacağı

İBRET + FİKRET + ÜNSİYET + GİBİ USARE + ŞİRALARINDAN VİCDAN İMAN BALINI YAPIYOR...

Vicdan bu malzemelerle kalpte iman balını yapıyor. Yapılan iman. Yapıldığı yer kalb. Yapan vicdan. Malzemelerde; yukarıda zikredilenler.

[H:144] "Zira arzuyu masiyet, vicdandaki imanın sadasını susturmakla inkişaf edebilir"

Burada da imanın yeri ~~ba~~ vicdandır. Kalb onun kılıfıdır. Vicdanda (ki)

[İş:77] "kalb imanın mahalli olduğu gibi"..

Burda da imanın yeri kalb mahalliyetinde. Nasılki ruh cesedde olduğu gibi... mahal (mekana) kalb. Ama imanın bulunduğu yere vicdan.

[S:522] "... insanın fıtrat-ı zişuuru olan vicdanı, saadet-i ebediyeye bakar, gösterir"

Çok garib....

FITRAT-I ZİŞUUR OLAN VİCDAN.

O zaman vicdan; fıtratın uyanmış hali. Şuur hali.

fitrat mahluktur. Ene mahluk değil. O zaman fitrat denince ruhun yapısı... ruhun yapısını meydana getirenlerin uyanmış hali; yani şuurlanmış hallerinin toplamına vicdan deniyor. O zaman vicdan müstakil bir duygu veya bir hakikat değil.

Hem bu vicdan saadet-i ebediyeye bakıyor. Hem gösteriyor. Bakanda ene. Hem vicdan berzahtır. Ruh değil. Gayb değil. Fitratın uyanmış hali... Ruhun uyanmış; yani karşılığıyla irtibata geçmiş hali ki, bazan vicdanı bozulmuş deniyor. Yani fitratı bozulmuş oluyor.

Hem [H.Ş:136] " Vicdanın anasır-ı erbaası ve ruhun 4 hassası olan irade, zihin, his, L. Rabbaniye."...

Burdada vicdanın tek bir hakikat olmadığıdır. Hakikatların mecmuuna deniyor. Burada irade + zihin + His + L. rabbaniyenin hülasa-i cemii vicdan.

Ve de ruhun diyor. Ruhunda 4 hassası. Öyle ruhun yapısında Z. hayattır. Zişuurdur + K. emri + V. harici sahibi deniyor.

Zihayat	İrade	→ ibadetullah
Zişuur	Zihin	→ Marifetullah
K. emri	His	→ muhabetullah
V. harici	L. Rabbaniye	→ muşahedetullah

O zaman çizelgeye geçirirsek

Zişuur →	zihin →	Marifetullah
Zihayat →	irade →	ibadetullah
Vucud-ı harici →	His →	Muhabetullah
Kanun-ı emri →	-atife-i rabbaniyye →	Müşahedetullah
Ruhun yapısı	vicdanın yapısı	ikisinin neticelesi.
zahir	Batın	

[S: 28] " ... teslim olmazsa, vicdanı daim azab içinde kalır"
Vicdanında lezzet ve elemi olduğunu.

171

[İş:43] "...., her vicdanın muhabetini celbetmek, namazın şeninedendir"

Namaz vicdanın muhabetini celb ediyorsa, namazın hakikati vicdanın karşılığıdır.

[Bmes:367] "Ve bu vicdanın mevkii ise, insanın iki cenbi arasında, göğsünün altında, midesinin başı üstündedir"

Vicdan fitrat-ı zişuurdur. Mahalliyet itibariyle kalb'te tezahür ediyor.

[mü:19] "Hem din, saadetin ziyasıdır, hissin ülviyetidir, vicdanın selametidir"

Din vicdanın selametidir. Hedefene götürendir.

[mü:86] "Vicdanın ziyası, ulum-u diniyedir"

Vicdanın ziyası ulum-u diniyedir. Vicdanın ortaya çıkması ulum-u diniyeye ile olur.

[Ş:756] "Ruhuna, vicdanına nokta-i istinad ise ancak ahirete olan imandır"

Demek vicdanın nokta-i istinadı iman-ı bil ahirettir.

[mü:38] "Eğer seyretmek istersen kendi vicdanına bak, şu meratibi göreceksin"

Vicdan darıh gibi hem bakan ve hem bakılan yerdir. Senin nereden baktığındır. Burada ruh bakan makamında, vicdan ise bakılan makamda...

[H:141] "Selim kalbin yoksa vicdanına bak, böyle dişinle kendi etini parçalamak gibi-...."

Burada Ruh daha cami. Vicdan onun bir cüzü gibi görünüyor. Hem vicdan bize daha yakın. Ruh ise daha külli ve umumi. Vicdan avamında var. Ama ruhun inkişafı avamda yoktur. O zaman vicdan fıtratın istikametli yani bozulmamış hali. Şükr-ü örfi vicdan.

[T:42] "vicdanında bulunan bütün emel ve istidatların tohumları, bir şecere-i tuba gibi neşv ü nemaya başlar"

Burada da vicdanda emel ve istidatların olduğu. Ve kuda ahirete bakıyor. O zaman bundan ve önceki cümlelerden şöyle bir şey çıkarmı?= Ruh dünyevi ve uhrevi bütün alemlerin haritası. Ve dünyevi uhrevi herşeyin karşılığı. Vicdan ise o ruhdaki uhrevi emel, istidad ve kabiliyetlerin hülasası. Çünkü vicdanda dünyaya bakan tevaf

yok. Vicdan her daim ahirete bakıyor. Hem vicdan dünya ve ahiretin benzeri idi... Ruh öyle değil. Allah'ın dışında yaratılan her şeyin hülasası, haritasıdır. Vicdan ise bu ruhun ahiret tarafını temsil ediyor. İnsanın vicdanı bozulsa münafık oluyor. Ruhu bozulsa dünyevi bazı özellikleri baki kalabiliyor. Demek vicdan ruhun Alem-i gayba ve lahut aleme bakan tarafı ve penceresi. Bunu desteklemek ve delil manasına şu ki= [S:522] "kalbini ve vicdanlar bozukçuğunu dünyaya çalış derler" Evet, kim kendi uyanık vicdanını dinlerse ebed"

Ruhda dünyevilikte var. Vicdanda ise sırf ahiret tarafı var. Sırf ebed ebed sesini duyacaktır. Hem başta yerde kafirin cevher-i ruhu bozulmuştur. Başta; mürtedin cevher-i ruhu bozulmuştur tabirlerinden; ruhun bekaya, Allah'a bakan tarafı olan vicdanı bozulmuştur demektir. Ama ruhun dünyaya bakan tarafı duruyor. Vicdanın dünyaya bakan tarafı yoktur.

[S:335] " Kalbini ve vicdanını bırak, yanlız dünyaya çalış derler"

Burada ise kalbinde sırf ahirete bakıyor. Dünyaile alakası yok gibi gözüküyor. O zaman dünyaya bakan taraf hayattaki hissiyatlar olabilir. Hayatî duygularla bağlı. Kalb ve vicdan ahirete bakan taraf.

Zihayat · tarafla da dünyaya bakıyor.

[İş:209] " Evet, beşer, zahir ve batın havas ve duygularıyla, bilhassa derinliğine nihayet olmayan vicdanıyla kainatı ihata etmiş bir kabiliyettedir"

Kainat demek; Allah'ın dışında yaratılan herşey demektir. Vicdanda bu kainatı ihata etmiş, cemetmiş.

[S:522] " Demek bu vicdanî olan inzırab ve cezbe, bir gaye-i kabiliyetin ve bir hakikat-ı cazibedarın yanlız cezbiyle olabilir"

Vicdanda inzırab ve cezbe var.

inzıraban kaynağı → gaye-i kabiliyetin.

cezbenin kaynağı → hakikat-ı cazibedarın. Bir bırakılışı nümine eğilir.

173

[5:463] " Kader ve cüz-i ihtiyarî, İslamiyetin ve imanın nihayet hududunu gösteren, hâlî ve vicdanî bir imanın cüz'lerindendir."

Kader ve cüz-i ihtiyarî → islamiyetin ve imanın → hali ve vic-

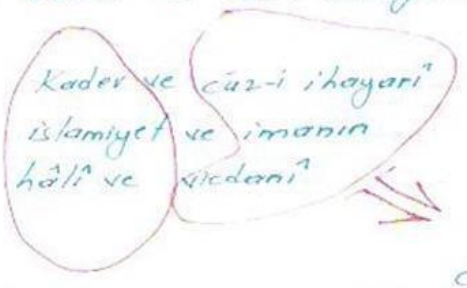

Acaba bunları sistematiğe dönüştürsek?

Kader → islamiyet → hâlî
cüz-i ihtiyarî → iman → vicdanî

Hâlî: insanın duygu ve ruh haliyle ilgili, yaşayarak hissedilen.

[1:60] " Zira hidayet haddizatında büyük bir nimettir ve vicdanî bir lezzettir ve ruhun cennetidir"

Hidayet → vicdanî bir lezzettir.
Hidayet → ruhun cennetidir.
Hidayet; Allah'ın mumin kulunun kalbine koymuş olduğu bir nurdur.
Dalalet de → vicdanın cehennemidir.
Dalalet → ruhun cehennemidir.

[İş:67] "..... tasdiki var, lâkin vicdanî iz'anı yok"

Demek iz'an vicdanda oluyor.

Aklın meratibindeki tahayyül → tasavvur → tasdik → tasdik
iz'an → iltizam → iman.

[İş:78] "kalbin katmi, delail-i kalbiye ve vicdaniyeye aittir"

Kalbin katmi kalbteki ahirete bakan tarafı olan vicdanın katmi; yani vicdanı tahrip olması, işlevini kaybetmesi...

[Hş:102] "matbuat nizamnamelerini vicdanlarındaki hiss-i diyanet tamim etsin"

vicdanda hiss-i diyanet var. O zaman acaba
kalb zahir → vicdan batın
vicdan zahir → his batın
} olurmu?

Yukarıda vicdandaki hiss-i diyanet diyor.

vicdanda hiss var. O hisda diyanet hissi. Buna bir delil şudur. [Ec:147] " Diğeri: Ve en kuvvetli ve hakkalyakîn derecesinde vicdanî ve hissî, bir derece şuhudî olan hakikat-ı insaniye haritasını ve enaniyet-i beşeriye fihristesini ve mahiyet-i nefsiyesini mütalaa ile, imanın şüphesiz ve vesvesesiz mertebesine çıkmak tir ki; sırr-ı akrebiyete ve veraset-i nübüvete bakar"

Burada bu mevzuumuzla alakalı tarafı şu ki; "en kuvvetli ve hakkalyakîn derecesinde vicdanî ve hissî, bir derece şuhudî"...

Burada vicdanî → hissî → şuhudî sıralama görünüyor.

Vicdan berzahtı. A.şehadetle A.Gayb arasında. O zaman vicdan o berzah olan vicdani sanii arasındaki bağın adıda hiss. Çünki bu metinde hiss vicdandan daha latif ve daha ileride... sanii'e daha yakîn gözüküyor.

Hem şu sırada gözüküyor.

Vicdanî	→	Hakikat-ı insaniye haritasını
Hissi	→	Enaniyet-i beşeriye fihristesini
şuhudî	→	Mahiyet-i nefsiyesi

Buradaki enaniyet 'ene' manasında değil hissiyatların fihristesi... Hissin ifrad ve tefridine nefis diye adlandırıyoruz. Hissin vasatı insanî formatta görürür.

Mahiyet-i insaniyede şuhuda bakıyor. Mahiyet de sıfatın tecellisi idi...

Bu hal veraset-i nübüvet yoludur ki sırr-ı akrebiyete bakar. Kurbiyete bakmaz.

[H.Ş.:68] " Ve o iki kahramanı gayet korkutan ve vicdanlarını vehme esir eden, onların onun tasarrufunu bilmemek ve intizamına inanmamak olan cahilane itikatsızlıklarıdır"

vicdanlar vehme esir olabiliyor.

cahilane itikadı olanın vehme gaibe çalıp vicdanını esir alıyor. O zaman sanii'ni düşünmeden olaylara bakmaktan korkutucu hadiselerden vehim duygusu inkişaf ediyor. O zaman VEHMİN kaynağı: Allahı bilmemek & intizamına inanmamaka cahilane itikad etmekten çıkıyor.

175

[İş: 42] "Öyle ise iman, Şems-i Ezeli'den vicdan-i beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki, vicdanın içyüzünü tamamiyle ışıklandırır"
İmanın yeri kalb'tı. Burada vicdan diyor. Demek kalb umumun adıdır. Kalbin ahirete bakan tarafına vicdan deniyor. Hem o vicdan Sanii'ine orası bakıyor. Oraya nur iniyor. Aynı zamanda Vicdan: fitrat-ı Zişuurdur. Yani fitratın inkişaf haline şuur deniliyor ki onada vicdan deniyor.
Şems-i Ezeliden diyor. Şems-i Ebediden denmiyor. Vicdanan EZELE bakıyor. O zaman kalbin Ezel tarafı vicdanda denir.

[T: 693] "...avam-ı mü'minin istinadgahları olan islamî esasların ve şeairlerin kısmen kırılmasıyla bozulmaya yüz tutan vicdan-i umumiyeyi,"
Demek vicdani besleyen = İslami esaslar
Şeairler
O zaman vicdan islamî ve şeairlerle intibaha geliyor ve gidaları oluyorsa...
Vicdan islami tarafı. Vicdanın toprağı islamiyet ve şeairler. Fiil dünyası vicdaniyatı tetikliyor, canlandırıyor ve inkişaf ettiriyor.

[m: 438] "Çünki vicdanı tefessüh eder, hayat-ı içtimaiyeye bir zehir hükmüne geçer"
insanın vicdanı bozulursa zehir hükmüne geçer.

[S: 217] "Vicdan faninelerden yüzünü çevirdi"
Vicdan bekaya bakıyor.

[S: 732] "imanın yeri kalbdir; dimağ ise oluyor ma'kes-i nur-u iman. Bazanda mücahiddir, bazan süpürgecidir, dimağda vesveseler, hem pek çok ihtimaller kalb içine girmezse, sarsılmaz iman, vicdan. Yoksa bazıların zannınca iman dimağda olsa; ruh-u iman olan hakkalyakine, ihtimalat-ı kesire olur birer hasm-i bieman. Kalb ile vicdan, mahall-i iman. Hads ile ilham, delil-i iman. Bir hiss-i sadis; tarik-i iman... fikr ile dimağ, bekçi-i iman"
imanın yeri kalb'tir.
Dimağ ise imanın nurunun aksettiği aynadır.
Bu dimağ bazan mücahiddir, hem bazan süpürgecidir.
Vesveseler ve ihtimaller dimağda dır.

176

Kalb ile vicdan mahall-i iman.
Hads ile ilham delilleri iman.
Fikir ile dimağ, bekçi-i iman.

Demek vesveseler dimağdan çıkıyor. Sonra kalbin etrafındaki lümme-i şeytaniyeye iniyor oradan hükum ediyor. Vesvese kalb le hiç alakası yoktur. Yehimler, ihtimaller, vesveseler hep dimağdan kaynaklanıyor.

[İş:74] " fıtrat ile vicdan, ihtarî emirleri, izdiraî emirlerden tefrik eden gizli bir şeyin vücuduna şehadet ediyorlar"

Fıtrat ile vicdan ihtarî ile izdiraî emirleri tefrik eden gizli bir şeyden haber vermeleri; yani fıtrattan ve vicdandan daha gizli, ve daha öteden, içeride var olan 'ENE' den haber veriyor. fıtrat ile vicdan mahluktur. Mahluk olmayandan haber veriyor.

[İş:70] " Ve kezâ حَتَّمَ اللّٰهُ عَلٰى قُلُوبِهِمْ cümlesiyle 'kalb ile vicdan, nur-u iman sayesinde kalaik-i ilahiyenin tecelliine mazhar olmakla menba-ı kemalat, hayatdar ve ziyadar oldukları halde, küfrün ihtiyar edilmesiyle zülmetli, issız, haşerat-ı muzzıra yuvasına inkılab ettikleri için mühürlenmiş, tilitlenmiş ki; o bedbaht yuvadaki akreblerden veya yılanlardan iğtinab edilmesine işaret edilmiştir"

a) Kalb ile vicdan mahall-i iman.
b) Ve imanın HAYATDAR ve ZİYADAR oldukları.
Hem iman hem kalb ve hemde vicdan canlı ve ziyadardırlar.
c) Küfrün ihtiyar edilmesiyle → zülmetli, issız haşerat-ı müzirra yuvasına inkılab ediyor.
d) O haşerat-ı müzirra ne demektir. İnsandaki kanlı duyguların karşılığıdır. Bunlardan öne çıkan iki kaynak zikrediliyor. 1- akreblerden. 2) yılanlardan denip 2 sini önce çıkartılıyor. Aynı zamanda [L: 160] " ihlası kıracak esbabtan; yılandan, akrebten çekindiğiniz gibi çekininiz"
Burada da → yılandan & akrepten diye haşarat-ı muzıradan ikisini öne çıkarıyor.
Akreb: Kördür. Zehirlidir. Zora kaldığı zaman intihar edip

oluyor. Yılana düşmandır. Sıcak ortamda olur. Yaşadığı ortam pis haşerat ortamıdır.

YILAN: Zehirlemekten zevk alır. Ayaksızdır. en boy görür derinlik (ileriyi) görmez. Su içer zehir imal eder. Şahsiyeti yoktur. Çünki her şekle giriyor. Mideyi doldurununca 6 ay kadar uyur. vs vs vs... denilebilecek çok şey var.

O zaman bunların bizdeki karşılığı

His → Heva
↓ ↓
Akreb Yılan

His ileriyi görmez. Şahsiyeti yoktur. Her lezzetli ve menfaatli şeye kul ve köle olur. Bu haliyle kendi ülvi duygularımda zehirliyor.

Heva ise; Manevi, menfi duyguların menbaıdır. Enaniyet, gurur, kibir, ben tanınayım, ben gözükeyim, ben bilineyim vs vs duyguların komprimidir. His ise; maddi duyguların menbaıdır. yeme, içme, yatma, şehvet, vs vs şeylerin.

O zaman kilitlenen kalblerde bu iki sıfat hakim. O kalbte his ve heva hakimdir. Bunlarda kördür. Akibeti görmezler. Bunlarda Hased ve (gurur, kibir, enaniyet).

Hased → Akreb → His.

gurur → kibir → ~~kibir~~ → Yılan → Heva
ucub

Hakikaten biliyoruzki kalbte ve vicdanda akreb ve yılan yok. Onlar sıfli sıfatları simgeliyor. O zaman o sıfatlar hangi kalbte hakimse o kalb mühürlenmiş ve işi bitmiş. O zaman o sıfatları olanlardan Kur'an bizi uzak durmamızı söylüyorki o sıfat sizede buluşmasın.

Kur'anda şeytanı bahsederken bilmana şöyle diyor. O çok zalim ve hasetçi idi. Zalim ve hased sıfatını öne çıkarıyor. Fravundan bahsederken o çok zalim ve müsrifti.

1- NEFS-i EMMARE (Nefsin Galib süreti)

Nefisteki yapılar: Mana alemi itibariyle nefs-i emmarenin tagutu, ahlak ve tabiatiyle yaşadığı hayvanın süretine dönüşür, maddi bedenin süretinin hakikatinden uzaklaşır.

Beyincik içerisindeki kirpi (bizdeki karşılığı)= süretinde nefsin istek ve arzularının= azimlerinin okları, fiile geçire-

çeşi azanın sinir sistemi içerisinde hükümran olmasıyla derhal kalb, kendisine has süretinden çıkar = tekâmül eder. Azasının işlemesiyle de ruh, mesh olup, işlediği işi kendisine galib olan hayvanın süretine dönüşür; Gazab itibariyle köpek = tazılaşır. Şehvet itibariyle domuzlaşır. Bukalemun = istiğnine tavuşması için nifak ve riya, gösteriş vasıfları yüzünden bukalemun veyahuda maymun yada tilkileşir.

Bütün bunlarda galib gelmesi için, helal haram demeksizin mideye celbettiği gıdalar sebebiyle diliyle oflan karıştırıp yiyen İNEK süretine girer.

Şeytaniyye nefsi itibariyla her bir an bir başka başka hayvan süretine girer. Bütün bunlarda maksadına ulaşamadığı zaman SIRTLAN = KAPLANLAŞIR. Hırs, hased ve ihtirasından dolayı KURT olur. Faaliyetinde başarısız olursa AKREPLEŞİR, kendi kendine sokar = intihar eder. Başarılı olduğu taktirde, bir taraftan KARGA ve PAPAĞAN gibi kendini temize çeker; KIRKAYAK gibi onunla göründüğü güzel ahlakla kamuflaj yapar ve zehirli YILAN gibi sokar.

Şeriatın = islam dinin aleyhine döndüğü için kirkayak gibi onunla göründüğü güzel ahlakla kamuflaj yaparsa sinelerini gizlemekte timsah süretine dönüşür. ve ahtapot gibi gayrın kanını emmek için ona yapışır. Ve artık Ol = Ben deyi kendi kendine tapar yahud en çok tapıtığı yahud en çok sevdiği gayrına tapar.

2- NEFS-i LEVVAME (Nefsin ne galib ve ne mağlub süreti)

Zaman zaman emri bilmaruf işleten emmare nefsin taşkınlığı, yaptığı işlerin sonucunu düşünüp korkar. Korku kendisine telaş, elem ve mahcubiyet verir. Yaptığından pişmanlık duymasıyla beyincik içerisindeki kirpi süretinde nefsin azimlerinin, korkudan dolayı fiile geçirmeyeceği azanın sinir sistemi içerisinde zayıf kalmasıyla, derhal, tekâmül eden kalb, ruhun derin merkezlerinden kopan nurâni parıltıları alır; kendisine has süretine dönüşür.

179

Azanın nefsin azmini yerine getirememesiyle de ruh mesk-ten kurtulur. Nefs kirpi gibi kılıfına çekilir, cansız gibi hal-sız düşer.

Eğer levvame = kendini kınayan nefs; korku, mah-cubiyet ve utanç hasletleriyle hissen inandığı yahud müşahede ettiği ilahi buyrukların kılıncıyla adamakıllı korkup teslim olur-sa, korkusu sevgiye dönüşür; şirk, nifak ve riyadan, Tevhid, ihlas ve takvaya sarılır; utanç, korku, mahcubiyet halinde diliyle söylediği = zikrettiği lafzın telafuzundan mesela Ll Ll değiş-inden nur kıvılcımları, dimağın içerisinde hayvan süretin-de olan his ve duyguların üzerine şimşekler gibi yağar; te-ker, teker, planlanan çizgi ve süretleri siler; artık önceki menfi tüm istek ve arzuları imha eder; tevbeyle, takvayla ilhamla-nır. Levvame nefsin vasıfları Mülhemeye dönüşür.

3- NEFS-İ MÜLHEME (ilhamlanan nefsin süreti)

Mülheme = ilhamlanan nefis, ilahi buyrukların kılıçıyla adamakıllı korkup teslim olduğu, korkusu ilahi sevgiye; inkarı imana; şirk, nifak ve gösterişi sidk ve ihlasa dönüştüğü halde, diliyle söylediği = zikrettiği lafzın telafuzundan mesela Ll Ll değişinden nur kıvılcımları, dimağın içerisinde hayvan süretinde olan his ve duyguların üzerine şimşekler gibi yağdığı andan itibaren basireti = kalb gözü açılır; melekler vasıtasıyla konuşturulur, ilahi buyruklar nefse öğretilir.

İlahi sevgi ve emirlere teslim olmak, sıdk ve ihlas nisbetinde feraseti = dimağın içinde altıncı hissi açılır. Ve bu açılışla, önceden hayal zannettiği uhrevi saadetleri, cenneti, cehennemi, azab ve sevabı gözüyle görür gibi olur.

4 - NEFS-İ MÜTMAİNNE (sükunet bulan nefsin süreti)

İlahi sevgi ve emirlere teslim olan, sıdk ve ihlas nis-betinde feraseti = dimağın içinde 6ıncı hissi açılan ve bu açılışla, önceden hayal zannettiği uhrevi saadetleri, cen-neti, cehennemi, azab ve sevabı kalb gözüyle gören mülheme nefsi, bir taraftan şeytan, bir taraftan melek musallat olur.

Başka ilahi inayet olmak üzere kamil mürşid, mülheme

nefse şeytan tarafından gelen vesveselerin yollarını kapatma usûlünü sâlike öğretir; sâlikde gördüğü, işittiği zihnî ışık ve telkinleri sarf-ı nazar edip, benliğini şeyhinin benliğine, iradesini onun iradesine, fena buluncaya kadar derc etmekte mutmain olur = sükûnet bulur. Artık şeytanın kaçmasıyla melek, sâlikin kalbi içinde oturur; oturan kâmil mürşidin rûhaniyatı olan melek, şeyhinin vazifesini görür, irşad eder. Nûrun kalbe girişinin manasıda budur.

5- NEFS-İ RÂDİYE

Mutmain olan ve sükûnete eren ruh, kalb ve akıl, şeyhin vazifesini gören ruhaniyatının = meleğin emr ve yasaklarını, temâm-i teslim, temamî ihlas ve temamî mehabbetle kabul edip rıza gösterirse, derhal mütmainne nefs, râdiye makamına atlar = geçer ve basireti tamamen açılır.

Basiretinin açılışı anında önceden hak ve gerçek gördüğü madde âlemi hayale, hayal zannettiği mana alemi ise hakikata dönüşerek bariz bir sûrette görülür ve eşyanın hakikati ortaya çıkar; dünyanın fani olması, ahiretin bakî olması, kattâ Arş-ı a'lâ dahi görülür.

Dışarıdan yine şeytan, ilka ettiği vesveselerle sâlike benlik hissini verir: "Kutub oldun... şu oldun... Bu oldun..." der. Sâlik, onun telkinini kabul ederse, işi istidraca dönüşür. Artık ruhaniyattan değil, bizzat madde aleminde ~~cismani~~ cismanî buluşmakla şeyhinin emr ve telkinlerini kabul ederse, râdiye olan nefse dinî tatbikatlar aşırı derecede sevdirilir; önceden zorlığa katlanarak işlediği taat ve ibadetin zorluğu = zeval bulur.

6- NEFS-İ MERDİYYE

Bizzat madde aleminde cismani buluşmakla şeyhinin emr ve telkinlerini kabul eden, dini tatbikatlar aşırı derecede kendisine sevdirilen, önceden zorlığa katlanarak işlediği taat ve ibadetin zorluğu zeval bulan merdiyye nefsin nazarında = itikadında, dünya o kadar küçülürki, kocaman yer küresi yumurta kadar küçülüp değersiz kalır. Uhrevi saadetin kazanılmasına vesile olan ve bir nafilenin işlenmesi, dünya kadar değer kazanır.

181

Burada artık madde alemi bitmiştir. Madde ve hatta Arş'ın çok fevkindeki emr alemine latifeler yükselmiştir. Radiye nefs, merdiyeye dönüşmüştür. Yaptığı ibadetinin semeFelerini müşahede eder ve ibadetullahın içerisine girmiş olur. Bu makama gelen saflaşmış ve aslı olan Âdem safiyullaha döner.

Bu makam münasebetiyle şeytanın kuranda öne çıkan vasfı.

Bakara: 268 "fakirlikle korkutur ve çirkin işleri emreder"

Maide: 91 " İçki ve kumarla aranıza o yolla ancak düşmanlık ve kin düşürmek ve sizi Allahın zikrinden ve namazdan alıköymak ister.

İsra: 27 " Şeytan ise rabbine karşı çok nankördür"

İsra: 64 " Zaten şeytan onları aldatmaktan başka ne vaad eder"

Meryem: 44 " Çünki şeytan Rahmana âsi olmuştur"

Furkan: 29 " "Şeytan ise insanı (işte o gün böyle) yardımsız bırakır."

Neml: 24 " Hem şeytan onlara amellerini süslemişde onları doğru yoldan menetmiş

Sad: 41 " (ey resülüm) kulumuz Eyüb'ede an. Hani rabbine doğrusu şeytan (hastalığından) bana bir yorgunluk ve elem dokundurur.

mücadele: 10 " (günah, düşmanlık ve isyanda) gizli konuşmada ancak şeytandir taki iman edenleri üzsün.

İmes: 246 " Evet fıtrat ve vicdan akla bir penceredir"

Akıl müstakil olarak ileriyi göremez ancak fıtrat ve vicdan penceresiyle görür. Hem alem-i şehadet ile alem-i gayb arasındaki geçid vicdan berzahıyla oluyor. Bu makamda fıtratda galiba istidad+kabiliyetin hülasası mı?

Hem vicdan kalbin Allah'a bakan tarafı.

İmes: 255 " Akıl tatiki eşkal etse de, nazarını ihmal etse, vicdan saniini unutmaz"

İlginçki vicdan iradeye bağlı değil. İradesiz de çalışıyor. Adeta müstakildir. Vicdanın iradesiz çalışması çok büyük niğmet olduğu gibi; insanın gizli, derinliklerinden haber vermesi...

Bmes: 367 "Kalbin gaflet ile harab olmasından ve heva-i nefs ile ölümünden sonra, onun enkazından yapılan bir vicdan,"

Kalb; gaflet ile harab oluyor.

Kalb; heva-i nefs ile ölüyor.

yani: Kalb gaflet ile harab olmasi gerekeni yapmamakta kalb ~~ediyor~~ harab oluyor.

Havari nefs 'le de kalb ölüyor. Yani gurur, kibir gibi maddi değil manevi hastaliklarla kalb öliyor.

[Mu: 120] 'Vicdan, nezzardir, kalb penceresidir'

Bir odada pencere var. Odada çok çeşitli ve kimseler var. Bunlardan biride vicdandir. Kalb penceresinden bakiyor. vicdanda da şuhudî bakiş var. Şuhudî bakiş ene de vukua geliyor. Niçin enede? Çünki ene'de şuhudî zuhurat var. Madem vicdandaki bakiş şuhudî dir. O zaman vicdanin baktiği yerde ene deki zatin zuhuratidir.

[5Ti: 27] 'Muharrik-i vicdan olan kudsiyet, lazimin lazimidir"

Lazim = vicdan

lazimin lazimi ise = kudsiyettir.

Vicdani tahrik eden kutsiyettir. Kutsi olmayana vicdan iltifat etmiyor.

[5Ti: 27] 'Eğer zaruriyat-i diniyede doğrudan doğruya Kur'an gösterilse idi,

zihin tabi olarak (fitri olarak)

müşevvik-i imtisal ve mûkiz-i vicdan ve lazim-i zati olan kutsiyete intikal ederdi"

Zaruriyat-i diniyede K'uran gösterilmesi lazim.

Kur'an kutsi dir.

Zihnin yapisinda kutsiyete karşi imtisal var. Ve kolay kabul eder.

Kütsiyeti; müşevvik-i imtisal + mûkiz-i vicdan (vicdani gafletten uyandiran) ve lazimin zati dir, kütsiyet.

Eğer konuşmalarinda mehaz olarak Kur'an gösterilse idi;

Kütsî = müşevvik-i imtisal + mûkiz-i vicdan + lâzim-i zâtî

Zaruriyat-i diniyeye insani bağlamak için zihin Kur'ani görmek istiyor.

Dinin zaruriyati kutsi'dir.

Zihinde bu kutsi olan dinin zaruriyatina Kur'anla intikal ediyor.

Lazimin zati olan Kutsiyete.

Lazim: Dinin zaruriyati.

183

Bu dinin zaruriyatı lazım. Bu lazımın Zâtî da Allah'tır. O da kütsîdir.

[M.266] " hangi insaf kabul eder, bozulmamış hangi vicdana sığar"

Demek vicdanda bozulabiliyor. Sabit bir cevher değil. Oda bozulabiliyor.

[Mu:119] Kalbinde nokta-i istimdad, nokta-i istinad ile vicdan-i beşer sani'i unutmamaktadır. Eğer çendan dimağ ta'til-i eşkal etsede, vicdan edemez. İki vazife-i muhimme ile meşkûldür. Şöyle ki; vicdana muracaat olunsa, kalb bedenin aktarına neşr-i hayat ettiği gibi... kalb gibi kalbdeki ukte-i hayatiye olan marifet-i sani' dahi; cesed gibi istimadat-ı gayr-i mahdude-i insaniye ile mütenasib olan âmâl ve müyul-u müteşa'ibeye neşr-i hayat eder. Lezzeti içine atar ve kıymet verir ve bast ve temdid eder. İşte nokta-i istimdad"

Burada vicdan= nokta-i istinad + nokta-i istimdadın cemi gibi görünüyor.

Vicdan iki vazife ile muhimme ile meşkuldur. Yani nokta-i istinad ve nokta-i istimdad.

Ukte-i hayatiye = marifet-i sani

Bu marifet-i sani insanda bulunan amal ve müyulat-i müteşa'ibeye neşr-i hayat eder. Lezzeti içine atar. Yani onun lezzeti karşılığını bulması ve sükûn bulması. Veya lezzet seni sana unutturan. Veya lezzet= Sendeki bilkuvve duygu ile aslı olan esmaya uruc etmesi için o şey veya zemin vasta olması.

'kalbteki ukte-i hayatiye olan marifet-i sanii'"

Demek UKTE-İ HAYAT: Kalbteki marifet-i sani dir.

[S:687] " Demek her vicdanda şu nokta-ı istinad ve nokta-ı istimdad cihetinde iki küçük pencere, kadir-i Rahimin barigah-i rahmetine açılır, her vakit onunla bakabilir'

Burada da nokta-i istinad ve nokta-i istimdadın vicdanda olduğu. Onunla Cenab-u Hakka bakıyor. Hem vicdanda daha büyük pencerelerin olduğu. Çünkü nokta-i istinad ve nokta-i istimdad cihetinde İKİ KÜÇÜK PENCERE' diyor.

[S:700] " Vicdanda mündemiçtir, bir incizab (çekilme) ve cezbe (çekim). Bir cazibin cezbiyle (çekimiyle) daim olur incizab (çekilme).

Demek vicdanda incizab ve cezbe var. Biri çekilme. Biri çekim. Cezbe: Kendine doğru çekmek. Demek vicdan cenab-u Hakkın karşılığı.

[S:745] "Cesed ruhla mültezidir, ruh vicdanla mütelezziz."

Ceset ruh vasıtasıyla lezzet alır, lezzetlenir.

Ruhda vicdanla lezzetlenir.

[S:745]

"bir saadet-i acile, vicdanda mündemiçtir"

Peşin saadet vicdanda var.

Çünki vicdanın a-şehadete bakacak tarafı yok. Hep o aleme bakıyor.

Saadet → vicdanda

Firdevs-i mânevî = Kalb'te

Kalb → ikaz edilse

vicdan → tahrik edilse

ruha → ihsas verilse

[S:745] "Vicdanda firdevslerin kapıları açılır*, dünya olur bir cennet. İçinde ruhlarımız, eder pervâz-u perdâz*, olur şehbaz u şehnaz, (doğan gibi yuksekten uçan), yelpaz namaz u niyaz (yelpaz, pervane, rahatlama ve teneffüs vesilesi).

Vicdanın karşılığı Allah'tır. A. Şehadete bakmıyor. Kalbın a. şehadete bakan tarafı var. Eğer vicdan açılırsa firdevsi cenneti daha burada iken yaşar. Ne ararsın şam buhorada cennet-i firdevsi senin vicdanında ara... olur. Onun çekirdeğidir vicdan.

[İş:71] "ve çiçek gibi delillerinden, burhanlarından alacağı ibret, fikret, ünsiyet gibi üsare ve şiralarından vicdanda o tatlı, iman balları yapar"

Fikret: Düşünme, tefekkür, düşünülen şey.

Ünsiyet: Alışkanlık, dostluk,

Üsare: Esirler. elde edilenler.

Şiralarından: Bir ırmak veya herhangi bir su menbaından su içmek veya almak için girilen yol demektir. Cenab-u Hakkın dinine girmek.

185

Burada imanın yapıldığı yer vicdandır. Nasılki imanın kaynak itibariyle mahluk değil. Ama insandaki karşılığı olan nur (iman) mahluktur. Cenab-ı Hak mahluku mahluk olarak vermiyor. Onu esbab aleminde inşaa ediliyor. İmanın malzemeleri= Cenab-ı Hakkın yarattığı masnuatından aldığı; Allah'a olan deliller ve burhanlarından hasıl olan İBRET. + Masnuatı tefekkür etmekten hasil olan esmaya bağlanmak. + Bu delil ve burhan ve tefekkür-ü imandan da vicdanda var olan karşılıkların vicdanda ortaya çıkması ve vicdan karşılığını bulmasından doğan rahatlama + Ve bu deliller ve burhanlar sede tefekkür-i imani ve vicdanın karşılığını bulması; insan aslına kavuşması, aslıyla ülfet edilmesi, aslına doğru uruc hareketinin başlaması... ve bu başlamdan doğan halin kalbe, ruha, cesedde tezahür etmesi... cesedde tezahür etmesi ve rahatlaması için Allah'ın zahir emirlerine imtisal edilmesinden doğan cesed ruh kab ve vicdanın bütünlük içinde hasıl olması... Ve bütünlüğün adı da cennet-i firdevs'tir...

Hülasa: Vicdanda iman amal ediliyor.

imanın malzemesi= Delil + Burhan hasıl olan ibret. fikret + ünsiyet + üsare + şiraları

Delil → burhan → ibret → fikret → ünsiyet → üsare → şira = iman

Misal: Malzemeleri kullanarak insan inşaa edilmesi. İnsanın vucudunun inşa edilmesinden sonra atomin cinsinden ve malzemesinden ve girecegi evine hiç alakası olmayan ruhun gelmesi. İşte imanda böyle. Vicdanda Allah'ın zatının zahir olmayan malzemeleri= delil + burhan = ibret

fikret ünsiyet üsare şiralar

Sonra Cenab-ı Hak zahir oluyor.

iman= inanmak, itikad. Hakkı kabul, tasdik ve ilan etmek. İslamiyeti kabul edip amel etmek. Dinin bütün hakikatlarını kabul edip gereğini yerine getirmek. Resul-u Ekrem (ASM) tebliğ ettiği zaruriyat-ı dinîyeyi tafsilen ve zaruriyatın gayrisini icmalen tasdik etmekten hasıl olan bir nurdur.

Öyle ise iman, Şems-i Ezeliden vicdan-ı beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki..."

Buradanda anlaşılacağı gibi; iman Allah değildir. Ona götüren, insanı ona götürendir. İman Allah olsaydı, iman edildiği anda insan TANRI olurdu. Oysa. iman eden. (1) iman edilen (2) Bu ikisini bağlayan (3)
iman eden mahluk insandır.
iman edilen Allah (cc) dır.
Bu ikisi arasındaki bağda imandır. Bu. bağın adı nurdur, şuadır ve imandır. İman bağın adıdır.

Çekirdek ağaca götürür. Ama çekirdek ağaçtır denmez. Kimse çekirdeğe ağaç parasını vermemiştir. Ondan çıkıyor diye o değildir. Kainat Allahtan çıkıyor... ama kainat haşa Tanrı değil olduğu gibi... imandan Allah çıkar. ama iman Allah değildir.

Hem "mümin olan kulunun kalbine koyduğu, ilka ettiği bir nurdur"

Buradada kendisi değil koyduğu bir nurdur. misal: ilim verdim. Ders anlattım. Benim ilmimin nurunu size attardım. O ilmimin nuru ben değilim. Bendendir bizzatihi ben değilim.

"hem ihsan edilmiş bir nurdur" tabirleri de var.
Radyoda sesler zahir olması
Radyo vicdan. Seslerin gelmesi (yani radyo verici ile radyo arasındaki sesler) bağdır. Bu da iman.
Verici istasyondan şems-i Ezeli.
Radyo dalgaları radyo istasyonu olmadığı gibi. Ondandır ama o değildir. Ama bu radyo dalgası radyoda değil.

Ama cevher o.
Yani ATOM → Esir → Kuvvet (esma) → Kudret (sıfa)
iç içe olması insanı şaşırtıyor. Bu sıralama hariçte değil. Hepsi atomda ama keyfiyetler farklı olduğundan mazaheme aralarında yok.

Şimdi sen kalkıp Atoma (gübreye) Allahın sıfatıdır diyebilirmisin? Gübre bu taraftır. ve bu taraftadır.
Hem FENAFİLLAH İMANMIDIR? İman gaybadır. Suhuda

ibiman denirmi? Ağaçta yaprak. Çekirdekte yaprağın karşılığına yaprak dermisin. Veya CD. burada ses ve görüntü. altında 010011100 gibi simge.

Her alemin hükmü o eşyaya hakim. Sende bulunduğun alemin hükmüyle hükmet. O zaman ' Hemo Ost" hoşa demek zorunda kalırsın. Öysa 'Hemo ezost'tur.

Lüzatta iman= Emin olmaktır.

Hem imanın mertebesi var. Birşeyde mertebelerin olması zıddının müdahalesiyledir. Vacib olsaydı iman Allah olacaktı. O imanın tafsillisi, icmalisi, gaybi ve şuhudi vs mertebeleri olmazdı. Vacib-ül vücuda zıddı müdahele edebilirmi? O zaman iman Allah olsaydı herkesin imanı aynı olurdu. Hem imanın günahtan çekinmeye gücü bazılarına g- yetmiyor. Yani imanı yetmiyor o şeyden kurtulmaya. İman Allah hoşa olsaydı o zaman Allahın gücü yetmezdi.

Hem Bu iş kurana benziyor. Bu tarafı ki yazısı, şekli mahluk. Manası, hakikatı yani öbür ucu kaynağı gayr-i mahluk

[İmes:201] "Hayrat ve hasenatın hayatı niyet iledir. Fesadı ucub iledir. riyâ ve gösteriş iledir. Ve fıtrî olarak vicdanda şuur ile bizzat hissedilen vicdaniyatın esası, ikinci bir şuur ile ve niyet ile inkıtâ bulur"

Vicdaniyat= Vicdana ait hüsüsiyetler ve hisler, vicdanlılıklar.

VICDAN (Lügat manası): insanın içinde iyiyi kötüden ayırabilen ve iyilik etmekten lezzet duyan ve kötülükten elem alan manevi his. Birşeyi bir halde görme, bulma. inanç. şuur. Batınile hakkı tanımak. Din. ---

Demek hayrat ve hasenatın canlı ve hayatdar olduğu. Hiç hasenat hayatsız olurmu? Camid şeyden birşey ne kadar uzak olursa hayat alemine şuur alemine daha yakınlaşıyor. Hayatın (bunun) zıddı ≠ ucub, riya, gösteriş.

Şuurun vicdanın iç yüzü. Vicdanın batını şuur. Yani vicdan şuurla, şuursuzla tercihleri ediyor. Burada şuur: vicdandakilerle Cenab-ı Hak arasındaki bağın canlı olması...

Vicdaniyatın esası olan vicdanî hal. yani vicdanın batını; ortaya çıkma ve ruh-u beşerin hissetme halinede şuur.

HİRS: Geminin fıtrı hareketinin bozulması
Niyet = Hedefe pusulayı hedefleyip kilitlemek.
Şuur geminin dümeni.
Gemi = cesed.
motoru = Kalb.
Kaptan = Akıl. Kur'an
Geminin pusulası = Peygamber
Deniz = Dünya.
Elektrik donanımı = ruh.
Gemi donanımlarının hareket etmesi = Hayat
Motorun benzini = Vicdan.
Geminin sesi = Kulağa } duygulara
Geminin lambası = göze }
Telsizi = Hislere
Niyet = Geminin pusulasıyla hedefine kenetlemek.

Mevzuya gelelim: Uykuya niyet uykuyu kaçırır. Niye: Çünki uyku fıtrı bir halın ölüşmasıdır. Niyet o fıtrı halin bozulmasıdır.

Yani: Geminin biryere gitme niyeti yok. Gemi denizde dalgaların oyuncağı olur. Lapur - Lüpür oynar. Gemi bir ileri bir geri. Bir sağ - bir sol yapar. Ne zaman gemiye niyet hakim olur. Yani hedef belirlenir gemi toparlar. Vuran dalgalar gemiden geri düşer. Gemiyi yönlendiremez. Demek fıtrı halin bozulması Niyet'lenmekle olur.

Hedefsiz olan gemi rölantide çalışması (1) niyet
Gemi niyet edip hedefe doğru hareket etmesinde motor ikinci bir konum olan devirli çalışmaya başlarki, buna ikinci hal yani ikinci şuur (2) ikinci şuur birincinin bozulması ama, bu ikinci şuur, birinci şuurun şekil almış hali. Bütün donanımların hedefe kilitlenmesi.
Onun için NİYET bir cihetle fıtrı ahvalin ölümüdür.

İnsan fıtrı olarak mükemmeldir. Tevazüya niyet etmek; yani niye tevazüya niyet ediyorsun tevazü sahibi değilsin. Tevazu sahibi olsaydın tevazu sahibi olayım diye niyet etmezdin. Uykuya niyet uykuda olmadığını gösteriyor. Aynı zamanda niyet fıtrı halin devamıdır.
HİRS ile fıtrı halin ölümüdür.

189

Uykuya niyet fıtrı halin devam edip tarşılığını bulması.
Ve a-misalle irtibata geçmesi.
İKİNCİ BİR BAKIŞ TARZI.
"Ve fıtrı olarak vicdanda şuur ile bizzat hissedilen vicdaniyatın esası, itinaci bir şuur ile ve niyet ile irtibata bulur"
Buradaki itinaci şuur ve niyet müsbet şuur ve niyet değil!
Serdede şuur var. Serdede niyet var. Onu kastediyor.
Şuurlu-şuursuz müslüman olduğu gibi.
Şuurlu-şuursuz kafirde vardır.
Niyetli-niyetsiz müslüman olduğu gibi
Niyetli-niyetsiz kafirde vardır.

"Onun gibi niyet bir cihetle fıtrı ahvalin ölümüdür"
Buradaki de niyettir. Ama ifsad niyeti

İmes:255 " ... her vicdanda iki pencere olan şu iki noktadan Sâni-i Zülcelal marifetini talb-i beşere"....

vicdanda iki pencere var. Nokta-i istinad ve nokta-i istimdad. var. Birisi Allah'a bakıyor. Birisi ahirete açık oraya bakıyor.

5:80 " bütün kainatta bulunan umum incizablar, cezbeler, cazibeler, câzibedar hakikatler, ezelî ve ebedî bir hakikat-ı cazibedara işaretlerdir"

incizab= Çekilme Cezbe= Kendine doğru çekme.

İNCİZAB → EZEL'E Cezbe → EBED'E bakıyor.

17ş:144 " Arz-ı masiyet, vicdandaki imanın sadasını susturmakla inkişaf edebilir"

Burada da vicdanDAKİ İMANIN sadasını. Demek iman vicdanda.

5:466 " Bizzarure herkes kendisinde bir ihtiyar hisseder. O ihtiyarın vucudunu VİCDANEN bilir. Mevcudatın MAHİYETLERİNİ bilmek ayrıdır, vücudunu bilmek ayrıdır. Çok şeyler var: Vucudu bize bedihî olduğu halde, mahiyeti bize meçhul... İşte cuz-i ihtiyarî, öyleler sırasına girebilir."

ihtiyarın vucudu vicdanen bilir.

Vicdanla Bilir demiyor. VİCDANEN bilir, diyor. O zaman ihtiyar vicdanı bir his veya hassa.

Bu ihtiyarın vucudu vicdanda.

Bu ihtiyarın mahiyeti ise ⇒ 'ene' de.

Enedekiler mahiyete mahiyet-i zata bakıyor.

Vucudları ise esmaya ve sıfata bakıyor.

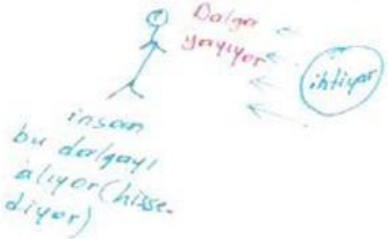

Hiss: Bedîdir. Herbir duygunun hissi vardır. O vasfın o duygunun yani o şeyin varlığının insandaki şuuruna gelmesi, idrak alanına gölgesinin düşmesine hiss denir.

İhtiyar vicdanda. O derinliklerdekini beriye getirip insana onu akli çerçeveye sokabilmesi ve insanı kucaklamasını yapan Hiss'tir.

191

Birde bu vicdanen hissedilir. Yani onun varlığından; yani onun vicdandaki varlığından haberdar olunur.

[S:522] " insanın fitrat-ı zişuuru olan vicdanı, saadet-i ebediye-ye bakar, gösterir"

Vicdanın fitri yapısı zişuurdur. Demek Zişuur= Vicdana bakıyor.

[L:171] " Çalış vicdanı kaldır, muktedirsen ademiyetten"

Vicdanın insanlığın aslı yapısıdır. Aslındandır. Aslı özelliği-dir. Yani insanlığın erkanından temellerindendir.

[İş:28] "... vicdanı, binler âmâl (emeller) ve emanî ile dolu"

Demek emellerin olduğu yer vicdandır.

Emanî= Emniyetler. Aliyetler. Gayeler. İstekler. Arzular. Dilekler. Emin lik. korkusuzluk.

[İş:80] " insanın vicdanı, zâhiren mütenahi ise de, batınen ebede bakı-yor ve ebed istiyor"

Herşeyde olduğu gibi vicdanın zahiri ve batınında var. Zaten her zahirinin olanın batınında vardır.

Hem vicdanın zahirisi varsa o zaman VİCDAN MAHLUKTUR.

Zahiren mütenahi ise de = Demek vicdanın mahluk olduğudur.

[Emsal: 323] " Çünki mütedin vicdanı tamamen bozulduğundan, hayat-ı içtimaiyeye zehir olur"

Burada da vicdanın bozulmasından bahsediyor. O zaman vicdan MAHLUKTUR. Vicdan insanın Allah'a ve Ahirete bakan en uç nok-tası. Bu noktadan yani Nokta-i istinad ve Nokta-i istimdad penceresiyle bakıyor. Bu pencere kapanırsa Allah'a ve Ahirete bakan taraflar yok olur. O zaman insan zehir lemekten, yani nefsaniyetle yani hiss ve heva ile hareket etmeye mahkumdur.

[mu:136] " Eğer vicdanını mütalaa etmek hakikatleri rasat etmek istersen; kalb dedikleri latife-i Rabbaniyenin pasları ---".

Kalbe Latife-i Rabbaniye.

[İş:42] " iman, Şems-i Ezeli'den vicdan-i beşere ihsan ediken bir nur ve bir şuadır ki, vicdanın iç yüzünü tamamıyla ışıklandırır"

ihsan ediken bir nurdur. O zaman mahluktur (1)

Nurun varlığı devamlı tecelli etmesiyle mümkün. Yani lamba

192

gibi yattı söndü değil. Aydınlatıyorsa lambanın ışığı devamlı tecelli ediyor. Yani kaynaktan devamlı akıyor demektir.

[İs:164] " nev-i beşerin ahvaline dikkatle bakılırsa görülür ki,
ruhun manen teraktisini,
vicdanın tekemmülünü,
akıl ve fikrin inkişaf ve teraktisini,
telkin eden, yani aşılayan şeriatlardır, vücud veren, tekliftir; hayat veren, peygamberlerin gönderilmesidir; ilham eden dinlerdir"

vücud veren tekliftir

ilham eden dinlerdir. { ruhun manen teraktisini / vicdanın tekemmülünü / akıl ve fikrin inkişaf ve teraktisini telkin eden, yani aşılayan } şeriatlardır

Hayat veren peygamberlerin gönderilmesidir

ilham eden → dinlerdir.
Hayat veren → peygamberlerin gönderilmesidir.
telkin eden, Aşılayan → şeriatlardır.
vücud veren → tekliftir.

VICDANI ELE ALIRSAK:

Vicdanın tekemmülünü — telkin eden, yani aşılayan → Şeriatlardır.
Vicdanın tekemmülünü — ilham eden → Dinlerdir.
Vicdanın tekemmülünü — Hayat veren → Peygamberlerin gönderilmesidir.
Vicdanın tekemmülünü — vücut veren → Teklif tir.

[İmes:255] " Akıl gözünü kapasada vicdanın gözü daima açıktır"
Vicdanın gözü. var. O daima açıktır. Görmek her daim görsel olmaz.

[Bmes:367] " ve bu vicdanın merkezi ise, insanın iki cenbi arasında, göğsünün altında, midesinin boş üstündedir"
vicdanın yeri kalbtir. Kalbtedir. Kalbin bir boyutudur. Kalb dünyaya da bakan tarafı var. Allah'tan başka sevgiler girebilir. Vicdana asla. Allahtan başka birşey bulunamaz. Bulunduğu an

193

ölmüş demektir. Vicdansızlık yapıyor. Ne demek? Vicdan ölü demektir. Vicdanını kaybetmiş demektir.

[mu:99] " Ve vicdanın tercümanı olan"

vicdanın tercümanı → hisler → duygular → kelamlar → ve gözlerdir.

[H.Ş:136] " Vicdanın anasır-ı erbası ve ruhun 4 havası olan; (irade), (zihin), (his), (latife-i Rabbaniye),

herbirinin bir gayat-ül gayatı var: iradenin ibadetullahtır. Zihnin Marifetullahtır. Hissin muhabetullahtır. Latifenin müşahedetullahtır. Takva denilen ibadet-i kamile günü tesemmün eder. Şeriat, şunları hem tenmiye, hem tehzib, hem bu gayat-ül gayata sevkeder"

ANASIR: Unsurlar. Bir şeyin meydana gelmesine sebep olan temel esaslar.

Misal: Anasır-i erba = 4 unsur. Toprak, hava, su, nur (veya ateş)

HAVASS: Hasseler, duygular.

Ruhun havassı ve vicdanın temeli

Vicdanı meydana getiren ana unsurları, temelleri: irade + Zihin + his + latife-i Rabbaniye.

Demek bunların bir araya gelmesinden meydana gelen hale vicdan diyoruz. Ondandırki delinin, hayvanın vicdanı yok.

Nasılki şu malzemeler bir araya gelirse iman hakikati zahir oluyor = Delil + Burhan + ibret + fikret + Ünsiyet + Üsare + Şira = İMAN

Aynı zamanda bu 4 unsur olan; irade + Zihin + his + L. Rabbaniye = Ruhun havası oluyor.

[Mü:19 münacaat] " Hem din; saadetin ziyasıdır, hissin ülviyetidir, vicdanın selametidir"

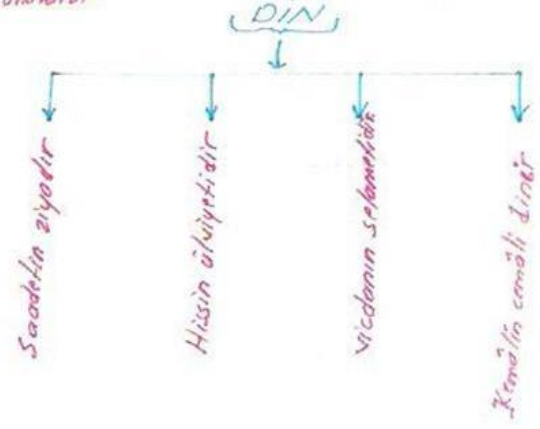

Kemalin cemali → dindir
Saadetin ziyasıdır → dindir
Hissin ülviyetidir → din
Vicdanın selametidir → din.

[Mü:86] "Vicdanın ziyası, ulum-u diniyedir"
vicdanın ziyası; yani vicdandan dışarıya yansıyan.
~~Vicdan vicdana dışarıdan vurdan değil.~~
Vicdanın kabiliyetlerini ortaya çıkarıp canlandıran ulum-u diniyedir.

[S:756] "Ruhuna, vicdanına nokta-i istimdad ise ancak ahirete olan imandır"
Demek nokta-i istimdad; Hem ruhun ve de hem de vicdanın nokta-i istimdadıdır.

[H.S:144] "Selim kalbin yoksa vicdanına bak, böyle dişinle kendi etini parçalamak gibi hayat-ı içtimaiyeyi bozmaya rıza gösterirmi?"
Burdada vicdanın kalbin daha derinleri olduğu. Yani: Adeta kalbin bozulmuşsa vicdanındanı bozulduki buna reva gösteriyor

[İş:42] "Ve o parlaklı ile, vicdanında bulunan bütün emel ve istidatlarının tohumları, bir şecere-i tûba gibi neşv ü nemaya başlar, ebed memleketine doğru hareket eder, gider."
Vicdanında bulunan bütün EMEL-İSTİDAT'LARININ tohumları
Demek EMEL İSTİDAT tohumları VİCDANDA.

[İş:42] "insanın tasavvuratından inceliğini tabiiden aciz olduğu gibi kalbindeki ve vicdanındaki inceler de akla görünmez"
vicdanın derinliklerini akıl göremez. Vicdan akıldan daha öteye. Daha latif. İmanın nuru akla değil vicdana konuyorsa vicdan sathine daha yakın.

[İş:29] "Hülasa: O şahıs, evvelki vaziyetinde, vicdanındaki o dehşetli ve vahşetli ve korkunç âlâm-ı şedideden kurtulmak için teselliler ile hissini ibtal ve şarhoşlukla o halleri unutmak ister"
unutmak ister. Demek zihne devamlı sinyal veriliyor.
Devamlı o âlâmı hissediyor.
O zaman vicdandaki âlâmı zihine taşıyan hisdir.
Zihinden hiss vasıtasıyla devamlı duyuyor.
Daha önce geçmiştiki vicdanın 4 anasır-ı esbası var.
Biride hisstir.

*****Hiss duygudan daha latiftir. Çünki hiss vicdanın 4 unsurundan biridir.
Bu hiss de işitme duygusuna taşıyor. İnsanda rahatsız

195

oluyor. Vicdandakini işitme duygusuna taşiyan, yani vicdanla duygu arasında vasıtalık yapan hiss'tır. Bu aracıyı kesersen vicdanla irtibat kesilir. Ve azabıda duymazsın.

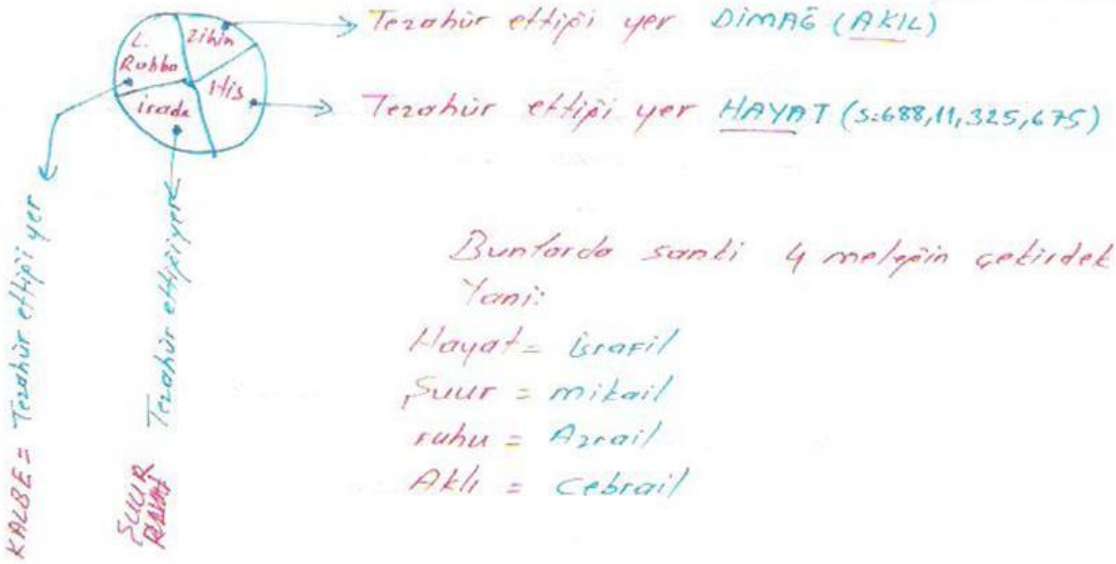

Buntarda sanki 4 meleğin çekirdek hali.
Yani:
Hayat = İsrafil
Şuur = mikail
ruhu = Azrail
Aklı = Cebrail

Çünki bu dördünün tamamı ruhun havasıdır. Ruhu oluşturuyor.

Zihni → Akıl → Cebrail
irade → Şuur → mikail
His → Hayat → israfil
L. Rabbaniye → ruh (kalb) → Azrail

vicdan — Risalet-i muhammediye (ASM) — Şahsiyet-i muhammediye (ASM) veya Hakikat-ı muhammediye (ASM)

Şöyle de sıralanabilir.

zihin	→	Akıl	→	Cebrail	→	~~Arş.~~ Kurs
irade	→	Şuur	→	mikail	→	~~Kurs~~ Arş.
His	→	Hayat	→	israfil	→	Levh-i mahfuz
L. Rabbaniye	→	ruh (kalb)	→	Azrail	→	alem-i ervah
vicdan		kalb		ruh.		Hayat

Daha ileri götürelim.

196

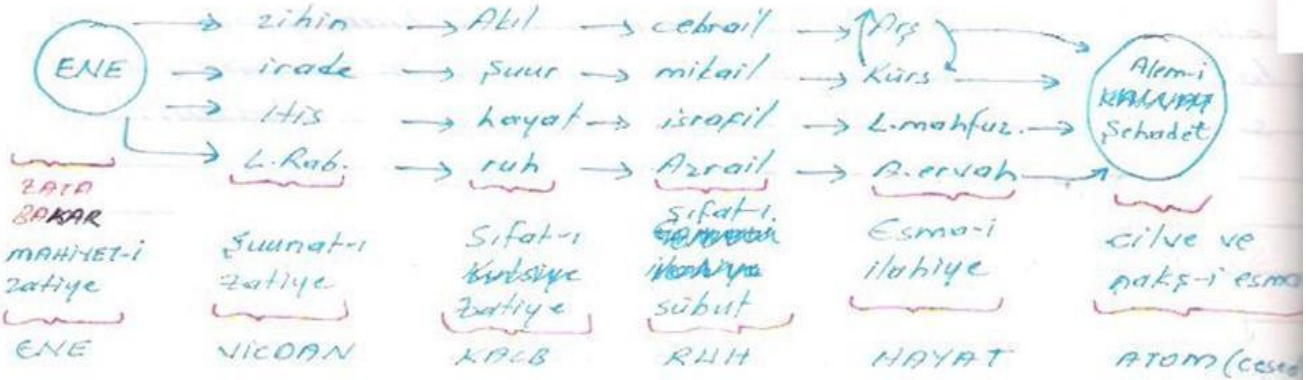

Bir başka nokta...

cebrail (as) bir adımda olsam yanarım YA MUHAMMED (ASM)

O zaman cebrail (AS) arşta.

Muhammed (ASM) Arşla maddei hayat → Arş-ı azama gitti.

Arş-ı azamda kab-ı kavseynde imtanâ vücûb ortasında rüyetine ve telamına Ehadiyet'le mazhar oldu.

O zaman. Arşa kadar Ahmed (ASM) yani velayeti yani nübüveti.... velayetiyle gitti. Risaletiyle döndü → O zaman Arştan sonra, yani cebraili bıraktığı yerden sonraki makam risalet makamı. Hem aynayı güneşe tutsan; aynı yönde iki vasıf var. Biri güneşten gelene ayna. Hem aynı anda ondan geleni ona yansıtma. Dikkat! Birbiri içinde oluyor.

Hem arşa kadar nur.

Arştan arş-ı azama kadar alemde MAYA

O zaman Cebrail Ayetleri Arştan aldı. Bizzatı Allah'ın Ehadiyetine rüyetine ve telamına mazhar olamadı (ASM) gibi. O da ayetleri perde arkasından aldı. Çünkü Cebrail geçerse idi yanardı. O zaman o perde Muhammed (ASM) risaleti. O zaman ayetleri muhammedden alıp Ahmede getirdi. ki bunu ifade eden hadis-i şerif var. Senden sana getiriyorum YA muhammed (ASM) şeklinde.

Velayetiyle gitti. Risaletiyle döndü. Ümmetine de o kapıyı açık bıraktı. O zaman âlem-i ümmeti ne vasfıyla gidi-

yorki buna kalben+ruhen gittiler, dönüşlerindeki vasıfları nedir? Acaba fenafillah mı? ki Ustad ~~hissin~~ Lutifmin müşahedetullahtır der.

irade → ibadetullah → Kalb
Zihin → Marifetullah → Akıl
L.Rabbaniye → müşahedetullah → Ene
Hiss → muhabetullah → Hayat

[mü: 98] "Senin mahbubun vakta gözünüzün penceresinden şua ve berk-i hüsnünü Vicdanınıza ilka ederse, o aşk denilen nâr-ı mukade birden yandırmaya başladığından, hissiyat iltihaba başlamakla, âmâl ve müyulat dâhi heyecana gelip birden o âmâller üst kattaki hayalin tabanını deler."

ÂMÂL= Emeller, Arzular, Gayeler, Dilekler, istekler.
MİSYULAT= Meyiller, arzular.

Muhabet hüsnünü. Muhabet şuaını vicdana ekti, gönderdi.

Aşk vicdanı yakmaya başlar. Vicdandaki hissiyat iltihaba başlar. O aşkın yaktığını hissiyattan yol bulur. Dışarıya çıkmaya başlar.

Hissiyatta bulunan emeller, arzular, gayeler, dilekler, istekler meyiller canlanmaya başladı. Zihin buna sahiplenmeye ve çıkış yolları aramaya başlar. Zihnin bir hizmetçisi olan hayal çıkış yollarını tasvir etmeye başlar. O zaman şekil şöyle.

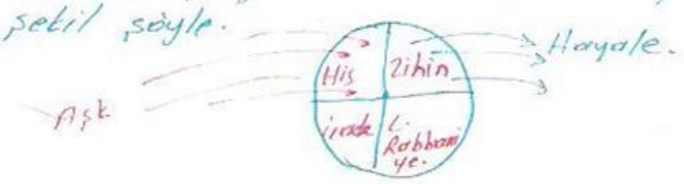

[O:17] "Ve matbuat nizamnamesini, vicdanınızdaki hiss-i diyanet ve niyet-i hâlisa tanzim etmeli"

Demek hiss-i diyanet vicdanda. Ve de niyet-i halisada orada.

His her bölümünde var gibi gözüküyor. Yani nefsin de hisleri var. Kalbinde vicdanında hisleri var gibi gözüküyor. His sırf vicdanda yok. Vicdandaki hiss-i diyanet ve niyet-i halisa hissi...

[İş:67] " tasdiki var, lâkin vicdanî iz'anı yoktur"
iz'an vicdanda oluyor demek.
tasdik akılda.

[İş:81] " Vücudun velev Cehennemde olsun, ademden daha hayırlı olduğu vicdanî bir hükümdür"
Cehennemi isteyen taraf nefis tarafı. Varlık olsunda ne olursa olsun tarafı vicdanî taraf. Çoğu zaman nefis tarafıyla vicdanî tarafı ayırd edemediğimizden hükümlerini karıştırıyoruz. Çünkü vicdanın azabı yokluktur. Vicdan Allah'a bakan aynadır. Bu tarafa vücudu dönük değilki bu tarafı istesin...

[El:146] " Hakikat-ı insaniyeye baktığı vakit, o câmî mikyasta, o küçük haritacıkta, o doğru nüminecikte, o hassas mizancıkta, o enaniyet hassasiyetinde öyle kat'î ve şuhudî ve iz'anî bir vicdan, bir itmi'nan, bir îmanile o sıfat ve esmâyı tasdik eder"

o camii mikyasta.	O küçük haritacıkta.	O doğru numinecikte.	O hassasmizancıkta.	O enaniyet hassasiyetinde
öyle katî	şuhudî	iz'anî bir vicdan	bir itminan	bir imanile

mahiyet-i insaniye → sıfata } bakarlar.
hakikat-i insaniye → esmaya }

O zaman hakikat-ı insaniye deniyorsa ⇒ nur-u muhammedî (ASM) dan aşağı... yani şahsiyet-i muhammediye veya hakikat-ı muhammediye (ASM) a bakar.

[S:745] " Cesed ruhla mültezidir, ruh vicdanla mütelezziz"
cesed ruh vasıtasıyla lezzet alır.
ruh da vicdan vasıtasıyla lezzet alır.
Ruhun Cenab-ı Hakka bakan penceresi, vechesi, kanalı vicdandır.

[Hş:102] " , vicdanlarda hükümferma, nur-en nur olan hamiyet-i islamiyedir"
islam hamiyeti vicdanlara tesir ediyor. Demek HAMİYET vicdanı abluka ediyor, vicdanî inkişaf ettiriyor. Hamiyet direk vicdana tesir ediyor.

[S:389] " fıtratları bozulmuş, vicdanları çürümüş olan münafıklar"
münafığın vicdanı çürümüştür. Onun için vicdansız münafıklardır. Vicdanı bitenin dışardaki durumu YILAN + AKREB Gibi oluyorlar.

[M:481] " Vicdanları mesteyleyen ulvî sesi vardır"
Ülvî sesler vicdanları etkiliyor, ve besliyor. Mefhum-u muhalifi ile çirkin sadalar, yani gayr-i islami- vicdanı öldürüyor.

[S:136] "Vicdanları ciddi itminanları ve samimi incizabları ve teslimleri"
incizab ve teslim sıfatları vicdandan tezahür ediyor.
incizab ve teslimde İslamiyetin tarifi.

[m:34] "islamiyet, hakka tarafgirlik ve teslim ve inkiyaddır".
Hem islamiyet eylemdir. Aynı yerde:
"İslamiyet, iltizamdır; iman, iz'andır."
Vicdanı meydana getiren 4 temel'de fiildir. ki onlar= 1) His 2) irade 3) L.Rabbaniye 4) Zihin.
Hem 4 ana merkezin nokta-i iltisaki gibi

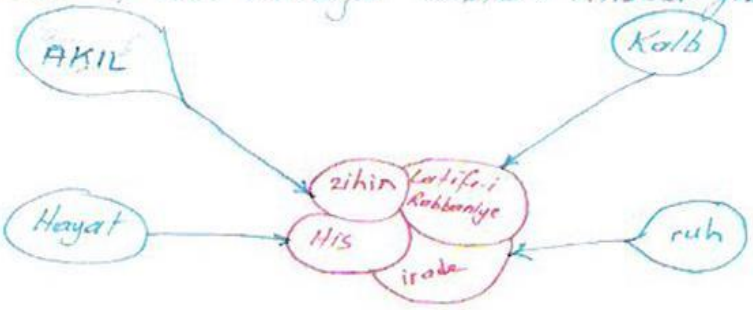

Dordünün bir araya gelme hali. Bir araya gelmelerinden vicdanı oluşturuyorlar. Gelen hakikat da buraya... buradan da tabana alakalı haller, hisler, duygular ve de fikirleri bu 4 kanalla tabana yansıyor.

[mu:99] "Fakat vicdanlarındaki Cehennem tazib eder"
Cehennem (hariçteki) vicdandaki cehennem çekirdeğinin açılımı. Cehennemin çekirdeği vicdandadır. A. Gaybtaki cehennem ise bu çekirdeğin açılımıdır. Demek VICDAN= Hem cehennemin hemde cennetin çekirdeğidir.

[m:313] "Kur'an, bilmüşahade kuvvetli kanunlarıyla, esaslı dusturlarıyla, nafiz emirleriyle o pek büyük orduyu, iki cihanı fethedecek bir derecede bir intizam verdiği ve bir inzibat altına aldığı ve maddî ve manevî techiz ettiği ve umum efradın derecatına göre akıllarını talim ve kalblerini terbiye ve ruhlarını teshir ve vicdanlarını tathir, âza ve cevahirlerini istimal ve istihdam ettiği"
~~vicdanın mahluk olduğu: çünki~~
vicdanın burada da mahluk olduğu. Çünki "vicdanlarını tathir" deniyor. Temizlenebilmesi için mahluk olması lazım...

kuvvetli kanunlarıyla → intizam verdiği
esaslı düstürlarıyla → inzibat altına aldığı
nafiz emirleriyle → maddi ve manevi techiz ettiği
~~ibi [illegible] bir [illegible] intizam verdiği~~

KURAN

Kuvvetli kanunlarıyla → intizam verdiği → akıllarını talim → vicdanlarını tathir
Esaslı düsturlarıyla → bir inzibat altına aldığı → kalblerini terbiye → aza ve cevahirlerini istimal
nafiz emirleriyle → maddi ve manevi techiz ettiği → ruhlarını teshir → aza ve cevahirlerini istihdam

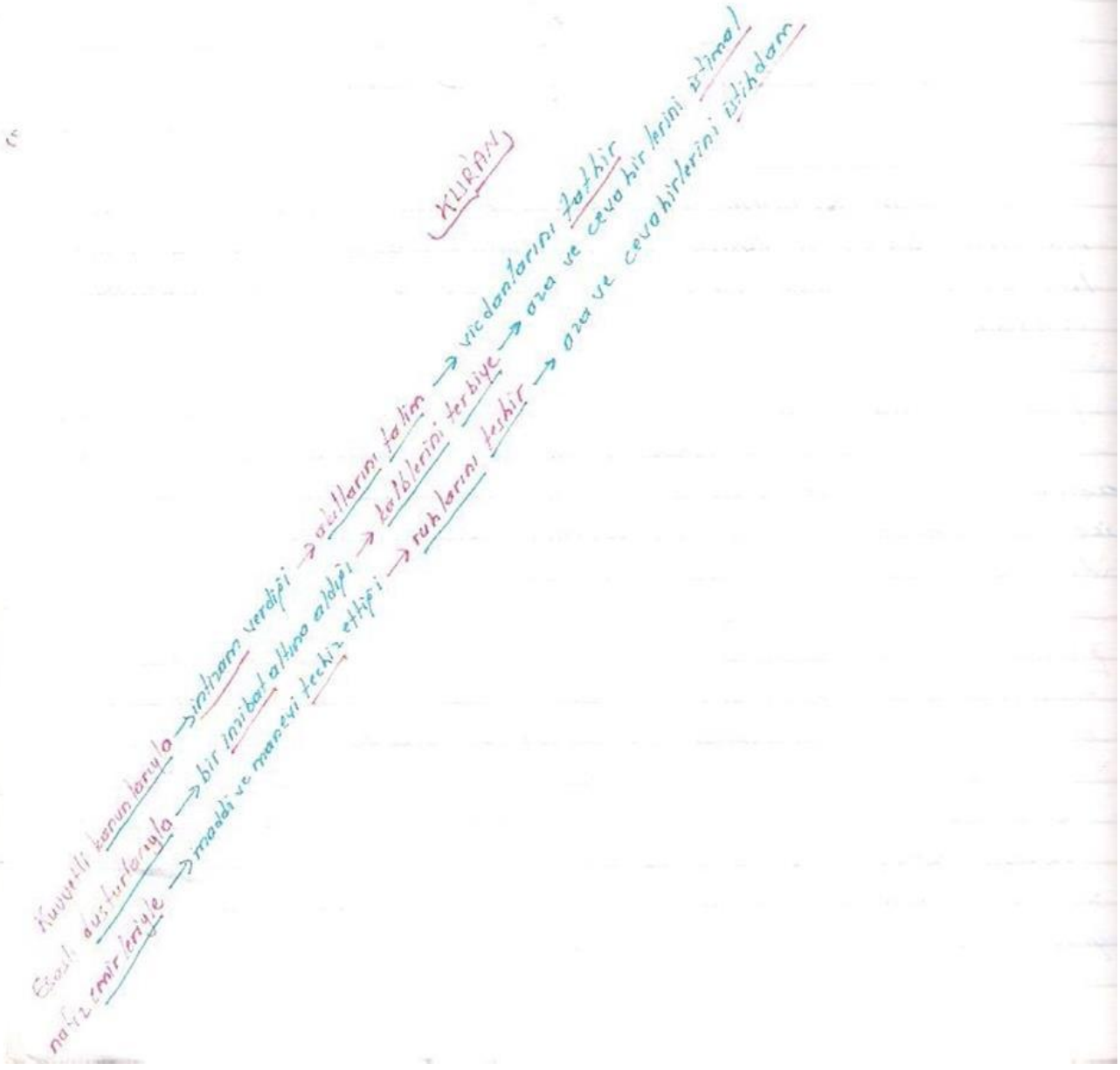

-201-

Hiş: 68 "ve vicdanlarını vehme esir eden"
Demek vicdan bloke edilebiliyor. Veyme esir olabilmesi için
"onların onun kumandanını bilmemek ve intizamına inanmamak olan cahilane itikadsızlıklarıdır"
itikadı olmayanın MUTLAKA VICDANLARI VEHİMLERİNE ESİRDİRLER. Vehimde Aklın bir sıfatıdır.
[S: 386] "Yalancı, vicdansız munafıklar gibi"
Demek münafık vicdansız olur. Vicdanı bitenin munafık yani murted olur.
[imes: 264] "Vicdan-ı beşer denilen fıtrat-ı zişuurdur"
insanın vicdanı denilen, yani insanın vicdanı şuur sahibi olan ın. Şuurlu fıtrat.
Şuur; Hem aklın, hem kalbin, hemde ruhun hassası...
demek şuur = fıtratın kaynağı ile irtibatlı olması... şuur = bizdeki bikuve istidadın kaynatta ve Allah'ta karşılığını bulması
Demek her bir hassanın, herbir hissin, duygunun kaynağı ile bağlılığını bilmesi, bağlı kalması o hassanın şuur denir.
O zaman burada: Fıtratın kaynağı ile irtibatlı olması vicdan...
Vicdan saniine nazar ediyor...
[mu: 119] "kalbinde nokta-i istimdad, nokta-i istinad ile vicdan-i beşer sani'i unutmamaktadır"
İnsanın devamlı uyanık tarafı Vicdanıdır. İnsanın Allah (cc) ile devamlı bağlı tutan vicdandır.

Bir başka noktadan VICDANIN KAYNAĞI:

Vicdanı meydana getirenler = His α irade α L. Rabbaniye α Zihin
Acaba? ⟹ His → Esmaya
irade → Sıfata
Zihin → Ş. Zatiyeye
L. Rabbaniye → M. Zatiyeye
} mı bakıyorlar. Kaynak itibarıyla buralardan besleniyorlar gibi
geliyor. İşte burası Şuurlu makam.
O zaman 'ene' de Allah' (cc) zahir oluyor. Vicdanda O'nu seyrediyor. 'Ene' Zatin zahir olduğu yer. Vicdanda bakanmı? Acaba... ki bu manayı şurası teyid ediyor: [İş: 42] "Öyle ise iman, Şems-i Ezeliden vicdan-i beşere ihsan edilen bir nur ve bir

bir şuadır ki, vicdanın iç yüzünü tamamıyla ışıklandır"
iman Allah (cc) değil. O'ndandır ama O' değil. O'nun zahir olduğu yer 'ENE' dir.

İmanın zahir olduğu yer ki sarahaten söyluyorki orasıda vicdandır. Hem imanın bir mertebeside şuhud'dur. Şuhud orada oluyorki, buna fenafillah denir.

Hem imanın mahluk olduğu "vicdan-i beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki," le ifade ediyor. Nur makluktur. Şuada mahluktur.

Hem ihsan kaynağı ŞEMS-i EZELÎ' den

Ezel esmadır. Hem î ezele ait manalarına gelir. Kaynak itibarıyla elbette Cenab-ı Hakkı ifade eder ama veren makam ezelî makamki esmadır.

"vicdanın iç yüzünü tamamıyla ışıklandırır"
vicdanı iman ışıklandırıyor.

Hem imanın malzemeleri: Delil + Burhan → zihin
Fikret + Ünsiyet → ~~zihin~~ L. Rabbaniye
Üsare → His
Şira. → irade

Bir başka noktadan VICDAN (Nokta-i nazar)

[Ei-146] "(1) Hakikat-ı insaniyeye baktığı vakit, (2) o cami mikyasta,
(3) o küçük haritacıkta,
(4) o doğru nümineciktе,
(5) o hassas mizancıkta,
(6) o enaniyet hassasiyetinde
(7) öyle kat'î ve şuhudî ve iz'anî
bir vicdan, (vicdan) (Arş ~~[illegible]~~)
bir itm'inan, (islamiyet) (Arş-ı azam)
bir iman ile (iman) (mec'ul-ene)
o sıfat ve esmayı tasdik eder"

Hani olmağ meratib var. 1) tahayyül 2) Tasavvur 3) Taakkul 4) Tasdik 5) iz'an 6) iltizam 7) itikad.
iltizam = İslamiyet olduğu 9. mektub.
itikad'da iman olduğu.
O zaman bu iz'an yani vicdan'ın yeri ...→

203

mı acaba? Arş-ı azam → ARŞ → KURS → L. MAHFUZ
L. Rabbaniye — İrade — Zihin — Hiss

Hem yukarıda ..." öyle kat'î v şuhudî ve iz'anî
vicdan — İslamiyet — iman

Sıralama öyle gözüküyor.

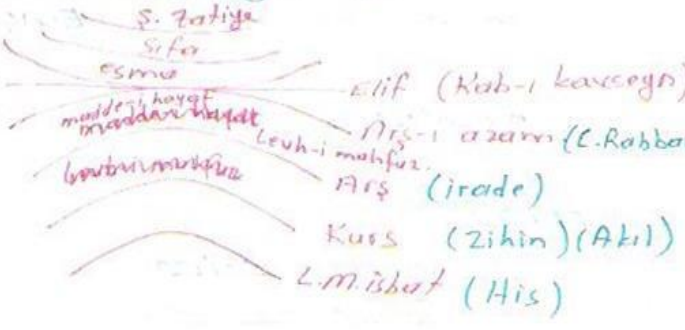

Aynı zamanda burası Maddi ve Manevi Hayat-ı muhammediye (ASM) ve Hakikat-ı muhammediye (ASM)

O zaman vicdanın öyle bir yeri varki yani meratibi varki; orası Arş → ile Arş-ı azam arası ki madde-i hayat makamı ki Cebrail (as) gile giremediği yer...

[K:30] "İslami esaslar ve cereyanlar ve şeairler kırılmasıyla bozulmaya yüz tutan vicdan-ı umumîye, Kur'an'ın i'cazıyle ve geniş yaralarını Kur'anın ve imanın ilaçları ile tedavi etmeye çalışıyor"

Demek vicdanın gidası = İslami esaslar ve cereyanlar
= şeair-i islamiye

Şeair vicdana direk enerji, gida veriyor. Onu besliyor. O zaman şeairler ve islamî esaslar vicdanî besliyorlarsa, islami esasları yaşayan ve şeaire hayatında gösterebilenin vicdanından geldiğine göre vicdaniyatı inkaş ettirdiğinden haber veriyor...

[Bmes:323] "ütidat ile vicdanı tefessüh edip, yılan gibi zehirlemekten lezzet alsın"

Yılan simgesi bozulmuş vicdanı simgeliyor.
Yılan = Bozulmuş vicdan'nı simgeliyor.

= HÜLASA =

- Mevcudat-ı hakiki isteyen vicdan... vucud-u hakiki isteyen vicdan
- vicdan ebed istiyor. O zaman ebed'in mahlukiyet tarafı. s: 217/166
- Vicdan mahluktur (s: 522/167)

204

- Vicdan 'ene' den haber veriyor. Gizli birşeyden haber veriyor. İş:74/
- Dini hislerin zahir olduğu yer... dinî hislerin kaynağı... İş:77/167
- Vicdan Alem-i şehadet ile Alem-i gayb arasında berzahtır. İm:246
- vicdan canlı ve ruhludur. İm:246
- fıtrata vicdanda deniyor... İm:246
- vicdanın hem elemi hemde lezzeti de var... K:253/167
- Sıfat ve esmayı tatî' şuhudî' izanı anlayan vicdandır... E1:146/167
- vicdan eneyi seyredendir. Ene de de Rüyetullah olduğu yerdir. ~~E1:146~~
- Kalb pencere... vicdanda bakan. M:120/168
- Vicdanı harekete getiren canlandıran tütsiyettir, islamî esaslardır ve de şeairlerdir. +ve hamiyetdir. ST1:27/168
- Vicdan lazım... lazımın lazımıda kutsiyettir. ST1:27
- Vicdan daima canlı ve ruhlu olarak sanîine nazar ediyor. Hiç bir zaman vicdanda gaflet olmuyor. Akıl tatil-i eşgal etsede... Mu:119
- Kalbte iki pencere var. Nokta-i istinad ve N. istimdad. Birisi ki n. istimdad ebede bakar. N. istinad ise ezele bakar. Vicdan bu iki pencereden bakar. S:687/168
- Vicdan Zişuurdur. M:463/168
- vicdanda inzinab ve cezbe var. S:700/168
- cesed ruhla lezzetlenir. Ruhda vicdanla lezzetlenir. Ruhu Allah'a bağlayan vicdan... S:745/168
- imanın yapıldığı yer vicdandır. İmanın malzemeleri = Delil + Burhan ① Fikret + Ünsiyet ② Usare ③ Sıra ④ İş:71/169
- imanın yeri vicdandır, kalb onun kilitidir. Ruh cesedde. iman vicdanda İş:77/
- vicdan fıtratın şuurlanmış, uyanmış hali. S:522/169
- ruhun Allah'la irtibat hali vicdan... çünki vicdan berzahtır.

- Vicdanın tek birşey olmadığı 2i: zihin + hiss irade + L. Rabbaniye... bunların cem hali vicdan - Aynı zamanda 4 hassa ruhun hassası deniyor. Hş:13
- zişuur → zihin → Marifetullah
- 2/Hiss → İrade → İbadetullah
- 2/Hayat → Hiss → Muhabetullah
- K. Emri → L. Rabbaniye → Müşahedetullah

Ruhun yapısı — Vicdanın yapısı — İkizinin neticesi

Zahir — Batın — Evvel & Ahir

Hş:136/170

205

- Namazın hakikatı vicdanın hakikatıdır. Birbirini celbediyor. İş:43/171
- Vicdanın yeri kalb tedir. Bm:367/171
-
- Vicdanın ziyası ukum-u diniyedir. Mu:86/171
- Vicdan bakan ve bakılan yerdir. Ruh vicdana, vicdan sanîini ène'de görürür (bakar). Mü:98/171
- Şükr-ü örfi vicdan. Hş:141/171
→ Ruh kulli, vicdan onun cuzi'si. Hş:141/171
- vicdanda emel, istidad ve kabiliyetlerin ahirete bakan tarafı. vicdan dünyaya bakmaz. Ruh dünyayada bakar. Ruh Allah'ın yarattığı her şeyin haritası. Vicdan ise böyle bir ruhun ahiret haritası. İş:42/171
- vicdanı bozulsa münafık ve mürted olur. S:522/172
- vicdanda dünyevilik yok. Ruhda dünyevilik tarafı da var. Ş:333/172
- vicdanın dünyaya manevi tarafına bakan tarafı 'His' vasfı. Ş:335/172
- Vicdan kainatı ibata etmiş. Derinliğinin nihayeti yok. İş:209/172
- istidad ruha. kabiliyet vicdana
- (çekilme) incizab ve cezbe var. İncizabın kaynağı → gaye-i hakikiye. Cezbenin kaynağı → hakikat-ı cazibedarın biraktığı nüminelerdir. S:522/172
- vicdanın lezzeti hidayet. İş:60/173
- Hidayet vicdanın lezzeti ve ruhun cennetidir. İş:60/173
- Dalalet vicdanın elemidir. İş:60/173
- iz'an vicdanda oluyor. İş:67/173
- Kalbin hatmi; yanı vicdanı bozulup tefessüh etmesi... İş:78/173
- hiss-i diyanet vicdanda Hş:102/173
- (Kalb zahir vicdan batın. Kalbin batını.)(Vicdan zahir his batın) Ei:147
- Sıralamada, vicdani → hissi → şuhudi... Ei:147/174
- Vehim Allah'ı bilmemekten, itikad etmemekten kaynaklanıyor. Bu vehimde vicdanı esir alabiliyor. H.Ş:68/174
- Zişuur. Şuurlu demek; vicdanı inkişaf etmişe deniyor. İş:42/175
- Vicdan EZEL'e bakıyor. Bu pencereden bakması ki; bu pencere n. istimdad. kalbin n. istimdad penceresi ki vicdan o pencere ile de 'ebed' bakıyor. İş:42/175
- Vicdanın gidaları = şeairler + islami esaslar (fiili yaşantılar) T:693/175
- Vicdanı bozulanın heryerde zehir olacağını. Zehir hükmüne geçer. m:438/175
- Vesveseler dimağda oluyor vicdanda ve kalbte değil. Dimağdan sonra kalbe inip saldırıya geçiyor. S:732/175

— vicdan daha gizli taraftan haber veriyor. ihtiyari ve izdirarı emirleri tefrik eden gizli bir şeyin vucudundan haber veriyor. Bu gizli şey 'ENE' galiba... iş:74/176

+ Vicdanın canlı ve ziyadardır. Hem imanın canlı ve ziyadar olduğu... iş:70/176

—

→ fitrat ile vicdan aklın penceresi. im:246/181

→ vicdan iradesizde çalışıyor. İradeyle insan maneviyattan tatil-i eşkal etse-de vicdan etmiyor. Çok antikadır. im:255/181

+ Vicdanda şuuhudî bakış var. Vicdanda 'ene'ye bakıyor. Çünki şuhudi hal 'ene' de oluyor. O zaman vicdanın önünde 'ene' var. mu:120/182

+ Vicdanı tahrik eden kutsiyettir. STi:27/182

— Vicdan sabit değil bu da bozulabiliyor ve terakki edebiliyor. Demek zıddının müdahelesi var; demek mahluktur. m:266/183

+ Vicdanın ukte-i hayatı marifet-i sanidir mu:119/183

+ Vicdanda incizab ve cezbe (çekim) var (incizab = çekilme). S:700/183

+ Cesed ruhla, ruhda vicdanla lezzetlenir. S:745/184

— Vicdanda cennet α ve cehennem muaccel yaşanabilir. S:745/184

+ Saadet vicdanda. Firdevs-i manevi kalbte yaşanabilir. S:745/184

— Firdevs-i cennet vicdanda yaşamak bu dünyada bile mümkin. S:745/184

+ İman mahluktur. Yapıldığı yer vicdandır. Yapılma malzemeleri. Fikret = Tefekkür + Ünsiyet = Alışkanlık + Üsare = Elde edilenler + Şira = Şeriata uymak. iş:71/184

+ iman Allah değildir. Vicdanı Allah'ı ile bağlayan bağın adı imandır. İman (hoşa Allah olsaydı) iman ettiği anda insan Tanrı olurdu. İman bağın adıdır. iş:71/186

+ imanda meratib var.

+ Hasenatın canlı ve ruhlu olduğu. im:201/187

+ Vicdanın batını şuur. Şuur = İlim + Hayat + İrade + Kudret + Sem + Basar + Kelam ⇒ Sıfatların cemi im:201/187

— Vicdanda iki pencere var. N. istinad ve N. istimdad. im:255/190

— Vicdan incizab (çekilme) var bu da EZEL'e... Cezbe (kendine doğru çekme) bu da EBED'e bakıyor. Ezel-ebed isminin ayrıldığı nokta. (ilginç) ş:80/190

— ihtiyarın vucudu vicdanla bilinir. S:466/190

— Ene — zata. Vicdan Şuunata — Kalb sıfata — Esma hayata bakıyor. (Bu mevzuyla alakalı bakış) S:466/190

— Her duyguyu aslına bağlayan histir. His duyguyu kaynağına bağlıyor. S:466/190

— ihtiyar vicdanda S:466/190

+ Vicdan insanın aslı... L:171/191

— Emeller, arzular, emniyetler, niyetler, gayeler, istekler, dilekler, eminlikler,

207

korkusuzluklar, elemler vs de hep vicdanen hissedilenler... İş: 28/191
— Vicdanın zahirisi kalb. batınısı ene' görünüyor. İş: 80/191
— vicdanın mahluk olduğu... Bm: 323/191
— Vicdan insanın fıtratının kendisi olduğu. Yani fıtratının uyanık, şuurlu halı vicdan. L: 171/191
— vicdanın emeller ve emanî (emniyetler, niyetler, gayeler, istekler, arzular, dilekler, eminlikler, korkusuzluklar) ile dolu olduğu. İş: 28/191
— Vicdanın hem zahirisi var hem batınisi var. İş: 80/191
— Vicdanın bozulabileceği gibi inkişafı da mümkündür. Yani sabit cevher değil.
— vicdanın tekammülünü → telkih eden, yani aşılayan → Şeriatlardır → Zihin.
vicdanın tekamülünü → ilham eden → Dinlerdir → L. Rabbaniye
vicdanın tekamülünü → hayat veren → Peygamberlerin gönderilmesidir → His
vicdanın tekamülünü → vücut veren → Tekliftir. → irade
İş: 164/192
— Vicdanın gözü var. O daima açıktır. İm: 255/192
— Vicdanın yeri kalb'tedir. Bm: 367/192
→ Vicdan fıtrat olduğu. Vicdanın anasır-ı erbaası.
Fıtratın anasır-ı erbaası ⇒ Toprak x Su x Hava x Nur.
Karşılıklarını koyarsak. Yani O'nun buradaki ifadesi. ve de bunun Oradaki hakikatı. yani varlık düzeyleri ise ⇒ Topra = ~~irade~~ L. Rab Su: His
Hava: ~~Zihin~~ irade. Nur = L. ~~Rabbaniye~~ zihin İş: 136/192
— Kalbte bulununa ükte-i hayatiye olan marifet-i sâni' vicdanda oluyor.
— Fıtrat = Din = Vicdan. Fıtratın manevi boyutu vicdan.
Din = Saadetin ziyasıdır.
Din: Hissin ülviyetidir
Din = Vicdanın selametidir ⇒ Vicdan = dinin selametidir.
Din = Kemâlin cemalidir.
mu: 19/192
— Vicdandakileri bu tarafa çıkaran ulum-u diniyedir. Ulum-u diniye; vicdandakileri çekme, çıkarma, şehadete getirme metodlarıdır. mu: 86/194
— Vicdan kalbin en derin tarafı. İş: 141/194
— Vicdanında bulunan emel ve istidadların tohumu. İş: 42/194
— Vicdan akıldan daha ince. İş: 42/194
— Vicdanın akıldaki irtibat tarafı ZİHİN'le oluyor. Adeta zihin aklın özelliği değil; vicdan dimağda şübe bırakmış. Vicdanın dimağda bıraktığı penceresi, üssü, şübesi zihin İş: 29/194

208

- His duygudan daha latif. Çünki his vicdanın bir vasfı. İş:29/194
- fıtrat= Vicdan. Vicdanın yapısından olan his'de insanın fıtratının temel malzemesi. fıtratın malzemesi His'tir. Aklın, kalbın, ve ruhun yapısı, malzemesi his'tir. Tabir-i caiz ise= Atom → Esir → madde-i hayat → His → ene → Nur-u muhamedi (ASM).
  Allah fıtratı his malzemesiyle yarattı. İş:29/194
- Vicdan fıtratsa ⇒ Zihin → Akıl → Cebrail → L.mahfuz
  His → Hayat → İsrafil → Arş
  L.Rabbaniye → ruh → Azrail → Arş-ı azam
  irade → Şuur → Mikail → Kurs
  Vicdan — Risalet-i Ahmediye (ASM) — manevi H. muhammediye (ASM) — maddi H. muhammediye

İş:29/195

Bunun daha ilerisi.

ENE → Zihin → Akıl → cebrail → L. mahfuz →
→ irade → Şuur → mikail → Kurs → ALEM-i ŞEHADET
→ His → Hayat → İsrafil → Arş →
→ L.Rabbaniye → Ruh → Azrail → Arş-ı azam →

ZATA Bakar m. Zatiye	Şuunat-ı Zatiye	Sıfat-ı Zatiye	Sıfat-ı Sübutiye	Esma-i ilahiye	Atom Cesed.
ENE	VICDAN	KALB	RUH	HAYAT	CESED

İş:29/196

.. Arş-ı Azamala arş arası mana- Arş'tan aşağıda nur. Bir manaylada Arş-ila Arş-ı Azam arası Risalet- Arş'tan aşağıda; yani atom arası nübüvet. İş:29/196

- irada → İbadetullah → Hayat
  Zihin → Marifetullah → Akıl
  His-i Şuur → muhabetullah → Kalb
  L. Rab. → Muşahedetullah → Ruh (enede) İş:29/197

- Hiss-i diyanet vicdanda DH:17/197

209

- tasdik akılda. iz'an vicdanda... İş:67/198
- ruh vicdan vasıtasıyla manevi lezzetleniyor. İş:87/198 S:745/198
- Hanniyet vicdanı tesir ediyor. Hş:102/198
- Münafığın vicdanı ölmüştür. Yani fıtratı bozulmuştur. S:383/198
- Ülkü sesler vicdanı besliyor. Ziddi bilolistir... m:481/198
- inkıyad ve teslim vicdanda oluyor. Bu iki sıfatta İslamiyettir. O zaman inkıyad+teslim: İslamiyet = fıtrat = Vicdan... Ş:136/199
- Vicdan hem cehennemin hem de cennetin getirdeği... mu:99/199
- Vicdanı vehim esir bloke edecek... Hş:68/201
- Fıtrat-ı Zişuur olan vicdan... Vicdan fıtrattır. Fıtratın şükr-ü örfiye intisal eder şuurlu olursa, yani şükr-ü örfide fıtratı durursa. Fıtrat = Vicdan. Fıtratın yerine kullanılmasında şuur... İm:254/201
- Vicdan uyumaz. Allah (cc) ile devamlı irtibatlı... mu:119/201
- İman vicdanda. Allah'ın zuhur yerinde 'ene' de... mu:119/201 İş:147/201
- Ezel ve Ebedin ayrıldığı, belirlendiği nokta vicdandır. N. istimdad EBEDE. N. istimdad EZELE bakıyor: İş:42/202

→ Arş-i azam | L. mahfuz | Arş | Kürs ⇒ Maddi hayat-ı Muhammediye (ASM)
L. Rabbaniye | His | İrade | Zihin ⇒ Manevi hayat-ı muhammediye (ASM)

Devamı ↓

- Arş-i azam | L. mahfuz | Arş | Kürs ⇒ Maddi H. muhammediye = nur = fıtrat = Şeriat
L. Rabbaniye | His | irade | zihin ⇒ Manevi H. muhammediye = mana = Vicdan = Din
- L. Rabbaniye → Arş-ı azamımız
  - Hissimiz → L. mahfuzumuz
  - iradeniz → Arşımız
  - zihinimiz → Kürsümüz

E1:146/202-203

- Yılan ve akrep bozulmuş vicdanı simgeliyor. Şm:323/203
  Yılan = ucub (gurur + kibir) Akrep: Haset ⇒ Yılan = ucub = Heva
  Akrep = Haset = His (his körduru).
- N. istimad (Allah'a iman) | N. istimdad (Ahirete iman)
  inkıyad (Çekilme) | cezbe (Çekme)
  istidad | Kabiliyet.
- Vicdanın yapıldığı malzeme histendir. 4. vasfının malzemesi histir.
- Risalet-i muhammediye (ASM) = (His + Şuur) + Akıl + Hayat
  Vicdan = fıtrat = İslamiyet L:336/
-

209

- tasdik akılda. iz'an vicdanda... iş:67/198
- ruh vicdan vasıtasıyla manevi lezzetleniyor. iş:87/198 s:745/198
- Hanniyet vicdanı tesir ediyor. Hş:102/198
- Münafığın vicdanı ölmüştür. Yani fıtratı bozulmuştur. s:383/198
- Ülvi sesler vicdanı besliyor. Zıddı bilolistir... m:681/198
- inkıyad ve teslim vicdanda oluyor. Bu iki sıfatta İslamiyettir. O zaman inkıyad+teslim = İslamiyet = fıtrat = Vicdan... ş:136/199
- Vicdan hem cehennemin hem de cennetin getirdeği... mu:99/199
- Vicdanı vehim esir bloke edebilir... Hş:68/201
- Fıtrat-ı Zişuur olan vicdan... Vicdan fıtrattır. Fıtratın şükr-ü örfiye intisab eder şuurlu olursa, yani şükr-ü örfide fıtratı durursa. Fıtrat = Vicdan. Fıtratın yerine kullanılmasında şuur... im:254/201
- Vicdan uyumaz. Allah (cc) ile devamlı irtibatlı... mu:119/201
- İman vicdanda. Allah'ın zuhur yerinde 'ene' de... mu:119/201 iş:47/201
- Ezel ve Ebedin ayrıldığı, belirlendiği nokta vicdandır. N. istimdad EBEDE. N. istimdad EZELE bakıyor: iş:42/202

→ Arş-i azam | L. mahfuz | Arş | Kürs ⇒ Maddi hayat-ı Muhammediye (ASM)
L. Rabbaniye | His | İrade | Zihin ⇒ Manevi hayat-ı muhammediye (ASM)

Devamı ↓

Arş-i azam | L. mahfuz | Arş | Kürs ⇒ Maddi H. muhammediye = nur = fıtrat = Şeriat
L. Rabbaniye | His | irade | zihin ⇒ Manevi H. muhammediye = mana = Vicdan = Din

- L. Rabbaniye → Arş-ı azamımız
  - Hissimiz → L. mahfuzumuz
  - irademiz → Arşımız
  - zihnimiz → Kürsümüz

E1:146/202-203

- Yılan ve akrep bozulmuş vicdanı simgeliyor. Şm:323/203
  - Yılan = ucub (gurur + kibir) Akrep: Haset ⇒ Yılan = ucub = Heva
  - Akrep = Haset = His (his körduir).
- N. istimad (Allah'a iman) | N. istimdad (Ahirete iman)
  - inkıyad (Çekilme) | cezbe (Çekme)
  - istidad | Kabiliyet.
- Vicdanın yapıldığı malzeme histendir. 4. vasfının malzemesi histir.
- Risalet-i muhammediye (ASM) = (His + Şuur) + Akıl + Hayat
  Vicdan = fıtrat = İslamiyet L: 336/

211

(Saadet harici) = NEFS-i EMMARENİN SIFATLARI =

Hinzir (Domuz) = Haram sıfatı
Fil = Kibir sıfatı
Kelp (Köpek) = Gadap ve şer sıfatı
Yılan = eza ve cefa sıfatı
Akrep = Lisan ile azab sıfatı
Fare : Nefse müteallik olup halktan mestur ve halka ayan nesneye mübaşeret ve su-i zan sıfatı.
Kehle ve pire = mekruha irtikab sıfatı.
Himar (Eşek) = Ziyade şehevat-i nefsaniyeye tabii olma sıfatı
Kaplan = Kibir sıfatı
Kurt = Hased ve taatte şirket sıfatı
Ayı = Gadap sıfatı
Pars = hırs sıfatı
Maymun = Alemmamlık sıfatı
Tilki = mekruh ve tezvir sıfatı
Azgın deve = Şehvet ve hırs ve kin sıfatı.
Azgın öküz = Bugl ve emre itaatsizlik sıfatı.
Çiçek arısı ve sarıca arı = Efkarı faside ve nef-i olmayan şeye mübaşeret sıfatı. Amma ahiret fiiline mübaşeret zamanlarında görüşe ihlası olmadığından sonunda fayda görülmeyecek sıfatı.
Kedi = Şeytanın vesvesesi sıfatı
Samsar = Gaflet sıfatı
Tavşanlı kuşu = Cahil ve hırs sıfatı
Karınca = Hırs sıfatı.

Velhasıl lehmi yenilmeyen hayvandan ne kadar var ise hal ve şanlarına büyük ve küçüklerine göre nefsi emmarenin itaatsizliğini ve şehevatı sıfatıdır. Velehmi yenilen ne kadar hayvan varsa azgın olanları dahi hal ve şanlarına göre ve büyük ve küçüklerine nazaran nefsi emmarenin sıfatıyla tabir olunur.

NEFS-i LEVVAME

Koyun, keçi ve sığır = emsali helal menfaat sıfatıdır.
Balık = Helal nesneyi kesp sıfatıdır.

212

Tavuk ve güvercin ve sair eti yenen kuşlar helale hırs olma sıfatıdır.
At ve köpek: azgın olmaz ise sadakat sıfatıdır.
Eğer azgın olursa nefsi levvamenin galebe sıfatıdır.
Aslan: Dinde salabet sıfatıdır. Fakat adamına göre nefsin galebe sıfatı ile tabir olunur.
Ve bal arısı ahlaki hamide kesdirmek suretidir.
ve kurbağa ruhun nefsten nefreti sıfatıdır.
Kaz: Hırs. Horoz: Şehvet. Tavus: Malem sevgisi. Karga: Uzun ömre tamah

12.defter

117

Kadere inabildiğimiz kadar, gerçekleri farkettiğimiz kadar ruhen rahat oluruz.
"hali ve vicdani bir imanın cüzlerindendir"
İmanın hakikatını hali. İmanın mahiyetini vicdani boyutta yaşar insan. İmanın vicdandaki tesiri ve kaşifliği...
Kadere iman olmazsa idi saydıklarımızdan hariç olarak: İnsanın ruhunun derinliklerindeki istidad getirdiklerini nasıl sulayıp uyandıracaktın. Kadere iman ruhunda uyandırdıklarının farkındamısın. Kadere imanın ruhundaki kaşifliği ve uyandırdıklarından haberi varmı?
İmanın en son sıraya gelmesi; S inin ruhdaki yaşantının adı da kadere imandır. S tane iman esasının ruhunda uyandırdıklarını ifade etmenin adıdır kadere iman. Ve S iman esası ne tesir etmişin haberesidir kadere imanın tereşşuhatları... kadere iman ruhun dışa vuruş halinin ifadelendirişidir. Rabbiyle ilişkinin adıdır kadere iman, ve de munasebetinin seviyesidir. Ruhundaki Allah'a karşı sadakatının göstergesidir kadere iman. Buna delilim: Bak bakalım kadere imanda meselesi olanların ruh hallerine. Kader hakkında ikiri geri konuşanların kimler olduğunu, kimlerin medar-ı bahsettiklerine bakarsan anlarsın. Hırsızlığa getiriken cezadan en çok kim korkar? Allaha suizan eden, günah bataklığının sorumluluğunu başkasına atmak isteyenler olduğunu göreceksin.
Adam Allah'a, meleklere inancında sorun yaşayanın kendi ruhunun derinliklerindeki boşluğun eminin nereden geldiğini bilemez. Aleminde Allah'la güven sorunu yaşıyor, teslimiyet, sevgi, saygı sorunu yaşayanın ruh boşluğunu ne ile doldurabilir. Niçin ilmi bir formülize edemeyiz: İçsel akım herkese göre farklıdır. İhata edilemezki bir çerçeve çizilsin. Herkesin alemide farklıdır. Ondan hali ve vicdanidir. İçsel sorundur.
Benim ruhum birşekilde oluştu.
Yok benim ruhum yaratılda arasındaki farklı anlayıştan doğan boşluğu kadere imanla doldurabilir. Ruhumdan öğrendim ruhunu kaka-katının ortaya koyduğu münasebetin ifadesidir kadere iman

14.defter

194

istidada neşr-i hayat nasıl ediyor? — Lezzeti içine atıyor ve o şeye kıymet verir ve bast (genişletip devamlı devamını sağlıyor). Ortaya çıkan halet-i ruhiyenin adınada nokta-i istimdad.

O amal ve müyul-u müteşa'ibeye lezzeti atıyor. Bunları çalıştıran demek lezzettir. O zaman lezzet o amal ve meylin, istidad ve kabiliyetlerin bilfiile doğru ağaç olmalarının benzinidir lezzet... Zaten bilkuvve istidadın bilfiile çıkmasının adıdır lezzet... Zaten insanın nokta-i istinadı iman-ı bilahirettir. Ahiretin insandaki bilkuvve karşılığı olan istidadları var. Adeta ahiretin şübeleri... Ahiretin şübeleri olan o nihayetsiz amal ve muyulat istidadların, bilkuvve durumundan bilfiile çıkmasının lezzeti içine atınca ortaya çıkanda bilfiil lezzettir. İstidad motorunu çalıştıran benzinin adıdır lezzet...

itikad → Şişeli lamba
Şişeli lambayı yakan → ilân-ı sâni
Avalim-i gaybiyenin emuzeci olan → Latife-i Rabbaniye
Latife-i Rabbaniyeden → ilân-i Sâni yapılıyor. İlan-ı Sâniyi latife-i rabbaniye yapıyor.

"herbir zerre müvazene-i cereyan-ı umumiyi muhafaza" → Sani'in kasd
"her bir nisbette ayrı ayrı mesalihi intac ettiklerinden" → hikmetini izhar
"kıraet ettikleri için" → Sani'in delâili

hikmet nazarıyla → bak
Fikr-i hakikatle → sarıl
} Taki mele-i a'ladan gelen selasil-i resâil seni a'lâ-yı illiyîn-i illiyyîn-i yakine çıkarsın."

Vicdan → Alem-i gayb ile Alem-i Şehadetin nokta-ı iltisakı ver berzahı
→ iki alemden birbirine gelen seyyâratın mültekası

vicdan denilen fıtrat-ı Zişuurdur. (im:246)

Fıtrat + Vicdan

Akla bir penceredir.

Bir şeyin kıblesi → Arşıdır, yönüdür, aslına bakış ve aslına doğru seyahattır. Aslına açılan koridordur.

1 → Yaptıklarımı okudum.

= VİCDAN AZABI =

3-4-2011 (2.bur)

2 s:28 → Kadîr-i Zülcelâle → dayanıp
→ tevekkül etmezse
→ itimad edip
→ teslim olmazsa
} vicdanı daim azab içinde kalır.

2 s:153 → "tevbe etmek" → vicdandaki azabın kalkmasına vesile
→ Buda zikirle olur.

2 s:367 → Kuranın → Alt → irade
→ Üstü → His
→ Sağı → Latife-i Rabbaniye
→ Solu → Zihin
→ içi → Şuhud

2 s:381 → Vicdan azabının bir sebebi de → Zemm ve gıybet

s:463 → Kader → islamiyetin → hâli
Cüz-i ihtiyarî → imanın → Vicdanî
Vicdanın sahasını, hududunu çiziyor

s:522 → insanın fıtrat-ı zişuurdur

s:522 → "Kim kendi uyanık vicdanını dinlerse."
Vicdan uyumaz. Cennette de uyku yoktur. O zaman Cennetteki tarafımız vicdandaki fıtrat-ı aliyemizle olunacak.

s:522 → Vicdan fanî ile doymaz. Faniden azab çekiyor. Bakiye muhatab edilse, faniden yüzünü çevirirse azabı kalkar.

2 s:522 → Vicdan mahkûmdur.

s:700 → Vicdanda incizab ve gelme var. Bunların karşılığını görmezse, göstermezsen azabda kalır.

218

- S:732 → İmanın yeri kalb ve batını olan vicdandır.

İmansızlık: Vicdana, → En derin yerine
→ Hem bir hiss-i elimi,
→ Hem bir şedid elemi,
} Şuur onu gösterir.

- S:744 → Ruh vicdanla mütelezziz olur, oluyor.
- M:59 → Vicdanın lezzet-i tammı, Kuranın mahiyeti ve hakikatiyle muhatab etmekle olur.
- M:190 → Vicdanın itminanı → Kuranın nurlarıyla mümkün.
- M:259 → Vicdansızlık demek vicdanın 4 unsurunun işlevsiz hale gelmesi veya sekteye uğraması veya gereken seviyede enerji alamamasından.
- M:359 → Vicdanın canavarida var. Ve o insan canavar olur.
- M:438 → Murtedin vicdanı tefessüh eder.
- L:198 → Sadakatsizlik, açık saçıklık vicdana zarar verir.
- L:209 → Günahlar vicdanın hastalıklarıdır.
- Ş:292 → Şefkat, hakikat perestlik vicdandan ayrı latifelerdir.
- S:756 → Vicdanın rahatı ve lezzeti → nokta-i istinaddır
→ nokta-i istimdaddır.
- S:756 → Allahtan, ahiretten haberi olmayanların vicdanı daima muazzab olur.
- S:758 → Vicdan bulunduğu ortamdan menfi veya müsbet müteessir olur.

İş:42 → Vicdanın dibi yok. Göğü zaman lisan onu ifade edemez.

İş:42 → Vicdan-ı beşere ihsan edilen → bir nur } dır iman.
→ bir şua }

İmanın yeri vicdandır, oraya konmuş...

İş:42 → Ebede ait tohumlar vicdana atılmıştır.

İş:43 → Vicdanın muhabetini namaz celbediyor.

İş:60 → Vicdanî lezzet hidayettir.

İş:64 → Celal → vicdana tecelli edince → reca } husule gelir.
Cemal → vicdana tecelli edince → havf }

İş:71 → Vicdana nur-u iman tecelli edince → menba-ı kemalat
→ Vicdan hayattar
→ Vicdan ziyadar

olur

Mün:45 → Müslüman neslinden gelen bir adamın vicdanı hiç bir vakit islamiyetten vaz geçemez.

Mün:86 → Vicdanın ziyası → ulûm-u diniyedir. } imtizacından
Aklın nuru → funun-u medeniyedir. } ibtisinin im-

tizacından hakikat tecelli eder.

D.H:10 → Arabın asli vicdandadır, vicdanîdir.

DH:58 → Hakim ve } insana hakim olursa yanlış yapamaz.
âmir-i vicdan } Yapsada hemen döner.

OL:684 → Müminler mabeyninde → husumet ve } bir seyyiedir.
→ adavet } Bunun içinde

220

Ruh + kalb

sıkıntılara boğacak

↓

bir azab-ı vicdaniyi alicenab ruhlara hissettirir.

O. iş: 5 → Vicdanı heyecana getiren → Şefkatı cinsiyenin uyandırılmasıyla → Nefret-i umumiyeye mâruz kalmamak korkusuyla getirilebilir.

O. iş: 10 → Cenab-ı Hak (cc) hidayet-i fıtriyenin getirdeğini vicdanımıza dikmiştir.

Ab: 561 → Vicdan daimi lezzet istiyor. Faniyi istemiyor.

Ab: 620 → Ceza din namına olursa vicdan müteessir olmaz.

S: 741 → Bütün fanileri vicdan yutsa tok olmaz.

S: 743 → Vicdanda gizli, saklı şeyler konmuş "insanî bir râz" bu demek.

S: 745 → Vicdan tahrik edilirse lezzeti ziyade olur.
Ateşi → nur olur
Şıtası (kışı) → yaz olur.

S: 349 → Risale-i Nurun esas maksadı olan → Şefkat
→ hak
→ hakikat
→ Vicdan
} olduğu için bilkeri şiddetle siyasetten men etmiş.

İş: 70 → Küfür ile vicdan → Zulmetli
→ issız
→ haşerat-ı muzırra
} Yuvasına inzilab eder.

İş:74 → fıtrat ile vicdan → ihtiyarî emirleri } Tefrik eden gizli bir
→ izdirarî emirleri } şeyin vucuduna şe-
hadet ediyorlar ki...

(Bana ait notum: Eneden haber veriyor. Yani kainatın mec'ulun-
dan. Cilve-i ferd ve ehad taayyün ve teşahhüs ediyor teemmel...)

İş:77 → Vicdan mahall-i iman → En evvel sani'î arıyor.
→ En evvel sanii istiyor
→ En evvel saniin vucuduna
delalet edip ilan edendir.

İş:77 → Mazhar-ı hissiyatı → vicdan } kalb.
Ma'kes-i efkârı → dimagdır }

İş:78 → Kalbin ḫatmi, delail-i kalbiye ve vicdaniyeye aittir. Kal-
bi mühürlendiden maksad, kalbin batinisi olan vicdandır.

İş:80 → Zahiren mütenahi isede } vicdan
Batinen Namütenahidir }

İş:81 → Cehennem dahi olsa ebed isterim diyen vicdandır. İste-
meyen nefistir.

İş:83 → Vicdandakiler ibadetle neş u nema bulurlar

İş:140 → Umid ve korku vicdandadır. Vicdanîdir.

İş:164 → Vicdanın tekemmülünü aşılayan şeriatlardır, yani dinlerdir.

İş:209 → Vicdanın derinliği yoktur. Herşey herşeyle bağlı. Vicdanda ve
fıtratta kopukluk yoktur.

İm:246 → Vicdan bazan akla penceredir. Oradan seyreder.

İm:253 → Vicdanınla meşveret etmeden sırf aklı ve hissi karar
verme.

222

İm:254 → Fıtrat ve Vicdanda → nokta-i istinad } hakikat-ı zaruriye-dirler

İm:255 → Vicdan sani'ini unutmaz.

K:30 → Vicdanı beslenenlerin en müessiri şeairlerdir.

E1:79 → Munafık → itikadsızdır
→ Kalbsizdir
→ Vicdansızdır

E2:120 → Manevi cehennem vicdandadır. Manevi cennette vicdandadır.

E2:244 → Bir müslüman dinini bıraksa vicdanı tefessüh eder, ve zehir olur

Mh:120 → Vicdan nezzardır, kalb penceresidir.

H.Ş:143 → Vicdan gıybetten rahatsız olur, azab duyar.

H.Ş:145 → Günah nisbetinde insan vicdansız olur. Müslüman olursa böyle. Kafir vicdansız olmaz. Vicdansız münafıktır kafir değil.

H.Ş:145 → Arzu-yu maslyet vicdandaki sadasını susturmakla inkişaf eder. Vicdandaki sadasını bastırmadan rahatça günah işleyemez, vicdanı devamlı onu rahatsız eder.

Müni:19 → Din → Hissin → Ulviyetidir.
→ Vicdanın → Selametidir.
→ Saadetin → Ziyasıdır.

İş:81 → Vicdan → Akıl } hariçi ebedi azabın tehlikesinden
→ Vehim } müteessir olur.

İş: 220 → Vicdan mağlukatın tümünü ihata etmiş...

İm: 246 → Alem-i gayb ile Alem-i şehadetin } nokta-ı iltisakı ve berzahı ve o iki alemden birbirine gelen seyyaratın mültekası (kavuşup buluşulacak yer, iki şeyin birleştiği yer, kavşak) vicdan denilen fıtrat-ı ZİŞUURDUR.

Br: 348 → Vicdandaki his başka bir histir. Akılda, kalbde, ruhda da his var. Vicdanî his ayrı bir histir.

Ei: 146 → Hakikat-ı imaniyenin şuhudî ve izanı hakikatları vicdanda oluyor.

Mu: 155 → Herşeyde olduğu gibi vicdanî dahi terbiye ve eğitilendir. Eğitmeye muhtaçtır.

Mü: 20 → Vicdan terbiye olmazsa ondan hakiki hamiyet ve sadakat ve adalet beklenmez.

S.T.İ: 27 → Vicdanî kutsiyet tahrik ediyor.

S: 687 → Vicdanın → nokta-i istinad → nokta-i istimdad } ihtiyacı varki o da Allaha iman ve Ahirete imandır.

S: 700 → Vicdanda → incizab (çekilme) → Cezbe (Çekme) } var.

S: 745 → Vicdanda firdevslerin kapıları açılır, dünya olur bir cennet.

İş: 71 → iman vicdanda → ibret → fikret → Unsiyet → Usare → Şiralarında } iman balını yapıyor.

224

S:414 → Kalbi → Selamsız (bozukluk)
Aklı → Müstakim
Vicdanı → Marazsız (hastalıklı)
Zevki → Selim (refah ve selamet üzerine olan)
} Her →

S:522 → Fıtrat-ı Zişuur olan → Vicdan
Vicdanı; fıtratın zişuurudur. Ruhun, atlın şuuru ayrıdırlar.

L:122 → Mürtedin vicdanı tamamen bozulmuş demektir ki yılan gibi ısırmaktan lezzet alır.

İş:28 → Vicdanda: binler âmâl (emeller)
ve emanî (istekler, gayeler, arzular, dilekler)
} doludur.
Eğer bunlara cevab verilip hedef gösterilmezse cinnet getirecek bir hale gelir.

İş:140 → Vicdanı canlı tutan → tergib ve → terhib } yani { ümid ve korku } hisleri lazımdır.

İm:255 → Vicdanda uyku yoktur. Cennette de yoktur. Uykusuzluk nasıldır diyenler vicdanlarına girsinler.

H.Ş:136 → Vicdanın içeriği, alt veri tabanı → irade,
→ Zihin,
→ his,
→ L. Rabbaniye

Mu:86 → Vicdanın → Ziyası → ulum-u diniyyedir.

İş:42 → Vicdanında bulunan bütün emel ve istidadlarının tohumları...

İş:60 → Hidayet → ruhun cennetidir
→ Vicdanî bir lezzettir.

adam Kuranın beyanında → güzel bir selaset
→ rāna bir tenasūb
→ hoş bir ahenk
→ yekta bir fesahet
} görür.

İş:67 → Vicdanī iz'an yok. İz'anın yeri (bu makamda vicdanda)

İş:83 → emirlerin → yapmaktan
nehiylerinden → sakınmaktan
} ibaret olan ibadetle.

Vicdanī ve Aklī olan } imanī hükümler

terbiye ve takviye } edilmezse

eserleri ve tesirleri } zayıf kalır.

Yapmak eylemdir ki kaynağı vicdandır. Ki terbiye ihtiyacı var.

Yapmak eylem değil muhatabı akıldır. Gucu yetmesi için takviye ihtiyacı var.

Yapmak eser ortaya çıkar

Yapmamaktanda insan tesiri büyük olur. ibadete çok büyük tesiri olur ve katkı sağlar.

H.Ş:77 → Vicdanī bir yasakçı → hissin karşısına çıkar, susturur
Hadd-i şeriyi tahattur ile → ulvî zecr ve
Vicdanī bir yasakçı o hissin karşısına çıkar, susturur.

İm:201 → Fıtrı olarak vicdanda şuur ile → bizzat hissedilen vicdaniyatın esası.

Vicdaniyat: Vicdanın anasır-ı erbaası mecmu-u hülasasından ortaya çıkana vicdaniyat denir. Çıkmamış haline yani

226

anasır-ı erbaanın ahenkli vicdandaki halinede şuur deniliyor.

S:745 → Cesed ruhla mülteziddir (lezzet alır), ruh vicdanla mütelezzizdir.

Sıra şu Cesed → ruh ile } lezzet alır.
ruhda → vicdanla }

O zaman: Cesed → ruh → Vicdan

İm: 254 → Burada da Vicdan-i beşer → fıtrat-ı Zişuurdur. Vicdan fıtrı şuur sahibidir. Doğruyu yanlışı, batılı hakkı, saniini arayan yöndür, pusuladır.

İş: 42 → iman → vicdan-ı beşere ihsan edilen bir nur ve bir şuadır ki, Vicdanın iç yüzünü ışıklandırır.

S: 522 → Vicdan mahluktur.

İş: 74 → Vicdan eneden haber veriyor.

İş: 77 → Dini hislerin zahir olduğu yer, dinî hislerin kaynağı.

İm: 246 → Vicdan canlı ve ruhludur.

S: 522 → Vicdan mahluktur

İş: 77 → Dini hislerin zemini, kaynağı.

İm: 246 → fıtrata vicdanda deniyor.

K: 253 → Vicdanın hem elemi hemde lezzetide vardır.

E1: 146 → Sıfat ve esmayı katî ve şuhudî ve iz'anı anlayan vicdandır.

Ei:146 → Eneyi seyreden vicdandır.

S.T.i:27 → Vicdanı hareketlendirip canlı tutan kutsiyettir, islami esaslardır ve de şeairlerdir ve hamiyettir.

S.T.i:27 → Vicdan → lazım
Lazımın lazımı → kutsiyettir.

S:687 → Nokta-i istinad → ezele bakar
Nokta-i istimdad → ebede bakar

m:469 → Vicdan zişuurdur. Aynı zamanda Vicdan → fıtrattır.
Aynı zamanda fıtratta → islamiyettir.
Toporlarsam=
Vicdan=Fıtrat=İslamiyet

S:522 → Vicdan fıtratın şuurlanmış, uyanmış hali.

im:246 → Unutma Vicdan → berzahtır

H.ş:136 → Zişuurdur → Zihin → Marifetullah
Vucud-u haricidir → irade → ibadetullah
Zihayattır → His → Muhabetullah
Kanun-u Emridir → Latife-i Rabbaniye → Muşahedetullah

Ruhun yapısı — Vicdanın yapısı — ikisinin neticesi

Zahir — Batın — Evvel & Ahir

İş:43 → Namaz → fıtratın hülasası, çekirdeğidir.
Fıtratda → insandaki karşılığı vicdan...
O zaman Namaz → Vicdanın hakikatıdır

Mu:86 → Vicdanın Ziyası → Ulum-u diniyedir.

H.ş:141 → Şükr-ü örfi → vicdan

228

S:522→ incizab (çekilme) kaynağı → gaye-i hakikiye
Cezbenin (kendine doğru çekme) kaynağı → hakikat-ı

cazibedarın bıraktığı, bize ettiği, koyduğu nümunelerdir.

İş:60→ Vicdanın lezzeti hidayettir. Ve hidayet ruhun cennetidir.
Dalalet vicdanın → elemi ve Cehennemidir.

İş:67→ İz'an vicdanda oluyor

İş:78→ Kalbin katmi → vicdanın bozulup tefessüh etmesidir.

Hş:102→ Hiss-i diyanet → vicdanda

E1:147→ Kalb → zahir Vicdan → zahir
Vicdan → batın His → batın
O zaman sıralama: Vicdanî → hissî → şuhudî

İş:42→ Vicdanı inkişaf edene Zişuur deniyor.

T:693→ Vicdanı besleyen malzemelerden → Şeairler & İslamî esaslar

Fiili yaşantılar.

M:438→ Vicdanı bozulanın zahir hükmüne geçiyor.

İş:74→ Vicdan daha gizli taraftan haber veriyor. İhtiyarî ve iradirarî emirleri tefrik eden gizli bir şeyin vucudundan haber veriyor. Bu gizli şey 'ene' galiba.

İm:246→ fitrat ile vicdan akla bazan pencere olur.

Mu:120→ Vicdanla şuhudî oluyor. Vicdandaki Latife-i Rabbaniye ile gizli bir yere bakıyor ve orada şuhudî nazar oluyor.

S.T.İ:27 → Vicdanı tahrik eden kuvvetdir.

Mu:119 → Vicdanın ukte-i hayatı marifet-i sanidir.

S:745 → Cesed → ruhla ruhda → vicdanla lezzetlenir.

S:745 → Vicdanda Cennet & Cehennem muaccel yaşanıyor.

S:745 → Firdevs-i Cennet vicdanda yaşamak bu dünyada bile mümkün.

İm:201 → Hasenatın canlı ve ruhlu olduğu.

S:80 → Ezel ve Ebedin ayrıldığı mihengi nokta vicdan.
Vicdandaki incizab (çekilme) → Ezele
Vicdandaki cezbe (Kendine doğru gelme) → Ebede } bakıyor.

S:466 → İhtiyarın vucudu vicdanla bilinir. Vicdan iradesiyle bilir.
Çünki bilinen → ihtiyar. Bilen ise → Vicdandaki irade.

S:466 → Herbir duyguyu aslına bağlayan hatif. His duyguları kaynağına bağlıyor. Aynı zamanda da duyguların zeminidir hiss...

İş:80 → Vicdanın cehhari → kalb
Vicdanın batını → ene } görünüyor.

İş:28 → Vicdanın emelleri ve emani (emniyetler, niyetler, gayeler, istekler, arzular, dilekler, eminlikler, korkusuzluklar) ile dolu olduğu.

İş:164 →
Vicdanın tekemmülünü → telkih eden, yani aşılayan → Şeriatlardır → Zihindir.
Vicdanın tekemmülünü → ilham eden → Peygamberlerin gönderilmesidir → His
Vicdanın tekemmülünü → hayat veren → Dinlerdir → Latife-i Rabbaniye
Vicdanın tekemmülünü → Vucud veren → Teklifdir → İrade.

İm: 255 → Vicdanın gözü var o da daima açıktır. Karşıyı seyrediyor.

230

H.ş:136 → Vicdan fıtratın karşılığı olduğu.
Vicdanın anasır-ı erbası.
Bu alemdeki fıtratın anasırları: 1. Toprak 2-Su 3-Hava 4- Nur

Karşılaştırırsak:

Toprak →	irade
Su →	His
Hava →	L. Rabbaniye
Nur →	Zihin.

Mu:19 → Din= Saadetin ziyasıdır
Din= Hissin uluviyetidir
Din= Vicdanın selametidir
Din= Kemalin cemalidir

Din = fıtrat = Vicdan
Aynı mahiyetin hakikatidirler.

İş:42 → Vicdanda bulunan emel ve istidatların tohumları var...

İş:29 → Vicdanın dimağda bıraktığı şubesi → zihin.

İş:29 → His duygudan daha latif. Çünkü vicdanda his var. İrade duygu değil sıfattır.

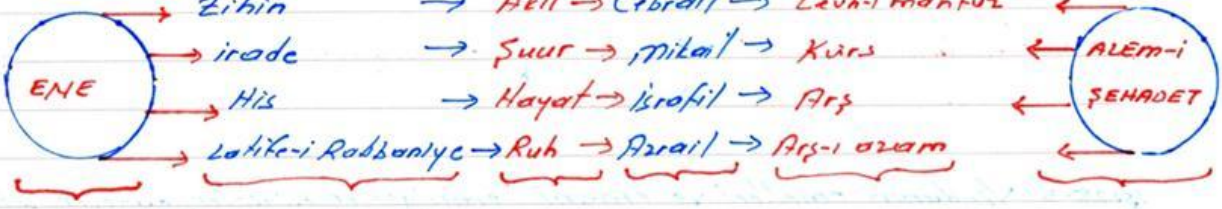

Zata bakar | Şuunat-ı Zatiye | Şuunat-ı Sıfat-ı Zatiye | Sıfat-ı Subutiye | Esma-i İlahiye

Mahiyet-i Zatiye | Sıfatiye

Eneye · Vicdan · Kalbe · Ruh · Hayat · Cemal ve Nakış

· Cilved

H.Ş:102 → Hamiyet vicdana tesir ediyor.

E1:146 →

Arş-ı azam → L.mahfuz → Arş → Kürs ⇒ Maddi. H. Muham. = nur = fıtrat = Şeriat

Latife-i Rab. → Zihin → His → irade ⇒ Manevi. H. Muh. = mana = Vicdan = Din

L.336 → Risalet-i Muhammediye (asm) → Hayat + hisa Şuur + Akıl

Vicdan = fıtrat = İslamiyet

Vicdan azabı hakkında atıflardan aldığım notlar:

- Vicdanın berzah olduğu – İm:246
- Avalim-i gaybiyenin enmuzeci olan Latife-i Rabbaniye – İm:247
- İrade-i ilahiyye cilvesi olan → evamir-i tekviniyye

ve o emirden (e.tekviniyeden) vücud-u hâricî giydirilmiş bir kanun-u emrî ve Latife-i Rabbaniyye olan ruh.

- Ahdinizi bozmayın. Yani: Ameli ilimden kat'eylemek..
  Zekadan ilmî kesmek...
  İsti'daddan zekayı koparmak..
  Akıldan ma'rifetullahı kat'eylemek
  Kuvvetten sa'y ve gayreti kesmek...
  Cesaretten cihadı koparmak ve hakeza...

gibidir. Evet, kuvvetin insana verilmesi, tekvinî bir emr-i manevidir ki: "Çalış" demektir. Zekanın verilmesi, "ilmi elde et" diye emr-i manevisidir. ilh...

Niçin buraya aldım: Çünki: Vicdan azabının bir unsuruda bunun içinde. Zekanın verilmesi ilim içindi. Bunun ileriside marifetullahsız olurki vicdan azabının 4 unsurdan bir unsurunun gemini ve sebebi. Yani Marifetullah olmazsa vicdan azabda olur. Uysa akılları marifetullaha küsler.

232

– Esmanın dürbünüyle, kalbinizle Rabbinize bakasınız. – S: 262 –

Yani: "Senin hayatının aginesinde temessül eden Şems-i Ezelinin envarını hissedip sevmektir. Zişuur olarak Ona şevk göstermektir. Onun muhabetiyle kendinden geçmektir. Kalbin göz bebeğinde aks-i nurunu yerleştirmektir." S: 129.

Burasıda hayat → His → Vicdanda olan.

Bu anlatılan his seviyesi. Vicdandaki his.

Birde bunun içi var. ("Muhabetullah içindeki lezzet-i ruhaniyyedir". "M: 223

Elbette, bütün hakiki saadet ve hâlis sürür ve şirin ni'met ve sâfi lezzet elbette Marifetullah ve Muhabetullahdadır. Onlar onsuz olamaz. Cenabı Hakkı tanıyan ve seven, nihayetsiz saadete, ni'mete, envâra, esrara; ya bilkuvve veya bilfiil mazhardır. O'nu hakiki tanımayan, sevmeyen, nihayetsiz şekavete, ölama ve evhama manen ve maddeten mübtelâ olur."

..... insan sahibini → tanımazsa, → rahmetine iltica eder

mâlikini → bulmazsa, → kudretine istinad eder

→ bir tenezzühgaha döner

→ bir ticaretgah olur.

HŞ (meal-i icmalisi): "Sabahleyin kalkıp arzusunun çoğu dünya olan kimsenin kalbinde 4 huy bulunur. 1- Bitmeyen üzüntü 2- tukenmeyen meşkuliyet 3- Zenginlik haddine ulaşmayan fakirlik 4- Sonu gelmeyen umid"

M: 223 → Muhabetullah içindeki → Lezzet-i ruhaniyye

Bütün HAKİKİ → SAADET
→ HÂLİS SÜRUR
→ ŞİRİN Nİ'MET
→ SÂFİ LEZZET

elbette MÂRİFETULLAH ve MUHABETULLAHDADIR.

Bunlar

Bunlarsız olamaz.

Burası olunca saadetde, halis sürurde, şirin ni'metde ve sâfi lezzetde olur. Yoksa arama, olmaz.

Peki Marifetullah nereye bakıyordu? → Zihne } bakıyorlarda.
Muhabetullah nereye bakıyordu? → Hisse. }

Marifetullah → Cenab-u Hakkı (cc)-tanıyan.
Muhabetullah → Cenab-u Hakkı (cc) → seven

Onu HAKIKI:
→ tanıyan ve } nihayetsiz → Saâdete, } ya bilKUUUE } mazhardır.
→ seven } → ni'mete } ya bilfiiL }
→ envâra
→ esrâra

Onu Hakiki → Tanımayan } → nihayetsiz → şekavete } manen ve
→ Seumeyen } → nihayetsiz → âlâma } maddeten
→ nihayetsiz → evhama } mübtela olur.

Evet şu perişan dünyada: insanın fıtratına zahirde zıd çalışıyor dünya
âvâre nev-i beşer içinde: Gaye-i hayalin, hedefin olmalı. Uğruna yaşanır ve ölünebilecek davan olmalıki...
Semersiz bir hayatta: Çünki hayatın Sıfır noktası olan ecelinde herşey "O" sıfıra iniyor. Tuhaflık burada.
Sâhibsiz: Birde kainata ve kendine bakışın, nazarın böyle ise!
hâmisiz bir sûrette: Fırtınalarında sığınılacak limanın aklında, ruhunda yoksa! Fırtı olunca ben nereye sığınacağım sorusuna cevabın yoksa..!
âciz, miskin bir insan: Fakirin bir şeyi var gibi. Miskinin hiçbirşeyi olmayandır. Olaylara, hadiselere aciz ve miskin iseki öyledir...
bütün dünyanın Sultanıda olsa kaç para eder: Birşeyin sonu başta olanların kıymetini ve taktirini o koyar. Hayatın sonu "O" sıfır ise o zaman insanın amelleri ve kendisi kaç PARA ederki?.. Neticesi koskoca SIFIR'a kim kıymet verir, aklı varsa..!

....

Eğer sahibini bulsa → neredeki bulması istiniyor? – Fıtratının her yerinde ve taaa enenin içinde...
Malikini tanısa: Haaa. Bulmak yetmiyor. Tanımak lazım.
bulursa → rahmetine iltica eder. } → O vahşetgah dünya tenezzügah olur
tanısa → kudretine istinad eder. } ,, ,, ,, ticaretgah olur.

234

Hilkatin en yüksek gayesi → "insan, küçük bir milyasta, kainattaki halaik-i imaniyeyi şuhud derecesinde gösterebilir (L:335)

→ Vicdanı ve hissi bir derece şuhudi olan halikat-ı insaniye haritasını ve enaniyet-i beşeriye fihristesini ve mahiyet-i insaniyesini mütalaa ile imanın şüphesiz ve vesvesesiz mertebesine çıkmaktadır; sırr-ı akrebiyete ve veraset-i nübüvete bakar. (E:147)

Aynı zamanda hilkat Ene'nin → mana tarafına bakar.

fitratın en yüce neticesi: → Fitrat = Vicdan = İslamiyet aynı halikatların derişik zuhuratlarıdır, bu da ene'nin → nur tarafı.

Aynı zamanda:

- Mahiyet-i Muhammediye (asm) → Manevi H. Muhammediye (asm) →

→ mana → Hilkatin en yüksek gayesi. → Muhabetullaha – ruh-u beşere →

Halikat-ı Muhammediye (asm) → Maddi H. Muhammediye (asm) →

→ nur → fitratın en yüce neticesi → Marifetullaha → kalb-i insana →

Saadete Gelelim:

Vicdandaki → Zihin → Marifetullaha bakıyor.

Vicdandaki Zihinde Marifetullah olursa: Saadet
: nimete
: envara
: esrara
} Bilfiil veya bilfiil manen veya maddeten mazhar olur. Bunda Vicdanın Cennetki olur.

Vicdan arabının Zihin yanındaki karşılıkları: Şekavete
: elâma
: evhama
} Bilfiil veya bilfiil manen ve maddeten mübtela olur.

235

Vicdandaki Hissin karşılığı Muhabetullah: lezzet-i ruhaniyedir.
Vicdandaki Hissi Muhabetullahı olmazsa: Elem-i ruhanidir.

Daha daha neticesi:

Vicdandaki Zihnin marifetullahı olursa: Bilkuvve ve manevi

→ Saadete
→ ni'mete
→ envara
→ esrara

mazhar olur.

Eğer Vicdandaki Zihnin marifetullahı olmazsa: Bilfiil ve maddeten

→ Şekavete
→ ölâma
→ evhama

mübtela olur.

Vicdandaki Hissi Muhabetullahı olursa: lezzet-i Ruhaniyeye mazhar olur.

Vicdandaki Hissin Muhabetullahı olmazsa: Elem-i Ruhaniyeye mübtela olur.

M:443 → " zevki, hâli ve bir derece şuhudi hakaik-i imaniye ve bir derece şuhudi Kur'aniyeye mazhariyet

Vicdandak → Latife-i Rabbaniyye → Şuhudi.
Vicdandaki → Hissin → hâli
Vicdandaki → Zihnin → Zevki

236

Vicdanın → Zihin
→ His
→ İrade
→ L.Rab
} Takva 4 ünü tazamum ediyor.

O zaman Takvadan maksad Vicdandır.

Takva denile → ibadet-i kamile.

ibadet-i kamilede → Vicdanın intibah hali.

Nasılki ruhun libası → imandı (S: 261)
Vicdanında libası → Takvadır (HŞ: 136)

Toprak → Ubudiyet → irade → Kürs → Sıfat-ı ilahiye

Su → islamiyet → His → Arş → Esma

Nur → iman → Latife-i Rabbaniye → Arş-ı Azam → Şuunat-ı Zatiye

Hava → Evamir-i Kuraniye → Zihin → Levh-i mahfuz → Sıfat-ı subutiye

237

Vicdanımız hâricede sirayet eder. Vicdanımız yanlız kendi fiilimiz değil, başkalarının fiillerini de taktir ve mebde-i hayra mütabakat ve adem-i mutabakatları hakkındada bir hüküm verir. O fiiller hakkında bizde ya bir hiss-i muhabet, yahut da nefret hasıl olur.

Vicdan böyle ölçü olmaktan hariç, bizi devamlı hayra teşvik eder.

Meşhur Volter derki: "Dinsiz, yani mesuliyet-i uhreviyeye imanı olmayan, cezasız kalacağını bilse her türlü fenalığı irtikâb ederdi."

Eylemden önce onun hayır veya şer olduğunu haber verendir vicdan.

Haşir meydanındaki adalet terazisinin bir küçük misali vicdanımızdır.

15.defter

22

En büyük sorgulama zeminindir. Senin haberin olmadan seni yargılıyor. Faturayı kesib istemesende sana ödettiriyor. Dünyadaki Cehennemin. Gazab esmanın zemini, ve zuhur halinin adıdır. Kendinize söylediğin yalanın ve ihanetin yansımadır. Dünyadaki hapishanem... tohum ne olduğu toprakta belli olur sırrında hangi sözün ve davranışın doğru olup olmadığını vicdan zeminine ek belli eder kendini. Vicdan azabını bastırmak adına: İnsanları sorgulama, yargılama ve de tecessüd etme meyli doğarki ta içini rahatlatsın. Bu duygunun gerilimini yaşayan saldırgan olurlar veya içine kapalı yaşarlar. Hep seni ısıtıp ısıtıp önüne koyar. Ta yüzleşene kadar.

Bir damla kan ve sayısız izdırab (ş. Şirazi)

Hür ve köle olunduğu mekandır vicdan.

Hiçbir suçlu kendi vicdanından beraat edemez. İnsanlar kötü olduklarından değil, vicdanları zayıf olduğundan dolayı suç işlerler.

Vicdan Allahın konuşmasıdır. Bizi birisi gözetliyorunun delilidir. (asm) "Pişmanlık tevbenin kendisidir" buyurmuşlar.

Keşkeleri biriktirme. Varsa kul hakkı, helalleş. Suçun itirafıdır keşke. Bazanda günahların kabülü. Sığınma buna. Sulh ve selamet vermez. Keşkeler bataklığa benzer. Keşkeler günü unutturup geçmişi yaşamaktır. Geleceğe de gözlük taktırır. Günahından tevbe et. Geçmişi bırak bu günü güzel geçirmeye çalış. Tevbe uymanın, beri durma halidir. Vicdan azabı bize; harici bir gücün bizi kuşattığının delillerindendir. Tevbe ve özür dilemek ateşe su atmak gibidir.

Garib tarafı şu ki; vicdan azabı mesnedsiz, yersiz çekilmez. Olmayandan dolayı vicdan azabı olmaz. O zaman vicdan azabı gerçeği taaa kendisidir, içerisinde yalan olmayan fıtratın ağlaması, haykırışıdır.

Vicdan azabı basiret gözüdür, kulağıdır.

Vicdan azabının 4 zemini var. 1-Zihin 2-İrade 3-His 4-L. Rabbaniye bunların yanlış işleyişlerinden ortaya çıkar.

Vicdanın ne olduğunu tanımadan vicdan azabını izah edemezsiniz. Kalb bir pencere vicdan seyreden.

Kuranın:

içi → bilbedahe hâliş hidayet

üstü → bizzarure envâr-ı iman

altı → biilmelyakin delil ve burhan

Sağı, → bittecrübe teslim-i kalb ve vicdan.

solu → biaynelyakin teslim-i akıl ve izlandır.

17.defter

52

Sunuhat: 22

Zihni uyandıran, karşıya imtisale sevkeden kutsiyettir.

Yani: Misal olursa: Lazımı: Kur'an

Melzumi: Şeriat kitabları

Lazımın Lazımı: Kutsiyettir.

"Zihin, melzumdan (şeriat kitablarından) tebâi (dolaylı olarak uymak) olarak lâzıma intikal eder"

"Eğer zaruriyat-ı diniyede doğrudan doğruya Kur'an gösterilse idi,

Zihin tabii olarak

→ müşevvik-i imtisal ve
→ mükâfat-ı vicdan ve
→ lâzım-ı zâtî olan

} Kutsiyete intikal ederdi.

Ve bu suretle

Kalbe meleke-i hassasiyet girerek,

imanın ihtaratına karşı asamm kalmazdı."

Zihin → Vicdanın anasır-ı elbasıdır. (4 anasırından biridir zihin) Vicdanı dolayısıyla kalbi dimağla bağlayan yönüdür zihin.

Zihin → vicdanı dimağla bağlıyor.

Vicdanı fakrik edip canlı tutan kutsiyettir. Eğer kutsiyetle vicdan beslenmezse "vicdan lakaydlığa alışır. Cumudiyet peyda eder"

"Eğer zaruriyatı diniyede doğrudan doğruya Kur'an gösterilse idi, ZİHİN tabii olarak....."

Zannımca bu ciddi ihtiyaç giderilmediğinden Vehhabilik bu boşluktan türedi ve çıktı. Yani buna ciddi ihtiyaç vardı. Bu giderilmeyince vehabiler çıktı ve o boşluğu doldurmaya çalıştı ama maaalesef yüzüne gözüne bulaştırıp insanların müelliflere karşı hürmeti kırdı, ve çok tehlikeli duruma getirdi avamı. Ve hakikatlere zülüm ettiler.

Tahtieci: Teferruatta hak birdir iddia eden ve şimdiki zamanda vehabide diyebileceğimiz guruh.

Bunlardan bir demiş "Mezhebim haktır, hata ihtimali var. Başka mezheb hatâdır, sevaba ihtimali var."

"Bence tahtieci hubb-ı nefisten neş'et eden
"inhisar-ı zihniyet"
illetiyle maluldur. Ve
Kur'anın camiyetinden ve
umum tabakat-ı beşere
şümül-ü hitabından
gafletle mesuldur" (Sun: 24)

malul: illet ve sebebe muhtaç olma.

"Hem tahtieci fikri,
su-i zan ve tarafgirlik } hissinin menbaı olduğundan, islamda lazım olan tesanüd-ü ervah, tevhid-i külüb, teha büb ve teavüne büyük rahneler açmıştır. Halbuki hüsn-ü zanla, muhabet ve vahdetle mémuruz."

Vicdan; fiil ve davranışlarını, fikir ve düşüncelerini, arzu ve meyillerini, hayirli ve şerli, zararlı ve, faydalı taraflarını tartan bir hatibimizdir.

Ben olan benim taş sene yaşamış ise o kadar beden değiştirdiği halde, bilbedahe aynen baki kalmış.

Ceset ruhun konesi ve yuvasıdır libası değildir. Hayat ve ruh kesrette bir tarzı vahdeti temin eder, bir nevi bekaya sebebiyet verir. Demek vahdet ve beka ruhda esastır.

Fazilet ve kemalatın artıb eksilmesinde bedende bir değişiklik olmuyor.

Manzalar karşısında düşünüb hisseden ve rahatlayan cesedmidir?

Evvela kendisiyle, akrabasıyla, memleketliisiyle, vatanıyla münasebetdar olur. Onlara yakın olanlarda o nisbetde yakinlik duyar. Bunlar atomun özellikleriimidir?

Hayalini, mutluluğun, lezzetin ve latifelerinin resmini çizebilirmisin?

Allah cc "Ya musa as.

Güneşini şevk,
Kamerini muhabet,
toprağını himmet, gök gürültüsünü korku, yıldırımın reca,
bulutunu fezailler, yağmurunu
rahmetler, ağaçlarını vefa, meyvelerini hikmet, gündüzünü ferahet, gecesini müsibetler kıldım.

www.trimpeks.com

Fihrist

Cennet-i firdevsin çekirdeği vicdandır : 9.defter sayfa 184 (Bu çalışmada sayfa 107)
Din vicdanın selametidir : 9.defter sayfa 174-193 (Bu çalışmada sayfa 97-116)
Fıtrat ve vicdan akla bir penceredir : 9.defter sayfa 181 (Bu çalışmada sayfa 104)- 14.defter sayfa 194 (Bu çalışmada sayfa 136)
Gaflet ve vicdan : 9.defter sayfa 181 (Bu çalışmada sayfa 104)
Hiçbir suçlu kendi vicdanından beraat edemez :15.defter sayfa 22 (Bu çalışmada sayfa 157)
Hidayet vicdanî bir lezzettir : 9.defter sayfa 173 (Bu çalışmada sayfa 96)
İhtiyar ve vicdan : 9.defter sayfa 187 (Bu çalışmada sayfa 110)
Kader ve cüz-i ihtiyarî ….halî ve vicdanî bir imanın cüzlerindendir : 9.defter sayfa 173 (Bu çalışmada sayfa 96)- 12.defter sayfa 117 (Bu çalışmada sayfa 135)
Kalbin ahirete bakan tarafına vicdan deniyor : 9.defter sayfa 175 (Bu çalışmada sayfa 98)
Mazharı hissiyat-ı vicdan : 9.defter sayfa 167 (Bu çalışmada sayfa 89)
Ruhun yapısını meydana getirenlerin şuurlanmış halinin toplamına vicdan denir : 9.defter sayfa 170 (Bu çalışmada sayfa 93)
Takvadan maksat vicdandır : 14.defter sayfa 236 (Bu çalışmada sayfa 156)
Vesveseler dimağdan kaynaklanır : 9.defter sayfa 176 (Bu çalışmada sayfa 99)
Vicdan alem-i şehadet ile alem-i gayb arasında berzahtır : 9.defter sayfa 167 (Bu çalışmada sayfa 89) - 9.defter sayfa 174 (Bu çalışmada sayfa 97)
Vicdan azabı : 14.defter sayfa 217 (Bu çalışmada sayfa 137) – 15.defter sayfa 22 (Bu çalışmada sayfa 157)
Vicdan azabının zihin yönünde karşılıkları : 14 defter sf 234 (Bu çalışmada sayfa 154)
Vicdan bekanın bu alemdeki karşılığıdır : 9.defter sayfa 167 (Bu çalışmada sayfa 89)
Vicdan hayat makamındadır : 1.defter sayfa 386 (Bu çalışmada sayfa 86 – 87)
Vicdan hülasası : 9.defter sayfa 203 (Bu çalışmada sayfa 126)
Vicdan iman balını yapar : 9.defter sayfa 169-185 (Bu çalışmada sayfa 92-108)
Vicdan İslamî ve şeairlerle intibaha geliyor gıdalanıyor : 9.defter sayfa 175 (Bu çalışmada sayfa 98)
Vicdan kalbdeki manevi hislerin yani Latife-i Rabbaniyenin çekirdeğidir : 1.defter sayfa 386 (Bu çalışmada sayfa 87)
Vicdan mahluktur : 9.defter sayfa 167-191-199 (Bu çalışmada sayfa 89-114-122)
Vicdan nedir : 4.defter sayfa 150 (Bu çalışmada sayfa 88)- 17.defter sayfa 94-95 (Bu çalışmada sayfa 160)
Vicdan nezzar kalb penceresidir : 9.defter sayfa 182 (Bu çalışmada sayfa 105)
Vicdan şeması : 9.defter sayfa 195-196 (Bu çalışmada sayfa 118-119) ve (Bu çalışmada sayfa 1)
Vicdan toplaması : 1- 85 sayfaları arası.
Vicdan ve aşk : 9.defter sayfa 197 (Bu çalışmada sayfa 120)
Vicdan ve ene : 9.defter sayfa 170-202 (Bu çalışmada sayfa 93-125)
Vicdan ve nefis mertebeleri : 9.defter sayfa 177-181 arası (Bu çalışmada sayfa100-104 arası)
Vicdanda emel ve istidatlar bulunur : 9.defter sayfa 171-194 (Bu çalışmada sayfa 94-117)
Vicdanda his vardır : 9.defter sayfa 174 (Bu çalışmada sayfa 97)
Vicdanda incizab ve cezbe vardır : 9.defter sayfa 172-183-190 (Bu çalışmada sayfa 95-106-113)

Vicdandaki nokta-i istinad ve nokta-i istimdat pencereleri : 9.defter sayfa 168 – 183 -190 (Bu çalışmada sayfa 91 -106-113)
Vicdanla duygu arasındaki vasıta histir : 9.defter sayfa 195 (Bu çalışmada sayfa 118)
Vicdanın anasırı erbaası ruhun dört havası : 1.defter sayfa 386 (Bu çalışmada sayfa 86) - 9.defter sayfa 170-193-199-201 (Bu çalışmada sayfa 93-116-122-124)
Vicdanlar vehme esir olabiliyor : 9.defter sayfa 174 (Bu çalışmada sayfa 97)
Vicdanın akrep,yılan gibi haşerat-ı muzırralarla ilişkisi : 9.defter sayfa 176-177 (Bu çalışmada sayfa 99-100)
Vicdanın batını şuurdur : 9.defter sayfa 187 (Bu çalışmada sayfa 110)
Vicdanın tekamülü : 9.defter sayfa 192 (Bu çalışmada sayfa 115)
Vicdanın yeri kalbtir : 9.defter sayfa 192 (Bu çalışmada sayfa 115)
Zihin vicdanı dimağ ile bağlar : 17.defter sayfa 52 (Bu çalışmada sayfa 158)

y.serpil__@hotmail.com